

13ਵਾਂ ਸਾਲ **ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ** ਹਫ਼ਤਾਵਾਰੀ

ਦੀ ਗਦਰ ਹੈਰੀਟੇਜ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਇੰਡੀਅਨ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਐਂਡ ਕਲਚਰਲ ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਯੂਥਾ ਸਿਟੀ ਵਿਖੇ 'ਮੇਲਾ ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦਾ' 5 ਅਕਤੂਬਰ 2024 ਨੂੰ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਦੇਖੋ ਸਫ਼ਾ 7 'ਤੇ।

VOL - 13 ISSUE - 25
September 25, 2024

Postal Address
Desh Doaba

www.deshdoaba.com
www.ambedkartimes.com

5101 Doe Hollow Pl., Antelope, CA-95843

ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ : ਪ੍ਰੇਮ ਕੁਮਾਰ ਚੰਬਰ ਸੰਪਾਦਕ : 916-947-8920 ਫੋਕਸ : 916-238-1393 E-mail : deshdoaba@yahoo.com ਸੰਪਾਦਕ : ਤਰਸੇਮ ਜਲੰਧਰੀ / ਵਿਵੇਕ ਭਾਟੀਆ

ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸਿੱਖ ਵਫ਼ਦ ਨਾਲ ਮੋਦੀ ਨੇ ਕੀਤੀ ਮੁਲਾਕਾਤ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ (ਬਿਊਰੋ)— ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਫੇਰੀ ਦੇ ਤੀਜੇ ਤੇ ਆਖਰੀ ਦਿਨ ਨਿਊ ਯਾਰਕ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਵਫ਼ਦ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ। ਸਿੱਖ ਵਫ਼ਦ ਨੇ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖਾਂ ਵਾਸਤੇ ਕੀਤੇ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। 'ਸਿੱਖਸ ਆਫ਼ ਅਮਰੀਕਾ' ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੇ ਜਸਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੱਸੀ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਮੋਦੀ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਮਗਰੋਂ ਕਿਹਾ, 'ਅਸੀਂ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹਾਂ ਤੇ ਬੈਠਕ ਉਪਰੰਤ ਸਾਨੂੰ ਸਕਾਰਾਮਤਕ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਤੁਰ ਕੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਆਏ ਅਸੀਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਰਵਾਇਤੀ ਜੈਕਾਰੇ 'ਜੋ ਬੋਲੇ ਸੋ ਨਿਹਾਲ' ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਨਾਲ ਇਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ।' ਵਿਸਕੋਨਸਿਨ ਤੋਂ ਉਘੇ ਸਿੱਖ ਆਗੂ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ ਨੇ ਵੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ। ਜੱਸੀ ਨੇ ਇਸ ਖ਼ਬਰ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ, 'ਸਾਡੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਗੱਲਬਾਤ ਹੋਈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਇੰਨਾ ਕੁਝ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿੰਨਾ ਸ੍ਰੀ ਮੋਦੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਲਾਘਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਦੇ 550ਵੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਦੇ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾਏ, ਸਿੱਖਾਂ, ਜੋ ਭਾਰਤ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੇ ਸਨ, ਦੀ ਕਾਲੀ ਸੂਚੀ ਖਤਮ ਕੀਤੀ, ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਵੇਲੇ 1984 ਦੇ ਸਿੱਖ ਕਤਲੇਆਮ ਦੇ ਪੀੜਤਾਂ ਲਈ ਇਨਸਾਫ਼ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ।' ਜੱਸੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਕੀਤੇ ਕੰਮਾਂ ਵਾਸਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਅਸੀਂ ਜਲਦੀ ਹੀ ਇਕ ਹੋਰ ਵਫ਼ਦ ਲੈ ਕੇ ਭਾਰਤ ਜਾਵਾਂਗੇ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹੋਰ ਕਈ ਮੁੱਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂਗੇ।'

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੌਰੇ ਦੌਰਾਨ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜੋਆ ਬਿਡੇਨ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਮਹਿਲਾ ਜਿਲ ਬਿਡੇਨ ਨੂੰ ਕੀਮਤੀ ਤੋਹਫ਼ੇ ਦਿੱਤੇ। ਮੋਦੀ ਨੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਿਡੇਨ ਨੂੰ ਸਿਲਵਰ ਵਿੰਟੇਜ ਟ੍ਰੇਨ ਦਾ ਮਾਡਲ ਦਿੱਤਾ।

ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ 297 ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਕੀਮਤੀ ਕਲਾਕ੍ਰਿਤੀਆਂ ਸੌਂਪੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਵਸਤੂਆਂ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਤਸਕਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਪਿਛਲੇ 10 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ 578 ਇਤਿਹਾਸਕ ਵਸਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ।

ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਵਜ਼ਾਰਤ ਵਿਚ 5 ਨਵੇਂ ਮੰਤਰੀ ਸ਼ਾਮਲ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ (ਬਿਊਰੋ)— ਵਜ਼ਾਰਤ ਵਿਚੋਂ 4 ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੀ ਛਾਂਟੀ ਕਰਕੇ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਅਕਸ ਸੁਧਾਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੇ ਆਪਣੀ ਵਜ਼ਾਰਤ ਵਿਚ 5 ਮੰਤਰੀ ਹੋਰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਵਿੱਚ ਫੇਰਬਦਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਵੇਂ ਵਜ਼ੀਰਾਂ ਨੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਚ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੂਬੇ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਲੋਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ

ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕੰਮਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਨਵੇਂ ਵਜ਼ੀਰਾਂ ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਪੂਰੀ ਦਿਆਨਤਦਾਰੀ, ਸਮਰਪਣ, ਸੰਜੀਦਗੀ ਤੇ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਨਾਲ ਕਰਨ ਤਾਂ

ਕਿ ਲੋਕ-ਪੱਖੀ ਸਕੀਮਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਯਕੀਨੀ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਫਤਵਾ ਦੇ ਕੇ ਵੱਡੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਹਰੇਕ ਵਜ਼ੀਰ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਅਤੇ ਸੂਬੇ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਮਿਹਨਤ ਕਰਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੂਬੇ ਦੀ ਪੁਰਾਤਨ ਸ਼ਾਨ ਬਣਾਉਣਾ ਸਮੇਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੇ ਲਿਬਨਾਨ 'ਚ ਕੀਤਾ ਵੱਡਾ ਹਮਲਾ, ਮਚੀ ਤਬਾਹੀ

ਬੇਰੂਤ- (ਬਿਊਰੋ)— ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੇ ਲਿਬਨਾਨ ਵਿੱਚ ਹਿਜ਼ਬੁੱਲਾ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਮੋਰਚਾ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। IDF ਨੇ ਲਿਬਨਾਨ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਤਬਾਹੀ ਮਚਾਈ ਹੈ। ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੇ ਹਿਜ਼ਬੁੱਲਾ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਆਪਣਾ ਸਭ ਤੋਂ ਘਾਤਕ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਹਮਲੇ ਵਿੱਚ 90 ਤੋਂ ਵੱਧ ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਸਮੇਤ 500 ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕ ਮਾਰੇ ਗਏ ਹਨ। ਲਿਬਨਾਨ ਦੇ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਮੁਤਾਬਕ ਹਮਲੇ 'ਚ 500 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ 35 ਬੱਚੇ ਅਤੇ 58 ਔਰਤਾਂ

ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਜ਼ਖ਼ਮੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 1600 ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਹਿਜ਼ਬੁੱਲਾ ਦੇ 1600 ਤੋਂ ਵੱਧ ਟਿਕਾਣਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੋਂ ਇਜ਼ਰਾਈਲ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ਜਾਂ ਉੱਥੇ ਹਮਲਿਆਂ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਹਮਲੇ 'ਤੇ ਚਿੰਤਾ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਮੱਧ ਪੂਰਬ ਵਿੱਚ ਵਾਧੂ ਸੈਨਿਕ ਤਾਇਨਾਤ ਕਰਨ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਫ਼ੌਜ ਲਗਾਤਾਰ ਲਿਬਨਾਨ 'ਤੇ ਹਵਾਈ ਹਮਲੇ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬੈਂਜਾਮਿਨ ਨੇਤਨਯਾਹੂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜੰਗ ਲਿਬਨਾਨ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਹਿਜ਼ਬੁੱਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਪੱਛਮੀ ਕੰਢੇ ਦੇ ਫ਼ੌਜੀ ਟਿਕਾਣਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਕਮਲਾ ਹੈਰਿਸ ਨਾਲ ਇਕ ਹੋਰ ਬਹਿਸ ਤੋਂ ਕੀਤਾ ਇਨਕਾਰ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ- ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਕਮਲਾ ਹੈਰਿਸ ਨਾਲ ਇਕ ਹੋਰ ਬਹਿਸ ਨੂੰ ਸਨਿੱਚਵਾਰ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜ ਨਵੰਬਰ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਪੋਲਿੰਗ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਬਹਿਸ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਕਮਲਾ ਨੇ ਟਰੰਪ ਨਾਲ 23 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਹਣ ਵਾਲੀ ਇਕ ਹੋਰ ਬਹਿਸ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਲਈ ਸੀਐੱਨ-ਨੈੱਨ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਮਿਲੇ ਸੱਦੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੋਵਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਪ੍ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਸ਼ੀਅਲ ਡਿਬੇਟ 10 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਹੋਈ ਸੀ। ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜਿੱਤ ਲਈ ਦਾਅਵੇ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਚੋਣਾਂ ਹੋਣੀਆਂ ਹਨ। ਇਕ ਪਾਸੇ ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਟਿਕ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਕਮਲਾ ਹੈਰਿਸ ਹੈ ਤਾਂ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਰਿਪਬਲਿਕਨ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵਜੋਂ ਬਣਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਕਮਲਾ ਹੈਰਿਸ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਮੁਹਿੰਮ ਦੀ ਕਮਾਨ ਸੰਭਾਲ ਰਹੇ ਜੈਨ ਓਮਾਲੇ ਡਿਲਨ ਨੇ ਸਨਿੱਚਵਾਰ ਨੂੰ ਇਕ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਕਮਲਾ ਹੈਰਿਸ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਨਾਲ ਮੰਚ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਬਹਿਸ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਮੱਸਿਆ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ।

Amrik Chand (CPA)
Phone : 510-490-8200
Fax : 510-490-8202
Email : achand@pacbell.net

Income Tax Preparation (Individual, Corporation & LLC)
 Payroll Services & Bookkeeping Services
 * We are in this business since 1989. Your satisfaction is our goal.

* Please call us for Professional & reliable services at reasonable rates.

959 Corporate Way, Fremont, CA. 94539

DR. TAKHAR'S FAMILY MEDICINE & URGENT CARE CLINIC

8191 Timberlake Way, Suite # 400, Sacramento, CA 95823, Phone: 916-688-8888 Fax: 916-688-8837

Clinic Hours: Monday to Friday 9:00 AM to 5:30 PM, Saturday 9:00 AM - 4:00 PM & Sunday closed

Dr. Paramjit S Takhar, MD **Goodie Takhar, PhD**

We speak your language: Panjabi, Hindi, Urdu, Farsi, Arabic and Spanish

URGENT CARE CLINIC

SAROAY INVESTMENT REALTY

Ram Saroay
 Broker/Realtor
 Business License 031035
ramsaroay@hotmail.com

39039 Paseo Padre Parkway Suite # 205 Fremont, CA 94538
Office: (510) 742-8120, Cell: (510) 368-3983

MAJESTIC HOMES

Office (925) 779-1234
Direct (925) 366-3618
Fax (905) 219-3918
DRE Licence- 00871752

RAMESH SUMAN
 Broker Realtor
 RCS-D TM

www.majestichomes.us ramesh@rameshsuman.com
P.O. Box 3434, Antioch, CA 94531-3434

SKY TRANSPORT SOLUTIONS

ਟਰੱਕਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਵੀਰਾਂ ਦੇ ਲਈ ਸਕਾਈ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਸਾਲਿਊਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੇਵਾਵਾਂ

PLEASE CONTACT US FOR MORE INFORMATION
PHONE: 209-855-6938, FAX: 209-762-6540
121 E 11th St. Tracy, CA 95376

BAGGA JEWELERS
916-912-8842, 916-329-8772
jewelers.Bagga@gmail.com

SINCE 1996

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ ਵਿੱਚ 22 ਅਤੇ 24 ਕੈਰੇਟ ਦੇ ਗਹਿਣਿਆਂ ਦਾ ਸਟੋਰ ਖੁੱਲ੍ਹ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਸੋਨੇ, ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਆਰਡਰ 'ਤੇ ਵੀ ਤਿਆਰ ਕਰਵਾ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਸੋਨਾ ਵੇਚਣ, ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਬਦਲੇ ਨਵਾਂ ਸੋਨੇ ਤੇ ਕੈਸ਼ ਵੀ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇੱਥੇ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਅਤੇ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਬਰਤਨ ਵੀ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਸਟੋਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

Sandeep Jony Bagga
6930 65TH STREET # 115 SACRAMENTO CA 95823

ਮੋਹੀ

SRI GURU RAVIDASS SABHA (CA)
 2150 Crestview Drive, Pittsburg CA 94565
 Tel : (925) 439-2355

2024-2025 Committee of Sri Guru Ravidass Sabha Pittsburg (CA)

New committee was peacefully elected on September 22, 2024, for Sri Guru Ravidass Sabha (CA) in Pittsburg, according to bylaws of the Sabha. Chairman Ramesh Suman and the selection panel did an excellent job of forming a new Board of Directors. Board members are elected for 2 years term. Every year some Sewadars finish their term on the board, and they are replaced by New Sewadars. The New Committee appreciates the services of the previous committee and the selection panel. New committee is looking forward to continued support, guidance and cooperation of the previous committee members and entire sangat.

2024-2025 Committee of Sri Guru Ravidass Sabha Pittsburg (CA)

DIRECTORS

1. Bimal Rani (For 1 year)
2. Dilbag Singh (Asst. Secretary) (For 1 year)
3. Gurnam Rattu (For 1 year)
4. Harbans Kalu (For 1 year)
5. Harbans Singh Rattu (For 2 years)
6. Hardial Singh (For 1 year)
7. Harmesh Bangar (For 2 years)
8. Hemraj Rattu (For 1 year)
9. Jagir Singh (For 1 year)
10. Jagtar Bhatia (For 1 year)
11. Kiran Banga (For 2 years)
12. Naresh Kumar (Asst. Treasurer) (For 1 year)
13. Prem Lal Saroya (For 2 years)

14. Ramesh Suman (1st Vice-President) (For 1 year)
15. Rashpal Rattu (For 1 year)
16. Salinder Bhatia (2nd Vice -President) (For 1 year)
17. Santokh Madhar (For 2 years)
18. Satwinder Rahl (For 1 year)
19. Shinder Pal Narebat (Treasure) (For 1 year)
20. Sohan Lal (For 1 year)
21. Som Nath Bhatia (Vice-Chairman) (For 1 year)
22. Sunita Bangar (President) (For 1 year)
23. Surjit Kaur (For 1 year)
24. Upinder Pal Ricky (Gen. Secretary) (For 1 year)
25. Vinod Kumar Jakhu (Chairman) (For 1 year)

Co-Opt Members

- 1) Harbans Kalu (For 1 year)
- 2) Dilbag Singh (For 1 year)
- 3) Rashpal Rattu (For 1 year)
- 4) Gurnam Rattu (For 1 year)
- 5) Surjit Kaur (For 1 year)

Advisory committee

- 1) O.P Balley (For 1 year)
- 2) Gurmail Ujagar (For 1 year)
- 3) Kulwant Kaur Banga (For 1 year)

Legal Committee

- 1) Narinder Kumar Chahal (For 1 year)
- 2) Shashi K Paul (For 1 year)

“NANAK NAM CHARDI KALA TERE BHANE SARBAT DA BHALA”

Sangat Sewadars

www.srigururavidasstemple.com

**Chairman
Vinod Kumar Jakhu**

**President
Sunita Bangar**

**Gen. Secretary
Upinder Pal Ricky**

**Treasurer
Shinder Pal Narabut**

ਸਿਟੀ ਆਫ ਨਿਊਯਾਰਕ ਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਮਾਰਗ ਨਾਂ ਰੱਖੇ ਜਾਣ ਦੀਆਂ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

Mr. & Mrs. Ram Murti Saroay

ਚੇਅਰਮੈਨ, ਡਾ. ਬੀ. ਆਰ. ਅੰਬੇਦਕਰ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਏਡ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਫਰੀਮਾਂਟ (ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ), ਉਘੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵਕ, ਭਾਰਤੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਨਾਮਵਰ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਮੂਰਤੀ ਸਰੋਏ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਪਰਿਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਸਭਾ ਆਫ ਨਿਊਯਾਰਕ, ਬੇਗਮਪੁਰਾ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਆਫ ਨਿਊਯਾਰਕ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਵੈਲਫੇਅਰ ਸੁਸਾਇਟੀ ਆਫ ਨਿਊਯਾਰਕ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਸਲਾਹੁਣਯੋਗ ਉਪਰਾਲੇ ਰਾਹੀਂ ਸਿਟੀ ਆਫ ਨਿਊਯਾਰਕ ਦੁਆਰਾ ਰੋਡ ਦਾ ਨਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਮਾਰਗ ਨਾਂ ਰੱਖੇ ਜਾਣਾ ਇਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਕਾਰਜ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹਨਾਂ ਸਭਾਵਾਂ ਨੇ ਡਾ. ਬੀ. ਆਰ. ਅੰਬੇਦਕਰ ਵੇਅ ਸਟ੍ਰੀਟ ਦਾ ਨਾਂ ਰੱਖ ਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਨਾਮਣਾ ਖੱਟਿਆ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ 'ਤੇ ਸੜਕਾਂ ਦੀ ਕੋਰਨਰ 'ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਟੈਂਪਲ ਆਫ ਨਿਊਯਾਰਕ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੂੰ ਸਲਾਮ ਅਤੇ ਸਿਟੀ ਆਫ ਨਿਊਯਾਰਕ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਰਾਮ ਮੂਰਤੀ ਸਰੋਏ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਸਰੋਏ ਪਰਿਵਾਰ

ਉਘੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵਕ, ਭਾਰਤੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਨਾਮਵਰ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਅਤੇ
ਚੇਅਰਮੈਨ, ਡਾ. ਬੀ. ਆਰ. ਅੰਬੇਦਕਰ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਏਡ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਫਰੀਮਾਂਟ (ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ)

ਸਿਟੀ ਆਫ ਨਿਊਯਾਰਕ ਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਮਾਰਗ ਨਾਂ ਰੱਖੇ ਜਾਣ ਦੀਆਂ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਸਭਾ ਆਫ ਨਿਊਯਾਰਕ, ਬੇਗਮਪੁਰਾ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਆਫ ਨਿਊਯਾਰਕ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਵੈਲਫੇਅਰ ਸੁਸਾਇਟੀ ਆਫ ਨਿਊਯਾਰਕ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਸਲਾਹੁਣਯੋਗ ਉਪਰਾਲੇ ਰਾਹੀਂ ਸਿਟੀ ਆਫ ਨਿਊਯਾਰਕ ਦੁਆਰਾ ਰੋਡ ਦਾ ਨਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਮਾਰਗ ਨਾਂ ਰੱਖੇ ਜਾਣਾ ਇਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਕਾਰਜ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹਨਾਂ ਸਭਾਵਾਂ ਨੇ ਡਾ. ਬੀ. ਆਰ. ਅੰਬੇਦਕਰ ਵੇਅ ਸਟ੍ਰੀਟ ਦਾ ਨਾਂ ਰੱਖ ਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਨਾਮਣਾ ਖੱਟਿਆ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ 'ਤੇ ਸੜਕਾਂ ਦੀ ਕੌਰਨਰ 'ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਟੈਂਪਲ ਆਫ ਨਿਊਯਾਰਕ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੂੰ ਸਲਾਮ ਅਤੇ ਸਿਟੀ ਆਫ ਨਿਊਯਾਰਕ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

Momi Brothers

ਸਿਟੀ ਆਫ ਨਿਊਯਾਰਕ ਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਮਾਰਗ ਨਾਂ ਰੱਖੇ ਜਾਣ ਦੀਆਂ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਸਭਾ ਆਫ ਨਿਊਯਾਰਕ, ਬੇਗਮਪੁਰਾ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਆਫ ਨਿਊਯਾਰਕ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਵੈਲਫੇਅਰ ਸੁਸਾਇਟੀ ਆਫ ਨਿਊਯਾਰਕ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਸਲਾਹੁਣਯੋਗ ਉਪਰਾਲੇ ਰਾਹੀਂ ਸਿਟੀ ਆਫ ਨਿਊਯਾਰਕ ਦੁਆਰਾ ਰੋਡ ਦਾ ਨਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਮਾਰਗ ਨਾਂ ਰੱਖੇ ਜਾਣਾ ਇਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਕਾਰਜ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹਨਾਂ ਸਭਾਵਾਂ ਨੇ ਡਾ. ਬੀ. ਆਰ. ਅੰਬੇਦਕਰ ਵੇਅ ਸਟ੍ਰੀਟ ਦਾ ਨਾਂ ਰੱਖ ਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਨਾਮਣਾ ਖੱਟਿਆ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ 'ਤੇ ਸੜਕਾਂ ਦੀ ਕੋਰਨਰ 'ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਟੈਂਪਲ ਆਫ ਨਿਊਯਾਰਕ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੂੰ ਸਲਾਮ ਅਤੇ ਸਿਟੀ ਆਫ ਨਿਊਯਾਰਕ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

Shri Amardeep Chahal with his Wife, Mother & Father (File Photo)

ਸਮੂਹ ਸ੍ਰੀ ਬਿਹਾਰੀ ਲਾਲ ਚਾਹਲ ਪਰਿਵਾਰ

ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼

ਵਿਸ਼ਵ ਚੇਤਨਾ ਲਈ ਇਹ ਬੜਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਅੰਧ-ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ, ਕੱਟੜਤਾ, ਜਾਤੀਵਾਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਤੇ ਨਸਲਵਾਦ ਤੇ ਸੰਕੀਰਣਤਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆਵੇ। ਦੂਜੇ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਸੰਵਾਦ ਕਰੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸੇ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਆਪਣਾ ਨਿਸਚਾ ਪ੍ਰਗਟਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਸੀ-

ਜਬ ਲਗੁ ਦੁਨੀਆ ਰਹੀਐ ਨਾਨਕ ਕਿਛੁ ਸੁਣੀਐ ਕਿਛੁ ਕਹੀਐ॥

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਵਾਦ-ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਰਾਹ ਛੱਡ ਕੇ ਸੰਵਾਦ ਦਾ ਰਾਹ ਅਪਨਾਉਂਦਿਆਂ, ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ। ਉਹ ਪੰਡਤਾਂ, ਜੋਗੀਆਂ, ਸੂਫੀਆਂ, ਭਗਤਾਂ ਅਤੇ ਹਰ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤਾ ਤੇ ਸੱਚ ਦਾ ਮਾਰਗ ਦਿਖਾਇਆ। ਉਹ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦੁੱਖ-ਦਰਦ ਸਮਝਿਆ, ਕੋਹੜੀਆਂ ਦਾ ਆਪਣੇ ਹੱਥੀਂ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਕੋਹੜੀ ਦੱਬੇ ਕੁਚਲੇ ਸਮਾਜ 'ਚੋਂ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਖੌਤੀ ਉਚ ਜਾਤਾਂ ਤੇ ਸਰਮਾਏਦਾਰਾਂ ਨੇ ਹਾਸ਼ੀਏ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਧਕੇਲ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮਾਨਵਤਾ ਵਾਲਾ ਸਲੂਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।

ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸੰਗੀ ਸਾਥੀ ਦੱਸਿਆ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗਲ ਨਾਲ ਲਗਾਇਆ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹਾ ਹਾਂ ਤੇ ਮੇਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਰੀਸ ਨਹੀਂ ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਸਮਝਦੇ ਹਨ-

ਨੀਚਾ ਅੰਦਰਿ ਨੀਚ ਜਾਤਿ ਨੀਚੀ ਹੂ ਅਤਿ ਨੀਚੁ॥

ਨਾਨਕ ਤਿਨ ਕੈ ਸੰਗਿ ਸਾਥਿ ਵਡਿਆ ਸਿਉ ਕਿਆ ਰੀਸ॥

ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਨੇ ਮਲਿਕ ਭਾਗੋ ਨੂੰ ਤਿਆਗਿਆ ਤੇ ਭਾਈ ਲਾਲੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰਿਆ, ਜੋ ਕਿਰਤੀ ਸਮਾਜ 'ਚੋਂ ਸੀ। ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਆਦਿਵਾਸੀ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਗਏ ਜਿਹੜੇ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਜੰਗਲਾਂ-ਪਹਾੜਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਜਿਸ ਕੌੜਾ ਰਾਕਸ਼ ਨਾਲ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮਿਲਣ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਕ ਆਦਿਵਾਸੀ ਹੀ ਸੀ। ਉਹ ਜਾਤੀਵਾਦੀ ਸਮਾਜ ਵੱਲੋਂ ਨਫਰਤ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਲੋਕ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖਵਾਦੀ ਸਿਸਟਮ ਅਨੁਸਾਰ "ਜਾਤੀ ਦੀਆਂ ਬਸਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਬਾਬੇ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗਲ ਨਾਲ ਲਗਾਇਆ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਰਾਹ ਦੱਸਿਆ।

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਉਦਾਸੀਆਂ ਬਾਰੇ ਬੜਾ ਕੁਝ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਦਾਸੀਆਂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਰ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਗਏ। ਸੁਮੇਰ ਪਰਬਤ 'ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਸਿੰਧਾਂ ਨਾਲ ਗੋਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ। ਜਗਨਨਾਥ ਪੁਰੀ ਪੁੱਜ ਕੇ ਉਥੇ ਦੀ ਆਰਤੀ ਦੇਖੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਆਰਤੀ ਗਾਈ ਜਿਹੜੀ ਵਿਸ਼ਵ ਆਰਤੀ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਸਮੁੰਦਰ ਯਾਤਰਾ ਦੀ ਹਿੰਦੂ ਮਿਥ ਨੂੰ ਤੋੜ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸਮੁੰਦਰ ਯਾਤਰਾ ਨਾਲ ਬੰਦਾ ਭਿੱਟਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਲੋਕਾ ਵੀ ਗਏ ਅਤੇ ਮੱਕਾ, ਮਦੀਨਾ, ਬਗਦਾਦ ਵੀ ਗਏ। ਉਹ ਕਾਜੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸੰਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ਵ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦਾ ਹੀ ਇਹ ਉਪਰਾਲਾ ਸੀ ਕਿ ਇਕ ਪਾਸੇ ਪਾਕਪਟਨ (ਮੁਲਤਾਨ) ਜਾ ਕੇ ਉਹ ਸ਼ੇਖ ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਦੇ ਜਾਨਸ਼ੀਨਾਂ ਕੋਲੋਂ ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਦੀ ਬਾਣੀ ਲੈ ਕੇ ਆਏ, ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਪੂਰਬੀ ਬੰਗਾਲ ਦੇ 21ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਸੰਤ ਜੈਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਉਹਨਾਂ ਕੋਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਸ਼ਬਦ ਲਿਖ ਲਿਆਏ। ਆਪਣੀ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਉਦਾਸੀ ਵੇਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਗਤ ਨਾਮਦੇਵ, ਤਿਰਲੋਚਨ ਅਤੇ ਪਰਮਾਨੰਦ ਦੇ ਵੰਸ਼ਜਾਂ ਕੋਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੁਝ ਬਾਣੀ ਇਕੱਤਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਧੰਨੇ ਭਗਤ ਨੂੰ ਆਪ ਮਿਲੇ। ਪੰਜਵੇਂ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਜਦੋਂ ਆਦਿ ਗ੍ਰੰਥ ਦਾ ਸੰਪਾਦਨ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਸੰਤਾਂ-ਭਗਤਾਂ ਦੀ ਉਹ ਸਾਰੀ ਬਾਣੀ ਉਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕੀਤੀ, ਜਿਹੜੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਆਪ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਸਾਰਾ ਮਨੁੱਖੀ ਇਤਿਹਾਸ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਉੱਚੀ ਥਾਂ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਪੁਜਾਰੀ, ਮੁੱਲਾਂ ਆਪਣੇ ਸੁਆਰਥਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਨਾ ਸਿਰਫ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਵੰਡੀਆਂ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਛੋਟਾ ਬਣਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਕਰਮ-ਕਾਂਡਾਂ ਵਿੱਚ ਜਕੜ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਹੋਂਦ ਜ਼ਰੂਰੀ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਪਰੋਹਿਤਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤੀ ਦੁਆਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਡਤ ਤਾਂ ਆਪ ਬੜੇ ਜੰਜਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਫਸਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸਹੀ ਰਾਹ ਦਿਖਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਸਹਾਈ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ- ਪੰਡਿਤ ਪਤਿ ਨ ਪਹੁਚਈ ਬਹੁ ਆਲ ਜੰਜਾਲਾ॥ ਪਾਪ ਪੁੰਨ ਦੁਇ ਸੰਗਮੇ ਖੁਧਿਆ ਜਮਕਾਲਾ॥

ਸੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਫਲਸਫਾ ਅਜੋਕੇ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਹੁਣ ਵੀ ਪੁਜਾਰੀਵਾਦ ਦੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ, ਜ਼ਾਲਮਾਨਾ ਰਾਜ, ਨਸਲਵਾਦ ਤੇ ਜਾਤੀਵਾਦ ਦਾ ਬੋਲਬਾਲਾ ਹੈ। ਕੱਟੜਵਾਦ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਦੰਗੇ ਹੋ ਰਹੇ ਨੇ। ਲੋੜ ਇਸ ਗਲ ਦੀ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਅਪਨਾਇਆ ਜਾਵੇ ਤੇ ਦੱਬੇ ਕੁਚਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਿਆ ਜਾਵੇ।

-ਪ੍ਰੇਮ ਕੁਮਾਰ ਚੰਬਰ

ਡਰ ਰਹਿਤ ਰਾਜਨੀਤੀ- (ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ)

(ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਨਾਲ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਆਨ)

ਮੁੱਢਲੇ ਤੌਰ ਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਦੀ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ ਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਪਰ ਜੇ ਇਤਹਾਸ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਜਦੋਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਧਰਤੀ ਤੇ ਆਏ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਸਮਾਜਿਕ ਬੁਰਾਈਆਂ ਗਰੀਬਾਂ ਦਾ ਸ਼ੋਸਣ, ਅੰਧ ਵਿਸ਼ਵਾਸ, ਜਾਤ-ਪਾਤ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਤਰਸਯੋਗ ਹਲਾਤ ਸਨ ਧਰਤੀ ਪੂਰੀ ਤਰਾਂ ਪਾਪਾਂ ਨਾਲ ਲੱਦੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇਸ਼ ਸਮਾਜਿਕ, ਧਾਰਮਿਕ, ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਉਥਲ-ਪੁਥਲ ਵਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਸੀ। ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਵਰਨਣ ਭਾਈ ਲਾਲੇ ਜੀ ਨੂੰ ਮੁਖਾਤਿਬ ਹੋ ਕੇ ਨਿਡਰ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। : ਪਾਪ ਕੀ ਜੰਝ ਲੈ ਕਾਬਲਓ ਧਾਇਆ ਜੋਰੀਂ ਮੰਗੈ ਦਾਨ ਵੇ ਲਾਲੇ॥

ਸਰਮ ਧਰਮੁ ਦੁਇ ਛਪਿ ਖਲੋਏ ਕੁਤੁ ਫਿਰੈ ਪਰਧਾਨੁ ਵੇ ਲਾਲੇ॥

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਇੱਕਲੇ ਹੀ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਖਸ਼ੀਅਤ ਸਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ, ਮੁਸਲਮਾਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਆਪਣਾ ਮਾਰਦਰਸ਼ਕ ਅਤੇ ਰਹਿਬਰ ਮੰਨਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਜੈਨਊ ਨਾ ਧਾਰਨ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਜਾਂ ਸੂਰਜ ਵੱਲੋਂ ਪਾਣੀ ਸੁੱਟ ਕੇ ਪਿੰਤਰਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੇ ਇੱਕ ਸਾਰਥਿਕ ਅਤੇ ਡੂੰਘੀ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਹੀ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਹਾਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਬੋਲਣਾ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤਕ ਸੂਝ-ਬੂਝ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਸੁਧਾਰ ਲਹਿਰ ਚਲਾਉਣ ਜਾਂ ਜ਼ਾਲਮ ਹਾਕਮਾਂ ਖਿਲਾਫ ਅਵਾਜ਼ ਚੱਕਣ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਕੋਈ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਜਾਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਖੜ੍ਹਦਾ ਕਹਿ ਕੇ ਖਹਿੜ੍ਹਾ ਛੁਡਾਉਣਾਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ।

ਬਾਬਰ ਦੇ ਜੁਲਮਾਂ ਖਿਲਾਫ ਕਿਸੇ ਵਿੱਚ ਬੋਲਣ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਬਾਬਰ ਨੂੰ ਜਾਬਰ ਅਤੇ ਬਾਬਰ ਦੇ ਅਨਿਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਲਿੱਖੇ ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅੱਜ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਇਹ ਕੇਵਲ ਉਹ ਹੀ ਲਿਖ ਸਕਦੇ ਸਨ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ, ਅੰਗ 360-361) ਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀਆਂ ਬਾਬਰ ਬਾਣੀ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਰਾਜਨੀਤਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਵਾਂਗ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ।

ਮੂਲ ਸ਼ਬਦ

ਖੁਰਾਸਾਨ ਖਸਮਾਨਾ ਕੀਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੁ ਡਰਾਇਆ। ਆਪੇ ਦੇਸੁ ਨ ਦੇਈ ਕਰਤਾ ਜਮੁ ਕਰਿ ਮੁਗਲ ਚੜਾਇਆ। ਏਤੀ ਮਾਰ ਪਈ ਕਰਲਾਣੇ ਤੈ ਕੀ ਦਰਦੁ ਨ ਆਇਆ॥੧॥

ਬਾਬਰ, ਜੋ ਕਿ ਜਮ (ਮੌਤ ਦਾ ਦੂਤ) ਵਾਂਗ ਆਇਆ, ਉਸ ਨੇ ਅਣਗਿਣਤ ਹੱਤਿਆਵਾਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਇੰਨੀ ਮਾਰ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਤੈਨੂੰ (ਸੁਲਤਾਨ ਨੂੰ) ਕੋਈ ਦੁੱਖ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ?

ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਬਾਬਰ ਦੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਹੱਤਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਜੁਲਮਾਂ ਦਾ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਬੇਗੁਨਾਹ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਲਈ ਰਾਜਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਦਰਦ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ।

ਜਿਵੇਂ ਬਾਬਰ ਦੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਹੱਤਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਜੁਲਮਾਂ ਬਾਰੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਬੇਗੁਨਾਹ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਲੈਣੀਆਂ ਸੂਰਬੀਰਤਾ ਨਹੀਂ ਕਾਇਰਤਾ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਹੈ।

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨੇ ਕੇਵਲ ਆਪਣੇ ਦੋ ਸਾਥੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ 36 ਹਜ਼ਾਰ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੇ ਕਰੀਬ ਸਫਰ ਪੈਦਲ ਚੱਲ ਕੇ ਕੀਤਾ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਯਾਤਰਾਵਾਂ (ਉਦਾਸੀਆਂ) ਦੌਰਾਨ ਜਿੰਨੇ ਵੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਰਾਹ ਪਾਇਆ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਲ। ਕਾਸ਼ ਸਾਡੇ ਆਜੋਕੇ ਸ਼ਾਸਕ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਅਧਿਆਤਮਕ, ਸਮਾਜਿਕ, ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸੋਚ ਦੇ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਯੋਧੇ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਵੀ ਲੈਣਾ। ਸੱਚਾਈ ਦੇ ਮਾਰਗ 'ਤੇ ਚੱਲਦੇ ਹੋਏ ਜੇ ਸਿਰ ਵੀ ਦੇਣਾ ਪਵੇ ਤਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਢਿੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਆਪਣੇ ਆਦਰਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਹਟਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਸਮਾਜ ਦੀ ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਸੱਚ ਦੇ ਮਾਰਗ 'ਤੇ ਚੱਲ ਕੇ ਆਪਣੇ ਮਨ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਨਾਲ ਕੁਝ ਵੀ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਸਿਰ ਦੇਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਤਾਂ ਇੱਕ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਯੋਧਾ ਜਾਪਦੇ।

"ਇਤੁ ਮਾਰਗਿ ਪੈਰੀਐ ਸਿਰੁ ਦੀਜੈ ਕਾਣਿ ਨ ਕੀਜੈ।

"ਕਹਿ ਨਾਨਕੁ ਸਚ ਧਤਿਆ ਜਿਨ ਘਾਲਿ ਘਟਾ ਘਟਾ ਦੀਜੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਰਾਜਨੀਤਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਰਹੀਆਂ, ਜੋ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਰਾਜਨੀਤਕ ਸੰਕਟਾਂ ਤੇ ਕਾਲਪਨਿਕ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤ ਅੱਗੇ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਰਾਜਨੀਤਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨੈਤਿਕ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਹ ਅਕਸਰ ਨੈਤਿਕ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਰਾਜਨੀਤੀ ਤੋਂ ਅੱਲਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸਿੱਧੀ ਸਿਆਸੀ ਟਿੱਪਣੀ ਹੋਰ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਹੈ।

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸਦਰੰਭ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਿੱਜੀ

ਅਨੁਭਵ ਘੇਰੇ ਦਾ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵੱਲ ਅਸਰ ਗਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। 1469 ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਜਦੋਂ ਉਹ ਧਰਤੀ ਤੇ ਆਏ ਉਦੋਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਤਿੰਨ ਲੋਧੀ

ਸੁਲਤਾਨ ਬਹਿਲੋਲ, ਸਿਕੰਦਰ ਅਤੇ ਇਬਰਾਹੀਮ (1451-1526) ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਫੇਰ ਉਹਨਾਂ ਮੁਗਲ ਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਅਤੇ ਬਾਬਰ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸੱਚਾਈ, ਸਦਾਚਾਰ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਨੂੰ ਰਾਜਨੀਤਕ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਬਣਾਉਣਾ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀਆਂ ਰਾਜਨੀਤਕ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਦੀ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਸਮਕਾਲੀ ਰਾਜਨੀਤਕ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਤੁਲਨਾ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅੱਜ ਜਿੱਥੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ, ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੀ ਕਮੀ ਅਤੇ ਅਸਮਾਨਤਾ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਬਾਬਰ ਦੇ ਅਤਿਆਚਾਰ, ਅਨਿਆਂ, ਬੇ-ਇਨਸਾਫੀ ਅਤੇ ਜੁਲਮ ਖਿਲਾਫ ਜੋ ਸ਼ਬਦ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਹੀ ਲਿਖ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਉਹ ਕੋਈ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਪਾਪ ਕੀ ਜੰਝ ਲਾਇ ਕੈ ਦਿਲੀ ਕੂ ਤੋਹਿ ਮੁਗਲ ਪਠਾਣਾ।"

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀਆਂ ਰਾਜਨੀਤਕ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ

ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਮੁਗਲ ਹਕੂਮਤ

ਅਤੇ ਸਥਾਨਿਕ ਰਾਜਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਅਮਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਜ਼ੋਰ-ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਅਤੇ ਜਨਤਾ ਨਾਲ ਹੋ ਰਹੇ ਅਨਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਖੁੱਲ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸਮਾਨਤਾ ਹਰ ਇਨਸਾਨ ਦਾ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਸਿਸਟਮ ਨੂੰ ਇਹ ਪੱਕਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਕੋਈ ਇੱਜ਼ਤਦਾਰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਿਤਾ ਸਕੇ। "ਨਾ ਕੋਈ ਹਿੰਦੂ, ਨਾ ਕੋਈ ਮੁਸਲਮਾਨ" ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸਮਾਨਤਾ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ।

ਨੈਤਿਕਤਾ ਅਤੇ ਸੱਚਾਈ:

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਸਿਸਟਮ ਵਿੱਚ ਸੱਚਾਈ ਅਤੇ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ। ਉਹ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਸਨ ਕਿ ਰਾਜਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕੋਈ ਆਮ ਇਨਸਾਨ, ਸੱਚਾਈ ਦਾ ਰਾਹ ਹੀ ਸਭ ਤੋਂ ਸਹੀ ਰਾਹ ਹੈ।

ਅਨਿਆਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ:

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜ਼ਮਾਨੇ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਸਿਸਟਮ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੇ ਅਨਿਆਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਬਾਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅਨਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਦੀ ਝਲਕ ਹੈ। ਅੱਜ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤਕ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਅਨਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਵੀ ਅੱਖਾਂ ਬੰਦ ਕਰ ਲਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਆਧੁਨਿਕ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ, ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੀ ਖੇਡ ਅਤੇ ਧਰਮ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਖੇਡਣਾ ਅਤੇ ਲੋਭ/ਲਾਲਚ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਅਸਲ ਮੰਤਵ ਤੋਂ ਦੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸੇਵਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਵ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਰਾਜਾ, ਮੋਲਵੀ, ਪੰਡਤ ਅਤੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹਾਂ ਦੇ

ਲਾਭਖੋਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਿਸ਼ਟ ਕਰਮਾਂ ਨੂੰ ਸਖਤ ਅਲਫ਼ਾਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਰਾਜਿਆਂ ਦੀ ਲਾਲਚ, ਅਨੈਤਿਕ ਕਿਰਦਾਰ ਅਤੇ ਜੁਲਮਾਂ ਬਾਰੇ ਸਖ਼ਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੋ ਰਾਜੇ ਹਨ, ਉਹ ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ ਜੁਲਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਆਪਣੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਦਰਬਾਰਾਂ ਦੇ ਸਿੰਘਾਸਨਾਂ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਹਾਕਮਾਂ ਦੇ ਪਾਪਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਬੇਨਕਾਬ ਕੀਤਾ।

ਮੂਲ ਸ਼ਬਦ:

ਰਾਜੇ ਸੀਹ ਮੁਕਦਮ ਕੁਤੇ।

ਜਾਇ ਜਗਾਇਨਿ ਬੈਠੇ ਸੁਤੇ॥

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਰਾਜੇ ਸ਼ੇਰਾਂ ਵਾਂਗ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਹਨ, ਪਰ ਉਹ ਬੇਰਹਮ ਹਨ। ਮੁਕਦਮ (ਜਿਲਾ ਹਾਕਮ) ਕੁਤਿਆਂ ਵਾਂਗ ਹਨ, ਜੋ ਰਾਜਿਆਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਹਾਕਮਾਂ ਦੀਆਂ ਕਰਤੂਤਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਕੁਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਹਨ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਰਾਜਿਆਂ ਅਤੇ ਸਾਸਕਾਂ ਦੀਆਂ ਬੇਨਿਆਜ਼ੀ, ਲਾਲਚ, ਅਨੈਤਿਕਤਾ, ਅਤੇ ਜੁਲਮਾਂ ਦੀ ਤਿੱਖੀ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ।

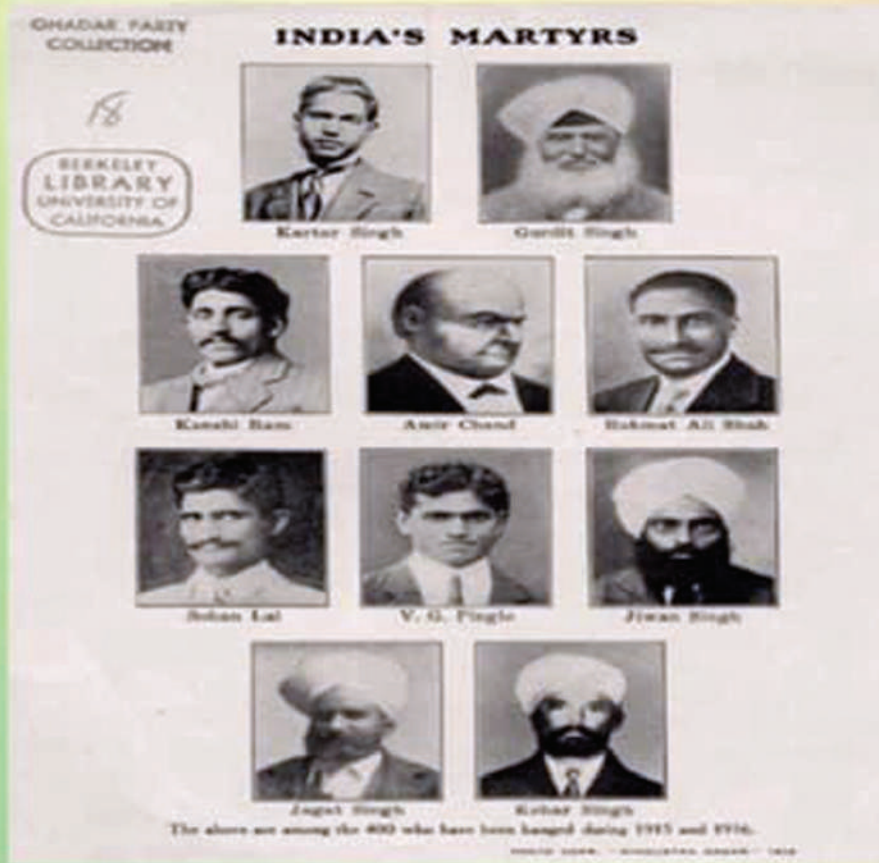
ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਿਆਸਤ ਵਿੱਚ ਧਰਮ ਦੀ ਥਾਂ ਲਾਲਚ ਨੂੰ ਦਿਖਾ ਕੇ, ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਇੰਝ ਅਸੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਜਿੱਥੇ ਅਧਿਆਤਮਕ, ਸੂਫੀਵਾਦ, ਤਰਕਸ਼ੀਲ, ਸਮਾਜਿਕ ਸਮਾਨਤਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਜੁਲਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਉੱਤੇ ਪਾਈ। ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਹੁਤ ਅਹਿਮ ਹੈ ਉਹਨਾਂ ਸੰਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ ਰਾਜਨੀਤਕ ਜੁਲਮ ਅਤੇ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਖਿਲਾਫ ਡੱਟ ਕੇ ਖੜ੍ਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ।

Postal Address of Desh Doaba : 5101 Doe Hollow Pl, Antelope, CA. 95843

The opinions expressed in this newspaper do not necessarily represent the views or opinions of the staff or employees of "Desh Doaba". All disputes subjected to Sacramento (California) jurisdiction. 'ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ' ਵਿੱਚ ਛਪੇ ਲੇਖਾਂ, ਸ਼ਬਦਾਂ ਅਤੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ ਆਦਿ ਵਿਚਲੇ ਵਿਚਾਰਾਂ/ਦਾਅਵਿਆਂ ਨਾਲ ਅਦਾਰਾ ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ ਅਤੇ ਸੰਪਾਦਕ ਦਾ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ

ਉਚ ਨੀਚ ਦੀ ਗੱਲ ਨਾ ਛਿੜੇ ਕਿਧਰੇ , ਮਿਲਦਾ ਸਭ ਦੇ ਤਾਈਂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਹੋਵੇ ।
ਹੱਕ ਹੋਵੇ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ, ਠਾਠਾਂ ਮਾਰਦਾ ਪ੍ਰੇਮ ਪਿਆਰ ਹੋਵੇ ।

ਮੇਲਾ
.ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦਾ
5 ਅਕਤੂਬਰ 2024,
ਸ਼ਨੀਵਾਰ
01:00 ਵਜੇ ਤੋਂ ਸ਼ਾਮ 5 ਵਜੇ ਤੱਕ

MELA
GADARI BABBEYAN DA
05 OCTOBER, 2024,
SATURDAY
01:00 P.M. to 05:00 P.M.

Location: ANDEROS KARPEROS SCHOOL, 1666 CAMINO DE FLORES, YUBA CITY, CA, 95993

ਮੇਲਾ .ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦਾ

ਵਲੋਂ

The Gadar Heritage Foundation & Indian Educational And Culture Organization
ਦੀ .ਗਦਰ ਹੀਰੀਟੇਜ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਇੰਡੀਅਨ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਐਂਡ ਕਲਚਰਲ ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ

.ਗਦਰ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀਆਂ
ਫੋਟੋਜ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਲਗਾਈ ਜਾਵੇਗੀ

Guest of Honor

Prof. Manjit Singh
(Social Activist and Scholar)

ਨਾਟਕ
ਧੰਨ ਲੇਖਾਰੀ ਨਾਨਕਾ
(DHAN LEKHARI NANKA)

Writer, Director, Actor

Dr. Sahib Singh

ਸਾਹਿਤਕ ਅਤੇ ਇਨਕਲਾਬੀ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦਾ
ਬੁੱਕ ਸਟਾਲ ਵੀ ਹੋਵੇਗਾ

Stage Secretary

Asha Sharma

ਸਮੂਹ ਭਾਰਤੀ ਅਤੇ ਭਰਾਤਰੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਪਹੁੰਚਣ ਦਾ ਖੁੱਲਾ ਸੱਦਾ ਹੈ
All Are Invited To Attend The Program
Free Entry, Free Parking

ਗਿੱਧਾ, ਭੰਗੜਾ, ਗੀਤ, ਸੰਗੀਤ
ਅਤੇ ਚਾਹ ਪਾਣੀ ਦਾ ਲੰਗਰ ਹੋਵੇਗਾ

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਥੱਲੇ ਦਿੱਤੇ ਨੰਬਰਾਂ 'ਤੇ ਗੱਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ

Makhan Basi (530) 415-1680, Tarlok Johal (209) 595-8767, Kulwant Singh (916) 584-2827
Amrik (925) 787-3890, Raghbir Sandhu (279) 977-2466, Baldev Raj (916) 330-8632

VOTE
Vinod Kumar
 Newark City Council
 www.Vinodkumarfornewark.org

Championing Equality and Diversity in our City Government

VOTE BY MAIL by November 5!

Dear Newark Neighbor,

As a longtime resident of Newark, and proud parent to children who attended Newark public schools, I am ready to serve our City and champion the needs of residents just like you! Representation Matters in this Election! So, I invite you to join me to bring fresh leadership and community-rooted service to City Hall!
Vote VINOD KUMAR for NEWARK CITY COUNCIL!

Thank you,

Vinod Kumar

VinodKumarforNewark.org

Paid for by Vinod Kumar for Newark City Council 2024 | FPPC: 1473599

**Father, Husband, Small Businessman, and Problem Solver.
 Ready to Serve OUR CITY of Newark!**

Vinod Kumar has called Newark home over the past 30 years. It is where he raised his 3 children, who all attended Newark public schools.

For more than two decades Vinod has been actively involved in community service leading numerous initiatives that support our neighborhoods and foster inclusivity. As a business owner with experience across the East Bay, he is well versed in the challenges of city planning and economic development

Vinod will bring the “community-oriented leadership” and collaboration that our City Council needs, and our residents deserve.

Vinod believes in a more livable and affordable Newark. He'll bring fresh leadership and focus to City Hall.

RESPONSIVE + EFFICIENT GOVERNMENT SERVICES

Simplifying permits and supporting city staff to deliver the resources and high quality services that residents deserve. And, building greater trust and relationships between residents, the community, and our city leadership.

HOUSING AFFORDABILITY

Fighting for housing of all types, for all incomes through thoughtful planning. Ensuring that Newark can grow in a way that doesn't compromise the things that make it a great place to live.

PUBLIC SAFETY

Re-Investing in responsive public safety, restoring fire protection services, and keeping Newark a safe place for residents of all ages.

CLIMATE + the ENVIRONMENT

Renewed focus on preserving our wetlands, electrifying our grid, and lowering our carbon footprint as a City and as a community.

EXCELLENT SCHOOLS, RETAIL, and NEIGHBORHOODS

Establishing great partnership between city hall and our schools, supporting small businesses, attracting quality retail and restaurant experiences, and maintaining our strong sense of community!

VOTE
Vinod Kumar
 Newark City Council
 www.Vinodkumarfornewark.org

Learn more at:
VinodKumarForNewark.org

VOTE BY MAIL
 by Election Day NOVEMBER 5, 2024!

ਕਰਮਨ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਸਲਾਨਾ ਹਾਰਵੈਸਟਰ ਫੈਸਟੀਵਲ ਲੱਗੀ ਸਟੇਜ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਕਰਾਈ ਬੱਲੇ-ਬੱਲੇ

ਫਰਿਜ਼ਨੋ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ (ਨੀਟਾ ਮਾਫੀਕੇ / ਕੁਲਵੰਤ ਧਾਲੀਆ): ਕਰਮਨ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਖੇ ਹਰ ਸਾਲ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ "ਹਾਰਵੈਸਟ ਫਿਸਟੀਵਲ" (Harvest Festival) ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹਮੇਸ਼ਾ ਪਰੇਡ ਨਾਲ ਹੋਈ। ਜਿਸ ਦਾ ਮਹੌਲ ਬਿਲਕੁਲ ਭਾਰਤ ਦੀ ਵਿਸਾਖੀ ਦੇ ਮੇਲੇ ਵਰਗਾ ਸੀ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਇੱਥੇ ਲੋਕ ਵੱਡੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਲੋਕ ਆਪਣੀ ਪੱਕੀ ਫਸਲ ਦੀ ਕਟਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਮੇਲੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਨਾਉਂਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਵਾਂਗ ਪਰੇਡ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਕੱਠ ਵੀ ਅਮੈਰੀਕਨ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਬਹੁਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਸਾਲ 50 ਤੋਂ ਵਧੀਕ ਫਲੋਟ ਸਭ ਦੀ ਖਿੱਚ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਟਰੱਕ, ਟਰੈਕਟਰ, ਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪੁਰਾਤਨ ਸਾਜੋ-ਸਮਾਨ ਦਾ ਵੀ ਲਿਸ਼ਕਾਂ-ਚਮਕਾ ਕੇ ਖੁੱਲ੍ਹਾਂ ਪਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਫਲੋਟਾਂ ਨੂੰ ਵਧੀਆਂ ਸਜਾਉਣ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵੀ ਦਿਲਚਸਪ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜੇਤੂਆਂ ਨੂੰ ਇਨਾਮ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸਥਾਨਕ ਲੋਕ ਸੜਕ ਦੇ ਦੋਨੋ ਪਾਸੇ ਬੈਠ ਇਸ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਪਰੇਡ ਦਾ ਖੁੱਲ ਕੇ ਅਨੰਦ ਮਾਣਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਹੌਸਲਾ ਅਫਜ਼ਾਈ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਪਰੇਡ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਉਪਰੰਤ ਚਾਰ ਦਿਨ ਮੇਲੇ ਦਾ ਲੋਕ ਗੀਤ-ਸੰਗੀਤ, ਖੇਡਾਂ, ਰਾਈਡਾਂ, ਤਰ੍ਹਾਂ-ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਝੂਲਿਆਂ ਅਤੇ ਖਾਣਿਆਂ ਦਾ ਅਨੰਦ ਮਾਣਦੇ ਹਨ।

ਮੇਲੇ ਦੌਰਾਨ ਹਰ ਸਾਲ ਸਟੇਜ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬੁਲਾਰੇ ਜਾਂ ਕਲਾਕਾਰ ਰਿਵਾਇਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਜਾਂ ਕਲਾ ਦਾ ਖੁੱਲ ਕੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਹੀ ਸਟੇਜ ਤੋਂ ਗਾਇਕੀ ਦਾ ਖੁੱਲਾ ਅਖਾੜਾ ਵੀ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਲੋਕ ਆਪਣੀ ਕਲਾ ਦਾ ਖੁੱਲ ਕੇ ਪ੍ਰਗਟਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਦੂਸਰੇ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਸਾਂਝ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਕਰਮਨ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਸੰਘਣੀ ਵੱਸੋਂ ਹੈ। ਇਸੇ ਲੜੀ ਤਹਿਤ ਸ਼ੁਰੂਆਤ

ਦੇ ਦੂਸਰੇ ਸਾਲ ਕਿਰਨਜੋਤ ਕੌਰ ਢੇਸੀ ਦੇ ਉਦਮ ਸਦਕਾ, ਗੁਲਬਿੰਦਰ ਗੈਰੀ ਢੇਸੀ ਅਤੇ ਕੁਲਵੰਤ ਧਾਲੀਆਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਸਾਂਝ ਪਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸਟੇਜ ਸਫਲਤਾ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਰਜੀਤ ਗਰੇਵਾਲ, ਰਣਮੇਘ ਢੇਸੀ, ਅਵਤਾਰ ਗਰੇਵਾਲ, ਸਤਬੀਰ ਹੀਰ, ਕਮਲਜੀਤ ਬਾਸੀ, ਤਾਰਾ ਤਾਜਪੁਰ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ ਨੇ ਸਹਿਯੋਗ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੁਲਵੰਤ ਉਭੀ ਨੇ ਸਭ ਨੂੰ "ਜੀ ਆਇਆਂ" ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਉਸਤਾਦ ਲਾਲ ਚੰਦ ਯਮਲਾ ਜੱਟ ਦੇ ਸਾਗਿਰਦ ਰਾਜ ਬਰਾੜ ਨੇ ਧਾਰਮਿਕ ਗੀਤ ਨਾਲ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਆਰੰਭ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਬਾਅਦ

ਗਾਇਕੀ ਦੇ ਲੱਗੇ ਖੁੱਲੇ ਅਖਾੜੇ ਵਿੱਚ ਗਾਇਕ ਕਲਾਕਾਰ ਕਮਲਜੀਤ ਬੈਨੀਪਾਲ, ਦਿਲਦਾਰ ਬੁਦਰਜ਼ ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਅਵਤਾਰ ਗਰੇਵਾਲ, ਰਾਣੀ ਗਿੱਲ ਅਤੇ ਕਾਂਤਾ ਸਹੋਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਗੀਤ ਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਖੂਬ ਚੌਣਕਾਂ ਲਾਈਆਂ। ਜਦ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ 'ਧੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ' ਗਿੱਧਾ ਅਤੇ ਭੰਗੜਾ ਅਕੈਡਮੀ ਦੀ ਮੁੱਖ ਸੰਚਾਲਕਾ ਅਤੇ ਕੋਚ ਤਰਨਜੀਤ ਕਲੇਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਡਾਂਸ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਰਾਹੀਂ ਸਭ ਨੂੰ ਕੀਲ ਰੱਖਿਆ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਸਥਾਨਿਕ ਦੋਗਾਣਾ ਜੋਤੀ ਪੰਪੀ ਭਦੌੜ ਅਤੇ ਦਿਲਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨੌਕ-ਝੋਕ ਵਾਲੇ ਦੋਗਾਣੇ ਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਹਾਜ਼ਰੀਨ ਦਾ ਭਰਪੂਰ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੌਰ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਗੁਲਬਿੰਦਰ ਗੈਰੀ ਢੇਸੀ ਨੇ ਅਮੈਰੀਕਨ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਸਿਟੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਕਰਮਨ ਰੋਟਰੀ ਕਲੱਬ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਹਾਜ਼ਰੀਨ ਦੀ ਜਾਣ-ਪਹਿਚਾਣ ਕਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਅਗਲੇਰੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਸਹਿਯੋਗ ਲੈਣ ਦੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਪ੍ਰਗਟਾਈ। ਇਸ ਮੇਲੇ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਥਾਨਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਅਤੇ ਸਥਾਨਿਕ ਮੀਡੀਏ ਨੇ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰੀ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੌਰਾਨ ਸਟੇਜ ਸੰਚਾਲਨ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੁਲਵੰਤ ਉਭੀ ਧਾਲੀਆਂ ਨੇ ਬਾ-ਖੂਬੀ ਨਿਭਾਈ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਰਹੇ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਨੇ ਜਿੱਥੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਮਾਣ ਵਧਾਇਆ, ਉਥੇ ਅਮਰੀਕਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮੇਲੇ ਵਿੱਚ ਨੱਚਣ ਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਮੇਲੇ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮਿਸ। ਸੂਸਨ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਸਫਲ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਦੀ ਵਧਾਈ ਵੀ ਦਿੱਤੀ। ਅੰਤ ਆਪਣੀਆਂ ਯਾਦਗਾਰੀ ਪੈੜਾਂ ਛੱਡਦਾ ਹੋਇਆ ਇਹ ਮੇਲਾ ਯਾਦਗਾਰੀ ਹੋ ਨਿਬੜਿਆ।

ਕਮਲਜੀਤ ਬੈਨੀਪਾਲ ਦੇ ਗੀਤ 'ਮੇਰੀ ਮੇਰੀ ਨਾ ਕਰਿਆ ਕਰ ਯਾਰ' ਦਾ ਪੋਸਟਰ ਫਰਿਜ਼ਨੋ ਵਿਖੇ ਰਲੀਜ਼

ਫਰਿਜ਼ਨੋ (ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ) (ਗੁਰਿੰਦਰਜੀਤ ਨੀਟਾ ਮਾਫੀਕੇ / ਕੁਲਵੰਤ ਧਾਲੀਆ)- ਗਾਇਕ ਕਲਾਕਾਰ ਅਤੇ ਅੰਤਰ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਖਿਡਾਰੀ ਸੁਰੀਲੇ, ਬੁਲੰਦ ਆਵਾਜ਼ ਦੇ ਮਾਲਕ ਕਮਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਨੀਪਾਲ ਦਾ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰਾ ਗੀਤ "ਮੇਰੀ-ਮੇਰੀ ਨਾ ਕਰਿਆ ਕਰ ਯਾਰ" ਦਾ ਪੋਸਟਰ ਖਾਲਤਾ ਪਾਰਕ ਵਾਲੇ ਬਾਇਆਂ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਇੰਡੋ ਯੂ. ਐਸ. ਹੈਰੀਟੇਜ਼ ਵੱਲੋਂ ਖਾਲਤਾ ਪਾਰਕ ਵਿੱਚ ਰਲੀਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਿਆਰੀ ਗੀਤ ਦੇ ਬੋਲ ਗੀਤਕਾਰ ਗੈਰੀ ਢੇਸੀ ਵੱਲੋਂ ਲਿਖੇ ਗਏ ਨੇ। ਇਸ ਗੀਤ ਦਾ ਮਿਊਜ਼ਕ ਅਮਰਜੀਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਵੀਡੀਓ ਵੀ

ਬਹੁਤ ਅੱਛੀ ਬਣੀ ਹੈ। ਪੋਸਟ ਪ੍ਰੋਡਕਸ਼ਨ ਤੇ ਸਕਾਈ ਪ੍ਰੋਡਕਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਇਹ ਗੀਤ ਜਲਦ ਸਰੋਤਿਆਂ ਦੀ ਕਚਿਹਰੀ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ। ਮਾਫੀਕੇ / ਧਾਲੀਆਂ ਮੀਡੀਆ ਗਰੁੱਪ ਵੱਲੋਂ ਕਮਲਜੀਤ ਬੈਨੀਪਾਲ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਗੀਤ ਲਈ ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਮੁਬਾਰਕਵਾਦ। ਕੱਲ ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਕਰਮਨ ਦੇ ਮੇਲੇ (Kerman Harvester Festival) ਦੌਰਾਨ ਸਮੁੱਚੇ ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਅਮੈਰੀਕਨ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵੱਲੋਂ ਗੀਤ ਰਲੀਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਗੀਤ ਦੇ ਗੀਤਕਾਰ ਗੁਲਬਿੰਦਰ ਗੈਰੀ ਢੇਸੀ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਗੀਤ ਨਾਮਵਰ ਗਾਇਕ ਗਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਬੋਲ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰੇ ਅਤੇ ਵੀਡੀਓ ਵੀ ਸੋਹਣੀ ਹੈ।

SUNSHINE AUTO CARE INC.

WE REPAIR ALL MAKES & MODELS. AUTO, DIESEL TRUCK & TRAILERS

- ✓ DPF Filter Cleaning
- ✓ Clutch
- ✓ Transmission
- ✓ New/Used Tires
- ✓ Oil Changes
- ✓ Wheel Balancing
- ✓ Truck & Trailer Repair

- ✓ All Major & Minor Repairs
- ✓ We Do Aluminum Welding
- ✓ Computer Check
- ✓ Differential
- ✓ Inspections
- ✓ Van/Reefer Work

We do Truck Smoke Test & Alignment
FOR ALL CUSTOMERS

We Provide Towing & 24/7 Mobile Road Services
For All Autos, Trucks & Trailers

Open
Monday to
Saturday

ACCEPTED HERE

Com-Check
T-Check
EFS Check

209-239-1551

1003 MOFFAT BLVD., MANTECA, CA 95336

ਫਰਿਜ਼ਨੋ ਵਿਖੇ ਸ਼ਹੀਦ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲੜਾ ਦੀ 29 ਵੀਂ ਬਰਸੀ ਮੌਕੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮਾਗਮ

ਗੁਰਿੰਦਰਜੀਤ ਨੀਟਾ ਮਾਛੀਕੇ / ਕੁਲਵੰਤ ਧਾਲੀਆਂ
ਫਰਿਜ਼ਨੋ (ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ)- ਫਰਿਜ਼ਨੋ ਵਿਖੇ ਸ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲੜਾ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ 29 ਵੀਂ ਬਰਸੀ ਮੌਕੇ ਮੁੱਖ ਰੱਖਕੇ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਹੀਦ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲੜਾ ਦੀ ਲਾਸਾਨੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਉਥੇ ਕਿਸਾਨੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਏ ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ 911 ਦੀ 23ਵੀਂ ਬਰਸੀ ਮੌਕੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਤਿੰਨ ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲੜਾ ਨੇ ਸੁਖਮਨੀ ਸਹਿਬ ਦੇ ਪਾਠ ਕਰਕੇ ਕੀਤੀ। ਉਪਰੰਤ ਅਮੇਰਿਕਨ ਫਲੋਗ ਨੂੰ ਸਲਿਊਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪਿਛੋਂ ਸਟੇਜ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਰਾਜ ਸਿੰਘ ਮੋਗਾ ਨੇ ਸਭਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿੱਘੀ ਜੀ ਆਇਆ ਆਖਕੇ ਕੀਤੀ। ਉਪਰੰਤ ਸਟੇਜ ਸੰਚਾਲਨ ਪੱਤਰਕਾਰ ਨੀਟਾ ਮਾਛੀਕੇ ਨੇ ਬਾਧੂਬੀ ਕੀਤਾ।

ਸਥਾਨਿਕ ਸ਼ਹੀਦ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲੜਾ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਬਣੇ ਖਾਲੜਾ ਪਾਰਕ ਵਿੱਚ ਲੰਬੇ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਖਾਲੜਾ ਪਾਰਕ ਵਾਲੇ ਬਾਇਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਇੰਡੋ-ਯੂ.ਐਸ. ਹੈਰੀਟੇਜ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ 'ਤੇ ਜੈਕਾਰਾ ਮੁਵਮਿੰਟ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਉਦਮ ਸਦਕੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮਾਗਮ ਸ਼ਹੀਦ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲੜਾ ਦੀ 29ਵੀਂ ਬਰਸੀ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਕੇ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਹੀਦ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲੜਾ ਦੀ ਲਾਸਾਨੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਉਥੇ ਕਿਸਾਨੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਏ ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ 911 ਦੀ 23ਵੀਂ ਬਰਸੀ ਮੌਕੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਤਿੰਨ ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲੜਾ ਨੇ ਸੁਖਮਨੀ ਸਹਿਬ ਦੇ ਪਾਠ ਕਰਕੇ ਕੀਤੀ। ਉਪਰੰਤ ਅਮੇਰਿਕਨ ਫਲੋਗ ਨੂੰ ਸਲਿਊਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪਿਛੋਂ ਸਟੇਜ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਰਾਜ ਸਿੰਘ ਮੋਗਾ ਨੇ ਸਭਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿੱਘੀ ਜੀ ਆਇਆ ਆਖਕੇ ਕੀਤੀ। ਉਪਰੰਤ ਸਟੇਜ ਸੰਚਾਲਨ ਪੱਤਰਕਾਰ ਨੀਟਾ ਮਾਛੀਕੇ ਨੇ ਬਾਧੂਬੀ ਕੀਤਾ।

ਸਿੰਘ ,ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਕਿੰਗਰਾ, ਹਰਨੇਕ ਸਿੰਘ ਲੋਹਗੜ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਮੰਡਾਲੀ, ਕਾਕਾ ਏਕਨੂਰ ਸਿੰਘ ਬੇਕਰਸਫੀਲਡ, ਸੁੱਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸਿੰਧੂ, ਨੈਣਦੀਪ ਸਿੰਘ ਚੰਨ, ਰਣਜੀਤ ਗਿੱਲ, ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਸੰਘਾ ਅਤੇ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਧਨੌਲਾ ਆਦਿ ਨੇ ਸਟੇਜ ਤੋਂ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਕਾਂਗਰਸ ਲਈ ਰਨ ਕਰ ਰਹੇ ਮਾਇਕਲ ਮਾਹਿਰ ਨੇ ਵੀ ਖਾਲੜਾ ਸਹਿਬ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਖਾਲੜਾ ਪਾਰਕ ਵਾਲੇ ਬਾਇਆਂ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰੋਪਾਓਂ ਦੇਕੇ ਨਿਵਾਜਿਆ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼ਹੀਦ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲੜਾ ਦੀ ਧਰਮ ਪਤਨੀ ਬੀਬੀ ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਖਾਲੜਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਬੇਟੀ ਬੀਬੀ ਨਵਕਿਰਨ ਕੌਰ ਖਾਲੜਾ ਉਚੇਚੇ ਤੌਰ ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖੇ ਤੇ ਇਸ ਮੌਕੇ ਬਾਇਆਂ ਦੀ ਪਾਰਕ ਵਾਲੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਲ ਦੇਕੇ ਨਿਵਾਜਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਹੋਸਟ ਜੋਤ ਰਣਜੀਤ ਕੌਰ, ਪੱਤਰਕਾਰ ਨੀਟਾ ਮਾਛੀਕੇ, ਦਿਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ (ਖਾਲੜਾ ਸਹਿਬ ਦੇ ਜਵਾਈ), ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ, ਸਰਪੰਚ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਨੂੰ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਬਦਲੇ ਸਿਰੋਪਾਓਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਖਾਲੜਾ ਪਾਰਕ ਵਾਲਿਆਂ ਬਾਇਆਂ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸਾ. ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸਿੰਧੂ ਨੇ ਸਭਨਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਚਾਹ ਪਕੌੜਿਆ ਦਾ ਲੰਗਰ ਅੱਡੁੱਟ ਵਰਤਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਸਵੀਟ ਐਂਡ ਸਪਾਈਸ ਵਾਲੇ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜਲੋਬੀਆਂ ਦਾ ਲੰਗਰ ਵਰਤਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਕਾਮਯਾਬੀ ਦਾ ਸਿਹਰਾ ਸਮੂਹ ਇੰਡੋ-ਯੂ. ਐਸ. ਹੈਰੀਟੇਜ, ਸਮੂਹ ਖਾਲੜਾ ਪਾਰਕ ਵਾਲੇ ਬਾਇਆਂ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਪਾਰਕ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਜੈਕਾਰਾ ਮੁਵਮਿੰਟ ਦੇ ਅਣਖੋਂ ਮੈਂਬਰਾਂ ਸਿਰ ਬੱਝਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਇੰਡੋ. ਯੂ. ਐਸ. ਹੈਰੀਟੇਜ ਅਤੇ ਬਾਇਆਂ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਸਤੰਬਰ

ਦੇ ਤੀਸਰੇ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਭਰਤਰੀ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਇਹ ਬਰਸੀ ਹਰੇਕ ਸਾਲ ਮਨਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਸੰਗਤ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਲਈ ਅਤੇ ਵਲੰਟੀਅਰ ਵੀਰਾ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸ਼ੁੱਧ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।

ਅਖੀਰ ਅਮਿੰਟ ਪੈਡਾਂ ਛੱਡਦਾ ਇਹ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ

ਯਾਦਗਾਰੀ ਹੋ ਨਿਬੜਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਹਾਕਮ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋ, ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਿਲਾਸਪੁਰ, ਭਰਪੂਰ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ, ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੌਧਰ, ਰਾਜਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬੇਕਰਸਫੀਲ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੇਕਰਸਫੀਲਡ ਅਤੇ ਕਲੋਵਿਸ ਪਾਰਕ ਵਾਲੇ ਸੱਜਣਾਂ ਦੀ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਵੀ ਅਹਿਮ ਰਹੀ।

“ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ”

ਹਫਤਾਵਾਰੀ ਅਖਬਾਰ

ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ?
ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਵਪਾਰ-ਕਾਰੋਬਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ?
ਤਾਂ ਅੱਜ ਹੀ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ “ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ” ਵਿਚ ਲਗਵਾਓ।

ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਹੈ

ਆਪਣੀ ਰਚਨਾ ਅਤੇ ਲੇਖ 14 ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਖਬਰ ਐਤਵਾਰ ਤੱਕ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਰਚਨਾ ਅਤੇ ਲੇਖ ਸਿਰਫ ਅਠਛਪੀ ਹੀ ਭੇਜੀ ਜਾਵੇ। ਖਬਰਾਂ, ਲੇਖ ਜਾਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨੀਆਂ ਸੰਪਾਦਕੀ ਬੋਰਡ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹਨ, ਜੋ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਲੇਖਕ ਅਤੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਆਪਣੀ ਰਚਨਾ ਸਾਫ-ਸਾਫ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਲਿਖ ਕੇ ਜਾਂ ਟਾਈਪ ਕਰਕੇ ਸਿਰਫ ਈ-ਮੇਲ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਸਾਨੂੰ ਹਰੇਕ ਹਫਤੇ ਐਤਵਾਰ ਰਾਤ ਤੱਕ ਭੇਜ ਦੇਣ।

E-mail : deshdoaba@yahoo.com

(ਸੰਪਰਕ) 1-916-947-8920,
(ਫੈਕਸ) 1-916-238-1393

www.deshdoaba.com
www.ambedkartimes.com

ਸੰਪਾਦਕੀ ਮੰਡਲ ਦਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਚਨਾ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ। ਮੈਟਰ ਵਿਚ ਵਾਧਾ-ਘਾਟਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਦਾਰਾ 'ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ' ਨੂੰ ਹੋਵੇਗਾ। ਪੇਪਰ ਵਿਚ ਛਪੀ ਹਰ ਲਿਖਤ ਜਾਂ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਸਬੰਧੀ ਲੇਖਕ ਅਤੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਦਾਤਾ ਹੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਾਰੇ ਲੇਖਕ/ ਪੱਤਰਕਾਰ ਵੀਰਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਲੇਖ ਜਾਂ ਖਬਰ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਨਾਂ, ਫੋਨ ਨੰਬਰ ਅਤੇ ਐਡਰੈਸ ਤੇ ਤਸਵੀਰ ਭੇਜਿਆ ਕਰਨ। ਅਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਲੇਖ ਦੇ ਨਾਲ ਲਗਾਵਾਂਗੇ। ਸਾਰੇ ਲੇਖਕ/ ਪੱਤਰਕਾਰ ਆਨਰੇਰੀ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖਤ ਬਦਲੇ ਕੋਈ ਅਦਾਇਗੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। -ਸੰਪਾਦਕ

ਕੰਨਿਆਂ ਦੀ ਲੋੜ

ਰਾਮਗੜੀਆ ਲੜਕਾ, ਉਮਰ 40 ਸਾਲ, ਕੱਦ 5 ਫੁੱਟ 10 ਇੰਚ, ਅਮੈਰੀਕਨ ਸਿਟੀਜ਼ਨ, ਇੰਡੀਆ ਤੋਂ Electronics and Communication Engineering ਦੀ ਡਿਗਰੀ, ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਕੰਪਨੀ ਵਿਚ Senior Administrator, ਤਲਾਕਸੁਦਾ (ਬਿਨਾਂ ਬੱਚੇ ਤੋਂ) ਲਈ USA ਜਾਂ ਕੈਨੇਡਾ ਤੋਂ ਪੜ੍ਹੀ-ਲਿਖੀ, ਪਰਿਵਾਰਕ ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸਟੂਡੈਂਟ/ਵਿਜ਼ਟਰ/ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ ਵਾਲੀ ਲੜਕੀ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬੱਚੇ ਵਾਲੇ ਸੰਪਰਕ ਨਾ ਕਰਨ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ +1-510-200-1772 'ਤੇ ਫੋਨ ਕਰੋ।

ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਕਮੇਟੀ ਜਲੰਧਰ 28 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜਨਮ ਦਿਹਾੜਾ ਮਨਾਵੇਗੀ

ਜਲੰਧਰ- (ਜਸਪਾਲ ਕੁਮਾਰ) -ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਕਮੇਟੀ ਜਲੰਧਰ 28 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜਨਮ ਦਿਹਾੜਾ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਹਾਲ ਵਿਖੇ ਜ਼ੋਰਸ਼ੋਰ ਨਾਲ ਮਨਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਪ੍ਰੈਸ ਬਿਆਨ ਜਾਰੀ ਕਰਦਿਆਂ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਕਮੇਟੀ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਪਿਰਬੀਪਾਲ ਸਿੰਘ ਮਾਤੀਮੇਯਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜਨਮ ਦਿਹਾੜਾ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜਾ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜਨਮ ਦਿਹਾੜਾ 28 ਸਿਤੰਬਰ 1997 ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਹਾਲ ਬਾਬਾ ਜਵਾਲਾ ਸਿੰਘ ਹਾਲ ਵਿੱਚ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤੋਂ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਾਬਾ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਬਿਲਗਾ ਨੇ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕੈਲੰਡਰ ਰਿਲੀਜ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਲੈਕਚਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਮੁੰਡਿਓ ਅਗਲਾ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜਨਮ ਦਿਨ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਮਨਾਉ। ਫਿਰ ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਵਾਰ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਹਾੜੇ ਤੇ ਹੋ ਰਹੇ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਟਰੱਸਟੀ ਮੰਗਤ ਰਾਮ ਪਾਸਲਾ, ਡਾਕਟਰ ਪਰਮਿੰਦਰ ਤੇ ਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਟਿਆਲਾ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਣਗੇ। ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਸੰਸਥਾ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸਾਰੇ ਸੁਨੇਹੀਆਂ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਪੁਰਜ਼ੋਰ ਅਪੀਲ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਸਭਾ ਆਫ ਨਿਊਯਾਰਕ, ਬੇਗਮਪੁਰਾ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਆਫ ਨਿਊਯਾਰਕ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਵੈਲਫੇਅਰ ਸੁਸਾਇਟੀ ਆਫ ਨਿਊਯਾਰਕ ਦੇ ਉਪਰਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਨਿਊਯਾਰਕ ਸਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ ਰੋਡ ਦਾ ਨਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਮਾਰਗ ਰੱਖੇ ਜਾਣ ਮੌਕੇ ਨਾਮਵਰ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਅਤੇ ਉਘੇ ਬਿਜਨਸਮੈਨ ਸ੍ਰੀ ਰਜਿੰਦਰ ਮੋਮੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਧਰਮ ਪਤਨੀ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਮੋਮੀ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਟੈਂਪਲ ਆਫ ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਿਖੇ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋਏ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸਿਰੋਪਾਓ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ੍ਰੀ ਰਾਜਿੰਦਰ ਮੋਮੀ (ਸਾਬਕਾ ਚੇਅਰਮੈਨ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਸਭਾ ਫਰਿਜ਼ਨੋ) ਨੇ ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ 'ਚ ਫਰਿਜ਼ਨੋ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਸੁਭ ਕਾਰਜ ਦੀਆਂ ਵਧਾਈਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਿੰਡ ਹਰਦੋਖਾਨਪੁਰ ਵਿਖੇ ਨਸ਼ਾਖੋਰੀ ਅਤੇ ਇਲਾਜ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ)- ਕੋਮਲ ਮਿੱਤਲ ਆਈ.ਏ.ਐੱਸ. ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕਮ ਚੇਅਰਪਰਸਨ ਜਿਲ੍ਹਾ ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤੀ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ ਸੁਸਾਇਟੀ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਅਤੇ ਡਾ। ਹਰਬੰਸ ਕੌਰ ਡੀ.ਐੱਮ.ਸੀ. ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਿੰਡ ਹਰਦੋਖਾਨਪੁਰ ਵਿਖੇ ਨਸ਼ਾਖੋਰੀ ਦੇ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਇਲਾਜ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਸ੍ਰੀ ਅਵਤਾਰ ਲਾਲ ਭੁਟੋ ਜਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬੇਗਮਪੁਰਾ ਟਾਈਗਰ ਫੋਰਸ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਅਤੇ ਵਾਇਸ ਪ੍ਰੈਸੀਡੈਂਟ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਹਰਦੋਖਾਨਪੁਰ ਵਲੋਂ ਸ. ਇੰਦਰਜੀਤ ਲਾਲ ਪ੍ਰੈਸੀਡੈਂਟ ਜੀ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਿਲ੍ਹਾ ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤੀ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ ਕੇਂਦਰ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਤੋਂ ਮੁੱਖ ਬੁਲਾਰੇ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਆਦਿਆ ਕਾਊਂਸਲਰ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਆਦਿਆ ਨੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਸ਼ੋਰਟ ਅਤੇ ਲੌਂਗ ਟਰਮ ਇਫੈਕਟਸ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਯੁਵਾ ਸ਼ਕਤੀ ਕਿਸੇ

ਵੀ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਨੀਵ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਯੁਵਾ ਸ਼ਕਤੀ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤ ਭਾਰਤ ਅਭਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨੌਜਵਾਨ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਜੁੜਨ ਅਤੇ ਇਸ ਚੁਣੌਤੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤ ਭਾਰਤ ਅਭਿਆਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਹ ਪੁਤਿਗਿਆ ਕਰਨ ਕਿ ਮੈਂ ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕਰਾਂਗਾ, ਆਪਣੇ, ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ, ਬੱਚਿਆਂ, ਦੋਸਤਾਂ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤ ਰਹਿਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਜਾਰੀ ਰੱਖਾਂਗਾ, ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਵਲੋਂ

ਜਾਰੀ ਇਸ ਮੁਹਿੰਮ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਪੂਰਾ ਯੋਗਦਾਨ ਦਵਾਂਗਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਦੇਸ਼, ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਮਦਦ ਹੋ ਸਕੇ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਬਦਲਾਵ ਤੇ ਜਾਗਰੂਕ ਹੋਵਾਂਗੇ ਤਾਂ ਹੀ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਬਦਲ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਬਦਲਾਓ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੋਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਆਓ ਅਸੀਂ ਸਭ ਨੂੰ ਰਲ ਮਿਲ ਕੇ ਆਪਣੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ, ਰਾਜ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤ ਬਣਾਈਏ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ ਅਨੁਸਾਰ ਨਸ਼ਾਖੋਰੀ ਇੱਕ ਵਾਰ ਹੋਣ ਵਾਲੀ, ਲੰਬਾ

ਸਮਾਂ ਚਲਣ ਵਾਲੀ ਮਾਨਸਿਕ ਬਿਮਾਰੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਇਲਾਜ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ ਵਲੋਂ ਮੁਫਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਸ਼ਾਖੋਰੀ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਭਟਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਮਜ਼ਾਕ ਉਡਾਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਸਮਝਾ ਕੇ ਉਸਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਰਸਤੇ ਤੇ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਨਸ਼ਾਖੋਰੀ ਨਾਲ ਗੁਸਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਾਬ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਇਲਾਜ ਹਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਸਿਹਤ ਅਦਾਰੇ ਵਿੱਚ ਮੁਫਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਲ੍ਹਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ਾਖੋਰੀ ਦਾ ਇਲਾਜ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਅਤੇ ਦਸੂਹਾ ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਰੀਹੋਬਲੀਟੇਸ਼ਨ ਸੈਂਟਰ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਸ਼ਾਖੋਰੀ ਨਾਲ ਗੁਸਤ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈਪਾਟਾਈਟਸੀ (ਕਾਲਾ ਪੀਲੀਆ), ਐਚਆਈਵੀ, ਏਡਜ਼ ਵਰਗੀਆਂ ਭਿਆਨਕ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਵੀ ਇਲਾਜ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਵਲੋਂ ਮੁਫਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਆਓ ਇੱਕ ਅਭਿਆਨ ਚਲਾਈਏ ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤ ਪੰਜਾਬ ਬਣਾਈਏ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਸਹੁੰ ਚੁਕਾਈ ਗਈ।

SKY TRANSPORT SOLUTIONS

STRIVE FOR MORE

WE PROVIDE ALL TRUCKING RELATED PERMITS AND SERVICES

ਟਰੱਕਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਵੀਰਾਂ ਦੇ ਲਈ ਸਕਾਈ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਸਾਲਿਊਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੇਵਾਵਾਂ

SPECIAL BIT INSPECTION AND DOT AUDIT COMPLIANCE:

NOTORY PUBLIC SERVICES. ON THE SPOT VIN VERIFICATION SERVICES. DOT OUT OF SERVICES?? AUTHORIZED IRS E- FILE PROVIDER. WE HAVE COMPLETE SOLUTIONS FOR OUT OF SERVICE DOT.

SPECIAL DOT COMPLIANCE FOR SAFETY, AUDITS AND RECORD KEEPING.

PLEASE CONTACT US FOR MORE INFORMATION

PHONE: 209-855-6938, FAX: 209-762-6540

Email: skytransportsolution@gmail.com Give us a chance to provide you best services

121 E 11th St. Tracy, CA 95376

ਦਲਿਤ ਮੁਕਤੀ ਮਾਰਚ ਦਾ ਮੰਡਵੀਂ ਵਿੱਚ ਭਰਵਾਂ ਸਵਾਗਤ ਡੇਂਗੂ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ - ਡਾ ਜਗਦੀਪ ਸਿੰਘ

ਮੁਨਕ, (ਦਲਜੀਤ ਕੌਰ) ਮਲੇਰਕੋਟਲਾ ਦੇ ਪਿੰਡ ਤੋਲੇਵਾਲ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਦਲਿਤ ਮੁਕਤੀ ਮਾਰਚ ਦਾ ਕਾਫਲਾ ਨਾਭਾ, ਪਟਿਆਲਾ ਦਿਹਾੜੀ, ਸਨੌਰ, ਘਨੌਰ, ਪਟਿਆਲਾ, ਸਮਾਣਾ, ਭਵਾਨੀਗੜ੍ਹ, ਦਿੜ੍ਹਬਾ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਅੱਜ ਰਾਤ ਮੁਨਕ ਦੇ ਪਿੰਡ ਮੰਡਵੀਂ 'ਚ ਪਹੁੰਚਿਆ ਤਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਨਾਅਰੇ ਲਗਾ ਕੇ ਅਤੇ ਹਾਰ ਪਾਕੇ ਇਸ ਦਾ ਭਰਵਾਂ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰੈਸ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਜਾਰੀ ਕਰਦਿਆਂ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਜਰਨਲ ਸਕੱਤਰ ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੋਤਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਕਾਫਲੇ ਦੌਰਾਨ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਫ਼ਰਕ ਨਜ਼ਰ ਆਇਆ, ਪਹਿਰਾਵਾ ਬੋਤਾ ਬਦਲਿਆ ਨਜ਼ਰ ਆਇਆ ਪਰ ਆਰਥਿਕ ਹਾਲਤ, ਘਰਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਉਹੀ ਆ। ਹਾਲਾਤ ਬਦਲਣ ਲਈ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸਖ਼ਤ ਮਿਹਨਤਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਸਖ਼ਤ ਮਿਹਨਤ ਕਰਨ ਨਾਲ ਵੀ ਹਾਲਾਤ ਸੁਧਰਦੇ ਨਹੀਂ ਅਗਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕਾਣੀ ਵੰਡ ਖਤਮ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਜਾਤੀ ਵਿਤਕਰੇ ਖਿਲਾਫ ਸਖ਼ਤ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਏ ਜਾਣ, ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਕੋਲ ਪੱਕੇ ਘਰ ਹੋਣ,

ਪੱਕਾ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਹਾਲਾਤ ਸੁਧਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਆਗੂਆਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਭਰਵਾਂ ਹੁੰਗਾਰਾ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮਾਰਚ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਮਾਰਚ ਦੌਰਾਨ ਮੰਡਵੀਂ ਮੰਕੋਰਤ ਸਾਹਿਬ, ਫੂਲਦ, ਰਾਮਪੁਰਾ ਤੋਂ ਮੁਨਕ ਪਹੁੰਚਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਭਰਵੇਂ ਇਕੱਠ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਧਰਮਵੀਰ ਹਰੀਗੜ੍ਹ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹਾਲਾਤ ਬਦਲਣ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ਾਂ ਦਾ ਪਿਤ ਮੱਲਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ। ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ੀਤਲ ਰੰਗ ਮੰਚ ਸ਼ੋਰਪੁਰ ਦੀ ਟੀਮ ਵੱਲੋਂ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਦੁੱਖਾਂ ਦਰਦਾਂ ਦੀ ਬਾਤ ਪਾਉਂਦਾ ਨਾਟਕ "ਤੋਂ ਕੀ ਦਰਦ ਨਾ ਆਇਆ" ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਮਾਰਚ ਦੌਰਾਨ ਗੁਰਦਾਸ ਝਲੂਰ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਮੰਡਵੀਂ, ਸੁਭਾਸ਼ ਮੰਡਵੀਂ, ਨਾਥ, ਪ੍ਰੀਤਮ, ਦੇਵ, ਲੀਲਾ, ਹਰਬੰਸ ਦੇਹਲਾ ਆਦਿ ਨੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਜਸ਼ਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਹਰੀਗੜ੍ਹ ਪਰਮਵੀਰ ਹਰੀਗੜ੍ਹ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੇਤੀਕੇ, ਵੀਰਪਾਲ ਦੁੱਲੜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ।

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ)- ਅੱਜ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਡਾ. ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਗੋਤਰਾ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜ਼ਿਲਾ ਐਪੀਡੀਮਿਓਲੋਜਿਸਟ ਡਾ. ਜਗਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੀ ਯੋਗ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਐਂਟੀ ਲਾਰਵਾ ਟੀਮ ਵੱਲੋਂ "ਹਰ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਡੇਂਗੂ ਤੇ ਵਾਰ" ਮੁਹਿੰਮ ਤਹਿਤ ਡੇਂਗੂ ਵਿਰੋਧੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਜਿਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਡਾ ਜਗਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕਰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਤੱਕ 100545 ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 3527 ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮੱਛਰ ਦਾ ਲਾਰਵਾ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਦੀਆਂ ਐਂਟੀ ਲਾਰਵਾ ਟੀਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪਾਣੀ ਵਾਲੇ ਕੰਟੇਨਰਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਮੱਛਰਾਂ ਦਾ ਲਾਰਵਾ ਪਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਾਣੀ ਕੱਢ ਕੇ ਨਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਲਾਰਵੀਸਾਈਡ ਸਪਰੇਅ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚੋਂ 25 ਡੇਂਗੂ ਦੇ ਕੇਸ ਜਦੋਂਕਿ ਪੂਰੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ 89 ਕੇਸ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਹੈ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮੱਛਰਾਂ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸਿਹਤ ਟੀਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਬਾਰ ਬਾਰ ਹਦਾਇਤਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਤੇ ਬਾਵਜੂਦ ਆਪਣੇ ਕੁਲਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਭਰੇ ਹੋਏ ਡੱਬੇ ਹਫ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਵਾਰ ਖਾਲੀ ਕਰਨ। ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੇ ਹਰ ਛੋਟੇ ਤੋਂ ਛੋਟੇ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਸਰੋਤ ਨੂੰ ਹਫ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜ਼ਰੂਰ ਖਾਲੀ ਕਰਕੇ ਸੁਖਾ ਕੇ ਫੇਰ ਭਰਿਆ ਜਾਵੇ। ਬੁਖਾਰ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਜਲਦ ਤੋਂ ਜਲਦ ਨੇੜੇ ਦੇ ਸਿਹਤ ਕੇਂਦਰ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਰੀਜ਼ ਸਹੀ ਇਲਾਜ ਲੈ ਕੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਕੇ ਹੀ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਡੇਂਗੂ ਹੋਣ ਤੇ ਤੇਜ਼ ਬੁਖਾਰ ਮਾਸਪੇਸ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਜੋੜਾਂ ਅਤੇ ਹੱਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦਰਦ ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਖਿੱਚ ਅਤੇ ਦਰਦ ਅਤੇ ਉਲਟੀਆਂ ਵਰਗੇ ਲੱਛਣ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੱਛਣ ਹਨ ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾ ਕੇ ਇਲਾਜ ਕਰਨ ਦੀ ਤੁਰੰਤ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਲਾਜ ਸਮੇਂ ਖਾਸ ਕਰ ਬਜ਼ੁਰਗ, ਬੱਚੇ, ਗਰਭਵਤੀ ਔਰਤਾਂ, ਮੋਟੇ ਲੋਕਾਂ, ਡਾਇਬਟੀਜ਼, ਦਿਲ ਦੇ ਰੋਗ, ਹਾਈ ਬੀਪੀ ਆਦਿ ਵਰਗੀਆਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਖਾਸ ਖਿਆਲ ਰੱਖਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਦਾ ਜਾਗਰੂਕ ਹੋਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਡੇਂਗੂ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਕਾਬੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਪਰਿਵਾਰ ਆਪਣੇ ਆਪ

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰੈਵਿਨਿਊ ਪਟਵਾਰ ਯੂਨੀਅਨ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੀ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਹੋਈ ਚੋਣ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ)- ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰੈਵਿਨਿਊ ਪਟਵਾਰ ਯੂਨੀਅਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਾਨੂੰਗੋ ਵਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਰੱਤੀ ਤੇ ਕਾਨੂੰਗੋ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਹੋਈ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ

ਗਰੇਵਾਲ ਤਹਿਸੀਲ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ, ਯੋਗੇਸ਼ ਘਈ ਤਹਿਸੀਲ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੜ੍ਹਸ਼ੰਕਰ, ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤਹਿਸੀਲ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦਸੂਹਾ, ਪਰਮਵੀਰ ਸਿੰਘ ਤਹਿਸੀਲ ਪ੍ਰਧਾਨ ਟਾਂਡਾ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਤਹਿਸੀਲ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੁਕੇਰੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪਟਵਾਰੀ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਸਮੂਹ ਤਹਿਸੀਲ ਪ੍ਰਧਾਨਾਂ ਤੇ ਪਟਵਾਰੀਆਂ ਨੇ ਸਰਬ-

ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਨੂੰ ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ। ਨਵੇਂ ਚੁਣੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੰਦੀਪਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪਨੇਸਰ ਅਤੇ ਸਕੱਤਰ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਖੁਸ਼ੀ ਜਾਹਰ ਕੀਤੀ ਤੇ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਮਿਲੀ ਜਿਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਨਦੇਹੀ ਨਾਲ ਨਿਭਾਉਣਗੇ।

ਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਸੰਦੀਪਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪਨੇਸਰ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਤੇ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਨੁਮਾਇੰਦਾ ਪੰਜਾਬ, ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕੈਸ਼ੀਅਰ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਨੂੰ ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ। ਨਵੇਂ ਚੁਣੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੰਦੀਪਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪਨੇਸਰ ਅਤੇ ਸਕੱਤਰ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਖੁਸ਼ੀ ਜਾਹਰ ਕੀਤੀ ਤੇ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਮਿਲੀ ਜਿਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਨਦੇਹੀ ਨਾਲ ਨਿਭਾਉਣਗੇ।

KB USED AUTO SALES

8655 B Monterey Street Gilroy, CA 95020

Kashmiri Bhatia,
Dealer/Broker
408-848-2365

50% OFF WARRANTY
with Qualifying Car Purchase

**IN HOUSE
FINANCING AVAILIABLE**
www.kbusedautosales.com

ਅਸੀਂ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਸਾਨ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਤੇ ਲੋਨ ਲਈ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ

Kamaljit Kaur Bhatia & Kashmiri Bhatia

**K&K AUTO REPAIR
and Car Wash**
**63 Muckelemi St
San Juan Bautista 95045**

Kashmiri Bhatia (Owner)
831-623-4702

20% OFF LABOUR
on your next qualifying service

Car Care You Can Trust

ਅਮਰੀਕੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਧਾਰਮਿਕ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਸਜਾਇਆ ਗਿਆ

ਸੈ ਨ ਹੋ ਜੋ (ਪ੍ਰਵਾਨਾ) - ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਧਾਰਮਿਕ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਬੜੀ ਸ਼ਰਧਾ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੈਨਹੋਜ਼ੇ ਵਿਖੇ ਸਜਾਇਆ ਗਿਆ। ਪ੍ਰਵਾਨਾ ਵੱਲੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਸੰਭਾਲਦਿਆਂ

ਇਬਰਹੀਮਪੁਰੀ, ਪ੍ਰਮਿਦਰ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਵਾਨਾ ਆਦਿ ਕਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ, ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਗੁਰਮਤਿ ਆਸ਼ੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਸਿਫਤ ਸਲਾਹ ਵਿਚ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਕਹਿ ਕੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਹਾਲ ਕੀਤਾ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ

ਇਤਿਹਾਸ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ ਪਾਈ ਗਈ। ਉਪਰੰਤ ਧਾਰਮਿਕ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਦੇ ਦੌਰ ਵਿਚ ਤਿਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਦੁਪਾਲਪੁਰੀ, ਤਰਸੇਮ ਸਿੰਘ ਸੁੰਮਨ, ਜਸਦੀਪ ਸਿੰਘ ਫਰੀਮਾਟ, ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ

ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਘਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਗਈ ਅਤੇ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਉਲੀਕੇ ਜਾਣਗੇ।

ਮਾਨਸਿਕ ਤਣਾਅ ਅਤੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਗੁਰਬਾਣੀ ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਅਤੇ ਹਾਂ ਪੱਖੀ ਸੋਚ ਜ਼ਰੂਰੀ - ਪ੍ਰੋ: ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰੇਣੁਕਾ

ਫਗਵਾੜਾ (ਬੀ. ਕੇ. ਰੱਤੂ)- ਧੰਨ ਧੰਨ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ 555 ਸਾਲਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਮਿਸ਼ਨ ਸੇਵਾ ਸੁਸਾਇਟੀ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਵੱਲੋਂ ਮਹਾਨ ਕੀਰਤਨ ਦਰਬਾਰ 4, 5 ਅਤੇ 6 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਖੇ ਹਰ ਸਾਲ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਸ ਕੀਰਤਨ ਦਰਬਾਰ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਜਿਲੇ ਭਰ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡ

ਹੁਸੈਨਪੁਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਰਾਗੀ ਜਥੇ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸੇਵਾਦਾਰ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੰਗਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਭਰਪੂਰ ਸਹਿਯੋਗ ਲਈ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦਾ ਸ਼ੁਕਰਾਨਾ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਖਟਕ ਕਲ ਵਾਲਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸਟੇਜ ਦਾ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਝੰਡੇ ਗੱਡ ਕੇ ਜਿੱਤੇ 11 ਤਗਮੇ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ)- 68ਵੀਆਂ ਅੰਤਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਕੂਲ ਖੇਡਾਂ, ਪਟਿਆਲਾ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ

ਅੰਡਰ-19 ਲੜਕਿਆਂ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੀ ਕੁਸ਼ਤੀ ਵਿੱਚ ਵਧੀਆ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ 1 ਸੋਨ, 1 ਚਾਂਦੀ ਅਤੇ 1 ਕਾਂਸੀ ਦਾ

ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕੁੱਲ 11 ਤਗਮੇ ਜਿੱਤ ਕੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਨਾਂ ਰੌਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫ਼ਸਰ ਲਲਿਤਾ ਅਰੋੜਾ ਅਤੇ ਉਪ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫ਼ਸਰ ਧੀਰਜ ਵਿਸ਼ਿਸ਼ਟ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰਾਪਤੀ 'ਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ

ਤਗਮਾ ਜਿੱਤਿਆ। ਲਲਿਤਾ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਸਾਰੇ ਜੇਤੂ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੋਚਾਂ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਖੇਡਾਂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਜਿੱਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਅਤੇ ਲਗਨ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ

ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 11 ਮੈਡਲ ਜਿੱਤਣਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਲਈ ਮਾਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਲਲਿਤਾ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਾਡੀਆਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਕੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਨਾਂ ਰੌਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਅੰਡਰ-19 ਲੜਕੀਆਂ ਦੀ ਕੁਸ਼ਤੀ ਟੀਮ ਨੇ ਵੀ ਕੁਸ਼ਤੀ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦਿਆਂ 1 ਸੋਨ ਤਗਮਾ ਜਿੱਤਿਆ।

ਖੇਡ ਸਮਾਗਮ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਸਰੀਰਕ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਸਹਾਈ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਤਮ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਟੀਮ ਭਾਵਨਾ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵਾਧਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਖੇਡ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸਫਲਤਾ 'ਤੇ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਆਸ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਕਿ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਣਗੇ।

ਪਿੰਡ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਨਿਰੰਤਰ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਹੀ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਤਵੇਂ ਸਮਾਗਮ ਸਥਾਨਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਲਗੀਧਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਬੜੀ ਸ਼ਰਧਾ ਪ੍ਰੇਮ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਸਹਿਤ ਕਰਵਾਏ ਗਏ। ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਆਰੰਭਤਾ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਸੋਦਰ ਰਹਿਰਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪਾਠ ਨਾਲ ਹੋਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਾਗੀ ਭਾਈ ਸੁਖਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੁਹਾੜਕਾ ਦੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਮਈ ਬਾਣੀ ਦਾ ਰਸ ਭਿੰਨਾ ਕੀਰਤਨ ਸਰਵਣ ਕਰਾ ਕੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਹਾਲ ਕੀਤਾ। ਸਮੁੱਚੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਕੀਰਤਨ ਕਰਨ ਦਾ ਸਾਥ ਦੇ ਕੇ ਮਾਹੌਲ ਨੂੰ ਰੂਹਾਨੀਅਤ ਭਰਪੂਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਪੰਥ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਅਤੇ ਚਿੰਤਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰੇਣੁਕਾ ਨੇ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝ ਭਾਈ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ "ਨਾਨਕ ਭਗਤਾ ਸਦਾ ਵਿਗਾਸੁ" ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਖੇਤਿਆਂ ਭਰਪੂਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਗੁਰਬਾਣੀ ਨੂੰ ਪੜਨਾਂ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਨਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਹਾਂ ਪੱਖੀ ਸੋਚ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਮਾਨਸਿਕ ਤਣਾਅ, ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀਆਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਰਬਾਣੀ ਤੇ ਟੇਕ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਕਦੇ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਦੇ ਆਲਮ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੇ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਮਿਸ਼ਨ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਚਲਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਲਈ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਉਪਰਾਲਿਆਂ ਦੀ ਭਰਪੂਰ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ। ਸਮਾਪਤੀ ਤੇ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਬਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

ਸੰਜਾਲਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਰਦਾਰ ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਲਾਕੇ ਦੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਮਿਸ਼ਨ ਸੇਵਾ ਸੁਸਾਇਟੀ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਣ ਲਈ ਅਪੀਲ ਵੀ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੰਗਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜਥੇਦਾਰ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੁਸੈਨਪੁਰ ਮੈਂਬਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀ, ਦਿਲਬਾਗ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲੋਂ, ਉੱਤਮ ਸਿੰਘ ਸੋਠੀ, ਦੀਦਾਰ ਸਿੰਘ ਗਰੂਣ, ਰਘਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ, ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖੱਖ, ਬਾਲਕ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪਾਹਵਾ, ਮਾਸਟਰ ਜੋਗਾ ਸਿੰਘ ਸਿਆਣ, ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਛੀਨਾ, ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲੋਂ, ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਭਾਈ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਹੈਡ ਗ੍ਰੰਥੀ, ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ, ਜਗਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੰਵਲ, ਹਕੀਕਤ ਸਿੰਘ, ਕੁਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਰੀਹਾ, ਰਮਨੀਕ ਸਿੰਘ, ਕਮਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ, ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮੁਸਾਪੁਰ, ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਗਰਚਾ, ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਰਚਾ, ਦਲੇਰ ਸਿੰਘ, ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਹੜ, ਨਵਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਜੋਗਾ ਸਿੰਘ ਐਸ ਡੀ ਓ, ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਹਾਲੋਂ, ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ, ਮਾਸਟਰ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਾਟਾ, ਜਸਕਰਨ ਸਿੰਘ ਧਰਮਕੋਟ, ਬਖਸ਼ੀਸ਼ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ, ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੜਵਾਲ ਅਤੇ ਵਾਸਤ ਹਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦਵਾ ਸ਼ਹਿਰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ।

HAPPY BAZAAR

Indian, Pakistani & Fijjjan Groceries

WE ARE OPEN

7 DAYS A WEEK

9:00 am to 8:30 pm

RENT DVDS & BUY CLOTHES
ENJOY YOUR DAY WITH HOPES

We sell Air Tickets

ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਏਅਰਲਾਈਨ ਟਿਕਟਾਂ ਵੀ ਉਪਲਬਧ ਹਨ

CALL US

Ph: (209) 478-0285

Fax: (209) 477-3206

EVERY SATURDAY & SUNDAY
SPECIAL DISCOUNT ON GROCERIES

1304 E Hammer Lane # 7 Stockton CA 95212

EMAIL : indiabazaar08@yahoo.com

ਸਈਯਦ ਫਕੀਰ ਬੀਬੀ ਸ਼ਰੀਫਾਂ ਜੀ ਦੀ ਪਾਕ ਮੁਕੱਦਸ ਦੇਹ ਸਪੁਰਦ -ਏ- ਖ਼ਾਕ

ਵੈਨਕੂਵਰ (ਕੁਲਦੀਪ ਚੰਬਰ)- ਰੂਹਾਨੀਅਤ ਦੇ ਨੂਰੀ ਰੰਗ ਨਾਲ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਵਾਲੀ ਮਹਾਨ ਫਕੀਰੀ ਆਤਮਾ, ਹਰ ਧਰਮ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਧਾਰਮਿਕ ਸਖਸੀਅਤ ਸਈਯਦ ਫਕੀਰ ਬੀਬੀ ਸ਼ਰੀਫਾਂ ਜੀ ਗੱਦੀ ਨਸ਼ੀਨ ਦਰਬਾਰ ਸਾਈਂ ਜੁੰਮਲੇ ਸ਼ਾਹ ਜੀ ਉਦੇਸੀਆਂ ਜੋ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਇਸ ਫ਼ਾਨੀ ਸੰਸਾਰ ਤੋਂ ਸਵਾਸਾਂ ਦੀ ਪੁੰਜੀ ਤਿਆਗ ਰੁਖਸਤ ਹੋ ਗਏ ਸਨ, ਦੇ ਜਨਾਜੇ ਦੀ ਨਿਮਾਜ ਉਪਰੰਤ ਕਫਨ ਦਫਨ ਦੀ ਰਸਮ (ਸਪੁਰਦ-ਏ- ਖ਼ਾਕ) ਉਹ ਦੇਸੀਆਂ ਦਰਬਾਰ ਵਿਖੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਭੋਰਿਆਂ ਦਰਬਾਰਾਂ ਤੋਂ ਆਏ ਸੰਤ ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼ਾਂ, ਫੱਕਰ, ਫਕੀਰਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਹਾਜ਼ਰੀ 'ਚ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਹਜ਼ਰਤ ਬਾਬਾ ਸ਼ਾਹ ਕਮਾਲ ਜੀ, ਸਾਈਂ ਜੁੰਮਲੇ ਸ਼ਾਹ ਜੀ ਵੈਲਫੇਅਰ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਸਮੂਹ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਦਰਬਾਰ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸੰਗਤਾਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਕਫਨ-ਦਫਨ ਦੀ ਰਸਮ ਅਦਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬੀਬੀ ਸ਼ਰੀਫਾਂ ਜੀ ਦੀ ਪਾਕ ਮੁਕੱਦਸ ਦੇਹ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਹਰੀਪੁਰ ਵਿਖੇ ਹਜ਼ਰਤ ਬਾਬਾ ਸ਼ਾਹ ਕਮਾਲ ਜੀ ਵਿਖੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਲੈ ਕੇ ਗਏ ਉਪਰੰਤ ਪਿੰਡ ਉਦੇਸੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਬੀਬੀ ਜੀ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਪੂਰੇ ਪਿੰਡ ਦੀ ਪਰਿਕ੍ਰਮਾ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਸੰਤ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਡਗਾਣਾ, ਸੰਤ ਜਨਕ ਜੀ ਡੇਰਾ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਜੱਬੜ, ਮਹੰਤ ਕਿਰਨਾ, ਸੰਤ ਮਹਿੰਦਰ ਦਾਸ, ਬਾਬਾ ਮੋਹਨ ਸੱਲਾਂ, ਸੰਤ ਮਹਾਂਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਸੰਤ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਹਰਖੇਵਾਲ,

ਸੰਤ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ, ਬਾਬਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਅਹਿਮਦ, ਸੰਤ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਰਜਨਵਾਲ, ਸੰਤ ਪ੍ਰੀਤਮ ਦਾਸ, ਸੰਤ ਅੰਨਦਮੁਨੀ, ਸੰਤ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

ਗੰਗਾ ਜੀ ਮੈਲੀ ਵਾਲੇ, ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਠੱਕਰਵਾਲ, ਹੋਮਾ ਮਹੰਤ, ਰਜਨੀ ਮਹੰਤ ਭੁਲੱਥ, ਸੰਤ ਓਮ ਦਾਸ ਨੂਰਪੁਰ, ਕਿਰਨਾ ਮਾਈ ਰਾਮਾ ਮੰਡੀ, ਸੰਤ ਗੁਰਮੀਤ ਦਾਸ

ਡਗਾਣਾ, ਗਿਆਨੀ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਡਾਲਾ ਮਾਹੀ, ਸੰਤ ਰਾਮ ਜੀ ਬਾਹਟੀਵਾਲ, ਸੰਤ ਪ੍ਰਦੀਪ ਦਾਸ ਕਠਾਰ, ਸੰਤ ਦਲੀਪ ਦਾਸ, ਬਾਬਾ ਪ੍ਰਿਥੀਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਾਲੀ ਸ਼ਾਮ ਚੁਰਾਸੀ, ਬਾਬਾ ਮੱਖਣ ਦਾਸ, ਬਾਬਾ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਣਖੀ, ਬਾਬਾ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਸੁਰਿੰਦਰ ਦਾਸ ਅਟਾਰੀ, ਸੰਤ ਧਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਜੱਬੜ, ਮਹੰਤ ਦੀਪੀਕਾ, ਸਾਈਂ ਅਸ਼ੋਕ ਜਲੰਧਰ, ਸੰਤ ਮਹਾਂਵੀਰ ਸਿੰਘ ਤਾਜੇਵਾਲ, ਬਾਬਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਿਆਲਪੁਰ, ਸੰਤ ਹਰਚਰਨ ਦਾਸ ਉਚਾ, ਸੰਤ ਇੰਦਰ ਦਾਸ ਮੇਘੇਵਾਲ, ਸੰਤ ਕੁਲਵੰਤ ਰਾਮ ਭਰੋਮਜਰਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਸਾਧੂ ਸੰਪਰਦਾਇ ਸੋਸਾਇਟੀ ਪੰਜਾਬ, ਸੰਤ ਨਿਰਮਲ ਦਾਸ ਜੱਡੇ, ਜੋਤੀ ਜੀ, ਬੀਬੀ

ਵਿਧਾਇਕ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੋਟਲੀ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਟੀਠੂ ਨੇ ਵੀ ਸਈਅਦ ਫਕੀਰ ਬੀਬੀ ਸ਼ਰੀਫਾਂ ਜੀ ਉਦੇਸੀਆਂ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਭਾਵ ਭਿੰਨੀਆਂ ਸ਼ਰਯਾਂ ਲਈ ਦਿੱਤਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਨੇਕ ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼ ਦੁਨੀਆਂ ਤੋਂ ਵਿਰਲੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਆਪਣੇ ਮੁਬਾਰਕ ਬਚਨਾਂ ਨਾਲ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਸੱਚ ਦਾ ਮਾਰਗ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਅੱਲ੍ਹਾ ਪਾਕ ਦੇ ਉਸ ਅਜ਼ੀਮ ਇਸ਼ਕ ਨਾਲ ਜੋੜਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਕਵਾਲ, ਨਕਾਲ, ਗੀਤਕਾਰ, ਸ਼ਾਇਰ, ਪੱਤਰਕਾਰ ਅਤੇ ਲੋਕ ਗਾਇਕਾਂ ਨੇ ਵੀ ਬੀਬੀ ਸ਼ਰੀਫਾਂ ਜੀ ਉਦੇਸੀਆਂ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਯਾ ਦੇ ਫੁੱਲ ਭੇਂਟ ਕੀਤੇ।

'ਵਾਇਕਾਟੋ ਵੈਰੀਅਰਜ਼' ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਪਲੇਠਾ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਖੇਡ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਲਾ ਗਿਆ ਰੌਣਕਾਂ

ਔਕਲੈਂਡ, (ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਸਿਆਲਾ)-ਵਿਦੇਸੀ ਵਸਦਿਆਂ ਕੰਮਾਂ ਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲੋਂ-ਨਾਲ ਜੇਕਰ ਆਪਣੀ ਖੇਡਾਂ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਰਹੀਏ ਤਾਂ ਵਿਰਾਸਤੀ ਗੱਲਾਂ ਅੱਗੇ ਵਧਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਖੇਡ ਕਲੱਬ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਹਮਿਲਟਨ ਵਿਖੇ ਸਥਾਪਿਤ ਨਵੀਂ ਖੇਡ ਕਲੱਬ 'ਵਾਇਕਾਟੋ ਵੈਰੀਅਰਜ਼' ਜਾਂ ਕਹਿ ਲਈਏ ਵਾਇਕਾਟੋ ਵਾਲੇ ਯੋਧਿਆਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਪਲੇਠਾ ਖੇਡ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਇਨਸ ਕਾਮਿਨ ਖੇਡ ਮੈਦਾਨ ਦੇ ਵਿੱਚ ਕਰਵਾਇਆ। ਜਿਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਹਾਕੀ,

ਫੁੱਟਬਾਲ, ਵਾਲੀਵਾਲ ਸੁਟਿੰਗ, ਕ੍ਰਿਕਟ, ਖੋ-ਖੋ ਆਦਿ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਰਵਾਏ ਗਏ। ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਭੰਗੜੇ ਅਤੇ ਗਿੱਧੇ ਦੇ ਨਾਲ ਖੁਬ ਰੌਣਕ ਲਾਈ। ਮਾਪੇ ਅਤੇ ਦਰਸ਼ਕ ਵੇਨਾਂ ਉਤੇ ਵੀਡੀਓ ਬਣਾ ਕੇ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹੋਏ। ਇਸ ਖੇਡ ਮੇਲੇ ਵਿੱਚ ਲਗਪਗ 500 ਦੇ ਕਰੀਬ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ। ਰਿਵਰਸਿਟੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਲੱਬ ਵੱਲੋਂ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ। ਲੋਕਗਾਇਕ ਮਨਿੰਦਰ ਕੋਲਗੜੀਆ, ਲਵ ਦੁੱਗਲ ਅਤੇ ਅਮਨਿੰਦਰ ਭੰਗੂ ਨੇ ਗੀਤਾਂ ਨਾਲ ਫਹਿਬਰ ਲਾਈ। ਸ. ਜਰੈਨਲ ਸਿੰਘ ਰਾਹੋਂ, ਸ। ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੁੱਲਾ ਅਤੇ ਹੈਰੀ 5911 ਨੇ ਕੁਮੈਂਟਰੀ ਕਰਕੇ ਖੇਡਾਂ ਦੌਰਾਨ ਮੇਲੇ ਵਰਗਾ ਮਾਹੌਲ ਬਣਾਈ ਰੱਖਿਆ। ਖੇਡ ਮੇਲੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਰਹੇ।

ਵਾਲੀਵਾਲ ਸੁਟਿੰਗ ਦੇ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਮਾਲਵਾ ਸਪੋਰਟਸ ਐਂਡਕਲਚਰਲ ਕਲੱਬ ਨੇ ਹਾਸਿਲ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਸਥਾਨ ਐਸ. ਬੀ. ਐਸ. ਕਲੱਬ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਆਇਆ। ਹਾਕੀ ਅੰਡਰ-10 ਦੇ ਵਿੱਚ ਜੇਤੂ ਹੇਸਟਿੰਗਜ਼, ਉਪ ਜੇਤੂ ਬੀ.ਓ.ਪੀ., ਅੰਡਰ-13 ਲੜਕੀਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਬੀ.ਓ.ਪੀ. ਜੇਤੂ, ਵਾਇਕਾਟੋ ਵੈਰੀਅਰਜ਼ ਉਪਜੇਤੂ, ਅੰਡਰ-13 ਮਿਕਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਬੀ.ਓ.ਪੀ. ਜੇਤੂ ਅਤੇ ਐਨ। ਜੈਡ। ਪੰਜਾਬੀ ਉਪਜੇਤੂ, ਅੰਡਰ-16 ਦੇ ਵਿੱਚ ਬੀ.ਓ.ਪੀ. ਖਾਲਸਾ ਜੇਤੂ, ਬੀ.ਓ.ਪੀ. ਪੰਜਾਬੀ ਉਪਜੇਤੂ, ਖੋ-ਖੋ ਦੇ ਵਿੱਚ ਹਮਿਲਟਨ ਗਰਲਜ਼ ਜੇਤੂ ਅਤੇ ਬੀ.ਓ.ਪੀ. ਉਪਜੇਤੂ, ਕ੍ਰਿਕਟ ਸੀਨੀਅਰ ਦੇ ਵਿੱਚ ਕੈਟੀ-ਕੈਟੀ ਜੇਤੂ, ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਟ੍ਰਸਟ ਉਪਜੇਤੂ, ਕ੍ਰਿਕਟ ਜੂਨੀਅਰ ਦੇ ਵਿੱਚ ਵਾਇਕਾਟੋ ਵੈਰੀਅਰਜ਼ ਜੇਤੂ ਅਤੇ ਕਲੱਬ ਕੋਚਿੰਗ ਉਪਜੇਤੂ, ਸੌਕਰ ਸੀਨੀਅਰ ਦੇ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਫੁੱਟਬਾਲ ਕਲੱਬ ਜੇਤੂ, ਔਕਲੈਂਡ ਲਾਇਨਜ਼ ਉਪਜੇਤੂ, ਫੁੱਟਬਾਲ ਜੂਨੀਅਰ ਦੇ ਵਿੱਚ ਵਾਇਕਾਟੋ ਵੈਰੀਅਰਜ਼ ਜੇਤੂ, ਪੰਜਾਬੀ ਲਾਇਨਜ਼ ਉਪਜੇਤੂ। ਮਿਊਜ਼ੀਕਲ ਚੇਅਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਦਿਲਚਸਪ ਰਹੀ।

ਦਲਿਤ ਮੁਕਤੀ ਮਾਰਚ ਨੇ ਮਨਾਈ ਸ਼ਹੀਦ ਮਾਤਾ ਗੁਰਦੇਵ ਕੌਰ ਦੀ 8ਵੀਂ ਬਰਸੀ

ਲਹਿਰਾਗਾਗਾ, (ਦਲਜੀਤ ਕੌਰ) ਜਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਚੱਲਿਆ ਦਲਿਤ ਮੁਕਤੀ ਮਾਰਚ 36ਵੇਂ ਦਿਨ ਝਲੂਰ ਪਹੁੰਚਿਆ ਜਿੱਥੇ ਕਾਫਲੇ ਨੇ ਜਮੀਨੀ ਘੋਲ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦ ਮਾਤਾ ਗੁਰਦੇਵ ਜੀ ਦੀ 8ਵੀਂ ਬਰਸੀ ਪਿੰਡ ਝਲੂਰ ਵਿਖੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ ਵਿੱਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪਿੰਡਾਂ ਤੋਂ ਸੈਂਕੜੇ ਲੋਕਾਂ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ "ਸ਼ਹੀਦ ਮਾਤਾ ਗੁਰਦੇਵ ਕੌਰ ਅਮਰ ਰਹੇ" ਦੇ ਨਾਅਰੇ ਲਾਕੇ ਸ਼ਹੀਦ ਮਾਤਾ ਗੁਰਦੇਵ ਕੌਰ ਜੀ ਦੀ ਲਾਟ ਤੇ ਝੰਡਾ ਚਾੜ੍ਹਕੇ ਮਨਾਈ ਗਈ।

ਬਰਸੀ ਮੌਕੇ ਸੀਤਲ ਰੰਗ ਮੰਚ ਸ਼ੇਰਪੁਰ ਵੱਲੋਂ "ਤੈਂ ਕੀ ਦਰਦ ਨਾ ਆਇਆ" ਨਾਟਕ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਵੀ ਕੀਤੀ

ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਜਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੁਕੇਸ਼ ਮਲੱਦ ਅਤੇ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਧਰਮਵੀਰ ਹਰੀਗੜ੍ਹ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਚਾਇਤੀ ਜਮੀਨ ਚੋਂ ਤੀਜਾ ਹਿੱਸਾ ਰਿਜ਼ਰਵ ਜਮੀਨ ਲੈਣ ਲਈ ਚੱਲੇ ਇਸ ਖੂਨ ਡੋਲਵੇਂ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੌਰਾਨ ਮਾਤਾ ਗੁਰਦੇਵ ਕੌਰ ਜੀ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਮਾਤਾ ਗੁਰਦੇਵ ਕੌਰ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਪ੍ਰਣ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਮੀਨੀ ਘੋਲ ਪਿੰਡੇ ਨਹੀਂ ਹਟੇਗਾ ਅੱਗੇ ਜਾਊਗਾ।

Golden State Truck Sales Inc.

ਟਰੱਕ-ਟਰੇਲਰ ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਵੇਚਣ ਲਈ ਮਿਲੋ
ਸਸਤੀਆਂ ਵਿਆਜ ਦਰਾਂ ਤੇ ਟਰੱਕ ਦਾ ਲੋਨ ਲੈਣ ਲਈ
ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰਾਂਗੇ

Call :
Dharminder
Singh

Cell : 530-870-6600

Fax : (530) 870-1429

532 Houston St.

West Sacramento, CA 95691

Email: myfuturetruck@gmail.com

ਬਸਪਾ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਜਿੱਤ ਪੁਲਿਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਚਿੱਟੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸਖ਼ਤ ਐਕਸ਼ਨ ਲੈਣ ਦਾ ਕੀਤਾ ਵਾਅਦਾ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ)— ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵੱਲੋਂ ਮਿਨੀ ਸਕੱਤਰੇਤ ਵਿਖੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਧਰਨੇ ਦੇ ਅੱਜ ਚੌਥੇ ਦਿਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਬਸਪਾ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਦਿਨੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਪੱਪੂ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਪਲਵਿੰਦਰ ਮਾਨਾ, ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬਿੱਟਾ, ਸਾ. ਮਨਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸ਼ੇਰਪੁਰੀ ਨੇ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਰਣਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਇੰਚਾਰਜ ਲੋਕ ਸਭਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ, ਡਾ. ਰਤਨ ਚੰਦ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸੈਕਟਰੀ, ਵਰਿੰਦਰ ਬੱਠਣ ਸਹਿਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਜਗਮੋਹਣ ਸਿੰਘ ਸੱਜਣਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਇੰਚਾਰਜ, ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਰ, ਮੋਹਨ ਲਾਲ ਭਟੋਆ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਟਾਈਗਰ ਫੋਰਸ, ਬਿੰਦਰ ਸਰੋਆ ਵਾਈਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਟਾਈਗਰ ਫੋਰਸ ਪੰਜਾਬ, ਬਿੱਲਾ ਦਿਓਵਾਲ ਕੌਮੀ ਚੇਅਰਮੈਨ ਬੇਗਮਪੁਰਾ ਟਾਈਗਰ ਫੋਰਸ ਪੰਜਾਬ, ਅਵਤਾਰ ਬੱਸੀ ਖਵਾਜੂ ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਟੀਮ ਨਾਲ, ਅਸ਼ੋਕ ਸੱਲਣ, ਬੀਬੀ ਮਹਿੰਦਰ ਕੌਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਹਿਲਾ ਵਿੰਗ, ਰੇਨੂ ਲੱਧਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮਹਿਲਾ ਵਿੰਗ ਕਨਵੀਨਰ ਬਸਪਾ, ਬੀਬੀ ਕਰਿਸ਼ਣਾ ਦੇਵੀ, ਗੁਰਮੁੱਖ ਪਿੰਡੋਰੀ, ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬਿੱਟੂ ਸਾਬਕਾ ਜਿਲਾ ਇੰਚਾਰਜ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਬਸਪਾ ਆਗੂਆਂ ਨੇ

ਆਪਣੇ ਸੰਬੋਧਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿੱਚ ਚਿੱਟੇ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦਿਨੋਂ ਦਿਨ ਵੱਧ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ

ਡੀ. ਐਸ. ਪੀ। ਸਿਟੀ ਪਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਡੀ. ਐਸ. ਪੀ। ਦੀਪ-ਕਰਨ ਸਿੰਘ, ਐਸ. ਐਚ. ਓ. ਸਦਰ, ਐਸ. ਐਚ. ਓ. ਸਿਟੀ

ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਐਸ. ਪੀ। ਸਾਹਿਬਾ ਨਵਦੀਪ ਕੌਰ ਨੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਹੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵੀ ਨਸ਼ਾ ਬੇਚਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਸ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਛੁੱਟੇ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿੱਚ ਪੈਂਦੇ ਨਸ਼ਾ ਛੁਡਾਉ ਕੇਂਦਰਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਸਖ਼ਤੀ ਵਰਤਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਰਾਕੇਸ਼ ਕਿੱਟੀ ਇੰਚਾਰਜ ਚੌਥੇਵਾਲ ਬਸਪਾ, ਹੈਪੀ ਫੰਬੀਆਂ ਹਲਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼ਾਮਚੁਰਾਸੀ, ਜਸਕਰਨ ਜੱਸੀ ਹਲਕਾ ਯੂਥ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਵਿਜੈ ਖਾਨਪੁਰੀ, ਦਰਸ਼ਨ ਲੱਧਤ, ਵਿਜੈ ਮੱਲ, ਹਰਵਿੰਦਰ ਹੀਰਾ, ਮਾਸਟਰ ਹਰੀ ਰਾਮ, ਸਤਪਾਲ ਬੱਡਲਾ, ਸੁਦੇਸ਼ ਭੱਟੀ, ਨਰਿੰਦਰ ਬੱਸੀ ਬੱਲੋਂ, ਜੈਪਾਲ ਮੱਛਰੀਵਾਲ, ਰਾਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਹਰਮੇਸ਼ ਸਿੰਘ, ਹੰਸ ਰਾਜ, ਵਿਜੈ ਪਾਲ, ਕੁਲਦੀਪ ਨਸਰਾਲਾ, ਪ੍ਰਿੰਸ ਬਜਵਾੜਾ, ਪੰਮਾ ਖਾਨਪੁਰ, ਕਾਲਾ ਖਾਨਪੁਰ, ਸਤਨਾਮ ਲਾਲਪੁਰ, ਸਤਵਿੰਦਰ ਕਾਲਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸੈਕਟਰੀ ਬਸਪਾ, ਦੀਪੂ ਬੁਲਾਬਾੜੀ, ਰੇਖਾ ਰਾਣੀ, ਮੱਧੂ ਰਾਣੀ, ਸੰਤੋਸ਼ ਰੱਲ, ਹਰਨਾਮ ਬਹਿਲਪੁਰੀ, ਸੰਤੋਖ ਮਾਨਾ, ਰਮੇਸ਼ ਪਟਵਾਰੀ, ਡਾ. ਜੱਸੀ ਰੰਧਾਵਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸਾਥੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਰਾਜਨੀਤਕ ਦਬਾਅ ਕਾਰਨ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰ ਪਾ ਰਹੀ ਇਸ ਨਾਲ ਹੀ ਜੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਨਸ਼ਾ ਛੁਡਾਉ ਕੇਂਦਰ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਆਮ ਪਬਲਿਕ ਦੀ ਲੁੱਟ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਅੱਜ ਸਵੇਰੇ ਬਸਪਾ ਵਰਕਰ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਪੁਲਿਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲੋਂ ਐਸ. ਪੀ। ਸਾਹਿਬਾ ਨਵਦੀਪ ਕੌਰ,

ਆਪਣੀ ਪੁਲਿਸ ਟੀਮ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਧਰਨੇ ਵਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਬਸਪਾ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਪਹੁੰਚੇ ਅਤੇ ਬਸਪਾ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਿਵਾਇਆ ਕਿ ਚਿੱਟਾ ਬੇਚਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਵੀ ਫਿਲ ਨਹੀਂ ਵਰਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਨਸ਼ਾ / ਚਿੱਟਾ ਵੇਚਦਾ ਫੜਿਆ ਗਿਆ ਉਸ ਉੱਤੇ ਸਖ਼ਤ ਤੌਰ 'ਤੇ

ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਬਰਾਬਰਤਾ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵਚਨਬੱਧ-ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ

ਗੜ੍ਹਸ਼ੰਕਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ)—ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਫ਼ਸਰ ਹਰਦੀਪ ਕੌਰ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਸੀ।ਡੀ।ਪੀ।ਓ ਗੜ੍ਹਸ਼ੰਕਰ ਮੰਜੂ ਬਾਲਾ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਬੇਟੀ ਬਚਾਓ, ਬੇਟੀ ਪੜ੍ਹਾਓ ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ ਨਵਜੰਮੀਆਂ ਬੱਚੀਆਂ ਦੇ ਜਨਮ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਬਲਾਕ ਪੱਧਰੀ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਸਮਾਗਮ ਗੁਰੂ ਸੇਵਾ ਕਾਲਜ ਆਫ ਨਰਸਿੰਗ ਪਨਾਮ ਗੜ੍ਹਸ਼ੰਕਰ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਨੇ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ। ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਨੇ ਨਵਜੰਮੀਆਂ ਬੱਚੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਪੌਦੇ ਲਗਾ ਕੇ ਕੀਤੀ, ਜੋ ਜੀਵਨ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ। ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਕੇਕ ਕੱਟ ਕੇ ਬੱਚੀਆਂ ਦੇ ਜਨਮ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਈ ਗਈ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਇਸ ਅਹਿਮ ਉਪਰਾਲੇ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕ

ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਆਪਣੇ ਸੰਬੋਧਨ ਵਿੱਚ ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਨੇ ਬੇਟੀਆਂ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਬਰਾਬਰਤਾ, ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਜਨਮ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ

ਸਰਕਾਰ ਬੇਟੀਆਂ ਦੀ ਤੌਰਕੀ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਕੰਮ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੀ ਸੋਚ ਬਦਲਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ

ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੇਟੀਆਂ ਨੂੰ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਨਵਜੰਮੀਆਂ ਬੱਚੀਆਂ ਦੀਆਂ 10 ਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਖੇਡਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਮੱਲ ਮਾਰਨ ਵਾਲੀਆਂ 5 ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਧੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਰੰਗੀਲੀ ਬਣਾਈ ਗਈ ਅਤੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਖਰਚੇ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣ ਵਾਲੇ ਪਕਵਾਨਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਵੀ ਲਗਾਈ ਗਈ। ਗੁਰੂ ਸੇਵਾ ਕਾਲਜ ਆਫ ਨਰਸਿੰਗ ਦੀਆਂ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲਿੰਗ ਭੇਦ-ਭਾਵ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਇੱਕ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਸਕਿੱਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਆਂਗਣਵਾੜੀ ਵਰਕਰਾਂ ਨੇ ਬੇਟੀ ਬਚਾਓ, ਬੇਟੀ ਪੜ੍ਹਾਓ ਅਤੇ ਪੋਸ਼ਣ ਅਭਿਆਨ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਗਿੱਧਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ।

ਪੇਂਡੂ ਮਜ਼ਦੂਰ ਯੂਨੀਅਨ ਵਲੋਂ ਧਰਨਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ

ਕਰਤਾਰਪੁਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ)— ਪੇਂਡੂ ਮਜ਼ਦੂਰ ਯੂਨੀਅਨ ਪੰਜਾਬ ਵਲੋਂ ਅੱਜ ਏਥੇ ਅੰਬੋਡਕਰ ਚੌਕ ਵਿੱਚ ਧਰਨਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਕੇ 8 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਬਾਣਾ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਅਧੀਨ ਪੈਂਦੇ ਪਿੰਡ ਕਾਲਾ ਬਾਗੀਆਂ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਕਿਸਾਨ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਕੰਧ ਉਸਾਰੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜਾਤ ਹੰਕਾਰੀ ਲੋਕਾਂ ਵਲੋਂ ਮੌਤ ਦੇ ਘਾਟ ਉਤਾਰੇ ਦਲਿਤ ਉਸਾਰੀ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਕਸੂਰਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਿਤ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਮੌਕੇ ਉੱਤੇ ਧਰਨਾਕਾਰੀਆਂ ਚ ਪੁੱਜ ਕੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਲੋਂ ਡੀਐੱਸਪੀ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਸੁਰਿੰਦਰਪਾਲ ਧੋਗੜੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 5 ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਸੂਰਵਾਰਾਂ ਸਮੇਤ 6 ਵਿਅਕਤੀਆਂ

ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਲਾ ਬਾਗੀਆਂ ਕਤਲ ਕਾਂਡ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਕਸੂਰਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਬਣਦਾ ਢੁੱਕਵਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਦਲਿਤ ਕਤਲ ਕਾਂਡ ਦੇ ਮਸਲੇ ਵਿੱਚ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵੀ ਲੰਬੀ ਤਾਣ ਕੇ ਸੁੱਤਾ ਪਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਚਿੱਟਾ ਹਾਥੀ ਸਾਬਿਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ 8 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਕਾਲਾ ਬਾਗੀਆਂ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਕਿਸਾਨ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਲਾਟ ਦੀ ਕੰਧ ਉਸਾਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮਿਸਤਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿਹਾੜੀ ਉਪਰ ਬੁਲਾਇਆ ਸੀ। ਕੰਧ ਦਾ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਰੌਲਾ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕੰਧ ਉਸਾਰਨ ਉਪਰੰਤ ਮਿਸਤਰੀ ਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਪਰਿਵਾਰ ਅੱਡੇ ਉੱਤੇ ਛੱਡਣ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਦੂਸਰੀ ਧਿਰ ਨੇ ਮਿੱਥੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਤਹਿਤ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਜਾਤ ਦੇ ਹੰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਦਲਿਤ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਲਫ਼ਮਣ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਪੱਤਤ ਖੁਰਦ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਨਿਵਾਸੀ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੇ ਘਾਟ

ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਰਸਾ ਟਰਸਟ ਵਲੋਂ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਾਇਰ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਆਜ਼ਾਦ ਦਾ ਜੀਵਨ ਭਰ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਲਈ ਕੀਤਾ ਸਨਮਾਨ

ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਖਿਲਾਫ਼ ਐਲ ਓ ਸੀ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਜਲਦੀ ਹੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਨਾਇਬ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅੰਦਰ 8150 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਰਾਸ਼ੀ ਚੋਂ ਅੱਧੀ ਰਾਸ਼ੀ ਮਿ੍ਤਕ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਪੱਤਤ ਖੁਰਦ ਦੇ ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਸਮੇਤ ਇਨਸਾਫ਼ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ। ਜਿਸ 'ਤੇ ਯੂਨੀਅਨ ਨੇ ਧਰਨਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਖਤਮ ਕਰਕੇ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਆਪਣਾ ਵਾਅਦਾ ਪੂਰਾ ਨਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਮਜ਼ਬੂਰਨ ਮਿ੍ਤਕ ਦੇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਦਰਾਂ ਉਪਰ ਰੱਖ ਕੇ ਧਰਨਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਾਂਗੇ। *ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਅੱਜ 11 ਵੇਂ ਦਿਨ ਵੀ ਮਿ੍ਤਕ ਦਾ ਸੰਸਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮੰਗਾਂ ਉਪਰ ਅਮਲ ਹੋਣ ਉਪਰੰਤ ਹੀ ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।*

ਇਸ ਮੌਕੇ ਯੂਨੀਅਨ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਵੀ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਦਰਜੇ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਸਮਝ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੀੜਤ ਦਲਿਤ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਇਨਸਾਫ਼ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਲੈਕੇ 8 ਸਤੰਬਰ ਤੋਂ ਅਜੇ ਤੱਕ ਮਿ੍ਤਕ ਉਸਾਰੀ ਮਜ਼ਦੂਰ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਪੁੰਤ ਇਸ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵੀ ਮਜ਼ਦੂਰ ਵਿਰੋਧੀ ਰੁੱਖ ਧਾਰਨ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਨਿੱਤ ਦਿਨ ਕਦੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨਾਲ ਮਾੜੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਾਪਰ ਰਹੀਆਂ। ਸੂਬੇ ਅੰਦਰ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਕੋਈ ਢੁੱਕਵਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਰਕਾਰ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਵਾਲੀ ਵਾਰਿਸ ਬਣਨ ਲਈ ਤਿਆਰ

ਫਗਵਾੜਾ (ਬੀ. ਕੇ. ਰੱਤੂ) 99 ਵਿਆਂ ਨੂੰ ਢੁਕੇ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਬਜ਼ੁਰਗ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਾਇਰ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਆਜ਼ਾਦ ਨੂੰ ਉਹਨਾ ਦੀ ਲੋਕ ਪੱਖੀ ਸ਼ਾਇਰੀ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰੰਤਰ ਅਤੇ ਅਣਥੱਕ ਉਪਰਾਲਿਆਂ ਲਈ ਜੀਵਨ ਭਰ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਇਹ ਸਨਮਾਨ ਅੱਜ ਉਹਨਾ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਕਪੂਰਥਲਾ ਵਿਖੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਰਸਾ ਟਰਸਟ (ਰਜਿ:) ਫਗਵਾੜਾ ਜਿਸਦੀ ਅਗਵਾਈ ਲੇਖਕ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਪੱਤਰਕਾਰ ਪ੍ਰੋ: ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਗੰਡਮ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਟਰਸਟ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਪ੍ਰਿ: ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਪਲਾਹੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ

ਕਿ ਇਸ ਸਨਮਾਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੰਮੋਟੇ, ਲੋਈ, ਸਨਮਾਨ ਪੱਤਰ ਅਤੇ 5000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਨਕਦ ਰਾਸ਼ੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਸਨਮਾਨ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ "ਆਜ਼ਾਦ" ਜੀ ਨੂੰ 'ਲੋਕ ਸ਼ਾਇਰ' ਅਤੇ 'ਫਾਈਟਰ ਰਾਈਟਰ' ਕਹਿਕੇ ਸਲਾਹਿਆ ਗਿਆ। ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਆਜ਼ਾਦ ਦੇ ਕਾਵਿ-ਸੰਗ੍ਰਹਿ "ਸੂਰਮਿਆਂ ਦੀ ਗਾਥਾ" ਦੂਜਾ ਐਡੀਸ਼ਨ ਪਿਛੇ ਜਿਹੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੋ ਕੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਸਨਮੁੱਖ ਹੋਇਆ ਹੈ। 104 ਸਫ਼ਿਆਂ ਦੇ ਇਸ ਕਾਵਿ-ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਵਿੱਚ 39 ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਹਨ। ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਰਸਾ ਟਰਸਟ ਦੇ ਲੇਖਕਾਂ ਦੇ ਗਰੁੱਪ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਲਿਖਣ ਅਤੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਲੰਮੀ ਯਾਤਰਾ ਨੂੰ ਸਾਂਝਾ ਕਰਦਿਆਂ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਆਜ਼ਾਦ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੇਖਕ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਲਿਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਹਾਕਮਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ। ਉਹਨਾ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਉਹੀ ਲੇਖਣੀ ਸਦੀਵੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਲਿਖੀ ਜਾਵੇ ਨਾ ਕਿ ਲੁਟੇਰਿਆਂ ਲਈ।' ਉਹਨਾ ਹੋਰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਵੇਂ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰੰਤਰ ਯਤਨ ਕਰਨਾ, ਲੇਖਣੀ ਦਾ ਕਾਰਜ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਉਹਨਾ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਹੇਠਲੀਆਂ ਕਾਵਿ-ਸਤਰਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ :- "ਖੰਡੇ ਵਰਗੀ ਕਲਮ ਨੂੰ ਕਵੀਓ ਅਪਨਾਓ"; -"ਬਿਖਤਾ ਪੈਂਡਾ ਸਾਥੀਓ,

ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਪਿੰਗਲ"; -"ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਰੂਪ ਮਤਲਾ, ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਰੰਗ ਮਕਤਾ"; -"ਰੌਸ਼ਨੀ ਦਾ ਨੇਉਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਗਲਣਾ, ਪਹਿਚਾਣ ਹੈ"; -"ਸਾਡਾ ਸੱਚ ਸਮੇਂ ਦੇ ਹਾਣ ਦਾ, ਇਹਦੀ ਧੁਰੇ ਪਤਾਲੀਂ ਜੜ੍ਹ।" -"ਉਖਲ ਦੇ ਵਿੱਚ ਰੋਣ ਧਰ ਸਾਡੇ ਮੋਹਲਿਆਂ ਦੇ ਟੋਣੇ ਛੁੜ"।

ਉਹਨਾ ਨੇ ਅੱਗੋਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹਨਾ ਦੇ ਕਾਵਿ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ "ਵੀਅਤਨਾਮ ਦੀ ਵਾਰ" ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਪੰਜਾਬੀ ਲਿਖਾਰੀ ਅਤੇ ਆਲੋਚਕ ਪ੍ਰਿ: ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ ਵਲੋਂ ਬਹੁਤ ਸਲਾਹੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਆਪਕ ਵਜੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਅਧਿਆਪਕ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਖੱਬੇ ਪੱਖੀ ਲਹਿਰ ਨਾਲ ਲਗਾਤਾਰ ਜੁੜੇ ਰਹੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਆਜ਼ਾਦ ਨੂੰ ਅਨੇਕਾਂ ਵਾਰ ਜੇਲ੍ਹ ਵੀ ਜਾਣਾ ਪਿਆ। ਉਹਨਾ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਅਤੇ ਜਾਬਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਲਿਖਕੇ ਉਹਨਾ ਨੂੰ ਨਸ਼ਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਉਹਨਾ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੀਮਤ ਸਾਧਨ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਸਧਾਰਨ ਅਤੇ ਲਿਤਾੜੀ ਜਾਂਦੀ ਲੋਕਾਈ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਉਹਨਾ ਨੇ ਪੋਸਟਰਾਂ ਉਪਰ ਆਪਣੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਛਪਵਾਕੇ ਸੈਂਕੜੇ ਪੋਸਟਰ ਜਨਤਕ ਸਮਾਗਮਾਂ 'ਚ ਆਪ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਫ਼ਤ ਵੰਡੇ ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਰਜ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਕਾਂ ਨੇ ਉਹਨਾ ਦਾ ਪੂਰਾ ਸਾਥ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਰਸਾ ਟਰਸਟ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰੋ: ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਗੰਡਮ, ਕਾਲਮਨਵੀਸ ਪ੍ਰਿ: ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਪਲਾਹੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਰਵਿੰਦਰ ਚੋਟ, ਪਰਵਿੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਕਮਰੇਡ ਜੈਪਾਲ ਸਿੰਘ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਹਨਾ ਦੇ ਸਪੁੱਤਰ ਰਾਜਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਨੂੰਹ ਬਿਮਲਜੀਤ ਕੌਰ ਜੋ ਪਿਛਲੇ ਪਹਿਰ ਉਹਨਾ ਦਾ ਖਿਅਲ ਰੱਖ ਰਹੇ ਹਨ, ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਈਟੀਟੀ 2364 ਅਧਿਆਪਕ ਵੱਲੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪੱਤਰ ਸੌਂਪੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਡੀਪੀਆਈ ਦਫ਼ਤਰ ਦਾ ਘਿਰਾਓ

ਐੱਸ ਏ ਐੱਸ ਨਗਰ ਮੋਹਾਲੀ (ਦਲਜੀਤ ਕੌਰ)- 2364 ਈਟੀਟੀ ਟੈਟ ਪਾਸ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਅੱਜ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪੱਤਰ ਤੁਰੰਤ ਸੌਂਪੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਡੀਪੀਆਈ ਦਫ਼ਤਰ ਮੋਹਾਲੀ ਅੱਗੇ ਧਰਨਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਯੂਨੀਅਨ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਮਹੀਨਾ ਪਹਿਲਾਂ 20 ਅਗਸਤ 2024 ਤੋਂ ਈਟੀਟੀ 2364 ਭਰਤੀ ਦੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਡੀ ਪੀ ਆਈ ਦਫ਼ਤਰ ਮੋਹਾਲੀ ਅੱਗੇ ਪੱਕਾ ਮੋਰਚਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ। 14 ਸਤੰਬਰ 2024 ਨੂੰ ਡੀਪੀਆਈ ਮੈਡਮ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਮਿਲੇ ਭਰੋਸੇ ਮੁਤਾਬਕ ਪਿਛਲੇ 26 ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਲੱਗਿਆ ਧਰਨਾ ਸਮਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। 14 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 16 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਆਫਿਸਲ ਵੈਬਸਾਈਟ ਉੱਪਰ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ 17 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਜੁਆਇਨਿੰਗ ਲੈਟਰ ਦੇਣ ਦੀਆਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਲਿਖੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ,

ਪਰ ਨਾ ਤਾਂ 16 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ 17, 18 ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਹੋਇਆ। ਇਹ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਵਾਅਦਾ ਖਿਲਾਫੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਸਾਨੂੰ ਮਜਬੂਰਨ ਫਿਰ ਤੋਂ 20/09/2024 ਨੂੰ ਡੀ ਪੀ ਆਈ ਦਫ਼ਤਰ ਮੋਹਾਲੀ ਵਿਖੇ ਧਰਨਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਤੇ ਡੀ ਪੀ ਆਈ ਦਫ਼ਤਰ ਦੇ ਬੈਰੀਗੇਟ ਤੋੜ ਸਾਬੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਰੋਸ ਮੁਜਾਹਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਯੂਨੀਅਨ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਾਡਾ ਕੰਮ ਜਲਦੀ ਪੂਰਾ

ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਹੋਰ ਵੀ ਗੁਪਤ ਐਕਸ਼ਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਜਿੰ-ਮੇਵਾਰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਡੀ ਪੀ ਆਈ ਦਫ਼ਤਰ ਮੋਹਾਲੀ ਅਤੇ ਮੋਹਾਲੀ ਪੁਲਿਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਹੋਵੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਪਿਛਲੇ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਦਰ ਦਰ ਰੁਲਦੇ ਫਿਰਦੇ ਹਾਂ। ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਦੀ ਬਾਜੀ ਲਾਉਣ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗੇ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਯੂਨੀਅਨ ਆਗੂ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਮਾਨਸਾ, ਹਰਜੀਤ ਬੁਢਲਾਡਾ, ਗੁਰਸੇਵ ਸੰਗਰੂਰ, ਗੁਰਸੰਗਤ ਬੁਢਲਾਡਾ ਗੁਰਜੀਵਨ ਮਾਨਸਾ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਮਾਛੀਵਾੜਾ, ਵਰਿੰਦਰ ਸਰਹੰਦ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਮੀਮਸਾ, ਪ੍ਰਥਿਵੀ ਅਬੋਹਰ, ਸੁਖਚੈਨ ਬੋਹਾ, ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸੰਗਰੂਰ, ਰਾਜਿੰਦਰ ਧੂਰੀ, ਕੁਲਦੀਪ ਅਬੋਹਰ, ਰਣਜੀਤ ਸੰਗਰੂਰ, ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਜਲਾਲਾਬਾਦ, ਤਰਸੇਮ ਸੰਗਰੂਰ, ਓਮਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ, ਜਗਪਾਲ ਡੱਬਵਾਲੀ, ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਜਲਾਲਾਬਾਦ, ਕਿਰਨਦੀਪ ਨਾਭਾ, ਸੀਤਲ ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ ਅਤੇ ਪੂਜਾ ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਭਾਕਿਯੂ ਉਗਰਾਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮਾਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਲੀ ਦੀ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ/ਤਹਿਸੀਲ ਕੇਂਦਰਾਂ ਵਿੱਚ 20 ਥਾਂਈ ਰੋਸ ਮੁਜਾਹਰੇ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, (ਦਲਜੀਤ ਕੌਰ) ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਸੀ ਆਈ ਏ ਸਟਾਫ ਮੋਹਾਲੀ ਵੱਲੋਂ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਝੂਠਾ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਆਲੋਚਕ/ਟਿੱਪਣੀਕਾਰ ਮਾਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਲੀ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਭੇਜਣ ਵਿਰੁੱਧ ਅੱਜ ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ (ਏਕਤਾ-ਉਗਰਾਹਾਂ) ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ 13 ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ 7 ਤਹਿਸੀਲ ਕੇਂਦਰਾਂ 'ਚ 20 ਥਾਂਈ ਰੋਸ ਮੁਜਾਹਰੇ ਕੀਤੇ

ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜ਼ੋਰਾ ਸਿੰਘ ਨਸਰਾਲੀ ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਸੇਵੇਵਾਲਾ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਬੇਸ਼ੱਕ ਸ੍ਰੀ ਮਾਲੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਕਈ ਪੱਖਾਂ ਤੋਂ ਮੱਤਭੇਦ ਹਨ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਰੁੱਧ ਉਸਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਧਾਰ ਬਣਾ ਕੇ ਜੇਲ੍ਹ ਡੱਕਣਾ ਜਮਹੂਰੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਘਾਟ

ਗਏ। ਪ੍ਰੈੱਸ ਨੋਟ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਗਰਾਹਾਂ ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਕੋਕਰੀ ਕਲਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਥਾਂਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ/ਤਹਿਸੀਲ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਭੇਜੇ ਗਏ। ਮੰਗ ਪੱਤਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਝੂਠਾ ਕੇਸ ਰੱਦ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰੀ ਮਾਲੀ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਤੁਰੰਤ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਰੋਸ ਮੁਜਾਹਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਸਮੇਤ ਵੱਖ ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਸੈਂਕੜਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਕਿਸਾਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੰਜਾਬ ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰ ਯੂਨੀਅਨ, ਨੌਜਵਾਨ ਭਾਰਤ ਸਭਾ ਅਤੇ ਪੀ ਐੱਸ ਯੂ ਦੇ ਕਾਰਕੁਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਹਮਾਇਤ ਵਜੋਂ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਕਰਨ ਦੇ ਤੁਲ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਜਥੇਬੰਦੀ ਸਖਤ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਆਪ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸਰਗਰਮ ਮੈਂਬਰ ਮੋਹਾਲੀ ਦੇ ਡੀਲਰ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਥਾਪੇ ਗਏ ਪੰਜਾਬ ਗਰੁੱਪ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਅਮਿਤ ਜੈਨ ਦੁਆਰਾ ਸਰਕਾਰੀ ਸ਼ਹਿ ਨਾਲ ਹੀ ਬਦਲਾ ਲਊ ਭਾਵਨਾ ਤਹਿਤ ਝੂਠਾ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਸ੍ਰੀ ਮਾਲੀ ਆਪ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਵਿਰੋਧੀ ਨੀਤੀਆਂ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਆਲੋਚਨਾ ਕਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਆਪ ਪਾਰਟੀ ਜਾਂ ਉਸਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰੇ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਣਾ ਕੋਈ ਜੁਰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਝੂਠੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਫਸਾ ਕੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਉੱਤੇ ਜਬਰ/ਪੱਕੇਸ਼ਾਹੀ ਰਾਹੀਂ ਸਰਕਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਦੇ ਯਤਨ ਨੰਗੀ ਚਿੱਟੀ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਰੋਸ ਮੁਜਾਹਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਤੁਰਤ ਪੈਰੇ ਸੱਦੇ 'ਤੇ ਹੁੰਮ ਹੁੰਮਾ ਕੇ ਪਹੁੰਚਣ ਵਾਲੇ ਸਮੂਹ ਕਿਸਾਨ ਭੈੜਾਂ ਭਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਤੇ ਕਾਰਕੁਨਾਂ ਦਾ ਤਹਿਦਿਲੋਂ ਪੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਪ੍ਰਧਾਨ ਤੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੋਰ ਮੁੱਖ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੁਬਾਈ ਕਿਸਾਨ ਆਗੂ ਝੰਡਾ ਸਿੰਘ ਜੇਠੂਕੇ, ਸ਼ਿੰਗਾਰਾ ਸਿੰਘ ਮਾਨ, ਰੂਪ ਸਿੰਘ ਛੰਨਾਂ, ਜਨਕ ਸਿੰਘ ਭੁਟਾਲ, ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਕਾਲਾਝਾੜ, ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਟੱਲੇਵਾਲ, ਹਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਬਿੰਦੂ, ਕੁਲਦੀਪ ਕੌਰ ਕੁੱਸਾ, ਕਮਲਜੀਤ ਕੌਰ ਬਰਨਾਲਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੰਜਾਬ ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰ

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਾਲ ਸੁਰੱਖਿਆ ਯੂਨਿਟ ਨੇ ਬਾਲ ਭਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਬਾਲ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਚਲਾਈ ਮੁਹਿੰਮ

ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ)- ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਰਾਜੇਸ਼ ਧੀਮਾਨ ਅਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਤੇ ਇਸਤਰੀ ਅਤੇ ਬਾਲ ਵਿਕਾਸ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ ਵਿਚ ਬਾਲ ਭਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਬਾਲ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਹਿਤ ਸਬ-ਡਵੀਜ਼ਨਲ ਪੱਧਰੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਬਲਾਚੋਰ ਬਲਾਕ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਬਾਲ ਭਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਬਾਲ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਾਲ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਫਸਰ ਕੰਚਨ ਅਰੋੜਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਚੈਕਿੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਬਲਾਚੋਰ ਬਲਾਕ ਦੇ ਮੇਨ ਰੋਡ, ਗੜ੍ਹਸ਼ੰਕਰ ਰੋਡ, ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਰੋਡ, ਕੰਗਨਾ ਪੁਲ, ਭੱਦੀ ਰੋਡ ਅਤੇ ਮੇਨ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿਚ ਚੈਕਿੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਟੀਮ ਵੱਲੋਂ ਬਾਲ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਅਤੇ ਬਾਲ ਭਿੱਖਿਆ ਵਿਚ ਲੱਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਬੱਚਾ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਟੀਮ ਵੱਲੋਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬਲਾਕਾਂ ਵਿਚ ਹੋ ਰਹੀ ਲਗਾਤਾਰ ਚੈਕਿੰਗ ਦੇ ਫਲਸਰੂਪ ਚੈਕਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਕੋਈ ਵੀ ਬੱਚਾ ਭੀਖ ਮੰਗਦੇ ਹੋਏ ਜਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਮੌਜੂਦ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਾਲ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਫਸਰ ਕੰਚਨ ਅਰੋੜਾ ਵੱਲੋਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਇਸਤਰੀ ਤੇ ਬਾਲ ਵਿਕਾਸ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਬਾਲ

ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਅਤੇ ਬਾਲ ਭਿੱਖਿਆ ਸਬੰਧੀ ਚੈਕਿੰਗ ਪੂਰੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਲਗਾਤਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਦੂਜੇ ਰਾਜਾਂ ਤੋਂ ਆਏ ਹੋਏ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਭਿੱਖਿਆ ਮੰਗਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਭਿੱਖਿਆ ਵਿਚ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਰੋਸ਼ਨ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਾਲ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਫਸਰ ਵੱਲੋਂ ਆਮ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵੀ 18 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦਾ ਬੱਚਾ ਭੀਖ ਮੰਗਦਾ ਹੋਇਆ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਾਲ ਸੁਰੱਖਿਆ ਯੂਨਿਟ ਜਾਂ ਚਾਈਲਡ ਹੈਲਪ ਲਾਈਨ ਨੰਬਰ 1098 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਬਾਲ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਫਸਰ ਗੌਰਵ ਸ਼ਰਮਾ ਵੱਲੋਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਜ਼ਿਰੋ ਤੋਂ 18 ਸਾਲ ਤੱਕ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਤੋਂ ਭੀਖ ਮੰਗਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਖਿਲਾਫ ਜੁਵੇਨਾਈਲ ਜਸਟਿਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਦੋ ਸਾਲ ਤੱਕ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ 1 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਜੁਰਮਾਨਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਚੈਕਿੰਗ ਟੀਮ ਵਿਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਾਲ ਸੁਰੱਖਿਆ ਯੂਨਿਟ ਤੋਂ ਗੌਰਵ ਸ਼ਰਮਾ

ਬਾਲ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਫਸਰ, ਕਾਂਤਾ ਆਉਟਰੀਚ ਵਰਕਰ, ਸੀ। ਡੀ ਪੀ। ਓ ਬਲਾਚੋਰ ਦਫਤਰ ਤੋਂ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰ, ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲੋਬਰ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਪੁਲਿਸ ਵਿਭਾਗ, ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਕੋਈ ਵੀ ਬੱਚਾ ਭੀਖ ਮੰਗਦੇ ਹੋਏ ਜਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਮੌਜੂਦ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਾਲ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਫਸਰ ਕੰਚਨ ਅਰੋੜਾ ਵੱਲੋਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਇਸਤਰੀ ਤੇ ਬਾਲ ਵਿਕਾਸ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਬਾਲ

ਡੀਬੀਯੂ ਪਲੇਸਬੋ ਕਲੱਬ ਵੱਲੋਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਫਾਰਮਾਕੋਵਿਜੀਲੈਂਸ ਹਫ਼ਤੇ ਦਾ ਆਯੋਜਨ

ਮੰਡੀ ਗੋਬਿੰਦਗੜ੍ਹ- ਪਲੇਸਬੋ ਕਲੱਬ, ਫੈਕਲਟੀ ਆਫ ਫਾਰਮੇਸੀ, ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਮੰਡੀਗੋਬਿੰਦਗੜ੍ਹ ਨੇ 'ਬਿਲਡਿੰਗ ਏਡੀਆਰ ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ ਕਲਚਰ ਫਾਰ ਪੇਸ਼ੈਂਟਸ ਸੇਫਟੀ' ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਚੌਥੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਫਾਰਮਾਕੋ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਵੀਕ-2024 ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ।

ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਦੱਸਿਆ। ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਸਫਲ ਆਯੋਜਨ ਲਈ ਪ੍ਰੋ ਚਾਂਸਲਰ ਡਾ। ਤੇਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੇ ਪਲੇਸਬੋ ਕਲੱਬ ਦੇ ਸਟਾਫ, ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ। ਵਾਈਸ

ਇਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਦਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸੁਰ-ਖਿਆ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਣਾ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਦਵਾਈਆਂ ਦੇ ਦੁਰਪ੍ਰਭਾਵ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਲਿਆਉਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਕੂਲ ਆਫ ਫਾਰਮੇਸੀ, ਸ: ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਕਾਲਜ ਆਫ ਫਾਰਮੇਸੀ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਜਰਨੈਲ ਕੇ ਕਾਲਜ ਆਫ ਫਾਰਮੇਸੀ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਅਵੇਅਰਨੈਸ ਆਫ ਡਰੱਗ ਐਂਡ ਅਵੇਅਰਨੈਸ ਡਰੱਗ ਰਿਐਕਸ਼ਨ (ਏ.ਡੀ.ਆਰ.)

ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਪੋਸਟਰ ਮੈਕਿੰਗ ਮੁਕਾਬਲੇ ਸਮੇਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਨੁਕਤ ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਪੋਸਟਰ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਰਵਾਏ ਗਏ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਡੀ.ਬੀ.ਯੂ ਕੈਂਪਸ ਤੋਂ ਸੌਂਟੀ ਪਿੰਡ ਤੱਕ ਇੱਕ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਰੈਲੀ ਵੀ ਕੱਢੀ ਗਈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਡਾ: ਹਰਸ ਸਦਾਵਰਤੀ ਨੇ ਹਰੀ ਝੰਡੀ ਦੇ ਕੇ ਰਵਾਨਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਬੜੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਭਾਗ ਲਿਆ। ਸਮਾਗਮ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਡਾ: ਜ਼ੋਰਾ ਸਿੰਘ, ਚਾਂਸਲਰ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੇ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਕੂਲ ਆਫ ਫਾਰਮੇਸੀ ਦੀ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਡਾ: ਪੂਜਾ ਗੁਲਾਟੀ ਨੇ ਸਵਾਗਤੀ ਭਾਸ਼ਣ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਿਸ਼ਚਾ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਦੁਰਪ੍ਰਭਾਵ

ਚਾਂਸਲਰ, ਪ੍ਰੋ. ਡਾ। ਅਭਿਜੀਤ ਜੋਸ਼ੀ ਨੇ ਫੈਕਲਟੀ ਆਫ ਫਾਰਮੇਸੀ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਯਤਨਾਂ ਦੀ ਸਲਾਘਾ ਕੀਤੀ। ਵਾਈਸ ਪ੍ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਟ ਡਾ: ਹਰਸ ਸਦਾਵਰਤੀ ਨੇ ਪਲੇਸਬੋ ਕਲੱਬ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਦੀ ਸਲਾਘਾ ਕਰਦਿਆਂ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ੁਭ ਕਾਮਨਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਐਸ. ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਕਾਲਜ ਆਫ ਫਾਰਮੇਸੀ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਡਾ. ਸ਼ੈਲੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਨਤੀਜਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਜਰਨੈਲ ਕੇ ਕਾਲਜ ਆਫ ਫਾਰਮੇਸੀ ਦੀ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਖੁਸ਼ਪਾਲ ਨੇ ਪੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।

ਡਰੱਗ ਅਫਸਰ ਬਲਰਾਮ ਲੂਬਰਾ ਅਤੇ ਡਰੱਗ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੇ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਦੀ ਚੈਕਿੰਗ ਕੀਤੀ

ਗੜ੍ਹਸ਼ੰਕਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ)- ਡਰੱਗ ਕੰਟਰੋਲਰ ਅਫਸਰ ਅਤੇ ਜ਼ੋਨਲ ਲਾਇਸੈਂਸਿੰਗ ਅਥਾਰਟੀ ਬਲਰਾਮ ਲੂਬਰਾ ਨੇ ਗੜ੍ਹਸ਼ੰਕਰ ਤਹਿਸੀਲ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ

ਵਿੱਚ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਦੀ ਚੈਕਿੰਗ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਡਰੱਗ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨਵਦੀਪ ਕੌਰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ। ਡਰੱਗ ਕੰਟਰੋਲਰ ਅਫਸਰ ਅਤੇ ਜ਼ੋਨਲ ਲਾਇਸੈਂਸਿੰਗ

ਅਥਾਰਟੀ ਬਲਰਾਮ ਲੂਬਰਾ ਨੇ ਮੈਡੀਕਲ ਸਟੋਰਾਂ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ 'ਤੇ ਫਾਰਮ-ਸਿਸਟ ਦਾ ਹੋਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਰੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ 'ਤੇ ਫਾਰਮਾਸਿਸਟ ਦਾ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦਵਾਈਆਂ ਵੇਚਣ ਸਮੇਂ ਬਿੱਲਾਂ ਦੀ ਕਟੌਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਖਰੀਦ-ਵੇਚ ਦਾ ਪੂਰਾ ਰਿਕਾਰਡ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ। ਅਨੁਸੂਚੀ ਐਚ-1 ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੈਮਿਸਟਾਂ ਖਿਲਾਫ ਸਖਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਡੀਬੀਯੂ ਐਗਰੀਮ ਕਲੱਬ ਨੇ ਮਨਾਇਆ ਵਿਸ਼ਵ ਬਾਂਸ ਦਿਵਸ

ਮੰਡੀ ਗੋਬਿੰਦਗੜ- ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਫੈਕਲਟੀ ਆਫ ਐਗਰੀਕਲਚਰ ਐਂਡ ਲਾਈਫ ਸਾਇੰਸਜ਼ ਅਤੇ ਸਵੈਛ ਭਾਰਤ/ਉਨਤ ਭਾਰਤ ਸੈਲ ਦੇ ਐਗਰੀਮ ਕਲੱਬ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵ ਬਾਂਸ ਦਿਵਸ ਮਨਾਇਆ। ਇਹ ਇੱਕ ਸਲਾਨਾ ਸਮਾਗਮ ਹੈ ਜੋ ਬਾਂਸ

ਸਮਾਗਮ ਤਿੰਨ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹਿਸ ਮੁਕਾਬਲਾ, ਪੋਸਟਰ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਅਤੇ ਰੰਗੋਲੀ ਮੁਕਾਬਲਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ 20 ਵਿਦਿਆਰਥੀ (ਬੀ.ਐਸ.ਸੀ. ਅਤੇ ਐਮ.ਐਸ.ਸੀ.) ਅਤੇ 10

ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰਪਿਤ ਹੈ। ਇਹ ਦਿਨ ਬਾਂਸ ਦੀ ਬਹੁਪੱਖਤਾ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਲਈ ਇਸਦੇ ਲਾਭ ਅਤੇ ਗਰੀਬੀ ਦੂਰ ਕਰਨ, ਕਾਰਬਨ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜੰਗਲਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਫੈਕਲਟੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ। ਇਸ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੀ ਜੱਜਮੈਂਟ ਪ੍ਰੋ. ਐਚ.ਕੇ. ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਸੁਰਜੀਤ ਪਬੋਜਾ ਅਤੇ ਡਾ. ਰਜਨੀ ਸਲੂਜਾ ਨੇ ਕੀਤੀ। ਪ੍ਰੋ. ਐਚ.ਕੇ. ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੇਂਡੂ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਬਾਂਸ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੀ.ਐਸ.ਸੀ. ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਦੂਜੇ ਸਾਲ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕਿਗਸਟਨ ਜੇਆਰ ਅਲੈਗਜ਼ੈਂਡਰ ਕੇ ਨੇ ਵੀ ਬਾਂਸ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ। ਸਾਰੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਸਮਾਗਮ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣਿਆ ਅਤੇ ਪੋਸਟਰਾਂ ਅਤੇ ਲੈਕਚਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੇ ਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਸ਼ਿਵਾਂਗੀ ਸੂਦ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵ ਬਾਂਸ ਦਿਵਸ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਫੈਕਲਟੀ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਲਈ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।

ਵਿਧਾਇਕ ਸੰਗੋਵਾਲ ਨੇ ਕੱਚੇ ਮਕਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪੱਕੇ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਚੈਕ ਵੰਡੇ

ਲੁਧਿਆਣਾ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ)- ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਡੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਮੁਹੱਈਆ

ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਹੈ। ਹਮ ਸਭ ਤੁਹਾਡੇ ਦੁੱਖ ਸੁੱਖ ਵੰਡਦੇ ਹਾਂ। ਉਹਨਾਂ ਉੱਥੇ ਮੌਜੂਦ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਘਰ ਸੰਭਾਲਦੀਆਂ ਹਨ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਘਰ ਦੇ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ

ਕਰਵਾਈਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਰੇਕ ਵਰਗ ਦੇ ਲੋਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬਤੀਤ ਕਰ ਸਕਣ।

ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਘਰ ਬਾਲਿਆਂ ਵਾਲੀਆਂ ਛੱਤਾਂ ਨੇ ਜਾਂ ਡਿੱਗਣ ਵਾਲੀਆਂ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਪੱਕੇ ਘਰ ਬਣਾ ਕੇ ਦੇਵੇਗੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੱਸੀ ਪੀ ਏ, ਦਵਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਲਾਡੀ, ਬਲਰਾਜ ਸਿੰਘ ਸੇਠੂ ਗਿੱਲ ਮੀਡੀਆ ਇੰਚਾਰਜ, ਸਾਹਿਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਾਬੀ ਬਲਾਕ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲੱਖਾ ਦਾਦ ਬਲਾਕ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਜੱਗੀ ਦਿਉਲ ਗੁਰਮ ਬਲਾਕ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੁਲਾਰਾ, ਰਵੀ ਝੱਮਟ, ਜੁਝਾਰ ਸਿੰਘ ਦਾਦ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪੇਂਡੂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਬਾਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਨੇ ਕੀਤੀ ਹੜਤਾਲ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ)- ਅੱਜ ਜਿਲ੍ਹਾ ਬਾਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਹੋਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਨੇ ਰਾਏਕੋਟ, ਸ਼੍ਰੀ ਚਮਕੌਰ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਧਾਰ ਕਲਾਂ ਵਿਖੇ ਗ੍ਰਾਮ ਨਿਆਇਲਿਆ/ ਪੇਂਡੂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਸਬੰਧੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ

ਹੈ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਪੇਂਡੂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨਾਲ ਸਮਸੀਆਂ ਹੋਰ ਵਧੇਗੀ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਮੁਕੇਰੀਆਂ ਬਾਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਨਾਲ ਇਕਮੁੱਠ ਹਨ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਮੁਕੇਰੀਆਂ ਬਾਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਸੂਬਾ ਪੱਧਰੀ ਸੱਦੇ ਦਾ ਵੀ ਸਮਰਥਨ

ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਬਾਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੀ ਬੈਠਕ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਅਗਲੀ ਰਣਨੀਤੀ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਕੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਵੀ-ਡਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਰਜਨੀ ਨੰਦਾ, ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ, ਨਿਪੁਨ ਸਰਮਾ ਸਕੱਤਰ, ਰੋਮਨ ਸੱਭਰਵਾਲ ਖਜਾਨਚੀ, ਅੰਜੂ ਬਾਲਾ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ

ਰਾਜ ਪੱਧਰੀ ਹੜਤਾਲ ਦੇ ਸੱਦੇ ਤੇ ਬਾਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਹੋਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਲੋਂ ਹੜਤਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਐਡਵੋਕੇਟ ਰਣਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਿਲ੍ਹਾ ਬਾਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਹੋਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੇਂਡੂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਾ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਵਿਵਹਾਰਿਕ ਹੈ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਮੋਬਾਈਲ ਕੋਰਟਾਂ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਾਂਗ ਗ਼ੈਰ ਵਿਵਹਾਰਿਕ ਅਤੇ ਗਲਤ ਹੀ ਸਾਬਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਜਲਦੀ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਾਸਤੇ ਜੱਜਾਂ ਅਤੇ ਜੁਡਿਸ਼ਲ ਸਟਾਫ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਭਰਤੀ ਅਤੇ ਮੁੱਢਲੇ ਢਾਂਚੇ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਜ਼ਰੂਰੀ

ਵਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਮੇਨਨ, ਪਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਘੁੰਮਣ, ਆਰ ਪੀ ਧੀਰ, ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਅਸ਼ੋਕ ਵਾਲਿਆ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਏਕੇ ਸੋਨੀ, ਕੇ ਸੀ ਮਹਾਜਨ, ਭੱਜਣਾ ਰਾਮ ਦਾਦਰਾ ਲਸਕਰ ਸਿੰਘ, ਨਵੀਨ ਜੈਰਥ, ਸੁਹਾਸ ਰਾਜਨ, ਮਾਣਿਕ, ਸਰਬਜੀਤ ਸਹੋਤਾ, ਧਰਮਿੰਦਰ ਦਾਦਰਾ, ਸੁਨੀਲ ਕੁਮਾਰ ਪਾਲਵਿੰਦਰ ਮਾਨਾ, ਰਾਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਪਾਵਨ ਬੱਧਣ, ਕੋਲਾਸ, ਵਿਕਰਮ, ਰਾਕੇਸ਼, ਇਸ਼ਾਨੀ, ਗੁਰਜਿੰਦਰ, ਰਿਤੂ ਸਰਮਾ, ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਮੋਨਿਕਾ, ਸ਼ਿਵਾਂਗੀ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤ ਚੋਧਰੀ, ਨਕੁਲ ਆਦਿ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

“ਮਿਸ ਇੰਡੀਆ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ” ਬਣੀ 21 ਸਾਲਾ ਨੂਰ ਰੰਧਾਵਾ ਨੂੰ ਹੈ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਉਤੇ ਮਾਣ

ਐਂਕਲੈਂਡ, (ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਸਿਆਲਾ)- ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਦੇ ਵਿੱਚ ਸੁੰਦਰਤਾ ਮੁਕਾਬਲੇ ਸਿਰਫ ਸੂਰਤਾਂ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਰਖ ਪੜਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲ ਕੇ ਆਖਿਰ ਅੰਤਿਮ ਗੇੜ ਦੇ ਵਿੱਚ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜਿੱਥੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਸੀਰਤ ਤੇ ਸੁੰਦਰਤਾ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣਾ ਸਭਿਆਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਥੇ ਤੁਹਾਡੀ ਸਿਆਣਪ ਪਰਖਣ ਲਈ ਸਵਾਲ ਵੀ ਪੁੱਛੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਐਂਕਲੈਂਡ ਵਿਖੇ 22ਵਾਂ ਮਿਸ ਇੰਡੀਆ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਮੁਕਾਬਲਾ 'ਰਿਚਮ ਹਾਊਸ' ਵੱਲੋਂ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਫਾਈਨਲ ਗੇੜ ਤੱਕ 23 ਲੜਕੀਆਂ ਪਹੁੰਚੀਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚ 4-5 ਪੰਜਾਬੀ ਕੜੀ ਵੀ ਸਨ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਨਤੀਜੇ ਐਲਾਨੇ ਗਏ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਈ ਕਿ ਇਸ ਵਾਰ 'ਮਿਸ ਇੰਡੀਆ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ 2024' ਦਾ ਤਾਜ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਇੱਥੇ ਜਨਮੀ ਧੀ 'ਨੂਰ ਰੰਧਾਵਾ' ਦੀ ਝੋਲੀ ਪਿਆ। ਇਸ ਤਾਜ

ਦੇ ਲਈ ਉਸਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮਾਣ ਹੈ, ਉਸਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਪਿਛੋਕੜ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਉਸਦੇ ਲਈ ਅਹਿਮ ਹਿੱਸਾ ਸੀ।

ਸੀਤਾ ਰਾਮ ਯੇਚਰੀ ਦੀ ਹੋਈ ਮੌਤ 'ਤੇ ਗਹਿਰਾ ਅਫਸੋਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਿਆਂ ਸ਼ੋਕ ਸਭਾ ਕੀਤੀ

ਜਲੰਧਰ-ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਕਮੇਟੀ ਜਲੰਧਰ ਨੇ ਸੀ.ਪੀ.ਆਈ.ਐਮ. ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਆਗੂ ਕਮਰੇਡ ਸੀਤਾ ਰਾਮ ਯੇਚਰੀ ਦੀ ਹੋਈ ਮੌਤ 'ਤੇ ਗਹਿਰਾ ਅਫਸੋਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਿਆਂ ਸ਼ੋਕ ਸਭਾ ਕੀਤੀ। ਉਹ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਰਾਜ ਸਭਾ ਤੇ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਾਈ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਸਾਰੀ

ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਆਖਰੀ ਸਾਹਾਂ ਤੱਕ ਪਾਰਟੀ ਸਮਝ ਨੂੰ ਨਿਭਾਇਆ। ਸ਼ੋਕ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ, ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਪ੍ਰਿਥੀਪਾਲ ਸਿੰਘ ਮਾਤੀਮੇਘਾ, ਵਿੱਤ ਸਕੱਤਰ ਇੰਜ. ਸੀਤਲ ਸਿੰਘ ਸੰਘਾ, ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਟਰੱਸਟੀ ਗੁਰਮੀਤ ਅਤੇ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਡਾ. ਸੈਲੋਸ਼ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦਾ ਮੇਲਾ 7-8-9 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਹੋਵੇਗਾ

ਜਲੰਧਰ- ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦਾ ਮੇਲਾ ਇਸ ਵਾਰ ਦੀਵਾਲੀ ਪਹਿਲੀ ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਆਉਣ ਕਰਕੇ, ਮੇਲੇ ਦੀਆਂ ਤਾਰੀਖਾਂ ਬਦਲ ਕੇ 7-8-9 ਨਵੰਬਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਪੁਸਤਕ ਮੇਲੇ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਚਰਚਾ ਹੋਵੇਗੀ, ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਪੇਂਟਿੰਗ, ਕੁਇਜ਼, ਭਾਸ਼ਨ ਅਤੇ ਗੀਤ ਸੰਗੀਤ ਮੁਕਾਬਲਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਦੁਪਹਿਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੈਮੀਨਾਰ ਟਾਈਪ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਗਣੇਸ਼ ਪਿੰਗਲੇ ਹਾਲ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਕੋਟੀ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਣਗੇ। ਤੀਜੇ ਦਿਨ ਗਦਰ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਝੰਡਾ ਲਹਿਰਾਉਣ ਦੀ ਰਸਮ ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਅਰਸ਼ੀ ਸਾਬਕਾ ਐਮ ਐਲ ਏ ਨਿਭਾਉਣਗੇ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਵਿੱਚ ਗੀਤ ਸੰਗੀਤ ਤੇ ਕੁਝ ਵਿਦਵਾਨ ਵੀ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਣਗੇ। ਦਿਨ ਦੀ ਸਟੇਜ ਹਰਿੰਦਰ ਭੰਡਾਲ ਸਾਂਭਣਗੇ। ਸ਼ਾਮ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਕੇ ਸਾਰੀ ਰਾਤ ਨਾਟਕ ਚੱਲਣਗੇ। ਰਾਤ ਦੇ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਕਮੇਟੀ

ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਸਮਰਾ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਣਗੇ। ਰਾਤ ਦੀ ਸਟੇਜ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਕਨਵੀਨਰ ਅਮੋਲਕ ਸਾਂਭੇਗਾ। ਸਾਰੇ ਮੇਲੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਤਰਤੀਬ ਦੇਣ ਵਾਸਤੇ ਕੌਲ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਆਊਟਦਾਰਾਂ, ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਦੇਖ ਰੇਖ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਹੋਈਆਂ। ਦੇਖ ਰੇਖ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੇਲੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕੰਮਾਂ ਬਾਬਤ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਪਿਰਥੀਪਾਲ ਸਿੰਘ ਮਾਤੀਮੇਘਾ, ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਟਰੱਸਟੀ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਔਲਖ ਤੇ ਜਨਰਲ ਬਾਡੀ ਮੈਂਬਰ ਰਜਿੰਦਰ ਮੰਡ ਐਡਵੋਕੇਟ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਜਲੰਧਰ ਨੂੰ ਮਿਲਣਗੇ। ਅੱਜ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਵਫ਼ਦ ਮਿਲਿਆ ਨਾਲ ਪ੍ਰੈਸ ਕਲੱਬ ਦੇ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਜੇਸ਼ ਬਾਪਾ ਵੀ ਸਨ। ਡੀ ਸੀ ਨੇ ਮੌਕੇ ਤੇ ਆਪਣੇ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀਆਂ ਡਿਊਟੀਆਂ ਲਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਕਿ ਇਹ ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਜਾਣ।

ਪਲੇਸਮੈਂਟ ਡਰਾਈਵ ਦੌਰਾਨ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ 14 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਨੌਕਰੀ

ਮੰਡੀ ਗੋਬਿੰਦਗੜ- ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਰਿਲੇਸ਼ਨਜ਼ ਸੈਲ ਵੱਲੋਂ ਟੈਕ ਮਹਿੰਦਰਾ ਕੰਪਨੀ ਨਾਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਕੈਂਪਸ ਵਿੱਚ ਪਲੇਸਮੈਂਟ ਡਰਾਈਵ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਪਲੇਸਮੈਂਟ ਡਰਾਈਵ ਵਿੱਚ ਬੀ.ਟੈਕ ਅਤੇ ਐਮ.ਸੀ.ਏ. ਦੇ 75 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ। ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇੰਟਰਵਿਊ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ 14 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਡਾਟਾ ਐਨਾਲਿਸਟ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਗੁਜ਼ਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 6 ਲੱਖ ਸਾਲਾਨਾ ਤਨਖਾਹ ਦਾ ਪੈਕੇਜ ਮਿਲੇਗਾ। ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਰਿਲੇਸ਼ਨਜ਼ ਸੈਲ ਦੀ ਮੈਨੇਜਰ ਪੂਜਾ ਕਥੂਰੀਆ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਵਿਭਾਗ ਨਿਯਮਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਲੇਸਮੈਂਟ ਡਰਾਈਵ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਨਹਿਰੀ ਮੌਕੇ

ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹਨਾਂ ਮੌਕਿਆਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਪੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ

ਕਰਦਾ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਚਾਂਸਲਰ ਡਾ: ਜ਼ੋਰਾ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰੋ-ਚਾਂਸਲਰ ਡਾ: ਤਜਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਪ੍ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਟ ਡਾ: ਸੰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਵਾਈਸ ਪ੍ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਟ ਡਾ: ਹਰਸ਼ ਸਦਾਵਰਤੀ ਨੇ ਚੁਣੇ ਗਏ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ।

ਲਾਇਨ ਸਤਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭਮਰਾ ਨੇ ਕੀਤਾ ਵਧੀਆ ਉਪਰਾਲਾ! ਸਲੱਮ ਬਸਤੀ ਦੇ ਛੋਟੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਆਪਣਾ ਜਨਮ ਦਿਨ

ਫਗਵਾੜਾ (ਬੀ. ਕੇ. ਰੱਤੂ) ਲਾਇਨਜ਼ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ 321-ਡੀ ਦੀ ਨਵੀਂ ਬਣੀ ਲਾਇਨਜ਼ ਕਲੱਬ ਫਗਵਾੜਾ ਚੈਂਪੀਅਨ ਦੇ ਪੀਆਰਓ। ਲਾਇਨ ਸਤਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭਮਰਾ ਨੇ ਆਪਣਾ

ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗਰੀਬ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਜਨਮ ਦਿਨ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਉਪਰਾਲਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਤੋਂ ਸਭ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ

ਜਨਮ ਦਿਨ ਸਲੱਮ ਬਸਤੀ ਦੇ ਨੰਨ੍ਹੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮਨਾ ਕੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਸੁਨੇਹਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਕਲੱਬ ਦੇ ਚਾਰਟਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਲਾਇਨ ਸੰਜੀਵ ਸੂਰੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ 'ਚ ਆਯੋਜਿਤ ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵੀ ਖੁਦ ਲਾਇਨ ਸਤਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭਮਰਾ ਸਨ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਲਾਇਨਜ਼ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ 321-ਡੀ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਚੇਅਰਮੈਨ (ਪੀਸ ਪੋਸਟਰ) ਲਾਇਨ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਕੰਗ ਐਮ.ਜੇ.ਐਫ. ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਆਏ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਲਾਇਨ ਸਤਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭਮਰਾ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿਨ ਦੀਆਂ ਸੁਝਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਨਿੱਕੇ-ਨਿੱਕੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੋਸਟਰ, ਬਿਸਕੁਟ, ਚਿਪਸ ਅਤੇ ਜੂਸ ਭੇਟ

ਕਿ ਉਹ ਖੁਦ ਆਪਣਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਪੁਣਬ ਕੰਗ ਦਾ ਜਨਮ ਦਿਨ ਹਰ ਸਾਲ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕਰਕੇ ਮਨਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਕਲੱਬ ਦੇ ਚਾਰਟਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਲਾਇਨ ਸੰਜੀਵ ਸੂਰੀ ਅਤੇ ਕਲੱਬ ਦੇ ਹੋਰ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਤੇ ਮੈਂਬਰ ਨੇ ਵੀ ਲਾਇਨ

ਸਤਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭਮਰਾ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿਨ ਦੀ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣਾ ਜਨਮ ਦਿਨ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੂਰੇ ਜੋਸ਼ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੇਸ਼ੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਲੱਬ ਅਜੇ ਨਵੀਂ ਹੈ ਪਰ ਜਲਦੀ ਹੀ ਸਮਾਜਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮੋਹਰੀ ਸਥਾਨ ਹਾਸਲ ਕਰਕੇ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ 321-ਡੀ ਦੀ ਮਾਣਮੱਤੀ ਕਲੱਬ ਬਣੇਗੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਕਲੱਬ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਲਾਇਨ ਦਿਨੇਸ਼ ਖਰਬੰਦਾ, ਕੈਸ਼ੀਅਰ ਲਾਇਨ ਅਜੇ ਕੁਮਾਰ, ਲਾਇਨ ਰਣਧੀਰ ਕਰਵਲ, ਲਾਇਨ ਮਨੋਜ ਕੁਮਾਰ, ਲਾਇਨ ਧਰਮਪਾਲ ਨਿਸ਼ਚਲ, ਲਾਇਨ ਵਿੱਕੀ ਚੰਬਰ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਹੁਣ 31 ਅਕਤੂਬਰ ਤੱਕ ਬਣਾਈਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਵੋਟਾਂ - ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਚੋਣ ਅਫ਼ਸਰ

ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ)- ਚੀਫ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਚੋਣਾਂ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ (ਬੋਰਡ) ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਦਾ ਸੋਧਿਆ ਸ਼ਡਿਊਲ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੁਣ ਸੋਧੇ ਸ਼ਡਿਊਲ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ (ਬੋਰਡ) ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਵੋਟਾਂ ਬਣਵਾਉਣ ਲਈ ਫਾਰਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਆਖਰੀ ਮਿਤੀ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰਕੇ 31 ਅਕਤੂਬਰ 2024 ਤੱਕ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਚੋਣ ਅਫ਼ਸਰ-ਕਮ-ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ ਰਾਜੇਸ਼ ਧੀਮਾਨ ਨੇ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੋਧੇ ਸ਼ਡਿਊਲ ਅਨੁਸਾਰ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਦੀ ਮੁੱਢਲੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨਾ 4 ਨਵੰਬਰ 2024 ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਜਿਹੜੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬੋਰਡ ਰੂਲਜ਼ 1959 ਦੇ ਰੂਲ ਨੰਬਰ 3 ਅਧੀਨ ਸਾਰੀਆਂ ਸਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਦੇ ਹੋਣ ਉਹ ਫਾਰਮ ਨੰਬਰ 1 ਭਰ ਕੇ 31 ਅਕਤੂਬਰ 2024 ਤੱਕ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੁੱਢਲੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ 'ਤੇ ਦਾਅਵੇ ਅਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਪਰੰਤ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀਆਂ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨਾ 3 ਜਨਵਰੀ 2025 ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਦਰਜ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਫਾਰਮ ਨੰ। (ਕੇਸਾਧਾਰੀ ਸਿੱਖ ਲਈ) ਭਰ ਕੇ ਪਿੰਡਾਂ/ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪਟਵਾਰੀਆਂ, ਬੀ.ਐਲ.ਓ.ਓ., ਡੈਜ਼ੀਗਨੇਟਿਡ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵੋਟ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਆਸਾਬਾ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਵਾਲਾ ਹੀ ਵੋਟ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੇਸਾਧਾਰੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਫਾਰਮ ਭਰਨ ਸਮੇਂ ਕੁਝ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦਾ ਖਾਸ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਫਾਰਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਪਾਸਪੋਰਟ ਸਾਈਜ਼ ਫੋਟੋ ਦੇ ਨਾਲ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੇ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਆਧਾਰ ਕਾਰਡ, ਈ.ਸੀ.ਆਈ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਵੋਟਰ ਆਈਡੀ। ਕਾਰਡ (ਫੋਟੋ ਵਾਲਾ), ਭਾਰਤੀ ਪਾਸਪੋਰਟ, ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਲਾਇਸੈਂਸ, ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਸਰਵਿਸ ਆਈਡੀ। ਕਾਰਡ ਫੋਟੋ ਸਮੇਤ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ/ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ/ਪੀ.ਐਸ.ਯੂ/ਪਬਲਿਕ ਲਿਮਿਟਿਡ ਕੰਪਨੀ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ, ਬੈਂਕ/ਡਾਕਖਾਨੇ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਪਾਸਬੁੱਕ ਫੋਟੋ ਸਮੇਤ, ਪੈਨ ਕਾਰਡ, ਐਨ.ਪੀ.ਆਰ. ਅਧੀਨ ਆਰ.ਜੀ.ਆਈ. ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਸਮਾਰਟ ਕਾਰਡ, ਮਨਰੋਗਾ ਜਾਬ ਕਾਰਡ, ਮਨਿਸਟਰੀ ਆਫ਼ ਲੇਬਰ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਸਿਹਤ ਬੀਮਾ ਸਮਾਰਟ ਕਾਰਡ, ਸਰਕਾਰੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸਮੇਤ ਫੋਟੋ, ਐਮ.ਪੀ.ਜ਼, ਐਮ.ਐਲ.ਏ.ਜ਼ ਅਤੇ ਐਮ.ਐਲ.ਸੀ.ਜ਼ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਦਫ਼ਤਰੀ ਸਨਾਖਤੀ ਕਾਰਡ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਇੱਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਰੇਕ 21 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮਰ ਦਾ ਕੇਸਾਧਾਰੀ ਸਿੱਖ, ਜੋ ਆਪਣੀ ਦਾੜ੍ਹੀ ਜਾਂ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਕੱਟਦਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਸ਼ੇਵ ਨਾ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਸਿਗਰਟ, ਸ਼ਰਾਬ ਨਾ ਪੀਂਦਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਮਾਸ ਦਾ ਸੇਵਨ ਨਾ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ, ਜਿਥੇ ਉਹ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਸਬੰਧਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਚੋਣ ਹਲਕੇ ਦੀ ਵੋਟਰ

ਕਰਾਪ ਰੈਜ਼ੀਡਿਊ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਲਗਾਇਆ ਬਲਾਕ ਪੱਧਰੀ ਕਿਸਾਨ ਸਿਖਲਾਈ ਕੈਂਪ

ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ)- ਮੁੱਖ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਫ਼ਸਰ ਸਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ ਡਾ. ਰਜਿੰਦਰ ਕੌਬੜ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਬਲਾਕ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਫ਼ਸਰ, ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਡਾ. ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਭਾਗ ਦਫ਼ਤਰ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਵਿਖੇ ਕਰਾਪ ਰੈਜ਼ੀਡਿਊ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ

ਬਲਾਕ ਪੱਧਰੀ ਕਿਸਾਨ ਸਿਖਲਾਈ ਕੈਂਪ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਡਾ. ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪਰਾਲੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਵਾਹ ਕੇ ਕਣਕ ਦੀ ਫ਼ਸਲ ਦੀ ਬਿ-ਜਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਦੱਸਿਆ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪਰਾਲੀ ਨੂੰ ਅੱਗ ਨਾ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਜੋ ਵਾਤਾਵਰਨ ਨੂੰ ਦੂਸ਼ਿਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਉਪਜਾਊ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਵਧਾ ਕੇ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਚਲੇ ਮਿੱਤਰ ਕੀੜਿਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬਲਾਕ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ 34 ਬੇਲਰ ਮਸ਼ੀਨਾਂ, 243 ਸੁਪਰ ਸੀਡਰ ਅਤੇ 24 ਸਰਫੇਸ ਸੀਡਰ ਕਿਸਾਨਾਂ/ਕਿਸਾਨ ਗਰੁੱਪਾਂ ਕੋਲ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦਾ ਪੋਰਟਲ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ ਮਿਤੀ 19-09-2024 ਤੱਕ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੀ ਖ਼ਰੀਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪਲਾਈ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੰਨੇ ਦੀ ਫ਼ਸਲ ਹੇਠ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਕਬਾ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਵੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਗੰਨੇ ਦੀ ਫ਼ਸਲ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਡਾ. ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਏ.ਡੀ.ਓ ਵੱਲੋਂ ਬਾਸਮਤੀ ਦੀ ਫ਼ਸਲ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਜ਼ਹਿਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਖੇਤੀ ਇਨਪੁਟਸ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬੀਜ, ਕੀੜੇਮਾਰ ਦਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਖਾਦਾਂ ਦੀ ਖ਼ਰੀਦ ਸਮੇਂ ਬਿੱਲ ਲੈਣ ਲਈ ਵੀ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਝੋਨੇ ਅਤੇ ਬਾਸਮਤੀ ਦੀ ਫ਼ਸਲ ਨੂੰ ਲੱਗਣ ਵਾਲੇ ਕੀੜੇ-ਮਕੋੜੇ ਅਤੇ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਪੂਰਵਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਚੰਦਨ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚਲਾਉਣ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪਰਮਵੀਰ ਕੌਰ ਡੀ.ਪੀ.ਡੀ ਆਤਮਾ ਨੇ ਆਤਮਾ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਘਰੇਲੂ ਬਗੀਚੀ ਅਤੇ ਸੈਲਫ ਹੈਲਪ ਗਰੁੱਪਾਂ ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਮਿੱਟੀ ਪਰਖ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਸਿਖਲਾਈ ਕੈਂਪ ਵਿੱਚ ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਖੇਤੀ ਉਪ ਨਿਰੀਖਕ, ਕੁਲਜਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਜਸਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਏ.ਟੀ.ਐਮ, ਰਾਮ ਲੁਭਾਇਆ ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਦੇਵੀ ਸੇਵਾਦਾਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 70 ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ।

'ਸਵੱਛਤਾ ਹੀ ਸੇਵਾ' ਮੁਹਿੰਮ ਦੇ ਦੂਸਰੇ ਦਿਨ 'ਰੁੱਖਾਂ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਕੰਕਰੀਟ ਦੀਆਂ ਬੜੀਆਂ ਹਟਾਉਣਾ ਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੰਮ

ਹੁਜ਼ਿਆਰਪੁਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ)- ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਹੁਜ਼ਿਆਰਪੁਰ ਡਾ. ਅਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਨੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ 14 ਸਤੰਬਰ 2024 ਤੋਂ 2 ਅਕਤੂਬਰ 2024 ਤੱਕ 'ਸਵੱਛਤਾ ਹੀ ਸੇਵਾ' ਮੁਹਿੰਮ ਤਹਿਤ ਸਵਾਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਵਾਈ ਸਬੰਧੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਅੱਜ 'ਸਵੱਛਤਾ ਹੀ ਸੇਵਾ' ਮੁਹਿੰਮ ਦੇ ਦੂਸਰੇ ਦਿਨ 'ਰੁੱਖਾਂ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਕੰਕਰੀਟ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣਾ' ਗਤੀਵਿਧੀ ਤਹਿਤ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚੋਂ ਮੌਜੂਦ ਪੁਰਾਣੇ ਦਰੱਖਤਾਂ (ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਕੰਕਰੀਟ ਦੀਆਂ ਬੜੀਆਂ ਬਣੀਆਂ ਹਨ) ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੱਧਣ-ਫੁੱਲਣ ਲਈ ਕੰਕਰੀਟ ਦੀਆਂ ਬੜੀਆਂ ਆਦਿ ਤੁੜਵਾਈਆਂ ਗਈਆਂ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਹੋਰ ਹਰਿਆਂ ਭਰਿਆ

ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਵੱਲੋਂ ਸਮੂਹ ਸ਼ਹਿਰ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਹਿਰ ਹੁਜ਼ਿਆਰਪੁਰ ਨੂੰ ਸਾਫ਼-ਸੁਥਰਾ ਅਤੇ ਹਰਿਆ ਭਰਿਆ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਵੱਲੋਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰੁੱਖ ਲਗਾਏ ਜਾਣ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰੁੱਖਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਜੋ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਰਹਿਤ ਅਤੇ ਸਵੱਛ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਭਰਪੂਰ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸੰਦੀਪ ਤਿਵਾੜੀ, ਨਿਗਰਾਨ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸੈਣੀ, ਨਿਗਮ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਲੇਖਾਕਾਰ ਰਜਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ, ਸਮੂਹ ਸੈਨੇਟਰੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਰਹੇ।

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਲੰਗੜੇਆ ਸਕੂਲ ਵਿਖੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਸੈਮੀਨਾਰ

ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ)- ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਮਾਰਟ ਸਕੂਲ ਲੰਗੜੇਆ ਵਿਖੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ-ਕਮ-ਚੇਅਰਮੈਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਪ੍ਰੀਆ ਸੂਦ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਹੇਠ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰ ਅਮਨਦੀਪ ਸੀ. ਜੇ। ਐਮ-ਕਮ-ਸਕੱਤਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਪੈਰਾ ਲੀਗਲ ਵਲੰਟੀਅਰਜ਼ ਵਾਸਦੇਵ ਪਰਦੇਸੀ ਅਤੇ ਦੇਸ ਰਾਜ ਬਾਲੀ ਦੁਆਰਾ ਸੈਮੀਨਾਰ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ। ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਮੁਖੀ ਡਾ.ਸੁਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਅਗਨੀਹੋਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਆਏ ਹੋਏ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪੈਰਾ ਲੀਗਲ ਵਲੰਟੀਅਰਜ਼ ਵਾਸਦੇਵ ਪਰਦੇਸੀ ਨੇ

ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਵਲੰਟੀਅਰ ਦੇਸ ਰਾਜ ਬਾਲੀ ਨੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਬਾਲ ਅਪਰਾਧ/ਕਾਨੂੰਨ, ਪੋਸਟ ਐਕਟ, ਨਾਬਾਲਗ ਵਿਆਹ, ਮੁਫ਼ਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਮਾਜਿਕ ਕੁਰੀਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਾਗਰੂਕ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਹੈਲਪਲਾਈਨ ਨੰਬਰ ਯਾਦ ਕਰਵਾਏ ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੋੜ ਪੈਣ 'ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਆਏ ਹੋਏ ਵਲੰਟੀਅਰਜ਼ ਵੱਲੋਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਡਾ. ਅਗਨੀਹੋਤਰੀ ਨੇ ਆਏ ਹੋਏ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਤੇ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਵਾਈਸ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਮੈਡਮ ਗੁਨੀਤ, ਰਜਨੀ ਬਾਲਾ, ਅਮਨਦੀਪ ਕੌਰ, ਹਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਕਲਪਨਾ ਬੀਕਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਕੂਲ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਪਰਾਧ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ੀ 'ਤੇ

ਆਦਰਸ਼ ਸੋਸਲ ਵੈਲਫੇਅਰ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਖਟਕੜ ਕਲਾਂ ਵਿਖੇ ਸਨਮਾਨ ਸਮਾਰੋਹ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

ਗੜ੍ਹਸ਼ੰਕਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ)- ਅੱਜ ਆਦਰਸ਼ ਸੋਸਲ ਵੈਲਫੇਅਰ ਸੁਸਾਇਟੀ ਪੰਜਾਬ ਵਲੋਂ ਸੰਸਥਾਪਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸੇਨੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡ ਖਟਕੜ ਕਲਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਨਮਾਨ ਸਮਾਰੋਹ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਸਿੱਖਿਆ ਸੇਵਾ ਵੈਲਫੇਅਰ ਸੁਸਾਇਟੀ ਖਟਕੜ ਕਲਾਂ ਬੰਗਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭੈਣ ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ ਬੋਲਾ ਜੀ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮਾਜਿਕ ਉਪਲੱਬਧੀਆਂ, ਸਹੀਦਾਂ ਦੀ ਵੀਰਾਸਤ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਲਈ ਅਤੇ ਗਰੀਬ ਬੇਸਹਾਰਾ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਵਾਰੇ ਮੱਦਦ ਸਬੰਧੀ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਯੋਗਦਾਨ ਲਈ ਆਦਰਸ਼ ਸੋਸਲ ਵੈਲਫੇਅਰ ਸੁਸਾਇਟੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਨਮਾਨ ਚਿੰਨ੍ਹ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਭੈਣ ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ ਬੋਲਾ ਜੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਟੀਚਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੇ 28 ਸਾਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 2008 ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਹੋਏ ਸਨ। ਸੇਵਾ ਦੌਰਾਨ ਵੀ ਉਹ ਗਰੀਬ ਬੇਸਹਾਰਾ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਫੀਸ ਅਤੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦਾ

ਤਕ ਸੈਕੱਤੇ ਲੜਕੀਆਂ ਸਿਲਾਈ ਸਿੱਖ ਕੇ ਆਪਣੀ ਜਿੰਦਗੀ ਦੀ ਗੁਜ਼ਰ ਬਹੁਤ ਸੁਚੱਜੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ 16 ਸਾਲ ਮਗਰੋਂ ਵੀ ਦੂਰ ਦੁਰੇਡੇ ਤੋਂ ਆ ਕੇ ਲੜਕੀਆਂ ਸਿਲਾਈ ਸਿੱਖ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਹਨਾਂ

ਵੱਲੋਂ ਅਨੇਕਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦਾ ਖਰਚਾ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਮੱਦਦ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਬਲਬੂਤੇ ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਪੰਜਾਬ ਡਾਕਟਰ ਹਰਿਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭੈਣ ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ ਜੀ ਦਾ ਇਹ ਉਪਰਾਲਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਲਾਘਾਯੋਗ ਹੈ। ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸੇਨੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਡੇ ਲਈ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਾਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਅੱਜ ਭੈਣ ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ ਬੋਲਾ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਥਸੀਅਤਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਨਾ ਹਰ ਇੱਕ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਲਈ ਮਾਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਆਦਰਸ਼ ਸੋਸਲ ਵੈਲਫੇਅਰ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਥਸੀਅਤਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਦੀ ਰਹੇਗੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਹੋਰਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਵਾਈਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਿਲ੍ਹਾ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਵਾਈਸ, ਮੀਡੀਆ ਸਲਾਹਕਾਰ ਮਲਕੀਤ ਕੌਰ ਜੰਡੀ, ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਾਲ ਲਾਡੀ ਬਲਾਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬੰਗਾ, ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਜੁਆਇੰਟ ਸਕੱਤਰ ਬਲਾਕ ਅਤੇ ਨਵਕਾਂਤ ਭਰੋਮਜਾਰਾ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ 22 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਸੂਬਾਈ ਪੈਨਸ਼ਨਰ ਰੈਲੀ ਕਰਨ ਦਾ ਭੇਜਿਆ ਨੋਟਿਸ - ਪੈਨਸ਼ਨਰ ਜੁਆਇੰਟ ਫਰੰਟ

ਫਗਵਾੜਾ (ਬੀ. ਕੇ. ਰੱਤੂ) ਪੰਜਾਬ ਗੌਰਮਿਟ ਪੈਨਸ਼ਨਰਜ਼ ਜੁਆਇੰਟ ਫਰੰਟ ਫਗਵਾੜਾ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਹੰਸ ਰਾਜ ਬੰਗੜ, ਮੋਹਣ ਸਿੰਘ ਭੱਟੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਦੁੱਗਲ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਟਾਊਨ ਹਾਲ ਫਗਵਾੜਾ ਦੇ ਪਾਰਕ ਵਿਖੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਨਾਅਰੇਬਾਜ਼ੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਰੈਲੀ ਕੀਤੀ। ਰੈਲੀ ਕਰਨ ਦੇ ਮਕਸਦ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦਿਆਂ ਗਿਆਨ ਚੰਦ ਨਈਅਰ, ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ, ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ, ਪਰਮਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਬੀਕਾ, ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਕੌੜਾ ਆਦਿ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਗੌਰਮਿਟ ਪੈਨਸ਼ਨਰਜ਼ ਜੁਆਇੰਟ ਫਰੰਟ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸੱਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮੁੱਚੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਰੈਲੀਆਂ ਕਰਕੇ 22 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸੂਬਾਈ ਰੈਲੀ ਕਰਨ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀਆਂ ਹੱਕੀ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਮੰਗਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪੈਨਸ਼ਨਰ ਜੁਆਇੰਟ ਫਰੰਟ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨਾਲ 15 ਅਕਤੂਬਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਖਾਵੇਂ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਜੇਕਰ ਸਮੁੱਚੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਵਲੋਂ 15 ਅਕਤੂਬਰ ਤੱਕ ਪੈਨਸ਼ਨਰ ਜੁਆਇੰਟ ਫਰੰਟ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨਾਲ ਸੁਖਾਵੇਂ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਹੁੰਗਾਰਾ ਨਹੀਂ ਭਰਿਆ ਜਾਵੇ

ਤਾਂ 22 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸੂਬਾਈ ਰੈਲੀ ਜ਼ਰੂਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਰੋਸ ਮਾਰਚ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ ਤੇ ਹੋਣਗੇ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਰਤੀ ਭਰ ਵੀ ਗੰਭੀਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਪਿਛਲੇ ਢਾਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਲਾਰੇ ਲੱਪੇ ਵਾਲੀ ਪਹੁੰਚ ਅਖਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਸਾਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਬੰਨਵੇਂ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਹੰਕਾਰ ਅਤੇ ਘੁਮੰਡ ਵਿੱਚ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਅਤੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਮੀਟਿੰਗ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦੇ ਕੇ ਵਾਰ ਵਾਰ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰਨ ਤੋਂ ਭੱਜ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾ ਰਿਹਾ। ਬਹੁ ਗਿਣਤੀ ਪੈਨਸ਼ਨਰ ਪੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ 66 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਬਕਾਏ

ਨੂੰ ਉਡੀਕਦੇ ਉਡੀਕਦੇ ਅਗਲੇ ਜਹਾਨ ਨੂੰ ਕੂਚ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਮੰਗਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਪੈਨਸ਼ਨ ਰੀਵਾਈਜ਼ ਕਰਨ ਲਈ 2159 ਦਾ ਗੁਣਾਕ ਲਾਗੂ ਕਰਨ, ਪੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ 66 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਬਕਾਏ ਜਾਰੀ ਕਰਨ, ਮੈਡੀਕਲ ਭੱਤਾ 3000/- ਰੁਪਏ ਮਹੀਨਾ ਕਰਨ, ਕੈਸ਼ ਲੈਂਸ ਹੋਲਡ ਸਕੀਮ ਸੋਧ ਕੇ ਦੋਬਾਰਾ ਚਾਲੂ ਕਰਨ, ਡੀ ਏ ਦੀਆਂ 12 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਅਤੇ ਪਿਛਲੇ ਬਕਾਏ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਆਦਿ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਗੌਰਮਿਟ ਪੈਨਸ਼ਨਰਜ਼ ਜੁਆਇੰਟ ਫਰੰਟ ਵਲੋਂ 22 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸੂਬਾਈ ਰੈਲੀ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਰੈਲੀ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਫਗਵਾੜਾ

ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਸਾਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ 22 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸੂਬਾਈ ਰੈਲੀ ਅਤੇ ਰੋਸ ਮਾਰਚ ਕਰਨ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ 15 ਅਕਤੂਬਰ ਤੱਕ ਜੁਆਇੰਟ ਪੈਨਸ਼ਨਰ ਫਰੰਟ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀਆਂ ਹੱਕੀ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਰੈਲੀ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਐੱਸ ਡੀ ਐੱਮ ਦੀ ਗੈਰਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਸਾਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਫਗਵਾੜਾ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ 22 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਪੈਨਸ਼ਨਰ ਸੂਬਾਈ ਰੈਲੀ ਕਰਨ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਹੋਰਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸੋਚੀ ਰਾਮ ਭਬਿਆਣਾ, ਸੀਤਲ ਰਾਮ ਬੰਗਾ, ਗੁਰਮੇਲ ਚੰਦ, ਸਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਖੱਟਕ, ਹਰਚਰਨ ਭਾਰਤੀ, ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰ, ਬਲਵੀਰ ਚੰਦ, ਪ੍ਰਮੋਦ ਕੁਮਾਰ ਜੋਸ਼ੀ, ਤਰਸੇਮ ਲਾਲ, ਹਰਬਲਾਸ ਬਾਲੂ, ਹਰਭਜਨ ਲਾਲ ਕੌਲ, ਗਿਆਨ ਚੰਦ ਰੱਤੂ, ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਗੋਪਾਲ ਚੋਪੜਾ, ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਹੀ, ਗੁਰਦੀਪ ਕੁਮਾਰ ਜੱਸੀ, ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕੰਦੋਲਾ, ਯਸ਼ ਪਾਲ, ਨਰਿੰਦਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਕੇ ਕੇ ਪਾਡੇ, ਰਾਮ ਲੁਭਾਇਆ ਰਿਹਾਣਾ ਜੱਟਾਂ, ਸਤਪਾਲ ਮਹਿਮੀ, ਤਰਲੋਕ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ, ਭਾਗ ਮੱਲ, ਤਰਸੇਮ ਲਾਲ ਗੁਰਾਇਆ, ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਭੁਲਾਰਾਈ, ਜਸਵੀਰ ਭੰਗੂ, ਮਹਿੰਦਰ ਪਾਲ, ਲਸਕਰ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਬਚਨ ਲਾਲ, ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਦਿਲਬਰ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਪੈਨਸ਼ਨਰ ਸਾਥੀ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ।

ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਠੇਕੇਦਾਰੀ ਸਿਸਟਮ ਦਾ ਸੰਤਾਪ ਭੋਗ ਰਹੇ ਸਫਾਈ ਸੇਵਕਾਂ ਨੂੰ ਰੈਗੂਲਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ - ਤੁਲਸੀ ਰਾਮ ਖੋਸਲਾ

ਫਗਵਾੜਾ (ਬੀ. ਕੇ. ਰੱਤੂ) ਬਲਾਕ ਕਾਂਗਰਸ ਫਗਵਾੜਾ ਸ਼ਹਿਰੀ ਦੇ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਤੁਲਸੀ ਰਾਮ ਖੋਸਲਾ ਅਤੇ ਵਾਲਮੀਕੀ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਤੇ ਸਾਬਕਾ ਮੋਹਟ ਸਫਾਈ ਸੇਵਕ ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਜੋਗਾ ਨੇ ਸਾਂਝਾ ਬਿਆਨ ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸਫਾਈ ਸੇਵਕ ਅਤੇ ਸੀਵਰਮੈਨ, ਠੇਕੇਦਾਰੀ ਸਿਸਟਮ ਅੰਦਰ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਰੀਬ 10 ਤੋਂ 15 ਸਾਲ ਤੋਂ ਠੇਕੇਦਾਰੀ ਸਿਸਟਮ ਦਾ ਸੰਤਾਪ ਸਿਰਫ ਇਸ ਉਮੀਦ ਦੇ ਨਾਲ ਭੋਗਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕਦੇ ਉਹ ਵੀ ਸਰਕਾਰੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ। ਪਰ ਬੜੀ ਦੁਖਦਾਈ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਰਿਆਂ ਤੋਂ ਸਵਾਏ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਤੁਲਸੀ ਰਾਮ ਖੋਸਲਾ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸਫਾਈ ਸੇਵਕ ਅਤੇ ਸੀਵਰਮੈਨ ਨੂੰ ਬਿਨਾ ਦੇਰੀ ਰੈਗੂਲਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਾਫ ਸੁਥਰਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਰਹਿਤ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇਣ ਦੇ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਦੇ 140 ਕਰੋੜ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਸਾਫ ਸੁਥਰੀ ਤੇ ਲੰਬੀ ਜਿੰਦਗੀ ਜੀਉਣ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮ ਰੋਲ ਅਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਖੋਸਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਗਵਰਨਰ ਸਾਹਿਬ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖਕੇ ਇਹਨਾਂ ਸਫਾਈ ਸੇਵਕ ਅਤੇ ਸੀਵਰਮੈਨ ਨੂੰ ਬਿਨਾ ਦੇਰੀ ਬਿਨਾ ਸ਼ਰਤ ਰੈਗੂਲਰ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਬਤੌਰ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ ਮਿਲਣ ਲਈ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮੰਗ ਵੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਤਲੱਬ ਕਰਕੇ ਬਿਨਾ ਦੇਰੀ ਬਿਨਾ ਸ਼ਰਤ ਸਫਾਈ ਸੇਵਕ ਅਤੇ ਸੀਵਰਮੈਨਾਂ ਨੂੰ ਰੈਗੂਲਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਉਹਨਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਕ ਵੱਖਰਾ ਪੱਤਰ ਲਿਖਕੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਨੇਤਾ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਤੋਂ ਵੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਫਾਈ ਸੇਵਕ ਅਤੇ ਸੀਵਰਮੈਨ ਜੋ ਕਿ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ, ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦੇਸ਼ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਲੰਬੀ ਜਿੰਦਗੀ ਜੀਣ ਲਈ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਰਹਿਤ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਖੁਦ ਆਪਣੀ ਜਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਭੋਗ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੋਸ਼ਣ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹਨ। ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਠੇਕੇਦਾਰੀ ਪ੍ਰਥਾ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਸੋਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਉਠਾਇਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਸਫਾਈ ਸੇਵਕਾਂ ਦੀ ਬਿਨਾ ਸ਼ਰਤ ਰੈਗੂਲਰ ਭਰਤੀ ਹੋ ਸਕੇ। ਵਾਲਮੀਕੀ ਸਮਾਜ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਤਪਾਲ ਮੱਟੂ ਨੇ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੜੇ ਦੁੱਖ ਨਾਲ ਕਹਿਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਪੱਕੇ ਹੋਣ ਲਈ ਧਰਨੇ ਮੁਜਾਹਿਰੇ ਕਰਨੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਲੇਕਿਨ ਹਰ ਵਾਰ ਬੁਠੇ ਲਾਰੇ ਲਗਾ ਕੇ ਸਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੀਨੀਅਰ ਕਾਂਗਰਸ ਆਗੂ ਈਸ਼ਰ ਦਾਸ ਸੇਠੀ, ਅਮਰ ਨਾਥ ਮੱਟੂ, ਬੋਬੀ ਨਾਹਰ, ਵਿਨੋਦ ਸੋਧੀ, ਵਿਸ਼ਾਲ ਸੰਭਰਵਾਲ, ਧੀਰਜ ਘਈ, ਨੌਹਰੀ ਰਾਮ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਜੋਗਾ ਰਾਮ ਸਕੱਤਰ ਆਦਿ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

2364 ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪੱਤਰ ਤੁਰੰਤ ਜਾਰੀ ਕਰੇ ਸਰਕਾਰ - ਐਸ.ਸੀ.ਬੀ.ਸੀ. ਇੰਪਲਾਈਜ਼ ਵੈਲਫੇਅਰ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ

ਫਗਵਾੜਾ (ਬੀ. ਕੇ. ਰੱਤੂ) ਗਜ਼ਟਿਡ ਅਤੇ ਨਾਨ ਗਜ਼ਟਿਡ ਐਸ.ਸੀ.ਬੀ.ਸੀ. ਇੰਪਲਾਈਜ਼ ਵੈਲਫੇਅਰ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਕਪੂਰਥਲਾ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪੰਜਾਬ ਸ੍ਰੀ ਸਤਵੰਤ ਸਿੰਘ ਟੂਰਾ, ਵਿੱਤ ਸਕੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਮਨਜੀਤ ਗਾਟ, ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਲਖਵੀਰ ਚੰਦ, ਗਿਆਨ ਚੰਦ ਵਾਹਦ, ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਮੱਲੀ, ਵਿਨੋਦ ਕੁਮਾਰ ਬਲਵਿੰਦਰ ਨਿਧਤਕ, ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪ੍ਰੈਸ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਅਲੋਚਨਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਈਟੀਟੀ 2364 ਅਧਿਆਪਕ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪੱਤਰ ਦੇਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਲਾਰੇ ਲਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਹਨਾਂ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਕੇ ਇਹ ਅਧਿਆਪਕ ਇਥੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚੇ ਹਨ, ਤੇ ਹੁਣ ਕੇਵਲ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪੱਤਰ ਹੀ ਦੇਣੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਬਾਕੀ ਸਾਰਾ ਕੰਮ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਪਰ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਇਹ ਭਰਤੀ ਨੂੰ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਲਮਕਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਧਿਆਪਕ ਵਿਭਾਗ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਇਸਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਇਹਨਾਂ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਸਿਕ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਝੱਲਣੀ ਪੈ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਅਧਿਆਪਕ ਖੁਦ ਪ੍ਰੈਸ਼ਨ ਹਨ, ਉੱਥੇ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਮਾਪੇ ਵੀ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਦੀ ਹੋ ਰਹਿੰਦੇ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰੈਸ਼ਨੀ ਝੱਲ ਰਹੇ ਹਨ ਇਹਨਾਂ

ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਘਰੇ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਦੋਨੋਂ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਪ੍ਰੈਸ਼ਨੀ ਝੱਲਣੀ ਪੈ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਧਿਆਪਕ ਬਾਹਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਚਿੰਤਾ ਸਤਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਿੱਦਾਂ ਹੋਣਗੇ ਠੀਕ ਹੋਣਗੇ ਕੀ ਰੋਟੀ ਖਾਧੀ ਹੋਣੀ ਜਾ ਨਹੀਂ ਸੋ ਕਿਤੇ ਨਾ ਕਿਤੇ ਹੋ ਰਹੀ ਦੇਰੀ ਕਰਕੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੈਸ਼ਨੀ ਝਲਣੀ ਪੈ ਰਹੀ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਟੂਰਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਅੱਜ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਪੋਸਟਾਂ ਖਾਲੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ 2364 ਭਰਤੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਕਮੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਨੇਕਾਂ ਸਕੂਲ ਸਿੰਗਲ ਟੀਚਰ ਸਕੂਲ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਨਿੱਤ ਭੇਜੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਡਾਕਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਕਰਕੇ ਇਹਨਾਂ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪੜ ਰਹੇ ਗਰੀਬ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਨਾਲ ਇਨਸਾਫ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਿਹਾ। ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਹੀ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਦੇ ਗਰੀਬ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸੁਹਿਰਦ ਹੈ ਤਾਂ

ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਕਮੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੇ। ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਪੱਧਰ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਕੇ ਸੱਤਾ ਵਿੱਚ ਆਈ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਪਿੱਛਲੇ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਇਹ ਭਰਤੀ ਨੂੰ ਲਮਕਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ। ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਅਸਲੀਅਤ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਪੱਧਰ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਣ ਦਾ ਦਮ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਰੰਤ ਸਰਕਾਰ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਮਸਲੇ ਹੱਲ ਕਰੇ ਨਹੀਂ ਫਿਰ ਮਜਬੂਰਨ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਤਿੱਖੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਦਾ ਰਾਹ ਅਪਨਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਇਹਨਾਂ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੀ ਪੂਰਨ ਹਮਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਸ੍ਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਹਰਜੋਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਰੰਤ ਇਹਨਾਂ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪੱਤਰ ਸੌਂਪੇ ਜਾਣ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਧਰਨੇ ਮੁਜਾਹਰਿਆਂ ਦਾ ਰਾਹ ਛੱਡ ਕੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਉਜਵਲ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਸਾਕਾਰਾਤਮਕ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਕਮਲੇਸ਼ ਸੰਧੂ, ਸਤਨਾਮ ਗਿੱਲ, ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ, ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੁਲਦੀਪ ਰਾਮ, ਜਸਵੀਰ ਕੁਮਾਰ, ਬਲਵਿੰਦਰ ਮਸੀਹ, ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਪਰਮਜੀਤ ਲਾਲ, ਮਨਜੀਤ ਦਾਸ ਡੌਲਾ, ਸੋਹਨ ਲਾਲ, ਸੰਤੋਖ ਕੁਮਾਰ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਮਾਨਸਾ, ਹਰਜੀਤ ਬੁਢਲਾਡਾ, ਗੁਰਸੇਵ ਸੰਗਰੂਰ, ਸੁਖਚੈਨ ਬੋਹਾ, ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਤਰਸੇਮ, ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਆਦਿ ਦਾ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਬੇਟੀਆਂ ਨਾਲ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਸਮਾਜ, ਬੇਟੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸੋਚ ਬਦਲਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ - ਡਾ: ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਚੱਬੇਵਾਲ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਰਗੋਠੀ)- ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਫ਼ਸਰ ਹਰਦੀਪ ਕੌਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸੀ.ਡੀ.ਪੀ.ਓ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ-2 ਦਇਆ ਰਾਣੀ ਵੱਲੋਂ ਪਿੰਡ ਜਿਆਣ ਦੇ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਹਾਲ ਵਿੱਚ ਬੇਟੀ ਬਚਾਓ, ਬੇਟੀ ਪੜ੍ਹਾਓ ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ ਨਵਜੰਮੀਆਂ ਬੱਚੀਆਂ ਦਾ ਜਨਮ ਦਿਨ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਡਾ: ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਚੱਬੇਵਾਲ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਐਸ. ਡੀ. ਐਮ ਸੰਜੀਵ ਕੁਮਾਰ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਨੇ 10 ਨਵਜੰਮੀਆਂ ਬੱਚੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਪਲੇਅ ਗਰਾਊਂਡ ਜਿਆਣ ਵਿੱਚ ਪੌਦੇ ਲਗਾਏ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਦਾ ਕੇਕ ਵੀ ਕੱਟਿਆ

ਗਿਆ। ਲੋਕ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਡਾ: ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਚੱਬੇਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਾਰਾ ਸਮਾਜ ਸਾਡੀਆਂ ਧੀਆਂ ਨਾਲ ਸੋਚ ਬਦਲਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸਾਡੀਆਂ ਬੇਟੀਆਂ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰਹਿ ਸਕਣ। ਲੋਕ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਔਰਤਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਬੇਟੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਪੌਦੇ ਲਗਾ ਕੇ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾਮਣਾ ਖੱਟਣ ਵਾਲੀਆਂ ਬੇਟੀਆਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਕੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪੌਸ਼ਣ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਘੱਟ ਖਰਚੇ 'ਤੇ ਤਿਆਰ ਪੌਸ਼ਟਿਕ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਾਲੇ ਪਕਵਾਨਾਂ ਦਾ ਸਟਾਲ ਵੀ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੀ.ਡੀ.ਪੀ.ਓ ਭੁੰਗਾ ਜਸਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਸੀਡੀ.ਪੀ.ਓ

'ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ'
'ਅੰਬੇਦਕਰ ਟਾਈਮਜ਼'
 ਆਨਲਾਈਨ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਕਲਿੱਕ ਕਰੋ:
www.deshdoaba.com
www.ambedkartimes.com

ਹੀ ਚੱਲਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਮਰਦ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੀ ਮਾਨਸਿਕ

ਰਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਅਰਸਦੀਪ ਕੌਰ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਰਬਿੰਦਰ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਪਲੇਠੇ ਕਾਵਿ ਸੰਗ੍ਰਹਿ "ਮੋਹ ਦੀਆਂ ਰਿਸ਼ਮਾਂ" ਦਾ ਲੋਕ ਅਰਪਣ

ਸ਼ਹੀਦ ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਵੈਲਫੇਅਰ ਸੈਂਟਰ ਦੇ ਹਾਲ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸਭਾ ਗ੍ਰੇਟ ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਬਰਮਿੰਘਮ ਅਤੇ ਬਲੈਕ ਕੰਟਰੀ ਬ੍ਰਾਂਚ, (ਯੂ.ਕੇ) ਵਲੋਂ ਰਬਿੰਦਰ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਪਲੇਠੇ ਕਾਵਿ ਸੰਗ੍ਰਹਿ "ਮੋਹ ਦੀਆਂ ਰਿਸ਼ਮਾਂ" ਦਾ ਲੋਕ ਅਰਪਣ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸਟੇਜ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਵਕੋਸ਼ ਪਰਾਸ਼ਰ ਵੱਲੋਂ ਬਾਬੂਬੀ ਨਿਭਾਈ ਗਈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਤਾਰੀ ਅਟਵਾਲ, ਹਰਜੀਤ ਕਾਹਮਾ, ਧਰਮ ਚੰਦ ਮਹੇ, ਫ਼ਕੀਰ ਚੰਦ ਚੌਹਾਨ, ਜੋਰਾ ਸਿੰਘ ਖ਼ਿਆਲੀ, ਅਸ਼ਨੀ ਬੱਧਨ, ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਤਾਰਾ ਨੇ ਨਜ਼ਮਾਂ ਪੜ੍ਹੀਆਂ। ਰਬਿੰਦਰ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਮਹਿਰੂਮ ਸ਼ਾਇਰ ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਗ਼ਜ਼ਲ "ਕੋਈ ਦਸਤਾਰ ਰੱਤ ਲਿੱਬੜੀ ਕੋਈ ਤਲਵਾਰ ਆਈ ਹੈ" ਦੇ ਸ਼ੇਅਰ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੀ ਕਿਤਾਬ ਦੀਆਂ ਹੇਠਲੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦਾ ਪਾਠ ਕੀਤਾ:

"ਕਾਹਦੇ ਲਈ ਦਿੱਲੀਏ ਘੁਮੰਡ ਹੋ ਗਿਆ" "ਫਿਰ ਆਖੀਏ ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਨੂੰ"

"ਵੋਟ ਮੈਂ ਕਿਹਨੂੰ ਪਾਵਾਂ"
 "ਪੋਤੇ ਦੇ ਜਨਮ ਤੇ"
 "ਗ਼ਜ਼ਲ" (ਜਿਹਦੇ ਭਰੇ ਖ਼ਜ਼ਾਨੇ ਹੁੰਦੇ॥)
 "ਤੁਰ ਗਏ ਹੋ ਪ੍ਰਦੇਸ਼"
 ਕਿਤਾਬ ਬਾਰੇ ਡਾ. ਹਰੀਸ਼ ਮਲਹੋਤਰਾ ਵੱਲੋਂ

ਕਿਤਾਬ ਤੇ ਵਿਸਥਾਰਤ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕਿਤਾਬ ਬਾਰੇ ਆਪਣਾ ਰੀਵਿਊ ਦਿੱਤਾ।
 ਸੀਤਲ ਗਿੱਲ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਯੂ.ਕੇ. (ਲਿਸਟਰ) ਨੇ ਕਿਤਾਬ ਨੂੰ ਸੱਚੀ, ਅਗਾਂਹਵਧੂ ਅਤੇ ਮਾਨਵਤਾਵਾਦੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਦਸਿਆ ਕਿ ਰਬਿੰਦਰ ਸ਼ਰਮਾ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ 50 ਸਾਲਾਂ

ਦੀ ਸਾਂਝ ਹੈ ਜੋ ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਗੂੜ੍ਹੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਸ਼ੀਰਾ ਜੋਹਲ, ਸਭਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਭਾਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਸਰਲ ਤੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਦੇ ਸਮਝ ਆਉਣ ਵਾਲੀ, ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਸੋਚ ਵਾਲੀ ਹੈ ਜੋ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਸੁਨੇਹਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਸਭਾ ਦੇ ਸਰਗਰਮ ਮੈਂਬਰ ਭਾਰਤ ਭੂਸ਼ਨ, ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਕੈਪਟਨ ਨੈਯਰ, ਕਮਲ ਮਰਾਲ, ਰਗੀਬ, ਰਾਜਪਾਲ ਅਤੇ ਜਗਰੂਪ ਸਮਰਾ ਨੇ ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਕਾਮਯਾਬੀ ਲਈ ਆਪਣਾ ਵਫ਼ਾ ਮੁੱਲਾ ਯੋਗਦਾਨ ਦਿੱਤਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਸਰਗਰਮ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਹਰਮੇਸ਼ ਨਾਰ, ਕੁਲਵੀਰ ਬੈਂਸ, ਹਰਦੇਵ ਜੱਜ, ਪਾਸ, ਸੰਤੋਸ਼ ਕੁਰਲ, ਅਸਵਨੀ, ਮੰਜੂ ਅਤੇ ਤਰੁਣ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਪਰਿਵਾਰ ਸਾਹਿਤ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ।
 ਅੰਤ ਇਹ ਸਮਾਗਮ ਰਬਿੰਦਰ ਸ਼ਰਮਾ ਦੀ ਨਜ਼ਮ "ਤੁਰ ਗਏ ਹੋ ਪ੍ਰਦੇਸ਼" ਨਾਲ ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੋਇਆ ਸਫਲ ਹੋ ਨਿਬੜਿਆ।
 - ਲਵਕੋਸ਼ ਪਰਾਸ਼ਰ +447774 627368

ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿਖੇ ਲਗਾਈ ਪੁਸਤਕ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ)- ਅਫ਼ਸਰ ਡਾ. ਜਸਵੰਤ ਰਾਏ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰ

ਬਣਤਰ ਅਤੇ ਬਣਤਰ ਪਿੱਛੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦਾ ਹੀ ਹੱਥ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਡਾ. ਸਾਵਲ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਤਾਬਾਂ

ਨੂੰ ਅਜ਼ੀਮ ਖ਼ਜ਼ਾਨਾ ਦੱਸਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਰੇਕ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਘਰ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਕੋਨਾ ਹੋਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਡੇ ਦਿਮਾਗ ਦੇ ਕਪਾਟ ਖੋਲ੍ਹਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਾਲਜ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਵਿਚ ਡਾਹੜੀ ਰੁਚੀ ਦਿਖਾਉਂਦਿਆਂ ਮਹਾਨ ਕੋਸ਼, ਮੁਹਾਵਰਾ ਕੋਸ਼, ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ-ਪੰਜਾਬੀ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ, ਪ੍ਰੋ. ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਕਾਵਿ, ਰਾਮਾਇਣ ਅਤੇ ਵਰ ਘਰ ਵਰਗੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੀ ਦਿਲ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਕੀਤੀ। ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਅਨੀਤਾ ਸਾਗਰ ਨੇ ਦਫ਼ਤਰ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੀ ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਲਈ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਸ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕਾਲਜ ਵਿਚ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਲਈ ਲਾਭਦਾਇਕ ਰਹੇਗਾ।
 ਇਸ ਮੌਕੇ ਲਵਪ੍ਰੀਤ, ਲਾਲ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰੋ. ਸੁਮਨ, ਪ੍ਰੋ. ਸੁਖਦੀਪ ਕੌਰ, ਪ੍ਰੋ. ਨਵਦੀਪ ਕੌਰ, ਪ੍ਰੋ. ਭੁਪਿੰਦਰ ਕੌਰ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਰਹੇ।

ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਭਾਗ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੁਸਤਕ ਸਭਿਆਚਾਰ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਲਜ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿਚ ਪੁਸਤਕ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਲਗਾਈ ਗਈ। ਪੁਸਤਕ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕਾਲਜ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਅਨੀਤਾ ਸਾਗਰ ਵੱਲੋਂ ਰਿਬਨ ਕੱਟ ਕੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਭਾਸ਼ਾ

ਲਈ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਪੁਸਤਕਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਲਈ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਪੁਸਤਕ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀਆਂ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਦੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਬਹੁਤ ਸਸਤੀਆਂ ਅਤੇ ਮਿਆਰੀ ਹਨ। ਮਨੁੱਖ ਵਿਚ ਸੰਵੇਦਨਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝ ਪਾਉਣੀ ਬਹੁਤ ਉਪਯੋਗੀ ਹੈ। ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਬੇਹਤਰ ਸਮਾਜਾਂ ਦੀ

ਜੇਕਰ ਇਸ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕਾਲਜ ਵਿਚ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਲਈ ਲਾਭਦਾਇਕ ਰਹੇਗਾ।
 ਇਸ ਮੌਕੇ ਲਵਪ੍ਰੀਤ, ਲਾਲ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰੋ. ਸੁਮਨ, ਪ੍ਰੋ. ਸੁਖਦੀਪ ਕੌਰ, ਪ੍ਰੋ. ਨਵਦੀਪ ਕੌਰ, ਪ੍ਰੋ. ਭੁਪਿੰਦਰ ਕੌਰ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਰਹੇ।

ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕਾਂ ਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਬੀ ਸੀ ਸਕੌਮਿਸ਼ 'ਚ ਸਜਾਈ ਸੰਗੀਤਕ ਮਹਿਫਲ

ਵੈਨਕੂਵਰ (ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕ)- ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ, ਸਾਹਿਤ, ਵਿਰਸੇ, ਵਿਰਾਸਤ ਦੀ ਬਾਤ ਪਾਉਂਦਿਆਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪੰਜਾਬੀ ਸੰਗੀਤ ਆਲਮ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਗਾਇਕਾਂ, ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ, ਲੇਖਕਾਂ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਵਲੋਂ ਕੈਨੇਡਾ ਬੀ ਸੀ ਦੇ ਸਹਿਰ ਸਕੌਮਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੰਗੀਤਕ ਮਹਿਫਲ ਸਜਾਈ ਗਈ। ਇਸ ਸਾਨਦਾਰ ਮਹਿਫਲ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਸੰਚਾਲਕ 'ਦੇਆਬਾ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ' ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਸਤੀਸ਼ ਜੌੜਾ ਅਤੇ ਉਘੇ ਮੰਚ ਸੰਚਾਲਕ, ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਜਾਦੂਗਰ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਬਲਦੇਵ ਰਾਹੀ ਦਾ ਰਸਮੀ ਤੌਰ ਤੇ ਸਾਰੇ ਆਰਟਿਸਟ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਲੋਂ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਪਰੰਤ ਸੰਗੀਤਕ ਮਹਿਫਲ ਦਾ ਆਗਾਜ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਗਾਇਕ ਐਸ ਰਿਸ਼ੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਗੀਤਾਂ ਦੀ ਫਹਿਬਰ ਲਗਾ ਕੇ ਸੁਰ ਕਲਾਮ ਦਾ ਜਾਦੂ ਬਿਖੇਰਿਆ। ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਮੰਚ ਸੰਚਾਲਕ ਬਲਦੇਵ ਰਾਹੀ ਵਲੋਂ ਕਲਾਕਾਰ ਕੁਲਦੀਪ ਚੁੱਬਰ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ, ਗਾ ਕੇ ਮਾਹੌਲ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਸੰਗੀਤਮਈ ਬਣਾਇਆ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਅਦ ਰੰਮੀ ਉਦੇਸੀਆਂ ਨੇ ਲੋਕ ਤੱਥ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਭਰਵੀਂ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਗਵਾਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਸਤੀਸ਼ ਜੌੜਾ ਨੇ ਮੁਖਾਤਿਬ ਹੁੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਦੇਖ ਰੇਖ, ਬੁਲੰਦੀ ਅਤੇ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਾਰਥਿਕ ਯਤਨ ਕਰਦੇ

ਜਿਨਾਂ ਨੇ ਉਘੇ ਗੀਤਕਾਰ ਲਾਲ ਪਖਿਆਣਵੀ ਕਨੇਡਾ ਦੀ ਕਲਮ ਤੋਂ ਲਿਖਿਆ ਗੀਤ 'ਨਜ਼ਰਾਂ ਲੱਗ ਜਾਂਦੀਆਂ ਚੰਨਾ'

ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਦਾ ਝੰਡਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਬੁਲੰਦ ਰਹਿ ਸਕੇ।

ਮੰਚ ਸੰਚਾਲਕ ਬਲਦੇਵ ਰਾਹੀ ਨੇ ਸਾਰੇ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਕਲਾਕਾਰ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ੀ ਰੋਟੀ ਕਮਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਵੀ ਲਾਜਵਾਬ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾ ਰਹੇ ਹਨ।
 ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਦੇ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹਾਂ ਪੱਖੀ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਕਲਾਕਾਰ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਲੋਂ ਐਸ ਰਿਸ਼ੀ, ਕੁਲਦੀਪ ਚੁੱਬਰ, ਰੰਮੀ ਉਦੇਸੀਆਂ, ਸੁਖਜੀਤ ਸੁੱਖ, ਗੈਰੀ ਬਿਲਗਾ, ਹੈਰੀ ਮਡਾਰ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਮੰਡ ਦੀ ਟੀਮ ਨੇ ਆਏ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ। ਹਾਜ਼ਰੀਨ ਅਤੇ ਮਹਿਮਾਨ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਲਈ ਇਹ ਸੰਗੀਤਕ ਮਹਿਫਲ ਯਾਦਗਾਰ ਹੋ ਨਿਬੜੀ।

ਨੇਤਰਦਾਨ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵੱਲੋਂ ਮਾਸਟਰ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਬਾਹਗਾ ਸਨਮਾਨਿਤ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ)- ਨੇਤਰਦਾਨ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵੱਲੋਂ ਮਾਸਟਰ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਬਾਹਗਾ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਸਨਮਾਨ ਸਟੇਟ ਅਵਾਰਡੀ, ਆਈ ਡੋਨਰ ਟਾਂਡਾ ਭਾਈ ਬਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਸੀਤੀ ਅਤੇ ਆਈ ਡੋਨਰ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤਲਵੰਡੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਸਨਮਾਨ ਮਾਸਟਰ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਬਾਹਗਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਨੇਤਰ ਦਾਨ ਸੰਸਥਾ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਭਾਈ ਬਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਸੀਤੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਅੱਖਾਂ ਦਾਨ, ਸਰੀਰ ਦਾਨ, ਅੰਗ ਦਾਨ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀਆਂ ਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਅੱਖਾਂ, ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ

ਦੇ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਪਰਿਵਾਰ ਤੇ ਮਾਣ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਹੋਰ ਵੀ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਕੇ ਅੱਖਾਂ ਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਫਾਰਮ ਭਰਾਉਣਗੇ। ਮਾਸਟਰ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਬਾਹਗਾ ਨੇ ਭਰੋਸਾ ਦਵਾਇਆ ਕਿ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਮੈਂਦੇ ਨਾਲ ਮੈਂਦਾ ਲਾ ਕੇ ਇਸ ਮਿਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਕਾਮਯਾਬ ਕਰਾਂਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਟੇਟ ਅਵਾਰਡੀ ਭਾਈ ਬਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਸੀਤੀ ਅਤੇ ਆਈ ਡੋਨਰ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤਲਵੰਡੀ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਟੇਟ ਅਵਾਰਡੀ ਭਾਈ ਬਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਸੀਤੀ, ਸ. ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤਲਵੰਡੀ, ਸ. ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਬਾਹਗਾ, ਦੇਆਬਾ ਨਿਊਜ਼ ਲਾਈਵ ਗੜ੍ਹਦੀਵਾਲਾ ਦੇ ਚੀਫ/ਆਡੀਟਰ ਡਾ. ਮਹਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਮਲਹੋਤਰਾ ਅਤੇ ਕੁਲਵੀਰ ਕੌਰ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਕੇਂਦਰੀ ਜੇਲ੍ਹ ਦਾ ਕੀਤਾ ਦੌਰਾ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ)- ਐਸ.ਏ.ਐਸ ਨਗਰ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ-ਕਮ-ਮੈਂਬਰ ਸਕੱਤਰ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਮਨਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੇਂਦਰੀ ਜੇਲ੍ਹ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ.ਜੇ.ਐਮ-ਕਮ-ਸਕੱਤਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਰਾਜ ਪਾਲ ਰਾਵਲ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਦੌਰੇ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਕੈਦੀਆਂ/ਬੰਦੀਆਂ ਦੀਆਂ

ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਸੁਣੀਆਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਜੇਲ੍ਹ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੈਦੀਆਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਪਰੋਸੇ ਜਾ ਰਹੇ ਖਾਣੇ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਰਸੋਈ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਜੇਲ੍ਹ ਅੰਦਰ ਸਾਫ਼-ਸਫ਼ਾਈ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਕੈਦੀਆਂ ਅਤੇ ਹਵਾਲਾਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁਫਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਕਮੇਟੀ, ਮਾਣਯੋਗ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਕਮੇਟੀ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਸਬ-ਡਵੀਜ਼ਨ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਕਮੇਟੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਮੁਫਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਲੀਗਲ ਏਡ ਕਲੀਨਿਕ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਦਾ ਰਜਿਸਟਰ ਵੀ ਚੈਕ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਪੌਦੇ ਵੀ ਲਗਾਏ ਗਏ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰੁੱਖ ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਅਨਮੋਲ ਤੋਹਫਾ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਜੀਵਨ ਜਿਊਣ ਦਾ ਉਤਮ ਸਾਧਨ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਦਵਾਈਆਂ, ਲੱਕੜ ਦੇ ਘਰ ਅਤੇ ਫਰਨੀਚਰ ਆਦਿ ਵੀ ਬਣਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਹੜ੍ਹ ਦੇ ਪਾਣੀ ਤੋਂ ਵੀ ਬਚਾਅ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰੁੱਖ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਕੇਂਦਰੀ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਘੁੰਮਣ, ਡਿਪਟੀ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਚੀਫ ਲੀਗਲ ਏਡ ਡਿਫੈਂਸ ਕੌਂਸਲ ਸਿਸਟਮ ਵਿਸ਼ਾਲ ਕੁਮਾਰ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਟਿੱਪਰਾਂ ਤੇ ਭਾਰੀ ਵਾਹਨਾਂ ਤੇ ਨੱਥ ਪਾਉਣ ਲਈ ਕੰਢੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਮੰਗ ਪੱਤਰ

ਗੜ੍ਹਸ਼ੰਕਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ)- ਕੰਢੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਮੇਟੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਫ਼ਦ ਨੇ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਮੱਟੂ ਕਨਵੀਨਰ ਕੰਢੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਡੀ.ਐਸ.ਪੀ. ਗੜ੍ਹਸ਼ੰਕਰ ਪਰਸਿਦਰ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰਕੇ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਨਜਾਇਜ਼ ਤੇ ਚੱਲ ਰਿਹੇ ਓਵਰਲੋਡ ਟਿੱਪਰ, ਟਰਾਲਿਆਂ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਵਹੀਕਲਾ ਨੂੰ ਨੱਥ ਪਾਉਣ ਲਈ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਦਿੱਤਾ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਟਿੱਪਰ, ਟਰਾਲੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਭਾਰੀ ਵਾਹਨਾਂ ਨੂੰ ਰਾਤ 10 ਵਜੇ ਤੋਂ ਸਵੇਰੇ 6 ਵਜੇ ਤੱਕ ਚੱਲਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਓਵਰਲੋਡ ਵਾਹਨਾਂ ਤੇ ਸਖਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਟਿੱਪਰ ਚਾਲਕਾਂ ਦੇ ਡੋਪ ਟੈਸਟ ਤੇ ਚੈਕਿੰਗ ਪੁਆਇੰਟਾਂ ਤੇ ਕੈਮਰਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਵਫ਼ਦ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਵਾਹਨਾਂ ਤੇ ਨੱਥ ਪਲੇਟਾਂ ਲਾਉਣ ਨੂੰ ਵੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਾਹਨਾਂ ਲਈ ਸਪੀਡ ਲਿਮਟ ਵੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਮੱਟੂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੁਨੀ ਸੜਕਾਂ ਤੇ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ 17 ਮੌਤਾਂ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਇਸ ਪਾਸੇ ਸਖਤ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਗੁਰਨੇਕ ਸਿੰਘ ਭੱਜਲ, ਸੁਭਾਸ਼ ਮੱਟੂ, ਪ੍ਰੰਮ ਸਿੰਘ ਰਾਣਾ, ਗੋਲਡੀ ਸਿੰਘ, ਧਰਮ ਪਾਲ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਵਿਪਸਾਅ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਾਇਰਾ ਸੁਰਜੀਤ (ਟੋਰਾਂਟੋ) ਨਾਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਿਲਣੀ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂ ਦਾ ਸਫ਼ਰਨਾਮਾ 'ਨਾਰਥ ਪੋਲ - ਧਰਤੀ ਦਾ ਮੁਕਟ' ਵੀ ਲੋਕ ਅਰਪਣ

ਹੇਵਰਡ- ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਵਿਸ਼ਵ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ (ਵਿਪਸਾਅ) ਵੱਲੋਂ ਫੇਵਰਟ ਇੰਡੀਆ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਹੇਵਰਡ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਲੇਖਿਕਾ ਸੁਰਜੀਤ ਨਾਲ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਿਲਣੀ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਕੈਨੇਡਾ ਤੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਆਹ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਆਈ ਸੁਰਜੀਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਸਾਥੀ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਦੇ ਹੋਏ ਬੇ ਹੱਦ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮਿਲਣੀ ਦੌਰਾਨ ਅਜੋਕੇ ਸਾਹਿਤ ਬਾਰੇ ਗੰਭੀਰ ਵਿਚਾਰ-ਚਰਚਾ ਹੋਈ। ਕੈਨੇਡਾ ਦੀਆਂ ਸਾਹਿਤਕ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸੁਰਜੀਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਸਾਹਿਤਕ ਸਰਗਰਮੀ ਬਹੁਤ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਇੱਕ ਕਾਰਨ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਓਥੇ ਅਕਸਰ ਹੀ ਇੰਡੀਆ ਤੋਂ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਲੇਖਕ ਆਇਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਸੰਸਥਾ ਉਸ ਲੇਖਕ ਨਾਲ ਰੂ ਬੂ ਰੂ ਕਰਵਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਵਰਿਆਮ ਸੰਧੂ ਅਤੇ ਨਾਹਰ ਸਿੰਘ ਵਰਗੇ ਉਚਕੋਟੀ ਦੇ ਲੇਖਕਾਂ ਅਤੇ ਅਲੋਚਕਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਮਾਣਦਿਆਂ ਸਾਡੀ ਲੇਖਣੀ ਵੀ

ਵਿਕਸਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਕੁਝ ਅਲੇਖਕ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਕਵਿਤਾ ਨਾਲ ਖਿਲਵਾੜ ਵੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਇੱਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਤੰਕ ਫੈਲਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਬੰਦ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲਿਖਣਾ ਅਚੰਭਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਰਤਾਰਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਨੂੰ ਢਾਹ ਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਮੌਕੇ

ਆਪਣੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਨਜ਼ਮਾਂ ਸੁਣਾ ਕੇ ਵਾਹ-ਵਾਹ ਵੀ ਖੱਟੀ।

ਇਸ ਮੁਲਕ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋ. ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੀਰਤ, ਡਾ. ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਕੰਬੋਜ, ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂ, ਕੁਲਵਿੰਦਰ, ਜਗਜੀਤ ਨੌਸ਼ਿਹਰਵੀ ਅਤੇ ਲਾਜ ਨੀਲਮ ਸੈਣੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂ ਦਾ ਨਵ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਸਫ਼ਰਨਾਮਾ 'ਨਾਰਥ ਪੋਲ ਧਰਤੀ ਦਾ ਮੁਕਟ' ਲੋਕ ਅਰਪਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਧਰਤੀ ਦੇ ਉਤਰੀ ਧਰੁ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਲੋਕ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਆਪਣੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸਫ਼ਰਨਾਮਾ ਹੈ ਜੋ ਉਥੇ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਅਤੇ ਅਨੁਭਵ ਤਾਂ ਬਿਆਨ ਕਰਦਾ ਹੀ ਹੈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਧਰਤੀ ਅਤੇ ਨਾਰਥ ਪੋਲ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਵਿਪਸਾਅ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਨੇ ਸਭ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।

ਰਿਪੋਰਟ: ਲਾਜ ਨੀਲਮ ਸੈਣੀ
(ਸਾਹਿਤ ਸਕੱਤਰ ਵਿਪਸਾਅ) 510-502-0551

ਭੁੰਦੜੀ ਗੈਸ ਫੈਕਟਰੀ ਵਿਰੋਧੀ ਪੱਕਾ ਮੋਰਚਾ ਲੁਧਿਆਣਾ

ਲੁਧਿਆਣਾ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਰਹੰਗੜਾ)- ਕੱਲ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਦੋ ਮੰਤਰੀਆਂ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ ਤੇ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਦੀ ਡੀ. ਸੀ। ਲੁਧਿਆਣਾ ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੋਰ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਚ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਿਤ ਗੈਸ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਬਣੀ ਤਾਲਮੇਲ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਭਵਨ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮਾਹਿਰਾਂ ਨਾਲ ਤਾਲਮੇਲ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਭਰਵੀਂ ਬਹਿਸ 19 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਮਾਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਜਵਾਬ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੱਲ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਫਿਰ ਤੋਂ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਨੂੰ ਤਾਲਮੇਲ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਪਿਆ। ਸਰਕਾਰ

ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਮੁੱਦਾ ਭਟਕਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਤੇ ਇੱਕ ਪਲਾਂਟ ਟਰਾਇਲ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਰੱਖੀ। ਪਰ ਪੂਰੀ ਤਾਲਮੇਲ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਇਸਨੂੰ ਰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਪਲਾਂਟ ਨਹੀਂ ਲੱਗਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਖੀਰ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਹਿਣਾ ਪਿਆ ਕਿ ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਚ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਈ ਜਾਵੇਗੀ ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਫੈਕਟਰੀ ਨਹੀਂ ਚੱਲੇਗੀ।

ਅੰਗਰੇਣ, ਵਿਧਵਾ ਅਤੇ ਬੁਢਾਪਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਨਾ ਮਿਲਣ ਕਾਰਨ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹੋਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਖੱਜਲ ਖੁਆਰ

ਫਗਵਾੜਾ (ਬੀ. ਕੇ. ਰੱਤੂ)- ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਪੂਰਥਲਾ ਵਿੱਚ ਅੰਗਰੇਣ, ਵਿਧਵਾ ਅਤੇ ਬੁਢਾਪਾ ਪੈਨਸ਼ਨਾਂ ਨਾ ਮਿਲਣ ਦੇ ਚੱਲਦਿਆਂ ਅੱਤ ਦੀ ਮਹਿੰਗਾਈ ਕਾਰਨ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਘਰ ਦਾ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਅੱਜ ਵੱਖ ਵੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਵੱਲੋਂ ਡੀ.ਸੀ। ਕਪੂਰਥਲਾ ਦੇ ਨਾਮ ਇੱਕ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਏ.ਡੀ.ਸੀ. ਜਨਰਲ ਸਿਖਾ ਭਗਤ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ

ਦਿਵਿਆਂਗ ਐਕਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿਕਲਾਂਗ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਲੁਏਸ ਬਰੇਲ ਵੈਲਫੇਅਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ 27 ਸਤੰਬਰ ਤੱਕ ਪੈਨਸ਼ਨਾਂ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਤਾਂ ਭਰਾਤਰੀ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਭਾਰੀ ਇਕੱਠ ਕਰਕੇ ਹਾਈਵੇ ਜਾਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸਦੀ ਸਾਰੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਇਸਤਰੀ ਬਾਲ ਵਿਕਾਸ ਵਿਭਾਗ ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕਰਦਿਆਂ ਦਿਵਿਆਂਗ ਐਕਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸੁਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਲਖਵੀਰ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿਕਲਾਂਗ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਵਾਈਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਰਵਾਹਾ, ਬਲਾਈਂਡ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਪ੍ਰਦੀਪ ਕੁਮਾਰ, ਦਿਵਿਆਂਗ ਐਕਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਕੋਰ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਲਹਿੰਬਰ ਸਿੰਘ ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ, ਦਿਵਿਆਂਗ ਐਕਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਕੋਰ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਲਾਲ ਕਪੂਰਥਲਾ, ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ, ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਾਦੂਪੁਰ ਆਦਿ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬਹੁਤ ਹੀ ਲੋੜਵੰਦ ਦਿਵਿਆਂਗ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅਗਸਤ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਨਾ ਮਿਲਣ ਕਾਰਨ ਅੱਤ ਦੀ ਮਹਿੰਗਾਈ ਦੇ ਚੱਲਦਿਆਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਏ.ਡੀ.ਸੀ।ਜਨਰਲ ਸਿਖਾ ਭਗਤ ਨੇ ਉਕਤ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਵਫਦ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਿਵਾਇਆ ਕਿ ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਕਪੂਰਥਲਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਦੇ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੈਨਸ਼ਨਾਂ ਪਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਬਾਲ ਵਿਕਾਸ ਵਿਭਾਗ ਕਪੂਰਥਲਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਲਰਕ ਰੋਮਿਤ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

CORNING ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਟਰੱਕਰ ਭਰਾਵਾਂ ਦਾ ਆਪਣਾ

AAA Truck Wash, Tire, and Lube

- * We Carry New and Used Tires All Major Brands
- * Smart Way Tires Available
- * Used Tires Start From & 135
- * Old Change \$ 189 + Tax
- * We also do truck and car washing and waxing
- * Friendly and Professional Staff
- * We offer truck and car detailing

ਪੰਜਾਬੀ ਭਰਾਵਾਂ ਲਈ ਸੇਲ

ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਬਰਿਜਸਟੋਨ ਸਟੇਅਰਿੰਗ ਟਾਇਰਾਂ ਦੀ ਸੇਲ ਲਗਾਈ ਹੈ

ਬਰਿਜਸਟੋਨ 283 (ਦੋ ਟਾਇਰ) \$1149
ਚਾਈਨੀਜ਼ 749 (ਦੋ ਟਾਇਰ) \$749

Call:
530-824-5134

ਘੁਰਾਣੇ ਟਾਇਰਾਂ ਦੀ ਸੇਲ

ਇਕ ਵਾਰ ਸੇਵਾ ਦਾ ਮੌਕਾ ਜ਼ਰੂਰ ਦਿਓ

Used Tires American Brand	\$99+ Labor
Recap Truck Tire	\$ 249+ Labor
Recap Trailer Tires and Kind	\$ 199+ Labor

LUCAS OIL LUCAS INJECTOR CLEANER \$28.99

NEW & USED
TIRES

WASH, LUBE, BRAKES

Call:
650-642-0697

3525 Highway 99, West Corning, CA 96021

Across the Street from TA Truck Stop

ਅੰਬੇਡਕਰ ਭਵਨ ਅੰਬੇਡਕਰੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਸਰੋਤ

ਲੋਕ ਚੇਤਨਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅੰਬੇਡਕਰ ਭਵਨ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਯੋਗਦਾਨ- ਸੁਭਾਸ਼ ਮੁਸਾਫਰ

ਜਲੰਧਰ- ਅੰਬੇਡਕਰ ਮਿਸ਼ਨ ਸੁਸਾਇਟੀ ਪੰਜਾਬ (ਰਜਿ.) ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਬਲਦੇਵ ਰਾਜ ਭਾਰਦਵਾਜ ਨੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰੈਸ ਬਿਆਨ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਆਏ ਅੰਬੇਡਕਰ ਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਅਣਥੱਕ ਯੋਧੇ ਸੁਭਾਸ਼ ਚੰਦ ਮੁਸਾਫਰ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਵਿੱਚ ਅੰਬੇਡਕਰ ਮਿਸ਼ਨ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਅੰਬੇਡਕਰ ਭਵਨ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਸਦਭਾਵਨਾ ਮਿਲਣੀ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਦਭਾਵਨਾ ਮਿਲਣੀ ਵਿੱਚ ਅੰਬੇਡਕਰ ਮਿਸ਼ਨ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅੰਬੇਡਕਰ ਭਵਨ ਟਰੱਸਟ (ਰਜਿ.) ਅਤੇ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਸਮਤਾ ਸੈਨਿਕ ਦਲ (ਰਜਿ.), ਪੰਜਾਬ ਯੂਨਿਟ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਵੀ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ। ਭਾਰਦਵਾਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੁਭਾਸ਼ ਮੁਸਾਫਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਣ ਵਿੱਚ ਫਾਉਂਡਰ ਟਰਸਟੀ ਸ੍ਰੀ ਲਾਹੌਰੀ ਰਾਮ ਬਾਲੀ ਦੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਭਰ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਪ੍ਰਤੀ ਸਤਿਕਾਰ ਪ੍ਰਗਟਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਨਾਲ ਅੰਬੇਡਕਰ ਭਵਨ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅੰਬੇਡਕਰੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨਾ ਨਾਲ ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਚੇਤਨਾ ਪੈਦਾ ਹੋਈ। ਬਾਲੀ ਸਾਹਿਬ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ, ਭਾਸ਼ਣਾਂ

ਅਤੇ ਅੰਦੋਲਨਾਂ ਨੇ ਦੱਬੇ-ਦਰਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਵਿੱਚ ਇਨਕਲਾਬੀ ਪਰਿਵਰਤਨ ਲਿਆਉਣ ਵਿੱਚ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਰੋਲ ਅਦਾ ਕੀਤਾ। ਮੁਸਾਫਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੰਬੇਡਕਰ ਭਵਨ ਸਾਡਾ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਸਰੋਤ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਜਨਗਣਨਾ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਅਨੁਮੁੱਖਤਾ ਜਾਤੀਆਂ, ਜਨਜਾਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬੁੱਧ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟਰਡ ਕਰਨ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 24 ਸਤੰਬਰ, 1932 ਨੂੰ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਲੀਡਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਏ ਪੁਨਾ ਪੈਕਟ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਨਿੱਜੀਕਰਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਅੱਜ ਇਸ ਨੂੰ ਲਗਭਗ ਖਤਮ ਹੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਰਮੇਸ਼ ਜੱਸਲ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਬੁੱਧ ਧਰਮ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਿਕਤਾ ਅਤੇ ਵਰਤਮਾਨ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਸਦਭਾਵਨਾ ਮਿਲਣੀ ਤੇ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਸੁਭਾਸ਼ ਮੁਸਾਫਰ ਅਤੇ ਹਾਜ਼ਰੀਨ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕਰਦਿਆਂ ਡਾ. ਜੀ.ਸੀ. ਕੌਲ ਨੇ ਅੰਬੇਡਕਰ ਭਵਨ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਅਹਿਮੀਅਤ, ਸੇਠ ਕਰਮ

ਚੰਦ ਬਾਠ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਆਰ।ਸੀ। ਪਾਲ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਟਰੱਸਟੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪਾਏ ਗਏ ਯੋਗਦਾਨ ਦਾ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਬਰਦਸਤ ਵਿਰੋਧੀ ਹਾਲਾਤ ਅਤੇ ਬੇਹੱਦ ਆਰਥਿਕ ਔਕੜਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅੰਬੇਡਕਰ ਭਵਨ ਨੇ ਆਪਣੀ ਆਨ, ਬਾਨ ਤੇ ਸ਼ਾਨ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਡਾ. ਕੌਲ ਨੇ ਸਮਾਜ ਹਿਤੈਸ਼ੀ ਅਤੇ ਅੰਬੇਡਕਰੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਪ੍ਰਤੀ ਸਮਰਪਿਤ ਸਾਰੇ ਸਾਥੀਆਂ ਤੋਂ ਭਰਪੂਰ ਸਹਿਯੋਗ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਸ੍ਰੀ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਰਿਟਾਇਰਡ ਐਂਬੇਡਕਰ ਨੇ ਸੁਭਾਸ਼ ਮੁਸਾਫਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੁੱਦਿਆਂ ਤੇ ਆਪਣਾ ਧਿਆਨ ਫੋਕਸ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਪਰ ਅਮਲ ਕਰਕੇ ਹੀ ਸਮਾਜਿਕ ਪਰਿਵਰਤਨ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਆਪਸੀ ਸਹਿਯੋਗ ਅਤੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਆਲੋਚਨਾ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮ ਰੋਲ ਅਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਸੋਹਨ ਲਾਲ ਚੇਅਰਮੈਨ ਨੇ ਟਰੱਸਟ ਦੀਆਂ ਭਵਿੱਖ ਮੁਖੀ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਛੇਤੀ

ਹੀ ਭਵਨ ਵਿੱਚ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਦਾ ਬਸਟ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਕੋਰਸਿਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਉੱਚ ਵਿਦਿਅਕ ਡਿਗਰੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਗਰੀਬ ਤੇ ਲਾਇਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਇੱਛਾ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਸਮਾਜਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਚਰਚਾ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਸ ਹੈ ਕਿ ਛੇਤੀ ਇਸਦੇ ਕੁਝ ਸਾਰਥਕ ਸਿੱਟੇ ਨਿਕਲਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੱਜ ਦੀ ਇਸ ਸਦਭਾਵਨਾ ਮਿਲਣੀ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਦਿਆਂ ਸੁਭਾਸ਼ ਮੁਸਾਫਰ ਜੀ ਅਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਸਰੋਤਿਆਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਸਟੇਜ ਸੰਚਾਲਨ ਬਲਦੇਵ ਰਾਜ ਭਾਰਦਵਾਜ ਨੇ ਬਾਖ਼ੂਬੀ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਚਰਨ ਦਾਸ ਸੰਧੂ, ਹਰਮੇਸ਼ ਜੱਸਲ, ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਬਲਬੀਰ, ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਅਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਹਰਭਜਨ ਨਿਮਤਾ, ਨਿਰਮਲ ਬਿੰਜੀ, ਰਾਮ ਲਾਲ ਦਾਸ, ਗੁਰਦਿਆਲ ਜੱਸਲ, ਬੈਂਕ ਮੈਨੇਜਰ ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ, ਚੌਧਰੀ ਹਰੀ ਰਾਮ, ਪਸ਼ੋਰੀ ਲਾਲ ਸੰਧੂ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕਲਿਆਣ, ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਮਹੇ, ਗੌਤਮ ਬੋਧ, ਮੈਡਮ ਸੁਦੇਸ਼ ਕਲਿਆਣ ਅਤੇ ਕਵਿਤਾ ਢਾਂਡੇ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਅੰਬੇਡਕਰ ਭਵਨ ਟਰੱਸਟ (ਰਜਿ.), ਦੁਆਰਾ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ONGC ਤੋਂ ਵਿਦਿਅਕ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ (ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਮੈਰਿਟ ਸਕਾਲਰਸ਼ਿਪ) ਦੀਆਂ ਅੰਬੇਡਕਰਵਾਦੀ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੀ ਤਿਆਰੀ

ਜਲੰਧਰ- ਅੰਬੇਡਕਰ ਭਵਨ ਟਰੱਸਟ (ਰਜਿ.) ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਸ੍ਰੀ ਸੋਹਨ ਲਾਲ (ਚੇਅਰਮੈਨ), ਡਾ. ਜੀ.ਸੀ. ਕੌਲ (ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ), ਬਲਦੇਵ ਰਾਜ ਭਾਰਦਵਾਜ (ਵਿੱਤ ਸਕੱਤਰ), ਚਰਨ ਦਾਸ ਸੰਧੂ, ਮਹਿੰਦਰ ਸੰਧੂ, ਗੌਤਮ ਅੰਬੇਡਕਰ ਬੋਧ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋ. ਅਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਓ.ਐਨ.ਜੀ.ਸੀ (ਤੇਲ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਗੈਸ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ) ਦੇ ਮੈਰਿਟ ਵਜ਼ੀਫੇ ਦਾ ਅੰਬੇਡਕਰ ਭਵਨ ਟਰੱਸਟ (ਰਜਿ.), ਜਲੰਧਰ, ਪੰਜਾਬ ਦੁਆਰਾ ਸਾਲ 2024-2025 ਲਈ ਪੋਸਟਰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਹਾਸਿਲ ਨੇ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਟਰੱਸਟ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਮਰਹੂਮ ਸ੍ਰੀ ਲਾਹੌਰੀ ਰਾਮ ਬਾਲੀ ਜੀ, ਜੋ ਇੱਕ ਉਘੇ ਅੰਬੇਡਕਰਵਾਦੀ ਨੇ 1972 ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਉਹੀ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਸਥਾਨ ਹੈ ਜਿੱਥੇ 27 ਅਕਤੂਬਰ, 1951 ਨੂੰ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆ ਕੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਲੀ ਜੀ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਕਰਮ ਚੰਦ ਬਾਠ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਇਹ ਭੂਮੀ ਖਰੀਦੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀ ਟਰੱਸਟੀਆਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਇੱਥੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਅੰਬੇਡਕਰ ਭਵਨ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅੰਬੇਡਕਰ ਭਵਨ ਟਰੱਸਟ (ਰਜਿ.) ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਨਾਗਸੇਨ ਸੋਨਾਰੇ ਰਿਟਾ. ONGC ਦੇ

DGM - ਤੇਲ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਗੈਸ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਇਸ ਮੈਰਿਟ ਵਜ਼ੀਫੇ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ

ਰਿਸਰਚ ਸਕਾਲਰ ਅਤੇ ਪੋਸਟਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਾਂਚਗਤ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਹੈ, +6 ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨਫਰੰਸਾਂ, +10 ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਖੋਜ ਜਰਨਲ, +31 ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਫੈਕਟਰ ਪੁਆਇੰਟਸ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੇਟੇਂਟ, (Oricd ID - <https://oricd.org/0000-0003-2728-5846>) ਰਾਹੀਂ ਇੱਕ ਵੱਡਮੁੱਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਜੋਂ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ। ਸ੍ਰੀ ਨਾਗਸੇਨ ਸੋਨਾਰੇ, ਰਿਟਾ. ONGC ਦੇ DGM - ਤੇਲ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਗੈਸ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੇ ਗੌਤਮ ਅੰਬੇਡਕਰ ਬੋਧ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਵਜੋਂ ਚੁਣਿਆ ਅਤੇ ਅੰਬੇਡਕਰ ਭਵਨ ਟਰੱਸਟ (ਰਜਿ.)

ਐੱਸ ਸੀ/ਬੀ ਸੀ ਵਰਗ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੀਤਾ ਮਤਰੇਈ ਮਾਂ ਵਾਲਾ ਸਲੂਕ

ਐੱਸ ਏ ਐੱਸ ਨਗਰ /ਮੋਹਾਲੀ, (ਦਲਜੀਤ ਕੌਰ)- ਈਟੀਟੀ 2364 ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਪਿਛਲੇ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਲਟਕ ਰਹੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਭਰਤੀ ਪਹਿਲਾ ਕੋਰਟ ਕੇਸ ਕਰਕੇ ਲੋਟ ਹੋਈ, ਪਰ ਹੁਣ ਕੋਈ ਵੀ ਕੇਸ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਈਟੀਟੀ 2364 ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਨੂੰ ਜਾਣਬੁਝ ਕੇ ਲਟਕਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਈਟੀਟੀ 2364 ਭਰਤੀ ਦੀ ਫਾਈਨਲ ਸਿਲੈਕਸ਼ਨ ਲਿਸਟ ਜੇ 25 ਜੁਲਾਈ 2024 ਨੂੰ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਵੱਲੋਂ ਈਟੀਟੀ 2364 ਦੀ ਸਾਇਟ ਤੇ ਪਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਰਤੀ ਦਾ ਕੰਮ ਬਿਲਕੁਲ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਕਮੇਟੀ ਆਗੂਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਰਾਵਤਾ ਕਾਇਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਫਿਰ ਸਾਨੂੰ ਲਾਰੇ ਮਿਲਦੇ ਰਹੇ ਤੇ ਅੰਤ ਬੱਕ ਹਾਰ ਕੇ ਈਟੀਟੀ 2364 ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਵੱਲੋਂ 20

ਅਗਸਤ 2024 ਨੂੰ ਡੀ ਪੀ ਆਈ ਦਫਤਰ ਮੋਹਾਲੀ ਵਿਖੇ ਪੱਕਾ ਮੋਰਚਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ, ਤੇ ਦੋ ਸਾਥੀ ਭਾਵੁਕ ਹੋਏ ਤੇ ਡੀ ਪੀ ਆਈ ਦਫਤਰ ਮੋਹਾਲੀ ਦੀ ਬਿਲਡਿੰਗ ਤੇ ਚੜ੍ਹ ਗਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਤਾਰਾਂ ਦਿਨ ਉੱਤੇ ਬਹਿ ਕੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਕੀਤਾ 25 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਡੀ ਪੀ ਆਈ ਦਫਤਰ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਹੋਇਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 16/17 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡਾ ਸਟੇਸ਼ਨ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਮਹਿੰਜ ਇੱਕ ਲਾਰਾ ਨਿਕਲਿਆ ਜਿਸਦੇ ਚਲਦਿਆਂ ਈਟੀਟੀ 2364 ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਮੂਹਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਤੇ ਡੀ ਪੀ ਆਈ ਦਾ ਡਟਵਾਂ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤੇ ਇਸ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਚਲਦਿਆਂ ਦਫਤਰ ਵੱਲੋਂ ਸਾਇਟ ਤੇ ਨੋਟਿਸ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ 21 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡਾ ਸਟੇਸ਼ਨ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦਾ ਪੋਰਟਲ ਓਪਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਪਰ ਹੱਦ ਉਸ ਵੇਲੇ ਹੋ ਗਈ ਜਦੋਂ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਡੀ ਪੀ ਆਈ ਦਫਤਰ ਵੱਲੋਂ ਐੱਸ ਸੀ ਤੇ ਬੀ ਸੀ ਕੈਟਾਗਰੀ ਮਤਰੇਈ ਮਾਂ ਵਾਲਾ ਸਲੂਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਬਾਕੀ ਕੈਟਾਗਰੀਆਂ ਦੀ ਸਟੇਸ਼ਨ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦਾ ਪੋਰਟਲ ਓਪਨ ਕਰਕੇ ਐੱਸ ਸੀ ਤੇ ਬੀ ਸੀ ਕੈਟਾਗਰੀਆਂ ਦਾ ਸਟੇਸ਼ਨ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦਾ ਲਿੰਕ ਓਪਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜੋ ਸ਼ਰੇਆਮ ਧੱਕਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਸੰਬੰਧੀ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਯੂਨੀਅਨ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕੀ ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਾਡਾ ਜਲਦੀ ਹੱਲ ਕਰਕੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਤਾਂ 23/24 ਸਤੰਬਰ ਦਿਨ ਸੋਮਵਾਰ ਤੇ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਮੋਹਾਲੀ ਵਿਖੇ ਪੀ ਆਈ ਦਫਤਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵੱਡਾ ਇੱਕਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਗੁਪਤ ਐਕਸ਼ਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੰਬੰਧੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਵੱਡੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਮੂਹਿਕ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਇਸ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਜਾਨੀ ਮਾਲੀ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਡੀ ਪੀ ਆਈ ਦਫਤਰ ਮੋਹਾਲੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਸਕੱਤਰ ਜੀ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਯੂਨੀਅਨ ਆਗੂ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਮਾਨਸਾ, ਹਰਜੀਤ ਬੁਡਲਾਡਾ, ਗੁਰਸੇਵ ਸੰਗਰੂਰ, ਗੁਰਸੰਗਤ ਬੁਢਲਾਡਾ ਗੁਰਜੀਵਨ ਮਾਨਸਾ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਮਾਛੀਵਾੜਾ, ਵਰਿੰਦਰ ਸਰਹੰਦ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਮੀਮਸਾ, ਪ੍ਰਬਿੰਦੀ ਅਬੋਹਰ, ਸੁਖਚੈਨ ਬੋਹਾ, ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸੰਗਰੂਰ, ਰਾਜਿੰਦਰ ਧੂਰੀ, ਕੁਲਦੀਪ ਅਬੋਹਰ, ਰਣਜੀਤ ਸੰਗਰੂਰ, ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਜਲਾਲਾਬਾਦ, ਤਰਸੇਮ ਸੰਗਰੂਰ, ਓਮਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ, ਜਗਪਾਲ ਡੱਬਵਾਲੀ, ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਜਲਾਲਾਬਾਦ, ਕਿਰਨਦੀਪ ਨਾਭਾ, ਸ਼ੀਤਲ ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ ਅਤੇ ਪੂਜਾ ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਆਦਮਪੁਰ ਦੀ ਟੀਮ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰੀ ਵਾਲੀਬਾਲ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਜਿੱਤਿਆ

ਵੈਨਕੂਵਰ (ਕੁਲਦੀਪ ਉੱਬਰ)- ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ "ਖੇਡਾਂ ਵਤਨ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ" ਅਧੀਨ ਬਲਾਕ ਪੱਧਰ ਦੀਆਂ ਜੇਤੂ ਟੀਮਾਂ ਦੇ ਹੁਣ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰੀ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਰਵਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਲੜੀ ਤਹਿਤ ਵਾਲੀਬਾਲ ਸੀਨੀਅਰ ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਸਪੋਰਟਸ ਕਾਲਜ ਜਲੰਧਰ ਵਿਖੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅੱਜ ਆਦਮਪੁਰ ਤੇ ਨੂਰਮਹਿਲ ਦੀ

ਟੀਮ ਵਿਚਕਾਰ ਫਾਈਨਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਖੇਡਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਫਸਵੇਂ ਮੈਚ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾ ਸੈੱਟ ਨੂਰਮਹਿਲ ਨੇ ਜਿੱਤ ਕੇ ਆਪਣੀ ਬੜ੍ਹਤ ਬਣਾ ਲਈ ਸੀ ਪਰ ਮਗਰਲੇ

ਦੋਨੋਂ ਸੈੱਟਾਂ ਵਿੱਚ ਆਦਮਪੁਰ ਦੀ ਟੀਮ ਨੇ ਨੂਰਮਹਿਲ ਨੂੰ 21 - 16 ਤੇ 21 - 19 ਨਾਲ ਹਰਾ ਕੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਜਿੱਤ ਲਿਆ ਤੇ ਵਾਲੀਬਾਲ ਵਿੱਚ ਗੋਲਡ

ਮੈਡਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਆਦਮਪੁਰ ਦੀ ਟੀਮ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਮੋਹਨ ਲਾਲ ਨਿੱਕੂ, ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਡੀ.ਪੀ., ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਰਾਮ ਆਸਰਾ, ਲੈਕਚਰਾਰ ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਮੀਤ ਕਿੱਟੂ, ਸੁਸ਼ੀਲ ਡੋਗਰਾ, ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਰੰਧਾਵਾ, ਅਮਰਜੀਤ ਜੀਤਾ, ਤਰਸੇਮ ਵਾਹੀ, ਬਲਜੀਤ ਵਿੱਲੋਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਖੇਡ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਮੈਡਲ ਪਾ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਆਦਮਪੁਰ ਦੇ ਜੇ.ਸੀ. ਪ੍ਰਾਈਡ ਕਲੱਬ ਵੱਲੋਂ ਜੇਤੂ ਟੀਮ ਨੂੰ ਮੁਬਾਰਕਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ।

ਨੰਗਲ ਵਿੱਚ ਜਨ ਸਿਹਤ ਅਭਿਆਨ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ

ਸਿਹਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਰਹੀਆਂ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਅਤੇ ਗੜਬੜੀਆਂ ਤੇ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ

ਜਨ ਸਿਹਤ ਅਭਿਆਨ ਵੱਲੋਂ ਨੰਗਲ ਵਿੱਚ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਮੌਜੂਦਾ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕੋ-ਕਨਵੀਨਰ ਅਮੁਲਿਆ ਨਿਧੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਜਨ ਸਿਹਤ ਗੰਭੀਰ ਸੰਕਟ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਸਿਹਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀਕਰਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੇ ਨਾਲ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਲੋਕ ਵਿਰੋਧੀ ਅਤੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟ-ਸੰਚਾਲਿਤ ਸਿਹਤ ਏਜੰਡਾ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਬਿਹਤਰ ਸਿਹਤ ਪ੍ਰਤੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ ਦੀ ਘਾਟ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਆਰਥਿਕ ਲੁੱਟ ਦੀ ਨੀਤੀ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਸਰ

ਉਹ ਲੈਬ ਟੈਕਨੀਸ਼ੀਅਨਾਂ ਦੇ ਮਾਣ-ਸਨਮਾਨ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਲਈ ਲੜ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲਕੇ ਲੜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮਨੋਜ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਖੇਤਰੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਸਿਹਤ ਸੰਮੇਲਨ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਸਿਹਤ ਖੇਤਰ ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੁਲਦੀਪ ਚੰਦ ਕੋ-ਕਨਵੀਨਰ ਜਨ ਸਿਹਤ ਅਭਿਆਨ ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨੀ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਤਜਰਬੇ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਨਾਲ ਨਿੱਜੀ ਸਿਹਤ ਕੇਂਦਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਲੁੱਟ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੈਡੀਕਲ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੋ ਰਹੀ ਲੁੱਟ ਸਬੰਧੀ ਆਰ ਟੀ ਆਈ ਅਧਾਰਿਤ ਅਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਮੀਡੀਆ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੀ

ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਤਬਕਿਆਂ ਨੂੰ ਝੱਲਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਤੋਂ ਭੱਜਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ। ਜਨਤਕ ਸਿਹਤ ਏਜੰਡੇ ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਨਤੀਜੇ ਕੋਵਿਡ-19 ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦੌਰਾਨ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਜਦੋਂ ਜਨਤਕ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਖੇਤਰ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ, ਅਕੁਸ਼ਲਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦੀ ਘਾਟ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾ ਦੇਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸੈਕਟਰ ਦੀਆਂ ਮਹਿੰਗੀਆਂ ਅਤੇ ਮੁਨਾਫੇ ਵਾਲੀਆਂ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਕਾਰਨ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਮਾਰੇ ਗਏ।

ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਸਦਕਾ ਪਿਛਲੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੁੱਝ ਸਿਹਤ ਕੇਂਦਰਾਂ ਦੇ ਨਿੱਜੀਕਰਨ ਕਰਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਜੇਐਸਏ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਇਕਾਈਆਂ ਅਤੇ ਰਾਜ ਇਕਾਈਆਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਰਾਂਗੇ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਮਿਆਰੀ ਸਸਤੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ। ਪਿੰਡ ਮੋਘਪੁਰ ਵਿਖੇ ਵੀ ਇੱਕ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗਭੱਗ 30 ਔਰਤਾਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ ਅਤੇ ਰਜਨੀ, ਕੰਚਨ, ਚੰਦਰਕਾਂਤਾ, ਰਮਨਦੀਪ ਕੌਰ, ਮੁਖਤਿਆਰ ਕੌਰ, ਸੁਨੀਤਾ ਦੇਵੀ, ਅਮਨਦੀਪ ਕੌਰ, ਰੀਤੂ, ਸੁਨੀਤਾ, ਉਸਾ, ਜੋਤੀ, ਸਿੰਦੋ, ਪੂਨਮ, ਸ਼ਿਲਪਾ, ਅਨੀਤਾ, ਬਲਜੀਤ ਕੌਰ, ਵੀਰੋ, ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ, ਪ੍ਰਿਅਕਾ ਆਦਿ ਨੇ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਤਜਰਬੇ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ।

ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਬਲਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਸਿਹਤ ਕੇਂਦਰ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਜਨਤਕ ਸਿਹਤ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਜਵਾਬਦੇਹੀ, ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ, ਆਉਟਸੋਰਸਿੰਗ ਅਤੇ ਨੇਕੇਦਾਰੀ ਪ੍ਰਥਾ ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣ, ਸਿਹਤ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਸਾਰੇ ਪੱਧਰਾਂ ਤੇ ਸਭ ਲਈ ਸਿਹਤ ਪਹੁੰਚ ਅਪਣਾਉਣ, ਸਿਹਤ ਸਬੰਧੀ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਸਿਹਤ ਨੀਤੀ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਬਣਾਉਣ ਸਬੰਧੀ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤਾ।

ਕੁਲਦੀਪ ਚੰਦ, 9417563054

ਆਦਰਸ਼ ਸੋਸ਼ਲ ਵੈਲਫੇਅਰ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵਲੋਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ

ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ)- ਅੱਜ ਆਦਰਸ਼ ਸੋਸ਼ਲ ਵੈਲਫੇਅਰ ਸੁਸਾਇਟੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਗੁਲਾਟੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਹੋਈ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸੋਨੀ ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਪੰਜਾਬ ਡਾਕਟਰ ਹਰਿਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬੰਗਾ, ਦਰਸ਼ਨ ਦਰਦੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਪੰਜਾਬ ਉਚੇਚੇ ਤੌਰ ਤੇ ਹਾਜ਼ਿਰ ਹੋਏ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ

ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ ਦੀ ਇਕਾਈ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਗੁਲਾਟੀ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਚੇਅਰਮੈਨ, ਬਹਾਦੁਰ ਚੰਦ ਅਰੋੜਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਬਾਜਵਾ ਵਾਈਸ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਕਿਰਨ ਬਾਲਾ ਬੰਗਾ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ, ਵੀਨਾ ਰਾਣੀ ਨੂੰ ਜੁਆਇੰਟ ਸਕੱਤਰ, ਸ਼ਾਮਾ ਮਲਹਣ ਸਲਾਹਕਾਰ, ਡਾਕਟਰ ਮਲਕੀਤ ਕੌਰ ਜੰਡੀ ਮੀਡੀਆ ਸਲਾਹਕਾਰ, ਵਾਸੁਦੇਵ ਪਰਦੇਸੀ ਪ੍ਰੈਸ ਸਕੱਤਰ, ਪ੍ਰਵੀਨ ਕੁਮਾਰ, ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਵਰਿਆਮ ਸਿੰਘ ਟਾਹਲੀ ਨੂੰ ਮੈਂਬਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਹਾਜ਼ਿਰ ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸੋਨੀ ਸੰਸਥਾਪਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਚੁਣੀ ਹੋਈ ਟੀਮ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਮਾਜ-ਸੇਵੀ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਵਧ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਜਾਹਿਰ ਕੀਤੀ। ਡਾਕਟਰ ਹਰਿਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸਾਡੀ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵਲੋਂ ਜੋ ਮੁਹਿੰਮ ਧਰਤੀ ਬਚਾਓ ਬੇਟੀ ਬਚਾਓ ਚਲਾਈ ਹੋਈ ਹੈ, ਸਾਡੀ ਚੁਣੀ ਹੋਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ ਦੀ ਇਕਾਈ ਇਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ 'ਚ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਰੋਲ ਅਦਾ ਕਰੇਗੀ। ਚੇਅਰਮੈਨ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਗੁਲਾਟੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿਹਾ ਅੱਜ ਬੇਟੀਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣਾ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮੰਗ ਹੈ, ਆਦਰਸ਼ ਸੋਸ਼ਲ ਵੈਲਫੇਅਰ ਸੁਸਾਇਟੀ ਪੰਜਾਬ ਵਲੋਂ ਬੇਟੀ ਬਚਾਓ ਧਰਤੀ ਮੁਹਿੰਮ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਸੋਧ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ। ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਬਾਜਵਾ ਨੇ ਆਏ ਹੋਏ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵਲੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਵਧ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਭਾਗ ਲੈਣ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਇਆ। ਹੋਰਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਮੌਕੇ ਬਹਾਦੁਰ ਚੰਦ ਅਰੋੜਾ, ਮੈਡਮ ਵੀਨਾ ਸ਼ਰਮਾ, ਸ਼ਾਮਾ ਮਲਹਣ, ਦਰਸ਼ਨ ਦਰਦੀ, ਵਾਸੁਦੇਵ ਪਰਦੇਸੀ, ਡਾਕਟਰ ਮਲਕੀਤ ਕੌਰ ਜੰਡੀ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕੀਤਾ।

ਦਲਿਤ ਮੁਕਤੀ ਮਾਰਚ ਨੇ ਕੀਤੀ ਨਜ਼ੁਲ ਜਮੀਨਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕੀ ਹੱਕ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ

ਮੁਨਕ, (ਦਲਜੀਤ ਕੌਰ) ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕਾਣੀ ਵੰਡ ਅਤੇ ਜਾਤੀ ਦਾਬੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਚੱਲਿਆ ਦਲਿਤ ਮੁਕਤੀ ਮਾਰਚ ਮੁਨਕ ਤੋਂ ਭੁੰਦਰ ਭੈਣੀ, ਹਮੀਰਗੜ੍ਹ, ਭਾਨੂਆਂ ਤੋਂ ਦੇਹਲਾ ਪਹੁੰਚਿਆ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਪ੍ਰੈਸ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਜਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੁਕੇਸ਼ ਮਲੋਂਦ ਅਤੇ ਆਗੂ ਜਗਤਾਰ ਤੋਲੇਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਜਮੀਨ ਦੀ ਕਾਣੀ ਵੰਡ ਹੈ ਉੱਥੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨਜ਼ੁਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੀਆਂ ਜਮੀਨਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕੀ ਹੱਕ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਵੀ ਵਿਤਕਰਾ ਰੱਖਦੀਆਂ ਨੇ 1956 ਵਿੱਚ ਦਲਿਤ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਬਣਾ ਕੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਇਹ ਜਮੀਨਾਂ ਦੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਮਾਲਕੀ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਹਨ

ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹਨਾ ਜਮੀਨਾਂ ਤੇ ਕੀਤੇ ਘੱਤਮ ਚੌਧਰੀਆਂ ਤੋਂ ਨਜਾਇਜ਼ ਕਬਜ਼ੇ ਛੁਡਵਾਏ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਦਲਿਤ ਵਿਰੋਧੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਬੇਜ਼ਮੀਨੇ ਲੋੜਵੰਦ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਸਾਲ 5-5 ਮਰਲੇ ਪਲਾਟ ਦੇਣ ਦਾ ਲਾਅਰਾ ਲਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਘਰਾਂ ਦੀਆਂ ਰਜਿਸਟਰੀਆਂ ਵੀ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀ। ਸਰਕਾਰੀ ਅਦਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕਰਕੇ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀਆਂ ਨੌਕਰੀਆਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਮਹਿੰਗਾਈ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਅੱਜ ਮਜ਼ਦੂਰ ਦੀ ਦਿਹਾੜੀ 1000/ਰੁ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਮਨਹੋਰਾ ਸਮੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰ ਦੀ ਦਿਹਾੜੀ ਇਸ ਦੇ ਨੇੜੇ ਤੋੜ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਾਤੀ ਦਾਬਾ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਵਧਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਜਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਲਈ ਦਲਿਤ ਮੁਕਤੀ ਮਾਰਚ ਸੰਗਠਿਤ, ਮਲੋਰਕੋਟਲਾ, ਪਟਿਆਲਾ, ਬਰਨਾਲਾ ਦੇ ਲਗਭਗ 300 ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਤੇ ਜਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਮੇਟੀ ਅੱਜ ਲਗਭਗ 200 ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅੱਗੇ ਵੀ ਮਾਰਚ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸ਼ਿੰਗਾਰਾ ਸਿੰਘ ਹੇਤੀਕੇ, ਗੁਰਦਾਸ ਝਲੂਰ ਆਦਿ ਨੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ। ਕਾਫ਼ਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀਰਪਾਲ ਦੁੱਲੜ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੇਤੀਕੇ, ਰਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਤੋਲੇਵਾਲ ਆਦਿ ਵਿਆਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ।

ਡੀ.ਏ.ਵੀ. ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਸੱਤਵੇਂ ਤਨਖਾਹ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਸਿੱਖਿਆ ਨੀਤੀ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਰੋਸ ਪਰਨਾ ਦਿੱਤਾ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ)- ਏ.ਆਈ. ਸਰਕਾਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਲਈ ਸੱਤਵੇਂ ਤਨਖਾਹ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਢਿੱਲ-ਮੱਠ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਐਫ ਸੀ ਟੀ ਯੂ ਅਤੇ ਪੀਸੀਸੀਟੀਯੂ ਦੇ ਸੱਦੇ 'ਤੇ

ਡੀ ਏ ਵੀ ਕਾਲਜ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੇ ਦੋ ਪੀਰੀਅਡਾਂ ਲਈ ਹੜਤਾਲ ਕੀਤੀ। ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਕਾਲਜ ਟੀਚਰਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਦੀ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਇਕਾਈ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾ. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਰਾਣਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਲਜਾਂ ਵੱਲੋਂ ਤਨਖਾਹ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਕੋਸ਼ ਕਰੀਬ ਇੱਕ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਹਾਇਰ ਐਂਕੂਕੇਸ਼ਨ ਮੁਹਾਲੀ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸਨ ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਕਾਲਜ

ਸੀ.ਟੀ. ਗਰੁੱਪ ਆਫ ਕਾਲੇਜ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ੇਅਰ ਬਜ਼ਾਰ ਪ੍ਰਤੀ ਕੀਤਾ ਜਾਗਰੂਕ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ)- ਕੋਰੋਨਾ ਕਾਲ ਪਿੰਡੇ ਜਿੰਨੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸ਼ੇਅਰ ਬਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰੇਡਿੰਗ ਕਰਨ ਲੋਕ ਉਤਰੇ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 90 ਫੀਸਦੀ ਨੇ ਆਪਣਾ ਪੈਸਾ ਗਵਾਇਆ ਇਹ ਵੱਡੀ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਖਾਸਕਰ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਇਸ ਰੁਝਾਨ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਇਹ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਸੱਚਦੇਵਾ ਸਟਾਕਸ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੇ ਐਮ.ਡੀ. ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੱਚਦੇਵਾ ਵੱਲੋਂ ਸੀ.ਟੀ. ਗਰੁੱਪ ਆਫ ਕਾਲੇਜ ਜਾਲੰਧਰ ਵਿਖੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਪੈਸਾ ਕਮਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ

ਤਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਹਾਨੂੰ ਖੁਦ ਨੂੰ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਤੇ ਫਿਰ ਟ੍ਰੇਡਿੰਗ ਦੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਮਿਊਚੁਲ ਫੰਡ ਜਾਂ ਫਿਰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਉਪਰ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਜਿਸ ਪਿੰਡੇ ਚੰਗੇ ਨਤੀਜੇ ਆਉਣ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਪਰਮਜੀਤ ਸੱਚਦੇਵਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਨੌਜਵਾਨ ਵਰਗ ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਪੈਸਾ ਕਮਾਉਣ ਦੇ ਚੱਕਰ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰੇਡਿੰਗ ਜਰੀਏ ਆਪਣਾ ਜਾਂ ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਪੈਸਾ ਸ਼ੇਅਰ ਬਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਲੇਕਿਨ ਪੈਸਾ ਕਮਾਉਣ ਦੀ ਥਾਂ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਆਪਣਾ ਪੈਸਾ ਗਵਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਜਾਂ ਫਿਰ ਗਵਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ

ਕਿ ਸਫਲਤਾ ਲਈ ਕਦੇ ਵੀ ਕੋਈ ਸ਼ਾਰਟ ਕੱਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਇਸ ਲਈ ਤਹਾਨੂੰ ਸਬਰ-ਸੰਤੋਖ ਨਾਲ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਵੱਧਣ ਤੇ ਛੋਟੀਆਂ-ਛੋਟੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਨਿਵੇਸ਼ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਚੰਗੇ ਨਤੀਜੇ ਇੱਕ ਦਿਨ ਸਾਹਮਣੇ ਵੀ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਕਾਲੇਜ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਡਾ. ਜਸਦੀਪ ਕੌਰ ਧਾਮੀ ਵੱਲੋਂ ਪਰਮਜੀਤ ਸੱਚਦੇਵਾ ਦਾ ਕਾਲੇਜ ਪੁੱਜਣ ਉਪਰ ਜਿੱਥੇ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਉੱਥੇ ਹੀ ਵਡਮੁੱਲੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਂਝੇ ਕਰਨ ਪ੍ਰਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਵੀ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਡਾ. ਨਿਤਿਨ ਅਰੋੜਾ, ਵਿਭਾਗ ਮੁੱਖੀ ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ, ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮਿਸਟਰ ਕਾਰਤਿਕ, ਅਨੁਜ ਸ਼ਰਮਾ, ਅੰਜਲੀ ਜੋਸ਼ੀ, ਸਪਨਾ ਸ਼ਰਮਾ, ਮੋਹਿਨੀ, ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ, ਸੁਪਰਿਯਾ ਮਹਾਜਨ, ਤਨਵੀ ਵਰਮਾ, ਰਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਸਿੰਧੂ, ਰਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਭਾਟੀਆ, ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਵਿਵੇਕਾ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਰਹੇ।

ਵਿਰੋਧੀ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲੱਗਿਆਂ ਸੁਚੇਤ ਰਹਿਣ- ਕਮਲਾ ਹੈਰਿਸ ਨੇ ਟਰੰਪ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਨਸੀਹਤ

ਸੈਕਰਮੈਂਟੋ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ)- ਉਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਡੈਮੋਕਰੈਟਿਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਕਮਲਾ ਹੈਰਿਸ ਨੇ ਸਾਬਕਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਤੇ ਸੈਨੇਟਰ ਜੇ ਡੀ ਵੈੱਸ ਦੀ ਹੈੱਡੀਅਨ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਬਾਰੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਫਵਾਹਾਂ ਫੈਲਾਉਣ ਕਿ ਉਹ ਸਪਰਿੰਗਫੀਲਡ, ਓਹੀਓ ਵਿਚ ਪਾਲਤੂ ਕੁੱਤੇ-ਬਿਲੀਆਂ ਚੋਰੀ ਕਰਕੇ ਖਾਂਦੇ ਹਨ, ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਸਖਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਅਲੋਚਨਾ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਉਪਰ ਨਿਯੰਤਰਣ ਰੱਖਣ ਦੀ ਨਸੀਹਤ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਵਕੀਲ ਵਜੋਂ ਆਪਣੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਕਰੀਅਰ ਦੌਰਾਨ ਮੈਂ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਜਾਂ ਬਾਹਰ ਹੀ, ਉਪਰ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਹੈਰਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮਾਈਕਰੋਫੋਨ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਹੈਰਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਵਰਤੋਂ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਚਾਹੇ ਕੋਈ ਜੇਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮਾਈਕਰੋਫੋਨ ਹੋਵੇ ਤਾਂ

ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਇਕ ਗੱਲ ਸਮਝ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਬੋਲੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ।

ਪਿਛਲੇ ਹਫਤੇ ਹੈਰਿਸ ਨਾਲ ਬਹਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਟਰੰਪ ਦੁਆਰਾ ਹੈੱਡੀ ਲੋਕਾਂ ਬਾਰੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਸਥਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਨਾਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਪਰੰਤੂ ਟਰੰਪ ਦੇ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਪਰਿੰਗਫੀਲਡ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਬੋਬ ਧਮਾਕੇ ਕਰਨ ਵਰਗੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਆਉਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈਆਂ ਸਨ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਕੁਝ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਤੇ ਮਿਊਜ਼ਿਅਮ ਇਮਾਰਤਾਂ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਕਰਵਾਉਣਾ ਪਿਆ ਸੀ।

ਖੇਤਰ ਵਿਚਲੀਆਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਤੇ ਕਾਲਜਾਂ ਨੇ ਵੀ ਧਮਕੀਆਂ ਮਿਲਣ ਉਪਰੰਤ ਆਪਣੀਆਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ। ਇਥੇ ਇਹ ਵੀ ਜਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਰਿਪਬਲੀਕਨ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਉਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਅਹੁੱਦੇ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵੈੱਸ ਨੇ ਉਕਤ ਅਫਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਕਈ ਵਾਰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਹੈ। ਓਹੀਓ ਵਿਚ ਇਕ ਮੁਲਾਕਾਤ ਦੌਰਾਨ ਉਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੈੱਡੀਅਨ ਲੋਕਾਂ ਬਾਰੇ ਅਫਵਾਹਾਂ ਫੈਲਣ 'ਤੇ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਦੁੱਖ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਕ ਰਿਪੋਰਟਰ ਬੀਬੀ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਦਾ ਮਾਮਲਾ

24 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਫਾਹੇ ਲਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ੱਕੀ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਉਪਰ ਰੋਕ ਲਾਉਣ ਦੀ ਕੀਤੀ ਅਪੀਲ

ਸੈਕਰਮੈਂਟੋ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ)- ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਮਿਸੂਰੀ ਰਾਜ ਵਿਚ ਹੱਤਿਆ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਇਕ ਸ਼ੱਕੀ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਯੂ ਐਸ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਫਾਂਸੀ ਉਪਰ ਰੋਕ ਲਾਉਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। 45 ਸਾਲਾ ਸ਼ੱਕੀ ਮੈਰਸੀਲਸ ਵਿਲੀਅਮਜ਼, ਜਿਸ ਨੂੰ 24 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਫਾਹੇ ਲਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਲਗਾਤਾਰ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਹੈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਅਪੀਲ ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਲੜੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਲੜਾਈ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਵਿਲੀਅਮਜ਼ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੇਲੇ ਇਕ ਅਖਬਾਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟਰ ਰਹੀ ਫੇਲੀਸੀਆ ਗੋਲ ਦੀ ਹੋਈ ਮੌਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ 2001 ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾ ਦਰਜਾ ਹੱਤਿਆ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤਹਿਤ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਗੋਲ 1998 ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਿਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਮਿਲੀ ਸੀ।

ਉਸ ਨੂੰ ਚਾਕੂ ਮਾਰ ਕੇ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਦਾਲਤੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਲੀਅਮਜ਼ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮਿਸੂਰੀ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਗਵਰਨਰ ਏਰਿਕ ਗਰੀਟਨਸ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਫਾਂਸੀ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਰੋਕ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਤੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਇਕ ਬੋਰਡ ਬਣਾਇਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਪਤਾ ਲਾਇਆ ਜਾ

ਸਕੇ ਕੀ ਵਿਲੀਅਮਜ਼ ਰਹਿਮ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਵਕੀਲਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਬੋਰਡ ਨੇ 6 ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਪਰੰਤੂ ਗਵਰਨਰ ਮਾਈਕਲ ਪਰਸਨ ਨੇ ਅਹੁੱਦਾ ਸੰਭਾਲਣ ਉਪਰੰਤ ਅਚਾਨਕ ਜਾਂਚ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਹੀ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤੀ।

ਵਕੀਲਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪਰਸਨ ਨੇ ਅਹੁੱਦਾ ਸੰਭਾਲਦਿਆਂ ਹੀ ਬੋਰਡ ਭੰਗ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਵਿਲੀਅਮਜ਼ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਉਪਰ ਲਾਈ ਰੋਕ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਕੇ ਗਵਰਨਰ ਨੇ ਵਿਲੀਅਮਜ਼ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਉਪਰ ਰੋਕ ਲਾਉਣ ਦੀ ਆਖਰੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਰੱਦ ਲੁੱਟਮਾਰ ਦੌਰਾਨ ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਕੇ ਹੱਤਿਆ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਲਾਇਆ ਜ਼ਹਿਰ ਦਾ ਟੀਕਾ

ਸੈਕਰਮੈਂਟੋ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ)- ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਦੱਖਣੀ ਕੈਰੋਲੀਨਾ ਰਾਜ ਵਿਚ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ 46 ਸਾਲਾ ਫਰੈਡੀ ਓਨਜ ਨਾਮੀ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਜ਼ਹਿਰ ਦਾ ਟੀਕਾ ਲਾ ਕੇ ਸਦਾ ਦੀ ਨੀਂਦ ਸਵਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਦੱਖਣੀ ਕੈਰੋਲੀਨਾ ਰਾਜ ਵਿਚ ਪਿਛਲੇ 13 ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਫਾਂਸੀ ਹੈ। ਓਨਜ ਨੂੰ 1 ਨਵੰਬਰ 1997 ਨੂੰ ਗਰੀਨਵਿਲੇ (ਦੱਖਣੀ ਕੈਰੋਲੀਨਾ) ਵਿਚ ਇਕ ਸਟੋਰ ਵਿੱਚ ਲੁੱਟਮਾਰ ਦੌਰਾਨ ਕਲਰਕ ਈਰੇਨ ਗਰੇਵਸ ਦੀ ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਕੇ ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਓਨਜ ਦੀ ਉਮਰ 19 ਸਾਲ ਸੀ। ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਵਿਚ ਮਾਰੀ ਗਈ 41

ਸਾਲਾ ਗਰੇਵਸ 3 ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਮਾਂ ਸੀ ਤੇ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਉਸ ਨੂੰ ਗੋਲੀ ਮਾਰੀ ਗਈ ਉਹ ਸਟੋਰ ਵਿਚ ਰਾਤ ਵਾਲੀ ਸ਼ਿਫਟ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਜੇਲ ਵਿਭਾਗ ਅਨੁਸਾਰ ਘਟਨਾ ਦੇ ਦੋ ਸਾਲ ਬਾਅਦ 1999 ਵਿਚ ਓਨਜ ਨੂੰ ਹੱਤਿਆ ਦਾ ਟੀਕਾ ਲਾਇਆ ਗਿਆ।

ਲੁੱਟਮਾਰ ਤੇ ਅਪਰਾਧਕ ਸਾਜਿਸ਼ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤਹਿਤ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲੰਬੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਲੜਾਈ ਲੜੀ ਗਈ। ਦੱਖਣੀ ਕੈਰੋਲੀਨਾ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬੀਤੇ ਵੀਰਵਾਰ ਉਸ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਉਪਰ ਰੋਕ ਲਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਤੇ ਹੈਨਰੀ ਗਵਰਨਰ ਮੈਕਮਾਸਟਰ ਨੇ ਵੀ ਰਹਿਮ ਦੀ ਅਪੀਲ ਠੁਕਰਾਅ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਲਈ ਤੈਅ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਕੁਝ ਘੰਟੇ ਪਹਿਲਾਂ ਆਖਰੀ ਅਪੀਲ ਵਿਚ ਓਨਜ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਉਪਰ ਰੋਕ ਲਾਈ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਦੱਖਣੀ ਕੈਰੋਲੀਨਾ ਦੇ ਜੇਲ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਓਨਜ ਨੂੰ ਜ਼ਹਿਰ ਦੇ ਟੀਕਾ ਬਾਰੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਾ ਦੇ ਕੇ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਵੱਲ ਕੋਈ ਤਵਜ਼ੋਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਅਪੀਲ ਮੂਲੋਂ ਹੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ।

ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਜ਼ਬਰ ਰਾਹੀਂ ਸੰਘਰਸ਼ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਦਾ ਭੁਲੇਖਾ ਕੱਢ ਦੇਵੇ: ਮਨਜੀਤ ਧਨੇਰ

ਜਗਰਾਉਂ, (ਦਲਜੀਤ ਕੌਰ) ਅਖਾੜਾ ਪਿੰਡ ਦੇ ਜੁਝਾਰੂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਪੁਲਸ ਜ਼ਬਰ ਦੀ ਕਨਸੇਅ ਮਿਲਣ ਤੇ ਰਾਤੋ ਰਾਤ ਬਾਇਓ ਗੈਸ ਫੈਕਟਰੀ ਵਿਰੋਧੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਮੋਰਚੇ ਨੂੰ ਕਿਲੇ ਦਾ ਰੂਪ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਸਾਰੀ ਰਾਤ ਤੇ ਫਿਰ ਸਵੇਰ ਤੋਂ ਹੀ ਗੈਸ ਫੈਕਟਰੀ ਵਿਰੋਧੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ 'ਚ ਜਗਰਾਉਂ ਹਨੂਰ ਸੜਕ ਤੇ ਦੋਹੇਂ ਰਾਹ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਟਰਾਲੀਆਂ, ਖੇਤੀ ਦਾ ਸੰਦ ਸੰਦੇੜਾ ਲੈ ਕੇ ਕਿਲੇ ਦੀ ਨਿਆਂਈ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਦੋਹੇ ਨਾਕਿਆਂ ਤੇ ਟੈਂਟ ਲਗਾਕੇ ਰੋਹ ਭਰਪੂਰ ਧਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਾਰੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਤਾਲੇ ਲਾ ਕੇ ਸਮੁੱਚੇ ਪਰਿਵਾਰ ਧਰਨੇ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਪਿੰਡ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ 'ਚ ਬਣਿਆ ਲੰਗਰ ਤੇ ਚਾਹ ਹਰ ਮੁਖ 'ਚ ਗਿਆ। ਲੋਕ ਜਦੋਂ ਮਿੱਥ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਫਿਰ ਉਹ ਸੀਸ ਤਲੀ ਤੇ ਧਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਅੱਜ ਦਾ ਲੋਕ ਰੋਹ ਇਸ ਦੀ ਜਿਓਂਦੀ ਮਿਸਾਲ ਹੈ। ਸੱਚਮੁੱਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਇਹ ਭੁਲੇਖਾ ਦਿਮਾਗ ਚੋਂ ਕੱਢ ਦੇਵੇ ਕਿ ਉਹ ਜ਼ਬਰ ਨਾਲ ਇਹ ਸੰਘਰਸ਼ ਮੋਰਚਾ ਉਜਾੜ ਦੇਣਗੇ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਧੱਕਾ ਕਦਾਚਿਤ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀ ਕਰਨਗੇ ਤੇ ਹਰ ਧੱਕੇ ਦਾ ਮੂੰਹ ਤੋੜ ਜਵਾਬ ਦੇਣਗੇ। ਲੋਕ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਮੌਤ ਨਹੀ ਚਾਹੁੰਦੇ।

ਇਨਕਲਾਬੀ ਕੇਂਦਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਆਗੂ ਕੰਵਲਜੀਤ ਖੰਨਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਲਗਾਤਾਰ ਮੀਟਿੰਗਾਂ 'ਚ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਇਹ ਬਾਇਓ ਗੈਸ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਅਸਲ 'ਚ ਕੈਂਸਰ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਹਨ ਫਿਰ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਇਨਾਂ ਦੇ ਲਾਇਸੈਂਸ ਰੱਦ ਨਹੀ ਕਰ ਰਹੀ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਏਕਤਾ ਡਕੌਦਾ, ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੇਹੜਕਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਜੋ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਦੀ ਸਿਹਤ ਨਾਲ ਖਿਲਵਾੜ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਉਸਨੂੰ ਪਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਸਿਹਤ ਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਮੁੱਖ

ਏਜੰਡਾ ਬਣਾਇਆ ਸੀ ਤੇ ਹੁਣ ਵੀ ਉਹ ਇਸ ਦਾ ਢਿੱਡੋਰਾ ਪਿੱਟ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਆੜ 'ਚ ਵਿਨਾਸ਼ ਲਿਆ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਬੋਲਦਿਆਂ ਬਲਾਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਤਰਸੇਮ ਬੱਸੂਵਾਲ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਲੋਕ ਏਕਤਾ ਮੂਹਰੇ ਕੋਰਟ ਕਨੂੰਨ ਤੇ ਫੈਸਲੇ ਨਹੀ ਖੜਦੇ ਹੁੰਦੇ। ਉਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤਾਲਮੇਲ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ 'ਚ ਬਾਇਓ ਗੈਸ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਸੰਘਰਸ਼ ਤੇਜ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਨਵੀ ਵਿਓਂਤ ਲਈ 26 ਸਿਤੰਬਰ ਨੂੰ ਤਾਲਮੇਲ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਸੰਦ ਲਈ ਗਈ

ਚਰਚ ਦੇ ਪਾਸਟਰ ਨੂੰ ਇਕ ਔਰਤ ਨਾਲ ਅਣ-ਉਚਿਤ ਸਬੰਧਾਂ ਕਾਰਨ ਅਹੁੱਦੇ ਤੋਂ ਹਟਾਇਆ

ਸੈਕਰਮੈਂਟੋ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ)- ਡਲਾਸ, ਟੈਕਸਾਸ ਵਿਚ ਇਕ ਚਰਚ ਦੇ ਪਾਸਟਰ ਨੂੰ ਇਕ ਔਰਤ ਨਾਲ ਅਣਉਚਿਤ ਸਬੰਧ ਬਣਾਉਣ ਕਾਰਨ ਅਹੁੱਦੇ ਤੋਂ ਪੱਕੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਟਾ ਦੇਣ ਦੀ ਖਬਰ ਹੈ। ਟਰਿਨਿਟੀ ਬਾਈਬਲ ਚਰਚ ਨੇ ਆਪਣੀ ਵੈੱਬ ਸਾਈਟ ਉਪਰ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕਈ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਸਟਰ ਸਟੀਵਨ ਜੇ ਲਾਅਸਨ ਦੇ ਔਰਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਾਂ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲੱਗਣ ਉਪਰੰਤ ਉਸ ਨੂੰ ਅਹੁੱਦੇ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਚਰਚ ਨੇ ਔਰਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵੇਰਵਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਔਰਤ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਜਿਲਾ ਜੱਜ ਦੀ ਉਸ ਦੇ ਚੈਂਬਰ ਵਿਚ ਗੋਲੀਆਂ ਮਾਰ ਕੇ ਹੱਤਿਆ, ਸ਼ੈਰਿਫ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ

ਸੈਕਰਮੈਂਟੋ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ)- ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਕੈਂਟੂਕੀ ਰਾਜ ਵਿਚ ਸ਼ੈਰਿਫ ਵੱਲੋਂ ਕਬਿੱਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕ ਜੱਜ ਦੀ ਗੋਲੀਆਂ ਮਾਰ ਕੇ ਹੱਤਿਆ ਕਰ ਦੇਣ ਦੀ ਖਬਰ ਹੈ ਜਿਸ ਉਪਰੰਤ ਸ਼ੈਰਿਫ ਵਿਰੁੱਧ ਹੱਤਿਆ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਆਇਦ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੈਂਟੂਕੀ ਸਟੇਟ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਮੈਟ ਗੋਅਹਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਵਾਇਟਬਰਗ, ਕੈਂਟੂਕੀ ਵਿਚ ਲੈਚਰ ਕਾਊਂਟੀ ਕੋਰਟਹਾਊਸ ਵਿਖੇ 54 ਸਾਲਾ ਜੱਜ ਕੈਵਿਨ ਮੂਲਿਨਸ ਨੂੰ ਦੁਪਹਿਰ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦੇ ਚੈਂਬਰ ਵਿਚ ਗੋਲੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਤਕਰੀਬਨ 2.55 ਵਜੇ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਅਨੇਕਾਂ ਲਾਅ ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੋਂ ਡਾਕਟਰੀ ਅਮਲਾ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪੁੱਜਾ। ਜੱਜ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਈ ਗੋਲੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਅਸਫਲ ਰਹੀਆਂ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੌਕੇ ਉਪਰ ਹੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਐਲਾਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਂਚ ਵਿਚ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਲੈਚਰ ਕਾਊਂਟੀ ਸ਼ੈਰਿਫ ਸਾਅਨ ਸਟਾਈਨਸ ਨੇ ਕੋਰਟਹਾਊਸ ਵਿਚ ਜੱਜ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਹੋਈ ਬਹਿਸ ਉਪਰੰਤ ਉਸ ਉਪਰ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਗੋਅਹਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਅਜੇ ਜਾਰੀ ਹੈ। 43 ਸਾਲਾ ਸ਼ੈਰਿਫ ਨੂੰ ਮੌਕੇ ਉਪਰ ਹੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਤੇ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਪਹਿਲਾ ਦਰਜਾ ਹੱਤਿਆ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਆਇਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਘਟਨਾ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਜਾਣਕਾਰੀ ਕੈਂਟੂਕੀ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਐਂਡੀ ਬੇਸ਼ੀਅਰ ਨੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਉਪਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਕ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਜੱਜ ਨੂੰ ਗੋਲੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਗਵਰਨਰ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਲੈਚਰ ਕਾਊਂਟੀ ਵਿਚ ਇਕ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਜੱਜ ਦੀ ਗੋਲੀਆਂ ਮਾਰ ਕੇ ਹੱਤਿਆ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਨਾਂ ਹੋਰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਚ ਹਿੰਸਾ ਬਹੁਤ ਵਧ ਗਈ ਹੈ ਮੈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਚੰਗੇ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਕੋਈ ਰਸਤਾ ਨਿਕਲੇ।

ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਵਿਚ ਅੱਗ ਬੁਝਾਉਣ ਵਾਲਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਅੱਗ ਲਾਉਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤਹਿਤ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ

ਸੈਕਰਮੈਂਟੋ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ)- ਇਕ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਘਟਨਾ ਵਿਚ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦੇ ਇਕ ਫਾਇਰ ਫਾਈਟਰ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ 6 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਰਾਜ ਵਿਚ 5 ਵੱਖ ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਕਬਿੱਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅੱਗ ਲਾਉਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤਹਿਤ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲੈਣ ਦੀ ਖਬਰ ਹੈ। ਏਜੰਸੀ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਪ੍ਰੈਸ ਬਿਆਨ ਅ ਨੁ ਸ ਾ ਰ ਿ ਟਿ ਜੀ ਨੀ ਆ ਰ ਰਾਬਰਟ ਹਰਨਾਂਡੋਜ਼ (38) ਨੂੰ ਮੈਂਡੋਸਿਨੋ ਕਾਊਂਟੀ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਵਿਚ ਇਕ ਫਾਇਰ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਫਾਇਰ ਲਾਅ ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਅਫਸਰਾਂ ਨੇ ਜੰਗਲ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਾਉਣ ਦੇ ਸ਼ੱਕ ਤਹਿਤ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਅੱਗ ਬੁਝਾਉ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਤੇ ਮੁੱਖੀ ਜੋ ਟਾਇਲਰ ਨੇ ਇਕ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਜਾਣ ਕੇ ਹੈਰਾਨੀ ਹੋਈ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਸਾਡਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਵੀ ਜਨਤਾ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਤੋੜ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਆਪਣਾ ਪੰਜਾਬ

ਆਪਣਾ ਪੰਜਾਬ ਜੀ, ਆਪਣਾ ਪੰਜਾਬ ਜੀ ਜੀਹਦੇ ਉਤੇ ਮਾਣ ਸਾਨੂੰ, ਜੀਹਦੇ ਉਤੇ ਨਾਜ਼ ਜੀ ਰੰਗਲਾ ਪੰਜਾਬ ਜੀ, ਰੰਗਲਾ ਪੰਜਾਬ ਜੀ ਸਾਰੇ ਰੰਗਾਂ ਵਿਚ ਰੰਗਿਆ, ਰੰਗਲਾ ਪੰਜਾਬ ਜੀ ਸੋਹਣਾ ਪੰਜਾਬ ਜੀ, ਸੋਹਣਾ ਪੰਜਾਬ ਜੀ ਕੋਈ ਕਿੱਦਾਂ ਭੁੱਲ ਜਾਉ, ਜੇ ਤੱਕ ਲਏ ਪੰਜਾਬ ਜੀ ਬੁਲੰਦੀਆਂ ਵੱਲ ਨੂੰ ਜਾਏ ਉਡਦਾ ਤੇ ਮੱਲਾਂ ਮਾਰਦਾ ਪੰਜਾਬ ਜੀ ਆਪਣਾ ਪੰਜਾਬ ਜੀ ਆਪਣਾ ਪੰਜਾਬ ਜੀ ਜੀਹਦੇ ਉਤੇ ਮਾਣ ਸਾਨੂੰ, ਜੀਹਦੇ ਉਤੇ ਨਾਜ਼ ਜੀ।

ਜਿੱਥੇ ਸਾਰੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਸਭ ਰਲ ਮਿਲ ਰਹਿੰਦੇ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਤਰੇਤ ਜਿੱਥੇ ਨਹੀਂ ਦਿਲਾਂ ਵਿਚ ਪੈਦੇ ਨੇ ਬਾਲਾ, ਮਰਦਾਨਾ ਨਾਲ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਛਿੜਦੀ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਫੇਰ, ਰੱਬੀ ਰਬਾਬ ਜੀ ਆਪਣਾ ਪੰਜਾਬ ਜੀ, ਆਪਣਾ ਪੰਜਾਬ ਜੀ ਜੀਹਦੇ ਉਤੇ ਮਾਣ ਸਾਨੂੰ, ਜੀਹਦੇ ਉਤੇ ਨਾਜ਼ ਜੀ।

ਮੱਕੀ ਵਾਲੀ ਰੋਟੀ ਜਿੱਥੇ, ਸਰੋਂ ਵਾਲਾ ਸਾਗ ਹੁੰਦਾ ਤੱਤੇ ਤੱਕੇ ਗੁੜ ਦਾ, ਵੱਖਰਾ ਸੁਆਦ ਹੁੰਦਾ ਕਾਤਨੀਆਂ 'ਚ ਦੁੱਧ ਜਿੱਥੇ, ਚਾਟੀਆਂ 'ਚ ਲੱਸੀਆਂ ਓਟੇ ਵਾਲੇ ਚੌਂਕੇ ਵਿਚ, ਮਾਂ ਹੱਥੀ ਪੱਕੀਆਂ ਪੈਂਦੀਆਂ ਨੇ ਛਿੜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਹੁੰਦੀਆਂ ਕਬੱਡੀਆਂ ਮੇਲਿਆਂ 'ਚ ਦੌੜਦੀਆਂ, ਜਿੱਥੇ ਬੈਲ ਗੱਡੀਆਂ ਜਿੱਥੇ ਸਰੋਂ ਖਿੜੇ ਫੁੱਲ ਪੀਲੇ ਤੇ ਮੱਕੀ, ਕਣਕਾਂ, ਕਮਾਦ ਜੀ ਆਪਣਾ ਪੰਜਾਬ ਜੀ, ਆਪਣਾ ਪੰਜਾਬ ਜੀ ਜੀਹਦੇ ਉਤੇ ਮਾਣ ਸਾਨੂੰ, ਜੀਹਦੇ ਉਤੇ ਨਾਜ਼ ਜੀ।

ਜਾਤਾਂ ਪਾਤਾਂ ਵਾਲੇ ਭੇਦ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਨੀਲੀ ਛੱਤ ਵਾਲੇ ਕੋਲੋਂ, ਰਹਿਣ ਸਦਾ ਡਰਦੇ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਮੇਰੀ ਜਾਨ, ਪੈਰਾਂ ਵਿਚ ਧਰ ਦਿੰਦੇ ਵੱਟੇ ਜੇ ਕੋਈ ਘੂਰੀ ਫੇ ਪੰਜਾਬੀ ਕਿੱਥੇ ਜਰਦੇ ਸਾਫ ਦਿਲ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਤੇ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ ਵਲਾਂ-ਫੁਲਾਂ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਜੀ ਆਪਣਾ ਪੰਜਾਬ ਜੀ, ਆਪਣਾ ਪੰਜਾਬ ਜੀ ਜੀਹਦੇ ਉਤੇ ਮਾਣ ਸਾਨੂੰ, ਜੀਹਦੇ ਉਤੇ ਨਾਜ਼ ਜੀ।

ਕੰਧ ਦੇ ਉਤੋਂ ਦੀ ਜਿੱਥੇ ਕੋਲੀ ਦਾਲ ਦੀ ਵਟਾਉਂਦੇ ਨੇ ਅੱਪਰਾਂ ਵੀ ਆਵੇ, ਘਰੇ ਆਪਣੇ ਬਿਠਾਉਂਦੇ ਨੇ ਦੁੱਧ ਦਾ ਗਿਲਾਸ ਨਾਲ ਪਿੰਨੀ ਅੱਗੇ ਰੱਖਦੇ ਸੇਵਾ ਭਾਵਨਾ ਦੇ ਵੇਲੇ ਪੰਜਾਬੀ ਕਿੱਥੇ ਧੱਕਦੇ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਦਿਆਂ ਲੰਗਰਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਕਦੇ ਭੁੱਲਦਾ ਪੰਜਾਬ ਜੀ ਆਪਣਾ ਪੰਜਾਬ ਜੀ ਆਪਣਾ ਪੰਜਾਬ ਜੀ ਜੀਹਦੇ ਉਤੇ ਮਾਣ ਸਾਨੂੰ, ਜੀਹਦੇ ਉਤੇ ਨਾਜ਼ ਜੀ।

ਰਹਿੰਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਤਾਈਂ ਰੱਬਾ ਸਾਂਝ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖੀ ਮਿਹਰਾਂ ਭਰੀਆਂ ਤੂੰ ਹੱਥ ਦਾਤਾਂ ਸਿਰਾਂ ਤੇ ਟਿਕਾਈ ਰੱਖੀ ਸਦਾ ਨਿਗ੍ਰਾ ਸਵੇਲੀ ਦਾਤਾਂ ਤੂੰ ਏਦਾਂ ਹੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖੀ 'ਧਾਮੀ' ਕਰੇ ਅਰਦਾਸਾਂ ਰੱਬਾ ਰਵੇ ਸਦਾ ਹੱਸਦਾ ਪੰਜਾਬ ਜੀ ਆਪਣਾ ਪੰਜਾਬ ਜੀ, ਆਪਣਾ ਪੰਜਾਬ ਜੀ ਜੀਹਦੇ ਉਤੇ ਮਾਣ ਸਾਨੂੰ, ਜੀਹਦੇ ਉਤੇ ਨਾਜ਼ ਜੀ।

ਰੰਗਲਾ ਪੰਜਾਬ ਜੀ, ਰੰਗਲਾ ਪੰਜਾਬ ਜੀ ਸਾਰੇ ਰੰਗਾਂ ਵਿਚ ਰੰਗਿਆ, ਰੰਗਲਾ ਪੰਜਾਬ ਜੀ ਸੋਹਣਾ ਪੰਜਾਬ ਜੀ, ਸੋਹਣਾ ਪੰਜਾਬ ਜੀ ਕੋਈ ਕਿੱਦਾਂ ਭੁੱਲ ਜਾਉ, ਜੇ ਤੱਕ ਲਏ ਪੰਜਾਬ ਜੀ ਬੁਲੰਦੀਆਂ ਵੱਲ ਨੂੰ ਜਾਏ ਉਡਦਾ ਤੇ ਮੱਲਾਂ ਮਾਰਦਾ ਪੰਜਾਬ ਜੀ ਆਪਣਾ ਪੰਜਾਬ ਜੀ, ਆਪਣਾ ਪੰਜਾਬ ਜੀ ਜੀਹਦੇ ਉਤੇ ਮਾਣ ਸਾਨੂੰ, ਜੀਹਦੇ ਉਤੇ ਨਾਜ਼ ਜੀ।

- ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ

24 ਸਤੰਬਰ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼

'ਪੰਥ ਵਸੈ ਮੈਂ ਉਜੜਾਂ ਮਨੁ ਚਾਓ ਘਨੇਰਾ ਦੇ ਪਹਿਰੇਦਾਰ : ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਟੌਹੜਾ

ਜਥੇਦਾਰ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਟੌਹੜਾ ਨੂੰ ਇਸ ਫ਼ਾਨੀ ਸੰਸਾਰ ਤੋਂ ਰੁਖਸਤ ਹੋਇਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ 20 ਸਾਲ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਪੰਥਕ ਸੋਚ ਦੇ ਨਿਘਾਰ ਤੋਂ ਇਉਂ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਸਦੀਆਂ ਬੀਤ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਸਿੱਖ/ਪੰਥਕ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦਾ ਖਲਾਅ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੰਥਕ ਸੋਚ ਵਾਲੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਗਾਇਬ ਹੋ ਗਈ ਜਾਂ ਸਿਆਸੀ ਤਾਕਤ ਦੇ ਨਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਘੁਕ ਸੁੱਤੀ ਪਈ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਗਹਿਰੇ ਸੰਕਟ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ "ਪੰਥ ਵਸੈ ਮੈਂ ਉਜੜਾਂ ਮਨੁ ਚਾਓ ਘਨੇਰਾ" ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ 'ਤੇ ਪਹਿਰਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਜਥੇਦਾਰ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਟੌਹੜਾ ਦੀ ਯਾਦ ਸਤਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਦੇ ਅਖੌਤੀ ਪੰਥ ਹਿਤੈਸ਼ੀ ਇਸ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਚਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਥੇਦਾਰ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਟੌਹੜਾ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਦਾ ਲਾਹਾ ਲੈਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ 100ਵਾਂ ਜਨਮ ਦਿਵਸ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰ ਲਹਿਰ ਦੇ ਨੇਤਾ ਪੱਖਾਂ ਭਾਰ ਹੋਏ ਪਏ ਹਨ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਜਥੇਦਾਰ ਟੌਹੜਾ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੀ ਪਹਿਰੇਦਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ। ਇਹ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਿਆਸੀ ਤਾਕਤ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦਾ ਢਕੋਂਸਲਾ ਹੀ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਪੀਰੀ ਦੀ ਥਾਂ ਮੀਰੀ ਲਈ ਲਲਚਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਦੀ ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਬਹੁਤੇ ਸਿਆਸੀ ਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਰਹਿਬਰਾਂ ਨੇ ਸਿਆਸਤ ਨੂੰ ਵਿਉਂਪਾਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਹ ਇਤਨੇ ਖੁਦਗਰਜ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧਰਮ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਦਾ ਸਾਧਨ ਬਣਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਅਤੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿਆਸਤ ਦੇ ਵਾਰਸ ਬਣਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਪੰਥ ਦਾ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਫਿਕਰ ਨਹੀਂ। ਖੁਦਗਰਜ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਨੇ ਧਾਰਮਿਕ/ਗੁਰਮਤਿ ਦੇ ਧਾਰਨੀ ਪੰਥਕ ਹਿਤੈਸ਼ੀ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅਣਡਿੱਠ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਪੰਥਕ ਸੋਚ ਨੂੰ ਤਿਲਾਂਜਲੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਜਿਵੇਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ 'ਦਾਵਾ ਅਗਨਿ ਬਹੁਤੁ ਤ੍ਰਿਣ ਜਾਲੇ ਕੋਈ ਹਰਿਆ ਬੂਟਾ ਰਹਿਓ ਰੀ'। ਭਾਵ ਭਾਵੇਂ ਸਾਰਾ ਘਾਹ ਅੱਗ ਨਾਲ ਸੜ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਵੀ ਕੁਝ ਬੂਟੇ ਸਹੀ ਸਲਾਮਤ ਰਹਿ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਅਰਥਾਤ ਭਰਿਸ਼ਟ ਧਾਰਮਿਕ ਤੇ ਸਿਆਸੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜਥੇਦਾਰ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਟੌਹੜਾ ਵਰਗੇ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਇਨਸਾਨ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ 'ਤੇ ਪਹਿਰਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਨੈਤਿਕਤਾ ਨਾਲ ਵਿਚਰਦੇ ਰਹੇ। ਉਹ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ ਦਾਵਾਨਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿਆਸੀ ਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਵਿਚਰਦੇ ਹੋਇਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਚਿੱਟੀ ਚਾਦਰ ਨੂੰ ਦਾਗ਼ ਨਹੀਂ ਲੱਗਣ ਦਿੱਤਾ। ਪਾਕਿ ਤੇ ਪਵਿਤਰ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਬਸਰ ਕੀਤਾ। ਭਾਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਵੀ ਖੁਦਗਰਜ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਨੇ ਘੇਰਾਬੰਦੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਜਥੇਦਾਰ ਟੌਹੜਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਨਹੀਂ ਸੁਣੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਤੇ ਸਿਆਸਤ ਵਿੱਚ ਭਾਈ ਭਤੀਜਾਵਾਦ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੀ ਬਾਂਹ ਫੜੀ ਰੱਖੀ। ਜਿਤਨੀ ਦੇਰ ਉਹ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਰਹੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪੰਥਕ ਸਿਆਸਤ ਤੋਂ ਕਿਨਾਰਾ ਕਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਜਥੇਦਾਰ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਟੌਹੜਾ ਦੀ ਬੇਬਾਕੀ ਕਰਕੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਦਿਗਜ ਨੇਤਾ ਵੀ ਤਿਬਕਦੇ ਰਹੇ। ਉਹ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਤੇ ਸੱਚ ਦੇ ਮੁੱਦਈ ਬਣਕੇ ਖੜ੍ਹਦੇ ਰਹੇ। ਅਧਿਆਤਮਿਕਤਾ ਅਤੇ ਸਿਆਸਤ ਦਾ ਸੁਮੇਲ ਟਾਵੇਂ ਟਾਵੇਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਨਾਲੋਂ ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਨ। ਜਥੇਦਾਰ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਟੌਹੜਾ ਅਧਿਆਤਮਵਾਦ ਅਤੇ ਸਿਆਸਤ ਦਾ ਸੁਮੇਲ ਸਨ। ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਸਭ ਧਰਮਾਂ ਤੋਂ ਸਰਵੋਤਮ, ਆਧੁਨਿਕ ਅਤੇ ਨਵਾਂ ਧਰਮ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਜਨਮ ਨੂੰ ਮਸਾਂ ਅਜੇ ਸਾਢੇ ਪੰਜ ਕੁ ਸਦੀਆਂ ਹੀ ਹੋਈਆਂ ਹਨ, ਫਿਰ ਵੀ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਪੰਜਾਬ ਇਸ ਦੀ ਜਨਮ ਭੂਮੀ ਹੈ। ਦੁੱਖ ਇਸੇ ਗੱਲ ਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਪੰਥਕ ਸੋਚ ਤੋਂ ਥਿੜਕ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ, ਦਰਸ਼ਨ, ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕਤਾ ਮਾਨਵਤਾ ਅਰਥਾਤ ਸਰਬਤ ਦੇ ਭਲੇ ਦੇ ਅਸੂਲਾਂ ਤੇ ਚਲਣ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਿਰ ਹੈ। ਇਸ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੁਣ ਤੱਕ ਸਭ ਤੋਂ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਕਰਨ ਦਾ ਮਾਣ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਰੋਸ਼ਨ ਦਿਮਾਗ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਟੌਹੜਾ ਨੂੰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਇਉਂ ਕਹਿ ਲਈਏ ਕਿ ਉਹ ਸਿੱਖੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਣਾਏ ਹੋਏ ਇਨਸਾਨ ਸਨ ਤਾਂ ਇਸ ਵਿਚ ਵੀ ਕੋਈ ਅਤਕਥਨੀ ਨਹੀਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਇਮਾਨਦਾਰੀ, ਸਾਦਗੀ ਅਤੇ ਦਿਆਨਤਦਾਰੀ ਨਾਲ ਸਿੱਖ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਤੇ ਪਹਿਰਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ, ਸਗੋਂ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਸਿੱਖੀ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਰੱਖਣ ਵਿਚ ਸਫਲਤਾ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹੁੰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਕਾਰ ਨਹੀਂ ਵਰਤੀ, ਸਗੋਂ ਆਪਣੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ ਦੀ ਕਾਰ ਦੀ ਹੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਤੋਂ ਕਦੀ ਵੀ ਟੀ।ਏ।ਡੀ।ਏ।ਨਹੀਂ ਲਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਆਸਤ ਵਿੱਚ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਜਾਣਿਆਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਿੱਖ ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਹਨ/ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਇਕ ਨੂੰ ਘਾਗ ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵੇਖਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਟੇਟਸਮੈਨ ਕਿਤਨੇ ਕੁ ਹਨ/ਸਨ। ਹੋਰ ਵੀ ਕੁਝ ਸਟੇਟਸਮੈਨ ਹੋਣਗੇ ਪ੍ਰੰਤੂ ਮੈਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਸਿੱਖ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਥੇਦਾਰ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਟੌਹੜਾ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰੀਨ ਸਟੇਟਸਮੈਨ ਆਪਣੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਨਾਲ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਸਟੇਟਸਮੈਨ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਵਿਚਰਦਿਆਂ ਕਦੀ ਵੀ ਜਾਤ ਪਾਤ, ਧਰਮ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਉਹ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਸਤਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਇੱਕ ਦੇ ਦੁੱਖ ਸੁੱਖ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਥੇ ਮੈਂ ਜਥੇਦਾਰ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਟੌਹੜਾ ਦੀ ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਣ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਦਾ ਮੈਂ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਹਾਂ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਸੀ ਤੇ ਸ੍ਰ. ਪਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਨ ਤਾਂ ਮੈਂ ਇੱਕ ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਦੋਸਤ ਦੇ ਕੰਮ ਲਈ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੰਮ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਇਹ ਕੰਮ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਇਜ਼ਾਜ਼ਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਜਥੇਦਾਰ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਟੌਹੜਾ ਨੂੰ ਮਿਲ ਲਵੋ, ਉਹ ਹੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਤੋਂ ਕਰਵਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਸਵਖਤੇ ਹੀ ਜਿਸ ਦੋਸਤ ਦਾ ਕੰਮ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਟੌਹੜਾ ਪਿੰਡ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ। ਟੌਹੜਾ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਲੰਬੀ ਲਾਈਨ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਮੇਰੀ ਵਾਰੀ ਆਈ ਤਾਂ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਅੰਦਰ ਜਾਣ ਤੋਂ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਨੂੰ ਸ੍ਰ. ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਬੰਦਾ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਥੋੜ੍ਹਾ ਐਧਰ ਓਧਰ ਹੋਇਆ ਮੈਂ ਮੌਕਾ ਤਾੜ ਕੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਗਿਆ। ਟੌਹੜਾ ਸਾਹਿਬ ਉਠ ਕੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਗਏ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਘੁੱਟ ਕੇ ਜੱਫੀ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਬਿਠਾ ਲਿਆ ਤੇ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਚਾਹ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਹੜਾ ਮੈਨੂੰ ਅੰਦਰ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਟੌਹੜਾ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਹ ਲੜਕਾ ਜਿਹੜਾ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਕੰਮ ਫਲਾਣੇ ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਕੋਲ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਟੌਹੜਾ ਸਾਹਿਬ ਮੈਨੂੰ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ 'ਉਸ ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਨੂੰ ਜਾ ਕੇ ਕਹਿ ਦਿਓ, ਆਪਣੇ ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਕਹਿ ਦੇਣ ਕਿ ਇਹ ਕੰਮ ਮੇਰਾ ਹੈ।' ਮੈਂ ਸਮਝਿਆ ਟੌਹੜਾ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਟਰਕਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਵਾਪਸ ਆ ਕੇ ਉਸ ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਕੋਲ ਚਲਾ ਗਿਆ ਤੇ ਟੌਹੜਾ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਹ ਕੰਮ ਹੋ ਗਿਆ। ਅੱਜ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰੀ ਟੌਹੜਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਗੁਣਗਾਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਐਨਾ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਹਿਣ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬੇਦਾਗ਼ ਰਿਕਾਰਡ ਹੈ। ਉਹ 1969-76, 80-88 ਅਤੇ 98-2004 ਵਿਚ ਰਾਜ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਚੁਣੇ ਗਏ ਅਤੇ 1977 ਤੋਂ 79 ਤੱਕ ਪਟਿਆਲਾ ਤੋਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਰਹੇ। ਮਾਰਚ 2004 ਵਿਚ ਵੀ ਉਹ ਰਾਜ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਚੁਣੇ ਗਏ ਪ੍ਰੰਤੂ ਸਹੁੰ ਚੁਕਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਵਰਗ ਸਿਧਾਰ ਗਏ। ਜਥੇਦਾਰ ਟੌਹੜਾ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਟਿਪਣੀ ਕਰਕੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਵਿਚ ਘਿਰੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ, ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਵਿਲੱਖਣ ਚਰਚਾ ਹੀ ਛੇੜਦੇ ਸਨ ਪ੍ਰੰਤੂ ਜਥੇਦਾਰ ਟੌਹੜਾ ਜਿੰਨਾ ਕੋਈ ਵੀ ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਸੁਝਵਾਨ ਅਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰ ਹੋਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਰੋਸ਼ਨ ਦਿਮਾਗ ਨੇਤਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਕੋਈ ਵੀ ਗੱਲ ਉਹ ਅਵੇਸਲੇ ਹੋਕੇ ਜਾਂ ਅਚਾਨਕ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਜਾਣ ਬੁਝ ਕੇ ਹੀ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਆਹ ਸਰਦਾਰਨੀ ਜੋਗਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨਾਲ ਹੋਇਆ, ਜੋ ਸਿੱਖ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨਾਲ ਪਰਚੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਗੋਦ ਲਈ ਹੋਈ ਲੜਕੀ ਕੁਲਦੀਪ ਕੌਰ ਹੈ ਜੋ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੈਂਬਰ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਵਾਈ ਹਰਮੇਲ ਸਿੰਘ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਮੰਤਰੀ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹਰਮੇਲ ਸਿੰਘ ਟੌਹੜਾ ਦਾ ਲੜਕਾ ਹਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਟੌਹੜਾ ਮਾਰਕੀਟ ਕਮੇਟੀ ਪਟਿਆਲਾ ਦਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਜਥੇਦਾਰ ਟੌਹੜਾ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਸਾਦਗੀ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਉਚੇ ਅਹੁਦਿਆਂ ਤੇ ਰਹਿਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਦਾ ਪੱਲਾ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ, ਜਿਹੜੀ ਜਾਇਦਾਦ ਸਿਆਸਤ ਵਿਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ, ਉਹੀ ਅਖੀਰ ਤੱਕ ਰਹੀ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਲੱਖਣ ਇਨਸਾਨ ਆਟੇ ਵਿਚ ਲੂਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੀ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਉਹ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ 2004 ਨੂੰ ਇਸ ਫ਼ਾਨੀ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਅਲਵਿਦਾ ਕਹਿ ਗਏ। ਮਰਨ ਉਪਰੰਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੰਥ ਰਤਨ ਦਾ ਖ਼ਿਤਾਬ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਜਥੇਦਾਰ ਟੌਹੜਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਲਿਆਕਤ, ਦਿਆਨਤਦਾਰੀ ਅਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਕਰਨੀ ਤੇ ਕਹਿਣੀ ਦਾ ਸਿੱਕਾ ਆਪਣੇ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਤੇ ਵੀ ਚਲਾਇਆ। ਜਥੇਦਾਰ ਟੌਹੜਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਕੰਡਿਆਲੇ ਰਾਹਾਂ ਦਾ ਪਾਂਧੀ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਕਦੇ ਲੜਖਤਾਇਆ ਨਹੀਂ ਸਿਰਫ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਅਖੀਰੀ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮਜ਼ਬੂਰੀਆਂ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਥੋੜ੍ਹਾ ਥਿੜਕਣਾ ਪਿਆ।

ਉਜਾਗਰ ਸਿੰਘ 91-94178 13072

ਗੜ੍ਹੀ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ 17ਵੇਂ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਤੇ ਫਿੱਝ ਮੇਲੇ ਦੌਰਾਨ 'ਚ ਹਿੱਟ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਨੇ ਲਗਾਈ ਹਾਜਰੀ

ਦੇਹਰਾ ਲੱਖ ਦਾਤਾ ਪੀਰ ਨਿਗਾਹਾ ਫਿੱਝ ਕਮੇਟੀ ਰਜਿ. ਗੜ੍ਹੀ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਿਖੇ ਫਿੱਝ ਮੇਲਾ ਕਮੇਟੀ, ਐਨਆਰਆਈ ਤੇ ਨਗਰ ਨਿਵਾਸੀਆ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਕਰਵਾਇਆ ਮੇਲੇ ਦੌਰਾਨ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸ਼੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਭੋਗ ਪੈਣ ਉਪਰੰਤ ਖੁੱਲੇ ਪੰਡਾਲ ਵਿੱਚ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਮੇਲੇ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਲਾਕਾਰ ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਰੂਪ ਲਾਲ ਧੀਰ, ਰਾਜ ਦਦਰਾਲ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਡਿਊਟ ਜੋੜੀ ਸਰਫੂ ਸਦੀਕ ਤੇ ਰਣਵੀਰ ਕੌਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਗਾਇਕ ਜੋੜੀ ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘੂ ਤੇ ਪ੍ਰਵੀਨ ਦਰਦੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹਿੱਟ ਗੀਤ ਗਾਕੇ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕੀਤਾ ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੰਗਤ ਵਾਸਤੇ ਠੰਡੇ-ਮਿੱਠੇ ਜਲ ਦੀਆਂ ਛਬੀਲਾਂ ਅਤੇ ਲੰਗਰ ਵਰਤਾਏ ਗਏ ਗਿਆ ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਾਨੀ ਸੱਜਣਾਂ ਅਤੇ ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ ਦੇ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਪੁਰੇਵਾਲ, ਰੂਪ ਲਾਲ ਧੀਰ, ਰਾਜ ਦਦਰਾਲ,

ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ ਬਿਆੜਾ, ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦਿਓਲ, ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੰਚ, ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਾਠ, ਗੋਬਿੰਦ ਧੀਰ, ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਬਾਠ, ਨੰਬਰਦਾਰ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਣਦੇਹ ਯੂਐਸਏ, ਬਲਕਾਰ ਸਿੰਘ ਅਣਦੇਹ, ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ ਬਿਆੜਾ, ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਜਗੀਰ ਦਦਰਾਲ, ਗੁਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਮੋਹਣ ਦੁਸਾਂਝ, ਡਾਕਟਰ ਜੋਗਾ ਸਿੰਘ ਧੀਰ, ਜਗੀਰ ਦਦਰਾਲ, ਰਾਮ ਮੂਰਤੀ, ਸੁਖਜੀਵਨ ਬਾਠ ਗੁਰਦਾਵਰ ਬਿਆੜਾ, ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਿਆੜਾ, ਅਤੇ ਗਿਆਨੀ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਗੋਬਿੰਦ ਧੀਰ, ਗੁਰਪਾਲ ਧੀਰ ਤੇ ਇਲਾਵਾ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀ ਤੇ ਇਲਾਕਾ ਨਿਵਾਸੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਤੇ 23 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਾਲ ਫਿੱਝ ਮੇਲੇ ਦੌਰਾਨ ਨਾਮਵਰ ਪਹਿਲਵਾਨ ਪਹੁੰਚ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਅਨੇਕਾਂ ਕੁਸ਼ਤੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਫਿੱਝ ਮੇਲੇ 'ਚ ਹੁੰਮ ਹੁੰਮਾਕੇ ਜਰੂਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ। - ਬੱਗਾ ਸੇਲਕੀਆਣਾ

1 ਅਕਤੂਬਰ 1873 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼

ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਲਹਿਰ

ਪ੍ਰੀਤਦਰ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਵਾਨ
510-781-0487

29 ਮਾਰਚ 1849 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਰਾਜ ਹੋ ਗਿਆ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ, ਤਰਨਤਾਰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੇਠ ਚਲੇ ਗਏ। ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦਾ ਸੰਤੁਲਨ ਵਿਗਾੜ ਦੇਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ। ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਘਟਣ ਲੱਗੀ। ਧਾਰਮਿਕ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਦਾ ਪਤਨ ਹੋਣ ਲੱਗਾ। ਸਿੱਖ ਮਰਿਆਦਾ ਨੂੰ ਇਸਾਈ ਅਤੇ ਆਰੀਆ ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਸਨ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵੱਧ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਡੰਮ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਵੀ ਚੱਲ ਪਿਆ। ਬੇਦੀਆਂ, ਸੋਢੀਆਂ, ਭੱਲਿਆਂ ਤੇ ਮਹੰਤਾਂ ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸ਼ਹਿ ਸੀ ਜੋ ਗੁਰਧਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਜਾਇਦਾਦ ਸਮਝਣ ਲੱਗੇ। ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਲੁੱਟ ਕੇ ਯਥਾਸੀ ਕਰਨ ਲੱਗੇ। ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਗੱਦੀਆਂ ਲਾਉਣ ਲੱਗੇ। ਗੁਰਮਤਿ ਦੇ ਅਸੂਲਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਬਾਬਾ ਦਿਆਲ ਜੀ ਨੇ ਪੋਠੋਹਾਰ ਤੋਂ ਨਿਰੰਕਾਰੀ ਲਹਿਰ ਚਲਾਈ। ਪਰ ਗੁਰੂ ਡੰਮ ਦਾ ਜ਼ੋਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਇਹ ਲਹਿਰ ਪੋਠੋਹਾਰ ਵਿਚ ਹੀ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ। ਬਾਬਾ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਭੈਣੀ ਸਾਹਿਬ ਲੁਧਿਆਣਾ ਤੋਂ ਨਾਮਧਾਰੀ ਲਹਿਰ ਚਲਾਈ। ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਕੁਰੀਤੀਆਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਕੇ ਗੁਰਮਤਿ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ। ਨਾਮਧਾਰੀ ਲਹਿਰ ਗੁਰੂ ਹੱਤਿਆ ਦੀ ਵਿਰੋਧੀ ਸੀ। ਜਨਵਰੀ 14, 15, 1872 ਨੂੰ ਮਲੋਰਕੋਟਲੇ ਵਿਚ ਬੁੱਢੜ ਵੱਢ ਮਾਰੇ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਏ 49 ਨਾਮਧਾਰੀ ਸਿੰਘ ਤੋਪਾਂ ਨਾਲ ਉਡਾ ਦਿੱਤੇ। ਕੁਝ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਸੁਣਾ ਦਿੱਤੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ 150 ਨਾਮਧਾਰੀ ਸਿੰਘ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਏ। ਬਾਬਾ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਜਲਾਵਤਨ ਕਰਕੇ ਰੰਗੂਨ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਨਾਮਧਾਰੀ ਲਹਿਰ ਵੀ ਲੋਕ ਲਹਿਰ ਨਾ ਬਣ ਸਕੀ।

ਸਿੱਖ ਅਜੇ ਵੀ ਅਵੇਸਲੇ ਸਨ। ਇਸਾਈਆਂ ਨੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਈ ਮਿਸ਼ਨ ਸਕੂਲ ਖੋਲ੍ਹੇ ਲਏ। ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਵੀ ਆਪਣੇ ਪੈਰੋਕਾਰ ਬਣਾ ਲਏ। ਮਿਸ਼ਨ ਸਕੂਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਚਾਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਤਰ ਸਿੰਘ, ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ, ਆਇਆ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਸਾਈ ਬਣਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕਰ ਲਿਆ। ਬੜੇ ਯਤਨਾਂ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ। ਛੇਤੀ ਹੀ ਆਰੀਆ ਸਮਾਜੀ ਆਗੂਆਂ, ਪੰਡਤ ਸ਼ਰਧਾ ਰਾਮ ਫਿਲੌਰੀ, ਗੁਰੂ ਦੰਤ, ਲੇਖਰਾਜ ਆਦਿ ਨੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸ਼ਹਿ ਤੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਗੁਰੂਆਂ ਖਿਲਾਫ ਬੋਲਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਅਜਿਹੇ ਮਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸੰਸਥਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਰਦਾਰ ਠਾਕੁਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ, ਕੰਵਰ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਕਪੂਰਥਲਾ, ਬਾਬਾ ਖੇਮ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ 30 ਜੁਲਾਈ ਸੰਨ 1873 ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਗੁਰੂ ਕੇ ਬਾਗ ਵਿਚ ਭਾਰੀ ਇਕੱਠ ਹੋਇਆ। ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੇ ਗਿਆਨੀ, ਗ੍ਰੰਥੀਆਂ ਅਤੇ

ਸਮਾਜ ਦੇ ਸਿੱਖ ਖਿੱਤੇ ਦੇ ਲੋਕ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ। ਤਦ ਹੀ 'ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ ਆਰੰਭ ਹੋਇਆ। ਸ. ਠਾਕੁਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗਿਆਨੀ ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ, ਸਕੱਤਰ ਸ. ਅਮਰ ਸਿੰਘ, ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਭਾਈ ਧਰਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਨੀਠੇ ਬੁੰਗੇ, ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਥਾਪੇ ਗਏ। ਇਸ ਸਭਾ ਦਾ ਮਨੋਰਥ ਸੀ ਕਿ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿਚ ਜੋ ਕੁਰੀਤੀਆਂ ਹਨ, ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੀ ਮਰਿਆਦਾ ਨੂੰ ਪੁਨਰ ਕਾਇਮ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਗੁਰਸਿੱਖੀ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਸੀ।

ਹਿੰਦੂਆਂ ਅਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੀਆਂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਕਾਇਮ ਕਰ ਲਈਆਂ ਸਨ। ਸਿੱਖ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਸਭਾ ਵਿਚ ਬੜੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਸੀ। ਬਕਾਇਦਾ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦਾ ਕੰਮ ਤੁਰਿਆ। ਪਰ ਇਸਦੇ ਮੋਢੀ ਆਗੂਆਂ ਵਿਚ ਮਤਭੇਦ ਸਨ। ਕੰਵਰ ਸਾਹਿਬ ਸੁਧਾਰਵਾਦੀ ਸਨ। ਬੇਦੀ ਸਾਹਿਬ ਸੁਧਾਰਵਾਦੀ ਦੇ ਨਾਲ ਦੇਹਧਾਰੀ ਗੁਰੂ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦੇ ਸਨ। ਸ. ਠਾਕੁਰ ਸਿੰਘ ਸਿੱਖੀ ਗਰਮ ਖਿਆਲੀਏ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਰਕਾਰ ਡੇਗਣ ਦੇ ਜੋਸ਼ ਵਿਚ ਸਨ। ਬਹੁਤੇ ਸਿੱਖ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਣ ਦਾ ਠੀਕ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ ਸਨ। ਦੋ ਸਾਲ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਹੀ ਗੁਰਮਤਿ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦਾ ਮਿਆਰ ਡਿੱਗਣ ਲੱਗਾ। ਸਭਾ ਦਾ ਕੰਮ ਵੀ ਨਾ ਮਾਤਰ ਜਿਹਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਸੰਨ 1876 ਵਿਚ ਭਾਈ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸੂਝ ਅਤੇ ਲਗਨ ਨਾਲ ਸਭਾ ਵਿਚ ਨਵੀਂ ਜਾਨ ਪਾ ਦਿੱਤੀ। ਆਪਣੀ ਕਾਲਜ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਛੱਡ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਸਭਾ ਦੀ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਲਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਉਲੀਕ ਕੇ ਕੰਵਰ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਕੀਤੀ ਕਿ :

1. ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੀ ਵਿਸਰੀ ਮਰਿਆਦਾ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਨੂੰ ਮੁੜ ਬਹਾਲ ਕਰਨਾ, ਧਰਮ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਕੁਰੀਤੀਆਂ ਦੂਰ ਕਰਨਾ।
2. ਸਿੱਖੀ ਤੋਂ ਦੂਰ ਜਾ ਕੇ ਜਿਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਮੋੜ ਲਿਆਉਣਾ।
3. ਧਰਮ ਦੇ ਵਡਮੁੱਲੇ ਵਿਰਸੇ ਦਾ ਸਾਹਿਤ ਛਾਪ ਕੇ ਵੰਡਣਾ ਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨਾ।
4. ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਵਿਚ ਅਖਬਾਰ ਰਸਾਲੇ ਛਾਪਣਾ।
5. ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰੇ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਸਭਾ ਨਾਲ ਜੋੜਨਾ।
6. ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਅਧਿਆਤਮਕ, ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਵਿਵਹਾਰਿਕ ਵਿੱਦਿਆ ਦੇ ਕੇ ਹਰ ਪੱਖ ਤੋਂ ਜਾਗਰਿਤ ਕਰਨਾ।
7. ਹਕੂਮਤ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਮਿਲ ਕੇ ਚੱਲਣਾ।

ਕੰਵਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ। ਸੰਨ 1876 ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਓਰੀਐਂਟਲ ਕਾਲਜ ਖੁੱਲ੍ਹਾ। ਡਾ. ਲਾਇਟਨਰ, ਭਾਈ ਆਇਆ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਭਾਈ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਕਰਕੇ ਸੰਨ 1877 ਵਿਚ ਕਾਲਜ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ

ਪੜ੍ਹਾਈ ਜਾਣ ਲੱਗੀ। ਭਾਈ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਲੱਗੇ, ਜਿੱਥੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਗੁਰਮਤਿ ਤੇ ਗੁਰਸਿੱਖੀ ਵਿਰਸੇ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਪੁਸਤਕਾਂ ਵੀ ਲਿਖੀਆਂ।

1. ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੰਨ 1880 ਵਿਚ ਗੁਰਮੁਖੀ ਅਖਬਾਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਅਤੇ ਸਭਾ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦਿੱਤਾ।
2. ਵਿਦਿਅਕ ਪੰਜਾਬ- ਵਿਦਿਆ ਸਬੰਧੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਹੋਇਆ।
3. ਸੰਨ 1885 ਵਿਚ ਖਾਲਸਾ ਅਖਬਾਰ।
4. ਸੰਨ 1996 ਵਿਚ ਰਸਾਲਾ ਸੁਧਾਰਕ- ਗੁਰਮਤਿ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਹੋਇਆ।
5. ਸੰਨ 1886 ਵਿਚ ਖਾਲਸਾ ਗਜ਼ਟ ਜਿਸ ਵਿਚ ਝੂਠੇ ਕਰਮਕਾਂਡਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਸੀ।

ਗੁਰਮਤਿ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਵਾਹ ਚੱਲਿਆ। ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਇਕੱਤਰਤਾਵਾਂ ਹੋਣ ਲੱਗੀਆਂ। ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਖੋਜ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਦੂਰ-ਦੂਰ ਤੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣ ਲੱਗੇ। ਬੋਝੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਹੀ ਖੋਜ ਪੱਤਰ ਛਪਣ ਲੱਗੇ। ਕਿਤਾਬਚੇ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਲੱਗੇ। ਪੁਸਤਕਾਂ ਲਿਖੀਆਂ ਗਈਆਂ।

ਭਾਈ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਨਾਲ ਸ. ਠਾਕੁਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਾਵਾਲੀਏ ਤੇ ਕੰਵਰ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਸਭਾ ਦਾ ਕੰਮ ਆਰੰਭ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਮੁੜ ਕੇ ਸਥਾਪਤੀ ਵੱਲ ਵਧੀ।

ਪ੍ਰਚਾਰ ਅਤੇ ਸਭਾ ਦਾ ਘੇਰਾ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਸੰਨ 1876 ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਲਾਹੌਰ ਕਾਇਮ ਕੀਤੀ ਗਈ। 12 ਨਵੰਬਰ 1879 ਨੂੰ ਇਕ ਇਕੱਤਰਤਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਜਨਮ ਸਥਾਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਵਿਖੇ ਹੋਈ, ਜਿੱਥੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਲਾਹੌਰ ਦਾ ਮੁੱਢ ਬੱਝਾ। ਜਿਸਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਵੀ ਮਿਲੀ। ਭਾਈ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਤੇ ਭਾਈ ਹਰਸਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਨਾਲ ਬੋਝੇ ਚਿਰ ਵਿਚ ਹੀ 268 ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਹੋ ਗਈ। ਭਾਈ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੰਨ 1880 ਵਿਚ ਲਾਹੌਰ ਤੋਂ 'ਸਪਤਾਹਿਕ' ਗੁਰਮੁਖੀ ਅਖਬਾਰ ਆਰੰਭ ਕੀਤਾ। ਗੁਰਮੁਖੀ ਅਖਬਾਰ ਰਾਹੀਂ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕੋਨੇ-ਕੋਨੇ 'ਤੇ ਜਾਣ ਲੱਗਾ। ਭਾਈ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ। ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਆ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਹਰੇਕ ਸ਼ਹਿਰ ਕਸਬੇ ਵਿਚ ਜਿੱਥੇ ਕਿਤੇ ਵੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਸੀ, ਸਭਾਵਾਂ ਬਣਨ ਲੱਗੀਆਂ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੇ ਲਾਹੌਰ ਸਭਾਵਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਲੱਗੀਆਂ।

ਭਾਵੇਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਅਤੇ ਲਾਹੌਰ ਦੀਆਂ ਸਭਾਵਾਂ ਦਾ

ਮਨੋਰਥ ਇਕ ਹੀ ਸੀ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਮੋਢੀਆਂ ਵਿਚ ਮਤਭੇਦ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਤਾਂ ਇਹ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਹੋ ਗਈਆਂ। ਸੰਨ 1990 ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਜਿੱਥੇ ਸਭਾ ਨੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸੁਧਾਰ ਕੀਤੇ, ਉਥੇ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਦਾ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨਾ ਵੀ ਸੀ, ਜੋ ਮਰਿਆਦਾ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਦੇ ਸਨ। ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਲਹਿਰ ਨੇ ਇਸ ਵੱਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ। ਪਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਵਿਚ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਪੁਜਾਰੀਆਂ, ਸੋਢੀਆਂ, ਬੇਦੀ, ਬਾਇਆਂ ਦੀ, ਜੋ ਇਸਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਸਨ। ਮਤਭੇਦ ਦੂਰ ਨਾ ਹੁੰਦੇ ਵੇਖ ਕੇ ਇਕ ਵੱਡੀ ਸਭਾ ਕਾਇਮ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਸਦੇ ਵੀ ਕਾਰਗਰ ਨਤੀਜੇ ਨਾ ਨਿਕਲੇ। ਸੰਨ 1882 ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਲਾਹੌਰ ਦੇ ਹੇਠ 'ਪੰਜਾਬੀ ਪ੍ਰਚਾਰਨੀ ਸਭਾ' ਬਣਾਈ ਗਈ। ਸਭਾ ਵਿਚ ਦਿੱਤਾ ਰਾਮ (ਗਿਆਨੀ ਦਿੱਤ ਸਿੰਘ) ਤੇ ਸ. ਜਵਾਹਰ ਸਿੰਘ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਆਰੀਆ ਸਮਾਜ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਸਨ, ਤੋਂ ਵੱਖ ਹੋ ਕੇ ਭਾਈ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨਾਲ ਆਣ ਰਲੇ। ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਸਭਾ ਦੀ ਉਨਤੀ ਲਈ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦਾ ਬਹੁਤ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਪਰ ਸਮੱਸਿਆ ਫਿਰ ਵੀ ਹੱਲ ਨਾ ਹੋਈ। 1883 ਵਿਚ ਵੱਡੀ ਸਭਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦੇ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਬਸੰਤ ਪੰਚਮੀ ਨੂੰ ਦੋਹਾਂ ਸਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਨਾਂ ਦੇ ਕੇ 'ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ' ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਭਾਵੇਂ ਸਿੰਘ ਸਭਾਵਾਂ ਦਾ ਆਪਸੀ ਤਾਲਮੇਲ ਨਾ ਬਣ ਸਕਿਆ ਪਰ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਵਿਚ ਨਵਾਂ ਜੋਸ਼ ਅਤੇ ਮਰਿਆਦਾ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਵਿਚ ਜੋ ਹੁਲਾਰਾ ਮਿਲਿਆ, ਉਹ ਅੱਜ ਵੀ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਹੈ।

ਅੰਤਿਕਾ- ਇਸ ਜਾਰੀ ਸਫ਼ਰ ਵਿਚ ਬੜੇ ਪੜਾਅ ਆਏ ਅਤੇ ਸਿੱਖੀ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਤੱਕ ਅੱਪੜੇ। ਜਿਵੇਂ 'ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ' ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਲਾਹੌਰ', 'ਚੀਫ ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ, ਅਕਾਲੀ ਲਹਿਰ' ਨੇ ਗੁਰਮਰਿਆਦਾ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਲਈ ਕਈ ਮੋਰਚੇ ਲਾਏ, ਕਈ ਸਾਕੇ ਵਾਪਰੇ, ਅਣਮਨੁੱਖੀ ਤਸੱਦਦ ਸਹੇ ਭਾਣਾ ਮੰਨਣਾ ਅਤੇ ਸਬਰ ਦਾ ਸਬੂਤ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਕਾਇਮ ਕੀਤਾ। ਤਦ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਐਕਟ 1925 ਪਾਸ ਹੋਇਆ। ਦਸੰਬਰ 4, 1926 ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧ 'ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ' ਹੋਣ ਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਇਕ ਲੰਮਾ ਇਤਿਹਾਸ ਹੈ।

ਬਿਨਾਂ ਦਵਾਈਆਂ ਮਸਾਜ਼ ਨਾਲ ਜੋੜਾਂ ਦੇ ਦਰਦ ਠੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲਾ- ਬਿੱਟੂ ਬਹਾਦਰ ਪਟਿਆਲਾ

ਹਰ ਇਨਸਾਨ ਜ਼ਿੰਦਗੀ 'ਚ ਕਾਮਯਾਬੀ ਲਈ ਖੇਤਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਨਾਲ ਸਖਤ ਮਿਹਨਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਆਮੋਮਨ ਕਿਸਮਤ ਕਿਸੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕਾਮਯਾਬੀ ਦਾ ਪੱਲਾ ਹੱਥ ਫੜਾਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਪਰਮਾਤਮਾ ਉਹਦੀ ਘਾਲਣਾ ਤੋਂ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਉਹਦੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਦਾ ਰਸਤਾ ਬਦਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਵਾਕਿਆ ਮਾਲਵੇ ਦੇ ਜ਼ਿਲਾ ਸੰਗਰੂਰ ਦੇ ਅਮਰਗੜ ਨੇੜਲੇ ਪਿੰਡ ਮੁਲਾਬੰਧਾ ਦੇ ਬਿੱਟੂ ਬਹਾਦਰ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਇੱਕ ਅੱਤ ਗੁਰਬੱਤ ਭਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਹੰਢਾਉਂਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਇਸ ਹੁਸੀਨ ਆਬੋ ਹਵਾ ਵਿੱਚੋਂ 1 ਅਗਸਤ 1976 ਨੂੰ ਪਿਤਾ ਸ੍ਰ. ਨਰਾਤਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਗੁਰਬਚਨ ਕੌਰ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਪਹਿਲੀ ਹਿਝਕੀ ਭਰਨ ਵਾਲੇ ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਬਿੱਟੂ ਬਹਾਦਰ ਨੇ ਨਾਭਾ ਤੋਂ ਆਰਟ ਐਂਡ ਕਰਾਫਟਸ ਵਿੱਚ ਡਿਪਲੋਮਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਜੰਮੂ ਤੋਂ ਈਟੀਟੀ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਨੌਕਰੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ। ਪਰਿਵਾਰਿਕ ਪਿਛੋਕੜ ਗਾਇਕੀ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਉਸਨੂੰ ਗਾਇਕੀ ਦੀ ਚਿਣਗ ਉਸਦੇ ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਲੋਕ ਗਾਇਕ ਜੱਸੀ ਜਸਪਾਲ ਤੋਂ ਲੱਗ ਗਈ। ਸ਼ੌਕ ਵਜੋਂ ਬਹਾਦਰ ਬਿੱਟੂ ਨੇ ਆਕਾਸ਼ਵਾਣੀ ਪਟਿਆਲਾ ਅਤੇ ਜਲੰਧਰ ਤੋਂ "ਹਾਸਿਆਂ ਦੇ ਗੋਲ ਗੱਪੇ" ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ 'ਚ ਅਤੇ ਡੀਡੀ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ "ਹੱਸਦਾ ਪੰਜਾਬ" ਟੈਲੀਕਾਸਟ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ 'ਚ ਆਪਣੀ ਕਲਾ ਦੇ ਜੌਹਰ ਦਿਖਾਏ। ਉਸਦਾ ਇੱਕ ਦੋਗਾਣਾ "ਪੇਸ਼ੀ" ਵੀ ਡੀਡੀ ਪੰਜਾਬੀ ਨੇ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਕੇ "ਲਿਸ਼ਕਾਰਾ" ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਬਿੱਟੂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਪਰਪੱਕਤਾ ਹੈ, ਸੋਹਜ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਮੱਝੇ ਹੋਏ ਗਾਇਕ ਦਾ ਭੁਲੇਖਾ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਕਿਸਮਤ ਨੇ ਗਾਇਕੀ ਦੇ ਇਸ ਪਿੜ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬੀ ਲਈ ਸਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਫਿਰ ਉਸਨੇ ਮਨਦੀਪ ਦੀਪੀ ਦੇ ਮਿਊਜ਼ਿਕ ਵਿੱਚ ਮੱਟੂ ਬੀਬੜ ਵਾਲੇ ਦਾ ਲਿਖਿਆ ਗੀਤ "ਪਟਿਆਲੇ ਵਾਲਿਆਂ..." ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਵਾਇਆ, ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਕਾਰਣ ਇਹ ਗੀਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਰੌਲੇ ਦੀ ਭੇਂਟ ਚੜ ਗਿਆ। ਅੱਤ ਗਰੀਬੀ ਅਤੇ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਦਾ ਤੰਜੋੜਿਆ ਬਿੱਟੂ ਘਰ ਦਾ ਖਰਚਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਫੀਜ਼ਬਰੈਪੀ ਸਿੱਖਣ ਲੱਗ ਪਿਆ, ਐਕਿਉਪੈਸਰ ਬਾਬਤ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੁਝ ਜਾਣਕਾਰੀ ਰੱਖਦਾ ਸੀ।

ਮੈਂਨੂੰ ਇੱਕ ਦਿਨ ਉਹਦੇ ਪਟਿਆਲਾ ਸਥਿਤ ਕੰਮਕਾਜੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਮਿਲਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ, ਉਸ ਕੋਲ ਕਾਫੀ ਮਰੀਜ਼ ਆਪਣਾ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾਉਣ ਦੂਰੋਂ ਦੂਰੋਂ ਆਏ ਹੋਏ ਸਨ। ਉਸਨੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕਰਦਿਆਂ ਚਾਨਣਾ ਪਾਇਆ ਕਿ

ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਤੋਂ ਪੀੜਿਤ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਖਰਚਿਆਂ ਤੋਂ ਤੰਗ ਉਹ ਕਿਸੇ ਜਾਣਕਾਰ ਨਾਲ ਬਾਬਾ ਅਬਦੁੱਲਾ ਸ਼ਾਹ ਦੀ ਦਰਗਾਹ ਨੇੜੇ ਸਮਾਣਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਥੇ ਬਾਬਾ ਭੋਲੇ ਸ਼ਾਹ ਜੀ ਸਰਵਾਈਕਲ,

ਗੋਡੇ, ਮੋਢੇ, ਰੀੜ੍ਹ ਦੀ ਹੱਡੀ ਸਮੇਤ ਜੋੜਾਂ ਦੇ ਦਰਦ ਦਾ ਇਲਾਜ ਮਾਸਾਜ਼ ਨਾਲ ਕਰ ਰਹੇ ਸੀ। ਉਸਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਕੇ ਉਸਨੇ ਇਸ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰ ਲਿਆ। ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਬਤ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਿੱਟੂ ਨੂੰ ਜੋੜਾਂ ਦੀਆਂ ਬਾਰੀਕੀਆਂ, ਪ੍ਰਸਥਿਤੀਆਂ, ਦਰਦ ਦੇ ਕਾਰਣਾਂ ਅਤੇ ਇਲਾਜ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਤਕਨੀਕਾਂ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਵਿਸਥਾਰ ਪੂਰਵਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਉਸਨੂੰ ਐਨ ਆਈ ਐਸ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਖੇਡ ਦੌਰਾਨ ਆਉਂਦੀਆਂ ਜੋੜਾਂ ਦੇ ਦਰਦਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੇਖਣ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ

ਜਾਣ ਲੱਗਾ। ਉਹਦੀ ਰੁਚੀ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਐਨ ਆਈ ਐਸ ਦੇ ਕੋਚ ਵੱਲੋਂ ਉਸਨੂੰ ਇਸੇ ਸੰਸਥਾ ਤੋਂ ਸਪੋਰਟਸ ਮਾਸਾਜ਼ ਅਤੇ ਮਸਲਇਜ਼ਰੀ ਦਾ ਕੋਰਸ ਕਰਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਉਸਦੇ ਗਾਈਡ ਵਰਿੰਦਰ ਵਰਮਾ ਉਸਨੂੰ ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੀਰ ਦੀਆਂ 206 ਹੱਡੀਆਂ ਦੀ ਕਾਰਜ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਪੂਰਵਕ ਗਹਿਰਾਈ ਨਾਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈ ਜੋ ਉਹਦੀ ਕਾਮਯਾਬੀ ਵਿੱਚ ਆਧਾਰ ਬਣੀ। ਉਸਨੇ ਪੂਰੀ ਮਿਹਨਤ, ਲਗਨ ਅਤੇ ਰੁਚੀ ਨਾਲ ਇਹ ਕੋਰਸ ਵੀ ਪਾਸ ਕਰ ਲਿਆ।

ਆਖੀਰ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਬਲਬੂਤੇ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰ ਲਿਆ। ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਉਸ ਕੋਲ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਉਸ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਹੀ ਮਰੀਜ਼ ਆਉਂਦਾ ਜਾਂ ਦਿਨ ਖਾਲੀ ਹੀ ਨਿਕਲ ਜਾਂਦਾ। ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਧਦੀ ਗਈ। ਉਹਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਕਿਸਮਤ ਦਾ ਸਿਤਾਰਾ ਚਮਕਣ ਲੱਗਾ। ਅੱਜ ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਦਵਾਈਆਂ ਤੋਂ ਮਾਸਾਜ਼ ਰਾਹੀਂ ਰੀੜ੍ਹ ਦੀ ਹੱਡੀ ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਜੋੜਾਂ ਦਾ ਦਰਦ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਦੀ ਮੁਹਾਰਤ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਦੇਸ ਵਿਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਵੀ ਲੋਕ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾ ਕੇ ਰਾਹਤ ਪਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਉਹਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕਬੀਰ ਜੀ ਦੇ ਕਥਨ "ਕਰਤ ਕਰਤ ਅਭਿਆਸ ਕੇ ਜਤਮਤਿ ਹੋਤ ਸੁਜਾਨ॥" ਮੁਤਾਬਿਕ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ ਦਾ ਲਗਾਤਾਰ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਲਈ ਅਸੀਂ ਉਸ

ਕਾਰਜ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੀਨਤਾ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਕੰਮ ਕਿੰਨਾ ਵੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਉਸਦੀ ਇਹ ਵੀ ਖਾਸੀਅਤ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਮਰੀਜ਼ ਦਾ ਐਕਸਰੇ ਜਾਂ ਐਮ ਆਈ ਆਰ ਟੈਸਟ ਕਰਵਾ ਕੇ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ।

ਹੁਣ ਉਹਨੂੰ ਮੁਹਾਰਤ ਅਤੇ ਤਜਰਬੇ ਕਾਰਣ ਹੱਥ ਲਗਾ ਕੇ ਹੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਕਿਰਦਾਰ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਕਦਮੀ ਰੱਖਣਾ ਪਹਿਲੀ ਸ਼ਰਤ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ।

ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਗਾਇਕ, ਫਿਲਮੀ

ਹਸਤੀਆਂ, ਪੁਲਿਸ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੀ ਸਿਵਲ ਉਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਉਸਤੋਂ ਆਪਣੇ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾ ਕੇ ਰਾਹਤ ਭਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜੀਅ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਗੀਤ ਸਮਰਾਟ ਚਰਨਜੀਤ ਅਹੂਜਾ, ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਪਰਮਰਾਜ ਸਿੰਘ ਉਮਰਾਨੰਗਲ, ਗਾਇਕ ਸੁਖਵੰਤ ਲਵਲੀ ਦਾ ਭਤੀਜਾ, ਗਾਇਕ ਮੋਹਣ ਮਕਬੂਲ, ਸ਼ਾਟ ਪੁੱਟ ਖਿਡਾਰਨ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਸਬ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ, ਡਾ. ਪਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਰੀੜ ਦੀ ਹੱਡੀ ਦਾ ਇਲਾਜ ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ।

ਬਿੱਟੂ ਬਹਾਦਰ ਦੀ ਰੂਹਾਨੀ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਅਤੇ ਖਾਸੀਅਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਗਰੀਬ ਲੋੜਵੰਦ ਬੇਸਹਾਰਾ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਬਿਲਕੁਲ ਮੁਫਤ 'ਚ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇੱਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਕਿਰਾਇਆ ਵੀ ਆਪਣੇ ਕੋਲੋਂ ਦੇ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਉਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਸੰਦੇਸ 'ਕਿਰਤ ਕਰੋ, ਨਾਮ ਜਪੋ ਅਤੇ ਵੰਡ ਸਕੋ' 'ਤੇ ਅਮਲ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਕਮਾਈ 'ਚੋਂ ਕੱਢਿਆ ਦਸਮਾ ਦਸੌਧਾ ਅਜਿਹੇ ਕਾਰਜਾਂ 'ਤੇ ਹੀ ਖਰਚ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਹਦੀ ਟੀਮ ਪਟਿਆਲਾ, ਬਰਨਾਲਾ, ਭੱਟੀਵਾਲ (ਸੰਗਰੂਰ) ਵਿਖੇ ਵੀ ਹਰ ਹਫਤੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਉਹ ਕਲੱਬਾਂ, ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਸਖਸ਼ੀਅਤਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਲਗਾਏ ਕੰਪਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਫਤ ਇਲਾਜ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਡੱਬ (ਅਮਰੀਕਾ) ਹਰ ਸਾਲ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਤੇ ਕੈਂਪ ਲਗਾ ਕੇ ਬਿੱਟੂ ਬਹਾਦਰ ਦੀ ਟੀਮ ਨੂੰ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਲਈ ਬੁਲਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿਆਕਤੀ ਉਸ ਦੇ ਇਸ ਗੁਣ ਤੋਂ ਲਾਭ ਉਠਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਉਸਦੀ ਮਿਹਨਤ ਨੂੰ ਹੋਰ ਬੁਲੰਦੀਆਂ ਦੀ ਕਾਮਯਾਬੀ ਬਖਸ਼ੇ।

ਦਿੱਜੀ. ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਮੱਟੂ
91-97797-08257

ਪੱਤਣਾਂ 'ਤੇ ਮਲਾਹ ਹੋਵੇ....

ਡਾ. ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਮਹਿਰੋਕੇ
91-98885-10185

ਪੱਤਣ ਤੇ ਦਰਿਆ, ਦਰਿਆ ਤੇ ਪੱਤਣ ਨੂੰ ਇਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਨਿਖੇੜ ਕੇ ਨਹੀਂ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਪੱਤਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਦਰਿਆ ਤੇ ਦਰਿਆ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਪੱਤਣ ਦੀ ਤਵੱਕੋ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਦੋਵੇਂ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਪੂਰਕ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਵਾਸਤਵਿਕ ਹੋਂਦ ਲੱਭਣ ਲਈ ਪੰਜਾਂ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਪਈ ਘਾਟ ਨੂੰ ਬੜੀ ਸਿੱਦਤ ਨਾਲ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਭੂਗੋਲਿਕ ਹੱਦਬੰਦੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਖੋਰਾ ਲਗਾਇਆ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ ਦਰਿਆਵਾਂ ਸੰਗ ਦੋਸਤੀ, ਦਰਿਆਵਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੇਪਨ ਦੀ ਭਾਵਨਾ, ਦਰਿਆਵਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਉਪਜੀਵਕਾ, ਦਰਿਆਵਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਅਤੇ ਦਰਿਆਵਾਂ ਵਰਗੀ ਵਿਸ਼ਾਲਤਾ ਲਈ ਮਨੁੱਖ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦਾ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਹੈ। ਦਰਿਆਵਾਂ ਵਰਗੀ ਰਵਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਦਾ ਅੰਗ ਬਣ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਪਹਿਲੂ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਜੀਵਨ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਅੰਗ ਸੰਗ ਤੁਰਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਪੱਤਣਾਂ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਗੂੜ੍ਹੀ ਸਾਂਝ ਦੀ ਖਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਨੂੰ ਧੂਹ ਪਾਉਂਦੀ ਰਹੀ ਹੈ।

ਪੁਰਾਣੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਕੰਢਿਆਂ 'ਤੇ ਮਿਹਨਤ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਬੁੱਠੀਆਂ ਬਣਾ ਕੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ ਤੇ ਛੋਟੀ ਖੇਤੀ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਹ ਪਾਲਤੂ ਪਸ਼ੂ ਰੱਖਦੇ ਸਨ ਤੇ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਥੇ ਪਾਣੀ ਤੇ ਘਾਹ-ਪੱਠਾ ਹੁੰਦਾ, ਉਥੇ ਜਾ ਵੱਸਦੇ ਸਨ। ਉਹ ਲੋਕ ਜਿਥੇ ਵੀ ਜਾਂਦੇ, ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਪੱਤਣ ਆਬਾਦ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਲਬੋਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਕਈ ਪ੍ਰੇਮ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਤੇ ਕਈ ਲੋਕ ਨਾਇਕ/ਨਾਇਕਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਮਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ :

ਪੱਤਣੋਂ ਪਾਰ ਮੇਰੇ ਮਾਹੀ ਦਾ ਡੇਰਾ

ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਲੈ ਚੱਲ ਨਾਲ ਘੜਿਆ

ਜਿਥੇ ਵੱਸੇ ਮੇਰਾ ਦਿਲਦਾਰ ਘੜਿਆ...

ਪੱਤਣ ਉਹ ਸਥਾਨ ਹੈ, ਜਿਸ ਬਾਣੀ ਲੰਘ ਕੇ ਹੀ ਦਰਿਆ ਦੇ ਆਰ-ਪਾਰ ਆਉਣ ਜਾਣ ਦਾ ਹੀਲਾ-ਵਸੀਲਾ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੱਤਣ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਸਦੀਵਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪੱਤਣ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਕਿਰਤਕ ਸੁੰਦਰਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਕੰਢਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਫੁਲਕਦਾ ਹੋਇਆ ਦਰਿਆ ਦਾ ਪਾਣੀ ਦੂਰ ਤੱਕ ਵਿਛੀ ਚਾਂਦੀ ਰੰਗੀ ਚਾਦਰ ਵਾਂਗ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਦਰਿਆ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਸੋਰ ਤੇ ਉਸਦੀ ਰਵਾਨੀ ਦੇ ਮਨ ਲੁਭਾਵਣੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਸਭ ਨੂੰ ਚੰਗੇ ਲੱਗਦੇ ਹਨ। ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਪ੍ਰੇਮੀ ਜੋਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਵੀ ਪੱਤਣਾਂ 'ਤੇ ਵਾਸਾ ਕਰਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਗੀਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪੱਤਣ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਵਾਰ ਵਾਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਮਿਲਣ ਦੀ ਤਾਂਘ, ਵਿਛੋੜੇ ਦੀ ਕਸਕ ਤੇ ਉਡੀਕ ਦੀ ਬਿਹਬਲਤਾ ਨੂੰ ਬਿਆਨਣ ਵਾਲੇ ਇਕ ਲੋਕ ਗੀਤ ਦੀਆਂ ਤੁਕਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੇਮੀ ਨੂੰ ਪੱਤਣ ਲੰਘ ਕੇ ਆਉਣ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੋਈਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ :

ਮੇਰੇ ਕਾਗ ਬਨੇਰੇ ਉਤੇ ਬੋਲਿਆ

ਮੇਰਾ ਦਿਲ ਤੱਤਤੀ ਦਾ ਡੋਲਿਆ

ਮੈਂ ਮੰਦਤਾ ਬੋਲ ਨਾ ਬੋਲਿਆ

ਓ ਯਾਰ, ਲੰਘ ਆ ਜਾ, ਪੱਤਣ ਝਨਾਂ ਦਾ

ਵੇ ਮੈਂ ਕੋਠੇ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹ ਖਲੀ ਆਂ

ਮੇਰੀਆਂ ਸੜਨ ਪੈਰਾਂ ਦੀਆਂ ਤਲੀਆਂ

ਬੁੱਲੀ ਵਾ' ਤੇ ਜੁਲਫਾਂ ਹਿੱਲੀਆਂ

ਓ ਯਾਰ, ਲੰਘ ਆ ਜਾ, ਪੱਤਣ ਝਨਾਂ ਦਾ।।।

ਜੇ ਪੱਤਣ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਾਲ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਤੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਪਰਿਪੇਖ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਪੱਤਣ ਮਨੁੱਖਤਾ ਲਈ, ਦੇਸ਼ ਦੇਸ਼ਾਂਤਰਾਂ ਲਈ, ਕੌਮਾਂ, ਧਰਮਾਂ, ਨਸਲਾਂ ਆਦਿ ਦੇ ਵਿਤਕਰਿਆਂ ਤੋਂ ਉਪਰ ਉੱਠ ਕੇ ਮਾਨਵਤਾ ਲਈ ਪਿਆਰ ਤੇ ਸਾਂਝਾਂ ਦਾ ਪੁਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪੱਤਣ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਉਸ ਵਾਦੀ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਜਿਥੇ ਵੈਰ-ਵਿਰੋਧ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਵੱਖਰੇਵਾਂ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਵਿੱਥਾਂ ਨਾ ਹੋਵਣ ! ਜਿਹੜਾ ਮਨੁੱਖ ਪਿਆਰ ਦੇ ਪੱਤਣਾਂ ਦੇ ਆਰ-ਪਾਰ ਲੰਘ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਨਿਮਰਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਰਾਸ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੱਤਣ ਦਾ ਖੁਸ਼ਗਵਾਰ ਮਾਹੌਲ ਤੇ ਮਨਮੋਹਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਪੱਤਣ ਦਾ ਚੌਗਿਰਦਾ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਹੁਸੀਨ ਬਣਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ :

ਮੈਂ ਤਾਂ ਪਾਣੀ ਭਰੇ ਨੀ ਆਂ ਪੱਤਣੂੰ

ਭੈੜੇ ਨੈਣ ਨਾ ਰਹਿੰਦੇ ਤੱਕਣੂੰ

ਸੁੰਝੇ ਦੰਦ ਨਾ ਰਹਿੰਦੇ ਹੱਸਣੂੰ

ਮੇਰਾ ਢੋਲ ਜੁਆਨੀਆਂ ਮਾਣੇ

ਭਾਵੇਂ ਜਾਣੇ ਤੇ ਭਾਵੇਂ ਨਾ ਜਾਣੇ।।।

ਬਰਹਾ ਦੇ ਸੱਲੂ ਸਹਿ ਰਹੇ ਲੋਕ ਕਿਸੇ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਦਿਆਂ ਏਨੇ ਉਤਸੁਕ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਬੇਸਬਰੀ ਨਾਲ ਪੱਤਣਾਂ 'ਤੇ ਖੜੇ ਪੁਕਾਰਦੇ ਸੁਣੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ :

ਲੱਕ ਬੰਨ੍ਹ ਪੱਤਣਾਂ 'ਤੇ ਖੜੀਆਂ

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੋੜ ਮਿੱਤਰਾਂ ਦੀ।

ਪੱਤਣਾਂ 'ਤੇ ਰੋਣ ਖੜੀਆਂ,

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਾਤੀਂ ਯਾਰ ਵਿਛੜੇ....

ਔਹ ਗਏ ਸੱਜਣ, ਔਹ ਗਏ ਨੀ ਮਾਏ

ਲੰਘ ਗਏ ਕਾਲੀ ਧਾਰ

ਉਚੇ ਪੱਤਣੂੰ ਚੜ੍ਹ ਵੇਖਦੀ ਨੀ ਮਾਏ

ਬਰਕਤ ਮਰਦਾਂ ਦੇ ਨਾਲ....

ਕਈ ਵਿਯੋਗੇ ਲੋਕ ਪੱਤਣਾਂ 'ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਹਵਾਵਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਦੁੱਖ ਸੁੱਖ ਸਾਂਝਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਵਹਿੰਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰਕੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦੁੱਖ ਤੇ ਦੱਸਦੇ ਹਨ। ਫਿਰ ਵੀ ਦਰਿਆ ਦੇ ਪੱਤਣ 'ਤੇ ਕਹਿਰਾਂ ਦੇ ਹੁਸਨ ਦੀ ਗੱਲ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਗੀਤਾਂ ਵਿੱਚ ਛਿੜਦੀ ਹੈ :

ਸੱਕ ਮਲਦੀਆਂ, ਪਾਣੀ ਦੇ ਪੱਤਣਾਂ ਨੂੰ

ਅੱਗ ਲਾਣ ਲਾਹੌਰਨਾਂ ਚੱਲੀਆਂ ਨੇ।

ਇਕ ਮਾਹੇ, ਦੋ ਮਾਹੇ, ਤਿੰਨ ਮਾਹੇ ਚੱਲਦੇ ਆਏ

ਵੇ ਲਾਲ ਜੰਮੂ ਦਰਿਆ, ਤੁਸਾਂ ਪੱਤਣ ਡੇਰੇ ਲਾਏ।

ਚੇਤਰ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਵੇ ਲਾਲ ਚਿਤ ਲੱਗਦਾ ਨਾ ਮੇਰਾ

ਪੱਤਣ ਤੋਂ ਪਾਰ ਰੱਬਾ ਡਾਢਿਆ, ਮਾਹੀ ਦਾ ਡੇਰਾ।

ਪੱਤਣਾਂ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰੇਮੀ, ਯੋਧੇ, ਸੰਤ, ਫਕੀਰ, ਪੈਗੰਬਰ ਦੀ ਜੀਵਨ ਗਾਥਾ ਦੀ ਕੋਈ ਘਟਨਾ ਜਾਂ ਕੋਈ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵੀ ਜੁੜਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪੱਤਣਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕਈ ਅਜਿਹੇ ਬਿਰਤਾਂਤ ਵੀ ਵੇਖੇ ਸੁਣੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ :

ਕਿਹੜੇ ਪੱਤਣ ਤੇਰੀਆਂ ਮੱਝੀਆਂ ਲੰਘਆਂ

ਕਿਹੜੇ ਪੱਤਣ ਗਾਈਂ

ਕਿਹੜੇ ਪੱਤਣ ਮੀਆਂ ਰਾਂਝਾ ਲੰਘਿਆ

ਹੀਰ ਨਿਮਾਣੀ ਦਾ ਸਾਈਂ।

ਵਗਦੇ ਦਰਿਆ ਸੁੰਦਰ ਲੱਗਦੇ ਹਨ। ਪਾਣੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਦਰਿਆ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਪੱਤਣ ਦੀ ਰੋਣਕ ਵਗਦੇ ਦਰਿਆਵਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪੱਤਣਾਂ 'ਤੇ ਕਈ ਮੇਲੇ ਲੱਗਦੇ ਹਨ। ਲੋਕ ਅਨੁਸ਼ਠਾਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਲੋਕ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੂਜਾ ਸਮੱਗਰੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਭੋਟ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਮਰਪਣ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪੱਤਣਾਂ 'ਤੇ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪੱਤਣਾਂ ਨਾਲ ਸਥਿਤ ਧਾਰਮਿਕ ਅਸਥਾਨਾਂ ਦੀ ਰੋਣਕ ਵੇਖਣ ਵਾਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪੱਤਣ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਰੋਟੀ ਰੋਜ਼ੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਥਾਨ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਜਲ ਜੀਵ ਮਨੁੱਖ ਵਾਸਤੇ ਬੜਾ ਅਹਿਮ ਜੀਵ ਧਨ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਪੱਤਣ ਤੇ ਟਿਕਾਣਾ ਕਰਕੇ ਸਵਾਰੀਆਂ ਤੇ ਮਾਲ ਦੀ ਢੇਰਾ ਢੁਆਈ ਤੋਂ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਕਮਾਈ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪਾਣੀ ਦਾ ਭੰਡਾਰ ਕਰਕੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਾਣੀ ਜੀਵਨ ਦਾਤਾ ਹੈ। ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਹਰਿਆਵਲ ਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਬਖਸ਼ਦਾ ਹੈ। ਬਨਸਪਤੀ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਹੀ ਵਧਦੀ ਫੁੱਲਦੀ ਹੈ। ਪੱਤਣ ਦਾ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਯੁਗਾਂ ਪੁਰਾਣਾ ਨਾਤਾ ਹੈ। ਸ਼ਾਲਾ! ਦਰਿਆ ਦਾ ਪਾਣੀ, ਮਿੱਤਰਤਾ ਦਾ ਪੱਤਣ, ਸਦ ਭਾਵਨਾ ਦਾ ਪੱਤਣ, ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਦਾ ਪੱਤਣ ਬਣੇ!

ਸਮਾਜਿਕ ਤੇ ਵਿਵਹਾਰਕ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪੱਤਣ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹੱਤਵ ਹੈ। ਇੱਕ ਮੁਟਿਆਰ ਮੈਦਾਨੀ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਾੜਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਦੂਰ ਦੁਰੇਡੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਵਿਆਹੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪੱਤਣ ਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸਖੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮਾਣੇ ਸਾਥ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਕੇ ਉਹ ਆਖਦੀ ਹੈ :

ਬਾਬਲ ਦਿੱਤਾ ਦਾਜ ਘੋੜੇ ਪਾਲਕੀਆਂ

ਅਸਾਂ ਜਾਣਾ ਪੱਤਣੋਂ ਪਾਰ

ਪਰਬਤ ਸਾਡੇ ਆਲ੍ਹਣੇ।।।

ਦੂਰ ਵਿਆਹੀ ਗਈ ਇਕ ਭੈਣ ਆਪਣੇ ਪੇਕੇ ਘਰ ਨੇੜਲੇ ਪੱਤਣ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਕੇ, ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ:

ਸੁੱਕੇ ਪੱਤਣ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੇ, ਵੇ ਸੁੱਕੇ ਪੱਤਣ।।।

ਹੋਰ ਸਾਨੂੰ ਲੱਖ ਮਿਲਦੇ

ਵੇ, ਗੂੜ੍ਹੇ ਸਾਕ ਸਾਕ ਭਰਾਵਾਂ ਦੇ ...

ਪੱਤਣਾਂ ਤੇ ਮਲਾਹ ਕੋਈ ਨਾ

ਇਸ ਮੇਰੇ ਮਾਹੀਏ ਦੀ

ਮਿਲਣੇ ਦੀ ਸਲਾਹ ਕੋਈ ਨਾ ...

ਪੱਤਣਾਂ 'ਤੇ ਮਲਾਹ ਹੋਵੇ

ਤੇਰੇ ਮੇਰੇ ਮਿਲਣ ਦਾ

ਇਹ ਪੱਤਣ ਗਵਾਹ ਹੋਵੇ ...

ਪੱਤਣਾਂ 'ਤੇ ਨਿੰਮੂ ਨਿੰਮੂ ਦੀਵਾ ਬਲਦਾ

ਸੱਜਣਾਂ ਵੇ ਆ ਜਾ, ਰੋਸਾ ਕਿਹੜੀ ਗੱਲ ਦਾ।।।

ਇੱਕ ਹੋਰ ਲੋਕ ਬੋਲੀ ਵਿੱਚ ਪੱਤਣੋਂ ਪਾਣੀ ਲੰਘਣ, ਬੇੜੀ ਵਿੱਚ ਬੈਠੀਆਂ ਸਵਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਤ੍ਰਿਜੁਣ ਦੀਆਂ ਸਖੀਆਂ ਦੇ ਸਾਥ ਸਬੰਧੀ ਵੀ ਇੱਕ ਅੱਟਲ ਸਚਾਈ ਨੂੰ ਬਿਆਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

ਜਿਹੜੇ ਪੱਤਣ ਪਾਣੀ ਅੱਜ ਲੰਘ ਜਾਣਾ

ਫੇਰ ਨਾ ਲੰਘਣਾ ਭਲਕੇ

ਬੇੜੀ ਦਾ ਪੂਰ, ਤ੍ਰਿਜੁਣ ਦੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ

ਫੇਰ ਨਾ ਬੈਠਣ ਰਲ ਕੇ

ਨੱਚ ਕੇ ਵਿਖਾ ਮੇਲਣੇ, ਜਾਈਂ ਨਾ ਗਿੱਧੇ 'ਚੋਂ ਟਲ ਕੇ ...

ਦਰਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਹੜ੍ਹ ਦੀ ਕਰੋਪੀ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੱਤਣ ਨੂੰ ਹੀ ਝੱਲਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਬਿਛਰੇ ਹੋਏ ਪਾਣੀ ਦੇ ਵਹਿਣ ਅੱਗੇ ਕਿਸੇ ਦੀ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ। ਅਜਿਹੇ ਮੌਕੇ ਪੱਤਣ ਬੇਵਸ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪੱਤਣਾਂ 'ਤੇ ਵੱਸਦੇ 'ਸੱਤ ਪੱਤਣਾਂ ਦੇ ਤਾਰੂ' ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਸਾਂਝ-ਸਾਂਝ ਰੱਖੀਆਂ ਸਤਰੰਗੀਆਂ ਰੀਝਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸਥਾਨਕ ਤੇ ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਛੀ ਵੀ ਇਹਨਾਂ ਪੱਤਣਾਂ ਨੂੰ ਬੋਹੜੇ ਪਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਦਰਿਆ ਦਾ ਪਾਣੀ, ਪੱਤਣ ਦਾ ਦਿਲ ਖਿੱਚਦਾ ਚੌਗਿਰਦਾ ਤੇ ਮੌਸਮ ਦੀ ਅਨੁਕੂਲਤਾ, ਇਹ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਲੰਮੀਆਂ ਵਾਟਾਂ ਤੈਅ ਕਰਕੇ ਪੱਤਣ ਤੱਕ ਲੈ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

ਇਥੇ ਮਨੁੱਖੀ ਮਨ ਦੇ ਪੱਤਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਵੀ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਮਨ ਦੇ ਪੱਤਣ ਦੀ ਦੁਨੀਆ ਬੜੀ ਨਿਰਾਲੀ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੇ ਮਨ ਦੇ ਪੱਤਣ ਤੋਂ ਸਫਰ ਪ੍ਰਾਰੰਭ ਕਰਕੇ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਮਨ-ਪੱਤਣਾਂ ਤੇ ਦਸਤਕ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਮਨ ਦੇ ਪੱਤਣਾਂ ਦੀ ਬਾਹ ਪਾਉਣੀ ਕਿਸੇ ਕਿਸੇ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਹੀ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਮਨਾਂ ਦੀ ਆਪਸੀ ਸਾਂਝ, ਨੇੜਤਾ, ਅਪਣੱਤ, ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਦੁੱਖ-ਸੁੱਖ ਨੂੰ ਵੰਡਾਉਣ ਦੀ ਚਾਹ ਪੈਦਾ ਕਰਨੀ ਅਜਿਹੇ ਪਦਾਰਥਵਾਦੀ ਯੁੱਗ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਮਨੁੱਖੀ ਮਨ ਸਾਧਾਰਨ ਕਿਸਮ ਦਾ ਪੱਤਣ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

'ਦਿਲ ਦਰਿਆ ਸਮੁੰਦਰੋਂ ਡੂੰਘੇ' ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪੱਤਣਾਂ ਤੇ ਬੰਨ੍ਹੀਆਂ ਤੇ ਆਉਂਦੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਬੇੜੀਆਂ ਮਨਮੋਹਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਗਰਮ ਖੁਸ਼ਕ ਹਵਾਵਾਂ ਪੱਤਣਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਤੱਕ ਫੈਲੇ ਬਰੇਤੇ ਉਪਰੋਂ ਸਰਕ ਸਰਕ ਕੇ ਲੰਘਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਹਵਾਵਾਂ ਉਦੋਂ ਕਈਆਂ ਦੇ ਕਾਲਜੇ ਨੂੰ ਠੰਢ ਪਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਈ ਵਾਰ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦਾ ਪਾਣੀ ਆਪਣੇ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀ ਉਪਜਾਊ ਮਿੱਟੀ ਨੂੰ ਆਸ ਪਾਸ ਦੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਛਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਉਪਜਾਊ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ ਇਸਦੇ ਉਲਟ ਵੀ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਾਲਾ! ਦਰਿਆਵਾਂ ਦਾ ਪਾਣੀ ਆਪਣੀ ਗਤੀ ਵਿੱਚ ਵਹਿੰਦਾ ਰਹੇ ਤੇ ਪੱਤਣਾਂ 'ਤੇ ਰੋਣਕਾਂ ਲੱਗਦੀਆਂ ਰਹਿਣ! ਪਾਣੀ ਪੱਤਣਾਂ ਨੂੰ ਉਲੰਘੇ ਨਾ, ਸਗੋਂ ਆਪਣੀ ਮਸਤ ਚਾਲੇ ਰਵਾਂ-ਰਵੀਂ ਚਲਦਾ ਰਹੇ ਅਤੇ ਪੱਤਣ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਣ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦਾ, ਵਿਸ਼ਰਾਮ ਦਾ, ਟਿਕਾਓ ਦਾ, ਟਿਕਾਣੇ ਦਾ, ਮੰਜ਼ਿਲ ਆਦਿ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਰਹੇ !

ਨੀਟ ਯੂਜੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਐਮਬੀਬੀਐਸੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਦਾ ਮਾਰਗ ਹੈ

ਵਿਜੈ ਗਰਗ

12ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਬਾਇਓਲੋਜੀ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਡਾਕਟਰ ਬਣਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਉਹੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕਾਮਯਾਬ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸਖ਼ਤ ਮਿਹਨਤ ਅਤੇ ਲਗਨ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਸ਼ਕਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਦੇਸ਼ ਦੇ 600 ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਿੱਜੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ 92,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਐਮਬੀਬੀਐਸੀ ਦੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਹਨ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਖ਼ਬਰ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਮੈਡੀਕਲ ਵਿੱਚ 75000 ਨਵੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਦਾ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਐਮਬੀਬੀਐਸ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਸੰਬੰਧੀ ਕੁਝ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ।

ਇੱਥੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਬਾਰੇ ਸਮਝੋ:

ਐਮਬੀਬੀਐਸੀ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ: ਦੇਸ਼ ਭਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਐਮਬੀਬੀਐਸੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ ਦੀ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਨੀਟ ਯੂਜੀ ਦੇਣੀ ਪਵੇਗੀ, ਜੋ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਟੈਸਟਿੰਗ ਏਜੰਸੀ ਦੁਆਰਾ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਰ ਕਰਵਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਨੀਟ ਯੂਜੀ ਦੇ ਤਹਿਤ, 5.5 ਸਾਲਾ ਐਮਬੀਬੀਐਸੀ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ 5.5 ਸਾਲਾ (ਬੈਚਲਰ ਆਫ਼ ਡੈਂਟਲ ਸਰਜਰੀ), 5.5 ਸਾਲਾ (ਬੈਚਲਰ ਆਫ਼ ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ ਮੈਡੀਸਨ ਐਂਡ ਸਰਜਰੀ), 5.5 ਸਾਲਾ (ਬੈਚਲਰ ਆਫ਼ ਡੈਂਟਲ ਸਰਜਰੀ)। ਇਹ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਬੈਚਲਰ ਆਫ਼ ਯੂਨਾਨੀ ਮੈਡੀਸਨ ਐਂਡ ਸਰਜਰੀ) ਅਤੇ 5.5 ਸਾਲਾ ਬੀ.ਐਚ.ਐਮ.ਐਸ.।

ਨੀਟ ਯੂਜੀ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਯੋਗਤਾ ਕੀ ਹੈ: ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ (ਭੌਤਿਕ ਵਿਗਿਆਨ, ਰਸਾਇਣ ਅਤੇ ਬਾਇਓ) ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਨਾਲ 12ਵੀਂ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮਰ 25 ਸਾਲ ਹੈ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਬੈਠ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਨੀਟ ਯੂਜੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੀ ਹੈ: ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਕਾਰਜਕ੍ਰਮ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਫਿਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਐਨਟੀਏ ਦੀ ਵੈੱਬਸਾਈਟ 'ਤੇ ਆਨਲਾਈਨ ਅਪਲਾਈ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਕਰਵਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐਸਨਤੀਜੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੈਰਿਟ ਸੂਚੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਾਉਂਸਲਿੰਗ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਾਉਂਸਲਿੰਗ ਵਿੱਚ, ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੇ ਕਾਲਜ ਅਤੇ ਕੋਰਸ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੁਹਾਡੇ ਸਕੋਰ (ਮੈਰਿਟ ਸੂਚੀ) ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਸੀਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ, ਸਿਰਫ਼ ਉਹੀ ਐਮਬੀਬੀਐਸੀ ਕੋਰਸ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਡਾਕਟਰ ਵਜੋਂ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹਨ, ਜਿਸ ਦੇ ਕੋਰਸ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਥਾਪਿਤ ਨੈਸ਼ਨਲ ਮੈਡੀਕਲ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਡੀਕਲ ਕੌਂਸਲ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਮੈਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਦੇਵਾਂ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਐਮਬੀਬੀਐਸ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਡਾਕਟਰ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਇੰਟਰਨਸ਼ਿਪ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਨੈਸ਼ਨਲ ਮੈਡੀਕਲ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਸਕ੍ਰੀਨਿੰਗ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ ਪੂਰੀ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਉਹ ਨੈਸ਼ਨਲ ਮੈਡੀਕਲ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਵਜੋਂ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਰਵਨੀਤ ਬਿੱਟੂ ਦੇ ਪੱਗ ਬਨਵਾਈ ਸੀ 'ਅਤਿਵਾਦੀ' ਨੇ!

ਅਜੋਕੇ ਸਾਰੇ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਅਜਿਹਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਕਿ ਕੋਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਲੋਂ ਭੂਤ-ਕਾਲ 'ਚ ਕਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਜਾਂ ਕੀਤੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦਾ ਵਰਤਮਾਨ ਨਾਲ ਟਾਕਰਾ ਕਰਕੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ। ਕਿਸੇ ਵਿਰੋਧੀ ਦੀ 'ਮੁਕਾਬਲੇ ਵੀ ਨਾ ਜਾਣ' ਦੇ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਆਗੂ ਜਦ ਉਸੇ ਵਿਰੋਧੀ ਦੇ ਗੋਝੇ ਮੁੰਢ ਬਹਿ ਕੇ ਉਸਦੇ ਸੋਹਲੇ ਗਾਉਣ ਲੱਗ ਪਵੇ ਤਾਂ ਕੋਈ ਜਣਾ ਉਸਨੂੰ 'ਮੁਕਾਬਲੇ ਨਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਮੁਹਾਵਰਾ' ਯਾਦ ਕਰਵਾ ਵੀ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਉਹਦੀ ਸਿਹਤ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ!

ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਵਲੋਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ 'ਹੋਜ' ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਂਗਰਸੀ ਪਰ ਹੁਣ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਆਗੂ ਬਣੇ ਸ੍ਰੀ ਰਵਨੀਤ ਸਿੰਘ ਬਿੱਟੂ ਨੇ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਉਕਤ ਬਿਆਨ ਬਦਲੇ 'ਅਤਿਵਾਦੀ' ਕਿਹਾ! ਇਹ 'ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ' ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਨਾ ਮੈਨੂੰ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਪ੍ਰਤੀ ਕੋਈ ਹਮਦਰਦੀ ਹੋਈ ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਬਿੱਟੂ ਉਤੇ ਕੋਈ ਹਿਰਖ ਹੋਇਆ। ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਸੰਨ 2009 ਦਾ ਉਹ ਸਮਾਂ ਯਾਦ ਆ ਗਿਆ ਜਦ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਟਿਕਟ 'ਤੇ ਚੋਣ ਜਿੱਤ ਕੇ ਸ੍ਰੀ ਬਿੱਟੂ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਐਮ.ਪੀ ਬਣੇ ਸਨ। ਰਵਾਇਤ ਮੁਤਾਬਕ ਜਿੱਤਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਫੁੱਲਾਂ ਦੇ ਬੁੱਕੇ ਅਤੇ ਮਨਿਆਈ ਦਾ ਡੱਬਾ ਦੇਣ ਗਏ ਸਨ ਬੀਬੀ ਸੋਨੀਆਂ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਘਰੇ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ।

ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਵਿਲੱਖਣ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਉਸ ਵੇਲੇ ਕਲੀਨ-ਸ਼ੇਵਨ ਸ੍ਰੀ ਬਿੱਟੂ ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਤੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿੱਖ ਪੁੱਤਰ ਹੈਂ ਇਸ ਕਰਕੇ ਦਸਤਾਰ ਜਰੂਰ ਸਜਾਇਆ ਕਰ! ਇਸ ਅਹਿਮ ਵਾਕਿਆ ਦੀ ਅਖਬਾਰੀ ਖਬਰ ਮੈਨੂੰ ਹੁਣ ਤੱਕ ਇਸ ਕਾਰਨ ਚੇਤੇ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇਕ ਕਲੀਨ-ਸ਼ੇਵਨ ਆਗੂ ਨੂੰ ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ ਨੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਿਆ ਸੀ। ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਖਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖ ਕੇ ਇਕ ਛੋਟਾ ਲੇਖ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਦੇਖੋ ਸਮਾਂ ਕੈਸੇ ਕੈਸੇ ਰੰਗ ਦਿਖਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਲੋਂ ਦਿਨ ਰਾਤ ਸਿੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਕਹੀ ਜਾਂਦੀ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਮੁਖੀ ਤਾਂ ਇਕ ਕਲੀਨ-ਸ਼ੇਵਨ ਨੂੰ ਪੱਗ ਬੰਨ੍ਹਵਾ ਰਿਹਾ

ਹੈ ਪਰ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਾਲੇ ਇਕ ਬਿਨਾਂ ਪੱਗ ਵਾਲੇ ਆਗੂ ਨੂੰ 'ਪੰਥਕ ਪਾਰਟੀ' ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ! ਉਦੋਂ ਮੇਰਾ ਇਹ ਟਿੱਪਣੀ-ਨੁਮਾ ਲੇਖ ਦੇਸ਼-ਵਿਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਕਈ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਛਪਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਮੈਨੂੰ ਹੁਣ ਅਚਾਨਕ ਚੇਤੇ ਆ ਗਿਆ! ਨਾਲੇ ਯਾਦ ਆਈ ਇਹ ਕਹਾਵਤ ਅਖੇ ਨਵਾਂ ਨਵਾਂ ਕਾਜੀ ਉਚੀ ਉਚੀ ਬਾਂਗਾਂ !

-ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਦੁਪਾਲ ਪੁਰ
001-408-915-1268

ਗੁਰੂ ਅਮਰ ਦਾਸ ਜੀ ਦਾ ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਦਿਹਾੜਾ

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਕੈਲੰਡਰ ਦੇ ਨਾਮ ਹੇਠ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਸੂਰਜੀ ਬਿਕ੍ਰਮੀ ਕੈਲੰਡਰ (ਦਿਕਗਣਤ ਸਿਧਾਂਤ) ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਦੇ 450 ਸਾਲਾਂ ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਦਿਵਸ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਸਮੇਤ ਦੇਸ਼-ਵਿਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਵੱਲੋਂ, ਇਸ ਸਾਲ ਇਹ ਦਿਹਾੜਾ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਕਈ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਤਾਰੀਖਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮੱਤ-ਭੇਦ ਹਨ, ਪਰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜੇ ਅਤੇ ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਦਿਹਾੜਿਆਂ ਦੀਆਂ ਤਾਰੀਖਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਮੱਤ-ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਭਾਦੋਂ ਸੁਦੀ 15 (ਪੁੰਨਿਆ) 2 ਅੱਸੂ ਸੰਮਤ 1631 ਬਿਕ੍ਰਮੀ ਦਿਨ ਬੁੱਧਵਾਰ (1 ਸਤੰਬਰ 1574 ਈ: ਜੁਲੀਅਨ) ਨੂੰ ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਮਾਏ ਸਨ।

ਸਰਵਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੈਕਰਮੈਂਟੋ sarbjits@gmail.com>

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਵੈਬ ਸਾਈਟ ਉੱਪਰ ਇਹ ਤਾਰੀਖ ਦਰਜ ਹੈ।

"Sir Guru Amardas ij at the irpe age of 95 passes away for heaven on Bhadon Suid 14th (1st Assu) Sambat 1631, (September 1, 1574) ay Giondwal Saihb near iDstirct Amirtsar, after igivng respon- sibility of Guru sihp to the Fourth Nanak, Sir Guru

ਸੰਮਤ	ਵਦੀ-ਸੁਦੀ ਮੁਤਾਬਕ	ਪ੍ਰਵਿਸ਼ਟੇ ਮੁਤਾਬਕ
547	12 ਅੱਸੂ	2 ਅੱਸੂ
548	1 ਅੱਸੂ	2 ਅੱਸੂ
549	22 ਭਾਦੋਂ	2 ਅੱਸੂ
550	9 ਅੱਸੂ	2 ਅੱਸੂ
551	29 ਭਾਦੋਂ	2 ਅੱਸੂ
552	18 ਭਾਦੋਂ	2 ਅੱਸੂ
553	5 ਅੱਸੂ	2 ਅੱਸੂ
554	25 ਭਾਦੋਂ	2 ਅੱਸੂ
555	13 ਅੱਸੂ	2 ਅੱਸੂ
556	3 ਅੱਸੂ	2 ਅੱਸੂ
557	23 ਭਾਦੋਂ	2 ਅੱਸੂ

Ramdas ij". (sgpc.net) ਇਥੇ 1 ਅੱਸੂ, ਭਾਦੋਂ ਸੁਦੀ 14, ਇਕ ਦਿਨ ਦੇ ਫਰਕ ਨਾਲ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤਾਰੀਖ (1 ਸਤੰਬਰ) ਸਹੀ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਛਾਪੀ ਗਈ 1965-66 ਦੀ ਡਾਇਰੀ ਵਿੱਚ "2 ਉਸਸ 1661 Sam- vat, 1 Sept 1574 A.D."

ਦਰਜ ਹੈ। ਪਰ 1975-76 ਈ: ਦੀ ਡਾਇਰੀ ਵਿੱਚ, "ਭਾਦੋਂ ਸੁਦੀ 15, ਅੱਸੂ ਪ੍ਰਵਿਸ਼ਟੇ 1, ਸੰਮਤ 1631 ਬਿ:., 1 ਸਤੰਬਰ ਸੰਨ 1574 ਈ:., ਬੁੱਧਵਾਰ" ਦਰਜ ਹੈ। ਇਥੇ ਵੀ ਪ੍ਰਵਿਸ਼ਟਾ (1 ਅੱਸੂ) ਗਲਤ ਹੈ ਪਰ ਤਿੱਥ, ਤਾਰੀਖ ਅਤੇ ਦਿਨ ਠੀਕ ਹੈ। ਵਦੀ-ਸੁਦੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਿਸ਼ਟੇ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਵੇਲੇ ਜਾਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤਾਰੀਖ 'ਚ ਬਦਲੀ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਕਿਤੇ ਨਾ ਕਿਤੇ ਗਲਤੀ ਹੋਣ ਦੇ ਸੰਭਾਵਨਾ ਰਹਿੰਦੀ ਹੀ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਦਿਹਾੜੇ ਦੀ ਤਾਰੀਖ, ਭਾਦੋਂ ਸੁਦੀ 15 (ਪੁੰਨਿਆ) 2 ਅੱਸੂ ਸੰਮਤ 1631 ਬਿਕ੍ਰਮੀ ਦਿਨ ਬੁੱਧਵਾਰ (1 ਸਤੰਬਰ 1574 ਈ: ਜੁਲੀਅਨ) ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਤਾਰੀਖ ਹੈ। ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਕੈਲੰਡਰ ਵਿੱਚ ਵੀ 2 ਅੱਸੂ ਹੀ ਦਰਜ ਹੈ।

ਚੰਦਰ-ਸੂਰਜੀ ਬਿਕ੍ਰਮੀ ਕੈਲੰਡਰ ਵਿੱਚ ਤਾਰੀਖਾਂ ਦੋਵੇਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ, ਵਦੀ-ਸੁਦੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਸ਼ਟਿਆਂ 'ਚ ਲਿਖੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਭਾਦੋਂ ਸੁਦੀ 15, ਚੰਦ ਦੇ ਕੈਲੰਡਰ ਦੀ ਤਿੱਥ ਹੈ। ਚੰਦ ਧਰਤੀ ਦੇ ਦੁਵਾਲੇ ਘੁੰਮਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਚੱਕਰ 29.53 ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਚੰਦ ਦੇ ਸਾਲ ਵਿੱਚ 354.37 ਦਿਨ ਮੰਨੇ ਗਏ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਧਰਤੀ ਸੂਰਜ ਦੁਵਾਲੇ 365.2422 ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਇਕ ਚੱਕਰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਚੰਦ ਦਾ ਇਕ ਸਾਲ, ਸੂਰਜੀ ਸਾਲ ਤੋਂ ਲੱਗ-ਭੱਗ 11 ਦਿਨ ਛੋਟਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਹੈ ਸਾਡੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦੀ ਅਸਲ ਜੜ੍ਹ।

ਹੁਣ ਜੇ ਹਿਜਰੀ ਕੈਲੰਡਰ ਵਾਂਗੂ ਹੀ ਸਾਰੇ ਦਿਹਾੜੇ ਮਨਾਏ ਜਾਣ ਤਾਂ ਹਰ ਸਾਲ ਉਹ ਦਿਹਾੜਾ ਪਹਿਲੇ ਸਾਲ ਨਾਲੋਂ 11 ਦਿਨ ਪਹਿਲਾ ਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਪਰ ਚੰਦਰ-ਸੂਰਜੀ ਬਿਕ੍ਰਮੀ ਕੈਲੰਡਰ ਵਿੱਚ ਅਜੇਹਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਚੰਦ ਦਾ ਸਾਲ, ਸੂਰਜੀ ਬਿਕ੍ਰਮੀ ਸਾਲ ਤੋਂ ਹਰ ਸਾਲ 11 ਦਿਨ ਪਿੱਛੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸੂਰਜੀ ਸਾਲ ਦੇ ਨੇੜੇ-ਤੇੜੇ ਰੱਖਣ ਲਈ, ਹਰ ਦੂਜੇ-ਤੀਜੇ ਸਾਲ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਕ ਮਹੀਨਾ ਹੋਰ ਜੋੜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਸਾਲ ਚੰਦ ਦੇ ਸਾਲ ਵਿੱਚ 13 ਮਹੀਨੇ ਅਤੇ 384 ਦਿਨ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। 19 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜੇਹਾ 7 ਵਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 2023 ਈ: ਵਿੱਚ ਸਾਵਣ ਦਾ ਮਹੀਨਾ ਦੋ ਵਾਰ ਆਇਆ ਸੀ। 2026 ਈ: ਵਿੱਚ ਜੇਠ ਅਤੇ 2029 ਈ: ਵਿੱਚ ਚੇਤ ਦਾ ਮਹੀਨਾ ਦੋ ਵਾਰ ਆਵੇਗਾ।

ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਦਿਹਾੜੇ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਤਾਰੀਖ , ਭਾਦੋਂ ਸੁਦੀ 15 (ਪੁੰਨਿਆ) 2 ਅੱਸੂ ਸੰਮਤ 1631 ਬਿਕ੍ਰਮੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਜੇ ਅਸੀਂ ਇਹ ਦਿਹਾੜਾ ਭਾਦੋਂ ਸੁਦੀ 15 ਨੂੰ ਮਨਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਇਹ ਸਧਾਰਨ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਤੋਂ 11 ਦਿਨ ਪਹਿਲਾ ਆਵੇਗਾ, ਪਰ ਜਿਸ ਸਾਲ ਚੰਦ ਦੇ ਸਾਲ ਦੇ 13 ਮਹੀਨੇ ਹੋਣਗੇ, ਉਸ ਸਾਲ ਇਹ ਦਿਹਾੜਾ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਤੋਂ 18-19 ਦਿਨ ਪਿੱਛੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਇਹ ਦਿਹਾੜਾ ਪ੍ਰਵਿਸ਼ਟੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਭਾਵ 2 ਅੱਸੂ ਨੂੰ ਮਨਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਹਰ ਸਾਲ ਇਹ ਦਿਹਾੜਾ 2 ਅੱਸੂ ਨੂੰ ਹੀ ਆਵੇਗਾ। ਹੁਣ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਅਸੀਂ ਇਹ ਦਿਹਾੜਾ ਅਸਲ ਪ੍ਰਵਿਸ਼ਟੇ ਨੂੰ ਮਨਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਗੁਰਮਤਿ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਅਸੂਲ ਦੀ ਅਵੱਗਿਆ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਦਿਹਾੜੇ, ਅਸਲ ਪ੍ਰਵਿਸ਼ਟਿਆਂ ਮੁਤਾਬਕ ਮਨਾਉਣ ਦਾ ਹੌਸਲਾ ਕਰੇਗੀ, ਜੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਕਿਉਂ?

ਭੋਲੇ ਬੰਦਿਆਂ 'ਚ ਰੱਬ ਵੱਸਦੈ

ਕਾਰਗਿੱਲ ਤੋਂ ਪੰਜ ਮਹੀਨੇ ਮਗਰੋਂ ਛੁੱਟੀ ਆਇਆ ਤਾਂ ਕਈ ਦਿਨ ਸਿਹਤ ਢਿੱਲੀ ਜਿਹੀ ਰਹੀ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਾਰਗਿੱਲ ਅਤੇ (ਲੇਹ- ਲੱਦਾਖ) ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਮੌਸਮ ਬਹੁਤ ਠੰਢਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਜੂਨ- ਜੁਲਾਈ ਵਿੱਚ ਵੀ ਰਜਾਈ ਲੈ ਕੇ ਸੌਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ! ਆਪਣੇ ਇੱਧਰ ਹਰਿਆਣੇ, ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕਹਿਰ ਦੀ ਗਰਮੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਜਦੋਂ ਛੁੱਟੀ ਕੱਟ ਕੇ ਵਾਪਸ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਮੁੜਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਵੀ ਕਈ ਦਿਨ ਸਿਹਤ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਛੁੱਟੀ ਆਉਂਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਵੀ ਕੁਝ ਦਿਨ ਇਹੀ ਹਾਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕੁਦਰਤੀ ਵਰਤਾਰਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਮੌਸਮ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਖੈਰ!

ਇਸ ਵਾਰ ਵੀ ਜਦੋਂ ਘਰ ਪਹੁੰਚਿਆ ਤਾਂ ਦੋ- ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਘਰ ਹੀ ਰਿਹਾ ਕਿਉਂਕਿ ਸਰੀਰ ਟੁੱਟਦਾ ਜਿਹਾ ਜਾਪਦਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਲੇਟਿਆ ਆਪਣਾ ਮੋਬਾਇਲ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਸਾਂ ਕਿ ਬਾਹਰੋਂ ਫੇਰੀ ਵਾਲੇ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਕੰਨੀ ਪਈ।

ਮਾਤਾ ਜੀ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ ਕਿ ਆਲੂਆਂ ਦੀ ਬੋਰੀ ਹੀ ਸੁੱਟਵਾ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਆਉਂਦੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਆਲੂਆਂ ਦੇ ਰੋਟ ਵੱਧਣ ਵਾਲੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਹੌਲੀ ਜਿਹੀ ਉਠਿਆ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਫੇਰੀ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਆਵਾਜ਼ ਮਾਰੀ।

'ਬਾਈ, ਆਲੂ ਕਿਵੇਂ ਲਾਏ?' ਮੈਂ ਪੁੱਛਿਆ।
'ਫੌਜੀ ਸਾਹਬ, ਤੁਸੀਂ ਉੱਝ ਹੀ ਲੈ ਜਾਓ।' ਉਹ ਅੱਗਿਓਂ ਹੱਸ ਕੇ ਬੋਲਿਆ।
ਮੈਂ ਬੋੜਾ ਹੈਰਾਨੀ ਨਾਲ ਉਸਦੇ ਚਿਹਰੇ ਵੱਲ ਦੇਖਿਆ।
ਕਹਿੰਦਾ, 'ਪਛਾਣਿਆ ਨਹੀਂ?'
'ਨਾ ਬਾਈ!' ਮੈਨੂੰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਉਸਦੀ ਪਛਾਣ ਨਹੀਂ ਸੀ ਆਈ।
'ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਪਿੰਡ ਦਾ 'ਕਾਲੂ' ਹਾਂ।' ਉਹ ਹੱਸ ਕੇ ਬੋਲਿਆ।
'ਕਾਲੂ...?'
'ਆਹ...!' ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਪਛਾਣ ਕਰਵਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ।
'ਅੱਛਾ... ਅੱਛਾ' ਮੈਨੂੰ ਉਸਨੂੰ ਚਿਹਰਾ ਚੇਤੇ ਆ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਘਰ ਚੱਲਣ ਲਿਆ ਕਿਹਾ।

'ਨਾ ਬਾਈ, ਮੇਰੇ ਕੱਪੜੇ ਗੰਦੇ ਨੇ!' ਉਸਨੇ ਸੰਕੋਚ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ।
ਮੈਂ ਕਿਹਾ, 'ਕੋਈ ਨਾ... ਫੇਰ ਕੀ ਹੋਇਆ? ਤੂੰ ਘਰ ਚੱਲ।' ਉਹ ਰਤਾ ਸ਼ਰਮ ਜਿਹੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਉਸਦੀ ਰੋਹੜੀ ਦਾ ਹੈਂਡਲ ਫੜਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੇ ਬੂਹੇ ਅੱਗੇ ਲੈ ਆਇਆ। ਮੇਰੇ ਪਿੱਛੇ ਉਹ ਵੀ ਘਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆ ਗਿਆ।

ਮੈਂ ਮੰਜੀ ਡਾਹ ਦਿੱਤੀ। ਪੇਂਡੂ (ਦੇਸੀ) ਬੰਦਾ ਮੇਰੀ ਭਾਵਨਾ ਸਮਝ ਗਿਆ ਅਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹਦਿਲੀ ਨਾਲ ਮੰਜੇ 'ਤੇ ਬਹਿ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਚਾਹ ਬਣਵਾਉਣ ਲਈ ਰਸੋਈ 'ਚ

ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਮੰਜੀ 'ਤੇ ਚੌਕੜੀ ਮਾਰ ਕੇ ਬੈਠ ਗਿਆ।

ਚਾਹ ਪੀਂਦਿਆਂ ਉਸਨੇ ਬਰਫੀ ਦਾ ਪੀਸ ਨਾ ਚੁੱਕਿਆ। ਮੈਂ ਕੋਲ ਬੈਠਾ ਉਸਦੇ ਵੱਲ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਸਾਂ। ਮੈਂ ਕਿਹਾ, 'ਕਾਲੂ, ਬਰਫੀ ਵੀ ਖਾ ਲੈ।'

ਕਹਿੰਦਾ, 'ਪਹਿਲਾਂ ਚਾਹ ਮੁੱਕ ਲੈਣ ਦੇ। ਫੇਰ ਖਾਵਾਂਗਾ।'

ਮੈਂ ਚੁੱਪ ਕਰ ਗਿਆ। ਚਾਹ ਪੀ ਕੇ ਉਹਨੇ ਬਰਫੀ ਵਾਲੀ ਪਲੇਟ ਚੁੱਕੀ ਅਤੇ ਖਾਲੀ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਅੱਗੇ ਧਰ ਦਿੱਤੀ। ਮੈਂ ਉਸਦੇ ਭੋਲੇਪਣ ਨੂੰ ਸਮਝ ਰਿਹਾ ਸਾਂ। ਉਹ ਅਨਪੜ੍ਹ ਬੰਦਾ 'ਸਮਾਜਿਕਤਾ' ਭਾਵੇਂ ਬਹੁਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਣਦਾ ਪਰ ਦਿਲ ਦਾ ਸਾਫ ਸੀ।

ਚਾਹ ਪੀ ਕੇ ਉਸਨੇ ਖੁਦ ਹੀ ਆਲੂਆਂ ਦੀ ਬੋਰੀ ਸਾਡੇ ਘਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀ। ਮੈਂ ਪੈਸੇ ਪੁੱਛੇ ਤਾਂ ਅੱਗਿਓਂ 'ਨਾ' ਕਰੀ ਜਾਵੇ। ਮੈਂ ਕਿਹਾ, 'ਮਿੱਤਰਾ, ਪੈਸੇ ਤਾਂ ਲੈਣੇ ਪੈਣੇ ਨੇ।'

ਕਹਿੰਦਾ, 'ਚੱਲ ਧੱਕਾ ਕਰਦਾ ਏਂ ਤਾਂ ਫੇਰ 470 ਦੇ ਛੱਡ... ਮੈਂ 500 ਦੀ ਬੋਰੀ ਵੇਚਦਾ ਹਾਂ। ਪਰ ਮੰਡੀਓਂ ਮੈਨੂੰ 470 ਦੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ... ਤੂੰ 470 ਹੀ ਦੇ ਛੱਡ।'

ਮੈਂ 500 ਰੁਪਏ ਉਸਦੀ ਜੇਬ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦਿੱਤੇ। ਉਹ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਲੱਗਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਮਨ੍ਹਾਂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਚਲਾ ਗਿਆ।

ਇਸ ਵਾਰ ਛੁੱਟੀ ਦੌਰਾਨ ਪਿੰਡ ਗੋਤਾ ਲੱਗਿਆ ਤਾਂ ਪਿੰਡ ਦੇ ਮੌਤ 'ਤੇ ਹੀ ਮੁੰਡਿਆਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਘੇਰ ਗਿਆ। ਅਖੇ, 'ਫੌਜੀਆ, ਕਾਲੂ ਬਹੁਤ ਸਿਫਤਾਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤੇਰੀਆਂ।' ਮੈਂ ਕਿਹਾ, 'ਕੀ ਹੋਇਆ?'

ਅਖੇ, 'ਫੌਜੀ ਬਾਹਲਾ ਵਧੀਆ ਬੰਦਾ। ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਲੈ ਗਿਆ, ਮੰਜੇ 'ਤੇ ਬਿਠਾਇਆ ਤੇ ਨਾਲੇ ਚਾਹ ਪਿਆਈ। ਬਰਫੀ ਖੁਆਈ। ਸੱਚੀਓਂ ਫੌਜੀ ਹੀਰਾ ਬੰਦਾ ਹੈ।' ਮੈਂ ਕਿਹਾ, 'ਇਹ ਕਿਹੜਾ ਵੱਡਾ ਕੰਮ ਐ, ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਦਾ ਬੰਦਾ ਸੀ, ਸੇ ਉਸਦੀ ਇੱਜਤ ਕਰਨੀ ਮੇਰਾ ਫਰਜ਼ ਸੀ।'

ਖੈਰ, ਮੈਂ ਹੈਰਾਨ ਹਾਂ ਕਿ ਦੇਸੀ (ਪੇਂਡੂ) ਬੰਦੇ ਵੀ ਕਿੰਨੇ ਭੋਲੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਰਤਾ ਕੁ ਪਿਆਰ- ਮਹੁੱਬਤ ਨਾਲ ਹੀ ਜਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਅੱਜ ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਲੱਖਾਂ ਰੁਪਏ ਦੇ ਦਿਓ ਉਹ ਦਿਲੋਂ ਸਤਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ/ ਆਪਣਾਪਣ ਨਹੀਂ ਜਤਾਉਂਦਾ। ਪਰ! ਪੇਂਡੂ ਅਨਪੜ੍ਹ ਬੰਦੇ ਸਿਰਫ ਮੁਹੱਬਤ ਨਾਲ ਹੀ ਜਿੱਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਗੱਲ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਰ! ਕਾਲੂ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਤੀ ਪਿਆਰ, ਸਤਿਕਾਰ ਸਦਾ ਲਈ ਘਰ ਕਰ ਗਿਆ ਸੀ।

ਡਾ: ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਚਾਠੋਰ 90414-98009

ਨਿੱਭ ਵਾਲਾ ਪੈਨ (ਬਚਪਨ ਦੀ ਯਾਦ)

ਬਚਪਨ ਦੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਤਹਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਆਨੰਦਤ ਕਰਦੀਆਂ ਜਦੋਂ ਕਦੇ ਮਿੱਤਰ ਮੰਡਲੀ ਚਰਚਾ ਕਰਦੀ ਤਾਂ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਅਜਿਹੇ ਵੀ ਸੀ। ਬਚਪਨ ਵਿੱਚ ਜਿਆਦਾ ਘਟਨਾਵਾਂ ਤਾਂ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਅਤੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਤੋਂ ਕੁੱਟ ਖਾਣ ਦੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ। ਮੈਨੂੰ ਯਾਦ ਹੈ ਉਸ ਵੇਲੇ ਅਧਿਆਪਕ ਸੁੰਦਰ ਲਿਕਾਈ ਨੂੰ ਕੁਝ ਜਿਆਦਾ ਹੀ ਮਹੱਤਵ ਦਿੰਦੇ ਸਨ।

ਇਹ ਸੁੰਦਰ ਲਿਖਾਈ ਵੀ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੁੱਟਣ ਲਈ ਵੱਧ ਮਿਲੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਾਂਗ ਸਨ। ਪਹਿਲੀਆਂ ਕਲਾਸਾਂ ਵਿੱਚ ਫੱਟੀ ਅਤੇ ਕਲਮ। ਕਾਲੀ ਸਿਆਹੀ ਅਤੇ ਕਲਮ ਨਾਲ ਜਦੋਂ ਅੱਖਰ ਬਣਾ ਬਣਾ ਲਿਖਦੇ ਤਾਂ ਓ ਪਾਉਣਾ ਸਾਡੇ ਲਈ ਅਤਿ ਕਠਨ ਕੰਮ ਸੀ। ਇਸ ਓ ਨੇ ਉਲਝਾਈ ਰੱਖਿਆ ਜਦੋਂ ਵੱਡੀਆਂ ਕਲਾਸਾਂ ਵਿੱਚ ਗਏ ਤਾਂ ਨਿੱਭ ਵਾਲਾ ਪੈਨ ਅਤੇ ਦੋ ਲਾਈਨਾਂ ਅਤੇ ਚਾਰ ਲਾਈਨਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ।

ਇਸ ਨਿੱਭ ਵਾਲੇ ਪੈਨ ਮੇਰੇ ਲਈ ਬਹੁਤ ਮੁਸੀਬਤ ਬਣ ਕੇ ਅਇਆ ਕਿ ਇੱਕ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਹੀ ਇਸ ਨੇ ਤਿੰਨ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਤੋਂ ਕੁੱਟ ਪਵਾ ਦਿੱਤੀ। ਹੋਇਆ ਇੱਕ ਕਿ ਮੈਂ ਨੌਵੀਂ ਕਲਾਸ ਵਿੱਚ ਪੜਦਾ ਸੀ ਸਾਡਾ ਦੂਜਾ ਪੀਰੀਅਡ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਮਲਾ ਜੈਨ ਮੈਡਮ ਪੜਾਉਂਦੀ ਸੀ ਬਹੁਤ ਸਖਤ ਮਿਜਾਜ ਉਸ ਦਾ ਘਰਵਾਲਾ ਸਾਨੂੰ ਹਿਸਾਬ ਪੜਾਉਂਦਾ ਸੀ ਸੁਭਾਉ ਉਸਦਾ ਵੀ ਹਿਸਾਬ ਵਾਂਗ ਨਾ-ਸਮਝਣ ਯੋਗ। ਅੱਜ ਮੈਡਮ 10 ਮਿੰਟ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਆਈ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਪੀਰੀਅਡ ਵਿੱਚ 30 ਮਿੰਟ ਰਹਿ ਗਿਆ।

ਪਰ ਇਹ 30 ਮਿੰਟ ਉਸ ਦਿਨ ਮੁਸੀਬਤ ਬਣਕੇ ਆਏ ਮੇਰੇ ਲਈ ਅਤੇ ਮੈਡਮ ਲਈ। ਕਮਲਾ ਜੈਨ ਮੈਡਮ ਪੜਾਉਂਦੇ ਪੜਾਉਂਦੇ ਐਨਕਾਂ ਕਦੇ ਹੋਠਾਂ ਕਦੇ ਉੱਪਰ ਕਰ ਕੇ ਪੜਾ ਰਹੇ ਸੀ। ਅਚਾਨਕ ਮੇਰੇ ਤੇ ਨਿੰਗਾ ਕੀ ਵੱਜੀ ਬੱਸ ਪੜਾਉਂਦੇ ਪੜਾਉਂਦੇ ਮੇਰੇ ਬੈਚ ਕੋਲ ਆ ਖੜ੍ਹੀ। ਮੈਡਮ ਦੀ ਫੋਟੋ ਬਣਨ ਦੇ ਨੇੜੇ ਸੀ।

ਜਦੋਂ ਲਾਈਨਾਂ ਮਾਰਦੇ ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰ ਲਿਆ ਪੂਰੀ ਤਿਆਰੀ ਨਾਲ ਮੈਡਮ ਨੇ ਬੱਧ ਵੱਟ ਲਿਆ ਜਦੋਂ ਮਾਰਿਆ ਤਾਂ ਹੱਥ ਅੱਗੇ ਕਰ ਲਿਆ ਨਿੱਭ ਵਾਲਾ ਪੈਨ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ ਮੈਡਮ ਦੇ ਨਰਮ ਹੱਥਾਂ ਦੀ ਕਿਸਮਤ ਲਾਈਨ ਤੇ ਵੱਜਿਆ ਪਰ ਰਾਸ਼ੀਫਲ ਮੇਰਾ ਖਰਾਬ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਹੱਥ ਵਿੱਚੋਂ ਖੁਨ ਇੱਝ ਚੱਲਣ ਲੱਗਾ

ਜਿਵੇਂ ਕਦੇ ਪੈਨ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਆਹੀ ਮੈਡਮ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਦਸ ਰਹੀਆਂ ਸੀ ਵੀ ਮੇਰੀ ਸ਼ਾਮਤ ਆਈ ਕਿ ਆਈ। ਫੇਰ ਦੂਜਾ ਬੱਧਤ ਨਹੀ ਵਜ ਸਕਿਆ ਮੈਡਮ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਤੇਜੀ ਨਾਲ ਖੁਨ ਵਗਣ ਲੱਗਾ। ਮੈਡਮ ਨੇ ਪਰਸ ਵਿੱਚੋਂ ਰੁਮਾਲ ਕੱਢਿਆ ਹੱਥ ਤੇ ਬੰਨਿਆ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਬੁਤ ਬੁਤ

ਕਰਦੀ ਸ਼ਾਇਦ ਕਹਿ ਰਹੀ ਸੀ ਦੇਖਦੀ ਹਾਂ ਤੈਨੂੰ ਕੱਲ ਨੂੰ। ਮੈਡਮ ਨੇ ਡਿਸਪੈਂਸਰੀ ਵਿੱਚ ਜਾਕੇ ਪੱਟੀ ਕਰਾਈ ਨਾਲ ਹੀ ਉਦੇ ਪਤੀ ਦੇਵ ਸਾਡੇ ਹਿਸਾਬ ਵਾਲੇ ਮਾਸਟਰ ਸੰਭੂ ਜੈਨ ਆ ਗਏ। ਮੈਡਮ ਨੇ ਘਰੇ ਚਾਲੇ ਪਾ ਦਿੱਤੇ।

ਸੰਭੂ ਮਾਸਟਰ ਸਾਡੀ ਕਲਾਸ ਲੈਣ ਆ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੂੰ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਮੈ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਪੈਨ ਮਾਰਿਆ ਉਧਰੋਂ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮਾਸਟਰ ਜੀ ਇਹਨੇ ਮੇਰੇ ਵੀ ਇੱਕ ਦਿਨ ਪੈਨ ਮਾਰਿਆ ਸੀ ਦੂਜਾ ਕਹਿੰਦਾ ਇਹਨੇ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮਾਰੀ ਸੀ ਰੱਪਟਾਂ ਲਿਖਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਜਿਆਦਾ ਅਤੇ ਬਾਣੇਦਾਰ ਇੱਕ। ਚਲੇ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਤਾਂ ਹਿਸਾਬ ਕਿਤਾਬ ਕਰ ਹੀ ਲੈਣਾ ਸੀ। ਮਾਸਟਰ ਸੰਭੂ ਨੇ ਵੀ ਮੁਰਗਾ ਬਣਾ ਲਿਆ ਨਾਲੇ ਉਹ ਸ਼ਾਕਾਹਾਰੀ ਸੀ ਪਰ ਫੇਰ ਵੀ ਕਹਿੰਦਾ ਬਣਜਾ ਮੁਰਗਾ। ਪੀਰੀਅਡ ਮੁੱਕਿਆ ਮਾਸਟਰ ਜੀ ਚਲੇ ਗਏ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਰੱਪਟ ਲਿਖਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਮਦੁੱਈਆਂ ਤੋਂ

ਲਿਆ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਮਾਸਟਰ ਨੂੰ ਵੀ ਰਾਸਤੇ ਵਿੱਚ ਘੇਰ ਲਈਏ ਪਰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਜੇ ਨਾ ਰੋਕਦਾ ਤਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਅੱਜ ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਹੁੰਦਾ। ਮਾਸਟਰਾਂ ਦੇ ਏਕੇ ਦਾ ਵੀ ਉਸ ਦਿਨ

ਪੱਤਾ ਚੱਲਿਆ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਹੋਇਆ ਕਿ ਹਿੰਦੀ ਵਾਲੇ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਤੋਂ ਵੀ ਕੁੱਟ ਖਾਣੀ ਪਈ। ਉਸ ਦੀ ਚੁੰਡੀ ਬਹੁਤ ਭੇੜੀ ਸੀ ਨਾਲ ਚੁੰਡੀ ਵੱਡਦਾ ਨਾਲੇ ਕਹਿੰਦਾ ਕਿ ਅੱਜ ਤੈਨੂੰ ਹਰੀ ਪਤੀ ਦੀ ਚਾਹ ਪਿਆਉਣੀ ਉਦੋਂ ਤਾਂ ਹਰੀ ਪੱਤੀ ਬਾਰੇ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸੁਣਿਆ ਪਰ ਹੁਣ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਗਰੀਨ ਟੀ ਪੈਣ ਵੇਲੇ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਜੀ ਯਾਦ ਆ ਜਾਂਦੇ।

ਹੁਣ ਤਾਂ ਦੋਨੋ ਮਾਸਟਰ ਜੀ ਸਵਰਗ ਸਿਧਾਰ ਗਏ ਪਹਿਲਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੁੱਟਣ ਦਾ ਅਹਿਸਾਨ ਜਿਤਾਉਂਦੇ ਸੀ ਕਿ ਸਾਡੇ ਕੁੱਟਣ ਨਾਲ ਅੱਜ ਤੂੰ ਅਫਸਰ ਬਣ ਗਿਆ। ਹੁਣ ਉਸ ਦਿਨ ਦੀ ਕੁੱਟ ਨੇ ਕਿਵੇਂ ਅਫਸਰ ਬਣਾਇਆ ਇਹ ਅੱਜ ਤੱਕ ਸਮਝ ਨਹੀ ਆਈ। ਪਰ ਅੱਜ ਵੀ ਜਦੋਂ ਉਸ ਦਿਨ ਦੀ ਕੁੱਟ ਯਾਦ ਆਉਂਦੀ ਤਾਂ ਸਵਾਦ ਜਿਹਾ ਆ ਜਾਂਦਾ ਕਿ ਪੈਨ ਦੇ ਨਿੱਭ ਨੇ ਕੁੱਟ ਪਵਾ ਦਿੱਤੀ ਪਰ ਭੁਣੇ ਜੀ ਵੀ ਕਈ ਦਿਨ ਪੱਟੀ ਕਰਵਾਉਂਦੀ ਰਹੀ ਉਸ ਦੀ ਕਿਸਮਤ ਵਾਲੀ ਲਾਈਨ ਵਿੱਚੋਂ ਟੁੱਟ ਗਈ ਸੀ ਉਹ ਦੁਬਾਰਾ ਬਣ ਗਈ ਉਸ ਤੋਂ ਅੱਜ ਤੱਕ ਨਿੱਭ ਵਾਲਾ ਪੈਨ ਨਹੀ ਵਰਤਿਆ। ਟੀ ਜਰੂਰ ਪੀ ਲੈਂਦੇ ਉਦੋਂ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਜੀ ਯਾਦ ਆ ਜਾਂਦੇ।

ਇੱਕ ਦਿਨ ਖਾਧੀ ਕੁੱਟ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਚਿਰ ਯਾਦ ਰਹੀ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਮੈ ਨਹੀ ਦੱਸਿਆ ਪਰ ਅਚਾਨਕ ਇੱਕ ਦਿਨ ਮਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ ਪੱਤਾ ਲੱਗਦੇ ਹੀ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਜਾ ਵੱਜੀ ਮਾਸਟਰ ਜੀ ਦੇ ਘਰ ਮਾਤਾ ਮਾਤਾ ਜੀ ਕਹਿ ਕੇ ਭੇਟ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣਾ ਹੱਥ ਦਿਖਾਇਆ ਟੈਟਨਸ ਦਾ ਟੀਕਾ। ਚਲੇ ਮਾਂ ਤਾਂ ਵਾਪਸ ਆ ਗਈ ਪਰ ਹੁਣ ਅੱਗੇ ਲਈ ਬੱਚਤ ਹੋ ਗਈ। ਅੱਜ ਵੀ ਸੋਚਦਾਂ ਕਿ ਮਾਵਾਂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤ ਲਈ ਕਿਸੇ ਗੈਗਸਟਰ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀ ਹੁੰਦੀਆਂ।

ਡਾ. ਸੰਦੀਪ ਘੰਡ 9815139576

'ਝੂਠ ਦੀ ਬੱਲੇ ਬੱਲੇ'

ਸੱਚ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਤੇ ਮੰਨਣ ਵਾਲੇ, ਲੋਕੋ! ਇਥੇ ਨੇ ਟਾਂਵੇ ਟੱਲੇ। ਝੂਠ ਦੇ ਸਾਥੀ ਬੜੇ ਨੇ ਇਥੇ,

ਤਦੇ ਝੂਠ ਦੀ ਬੱਲੇ ਬੱਲੇ! ਸੱਚ ਬੋਲਣ ਤੇ ਭਾਂਬੜ ਮੱਚਦੇ, ਨਾ ਝੂਠਿਆਂ ਤੋਂ ਜਾਂਦੇ ਝੱਲੇ।

'ਮੇਜਰ' ਬੇ-ਦਲੀਲੇ ਲੋਕੀ, ਤਾਰੀਂ ਕਰਦੇ ਪਏ ਨੇ ਹੱਲੇ। ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ ਬੁਢਲਾਡਾ 94176 42327

ਪਿੰਡ ਦੰਦਰਾਲਾ ਢੀਂਡਸਾ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸਰਪੰਚ ਸ਼੍ਰੀ ਰਲਾ ਰਾਮ

ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ
91-94635-53962

ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅੰਦਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਥਾਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਪਿੰਡਾਂ 'ਚ ਪੰਚਾਇਤ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਮੁਢਲੀ ਇਕਾਈ ਹੈ। ਇਸ ਪੰਚਾਇਤ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸੰਸਦ ਤੱਕ ਜਾਣ ਦਾ ਇਹ ਸਫਰ ਬੜਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਕਈ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਪੰਚਾਇਤ ਮੈਂਬਰ ਬਣ ਕੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚੇ ਹਨ। ਪਿੰਡ ਦੰਦਰਾਲਾ ਢੀਂਡਸਾ ਦੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੰਵਿਧਾਨ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੇ ਜਦੋਂ ਪਹਿਲੀ ਪੰਚਾਇਤ ਬਣੀ ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਸਰਪੰਚ ਲਾਲਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰੀਵਾਰ 'ਚੋਂ ਰਲਾ ਰਾਮ ਪਹਿਲੇ ਸਰਪੰਚ ਬਣੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੜੇ ਧੜਲੇ ਨਾਲ ਸਰਪੰਚੀ ਕੀਤੀ। ਉਹ ਪਿੰਡ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਝਗੜਿਆਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਪਿੰਡ ਪੱਧਰ ਤੇ ਹੀ ਆਪਣੇ ਅਸਰ ਰਸੂਖ ਨਾਲ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾ ਦਿੰਦੇ ਸੀ। ਵੈਸੇ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਕਰਕੇ ਪਿੰਡ 'ਚ ਝਗੜੇ ਘੱਟ ਗਏ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪੰਚਾਇਤ ਅਤੇ

ਮੋਹਤਬਰ ਬੰਦਿਆਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਪਿੰਡ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਰਸਤੇ ਖੁਲ੍ਹਾ ਕੇ ਸਾਰੇ ਰਸਤੇ ਸਾਫ਼ ਸੁੱਧਰੇ ਬਣਾ ਦਿੱਤੇ। ਪਿੰਡ ਦੀਆਂ ਗਲੀਆਂ ਦਾ ਵੀ ਸਧਾਰ ਕੀਤਾ। ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਗ੍ਰਾਂਟਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਅੱਜ ਵਾਂਗ ਨਹੀਂ ਸਨ ਆਉਂਦੀਆਂ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਬਹੁਤੇ ਕੰਮ ਆਪਣੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਹੀ ਕਰਨੇ ਪੈਂਦੇ ਸੀ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੀਤੇ। ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਕੂਲ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਧੀਆ ਕੰਮਾਂ ਸਦਕਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਫੈਸਲੇ ਕਰਦਿਆਂ ਦੀ ਫੋਟੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਰਸਾਲੇ 'ਚ ਛਪਣ ਦਾ ਮਾਣ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤਕਰੀਬਨ 10 ਸਾਲ ਸਾਫ਼ ਸੁੱਧਰੀ ਸਰਪੰਚੀ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੀਤੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਪਿੰਡ ਨਿਵਾਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰਪੰਚੀ ਹੱਥਾਈ ਅੱਜ ਵੀ ਕਈ ਵਾਰੀ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਿਆਂ ਕਹਿੰਦੇ ਸੁਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਰਪੰਚੀ ਤਾਂ ਰਲਾ ਮੱਲ ਨੇ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਹ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਨ 1969 ਵਿੱਚ ਅਲਵਿਦਾ ਕਹਿ ਗਏ। ਇਹ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਮਹਾਜਨੀ ਪ੍ਰੀਵਾਰ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਿੰਨ ਪੁੱਤਰਾਂ 'ਚੋਂ ਸ਼੍ਰੀ ਸੰਤ ਰਾਮ ਪਿੰਡ 'ਚ ਦੁਕਾਨਦਾਰੀ ਹੀ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਸਵ: ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਬੰਸ ਲਾਲ ਨੇ ਬੜੇ ਫਰਮਾਸਿਸਟ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ 'ਚ ਬਾਹਰ ਹੀ ਨੌਕਰੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸੇਵਾ -ਮੁਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਾਭੇ ਪਰਿਵਾਰ ਸਮੇਤ ਰਹਿਣ ਲੱਗ ਗਏ। ਅੱਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਪੁੱਤਰ ਮਹਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ ਅਤੇ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਸਮੇਤ ਲੁਧਿਆਣੇ ਵਿਖੇ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ। ਸ਼੍ਰੀ ਰਲਾ ਰਾਮ ਦੇ ਦੂਜੇ ਪੁੱਤਰ ਸਵ: ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਰਨਾਥ ਨੇ ਯੂ.ਪੀ. ਦੇ ਜੰਗਲਾਤ ਵਿਭਾਗ 'ਚ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਈ ਅਤੇ ਸੇਵਾ-ਮੁਕਤੀ ਉਪਰੰਤ ਲੁਧਿਆਣੇ ਵਿਖੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਕਰ ਲਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਮਾਸਟਰ ਹਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਵੀ ਲੁਧਿਆਣੇ ਵਿਖੇ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਵ: ਸ਼੍ਰੀ ਸੰਤ ਰਾਮ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਪੁੱਤਰ ਹਰੀ ਦੇਵ ਅਤੇ ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਕਾਰੋਬਾਰ ਲਈ ਨਾਭਾ ਵਿਖੇ ਆ ਗਏ। ਇਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੀਮੈਂਟ ਸਟੋਰ ਖੋਲ੍ਹ ਲਿਆ, ਹੋਲੀ ਹੋਲੀ ਕਈ ਸਟੋਰ ਬਣਾ ਲਏ ਅਤੇ ਨਾਲੋਂ-ਨਾਲ ਹੀ ਹੋਰੀ ਆਈਸ ਕਰੀਮ ਫੈਕਟਰੀ ਵੀ ਤਕਰੀਬਨ ਪੰਦਰਾਂ ਸਾਲ ਚਲਾਈ। ਫਿਰ ਸੀਮੈਂਟ ਦੇ ਨਾਲ ਪੇਂਟ ਦਾ ਕੰਮ ਵੀ ਕਰ ਲਿਆ। ਹਰੀ ਦੇਵ ਸੰਨ 2000 'ਚ ਮੰਡੀ ਅਹਿਮਦਗੜ੍ਹ ਚਲਾ ਗਿਆ, ਅੱਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੇਟੇ ਰਵੀ ਕੁਮਾਰ ਕਨਿੱਕਾ ਅਤੇ ਗੋਰਵ ਕਨਿੱਕਾ ਲੁਧਿਆਣੇ ਵਿਖੇ ਆਟੋ ਪਾਰਟਸ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਫੈਕਟਰੀ ਚਲਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਦੂਸਰਾ ਬੇਟਾ ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਨਾਭੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਕਰੇ ਇਹ ਪਰਿਵਾਰ ਹੋਰ ਤਰੱਕੀਆਂ ਕਰਨ।

ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦੇ ਸਰੋਤ: ਸਟੇਟ ਐਵਾਰਡੀ ਸਿਧਾਰਥ ਚੰਦਰ

ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਸਟੇਟ ਐਵਾਰਡੀ ਸਿਧਾਰਥ ਚੰਦਰ ਦਾ ਨਾਮ ਜਿਲ੍ਹਾ ਪਠਾਨਕੋਟ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਪਛਾਣ ਦਾ ਮੁਹਤਾਜ ਨਹੀਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਤਨਦੇਹੀ ਤੇ ਮਿਹਨਤ ਸਦਕਾ ਨਿਰੰਤਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾਉਂਦਿਆਂ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਅਤੇ ਸਮਰਪਣ ਨਾਲ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਨਵੀਆਂ ਰੇਖਾਵਾਂ ਖਿੱਚੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਸਦਕਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਸਾਇੰਸ ਅਧਿਆਪਕ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੌਰਾਨ ਸਟੇਟ ਐਵਾਰਡ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ। ਕਰੀਬ 23 ਸਾਲ ਦੀਆਂ ਸਾਇੰਸ ਅਧਿਆਪਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਉਪਰੰਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਲ 2017 ਵਿੱਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੇ ਲੈਕਚਰਾ ਤਰੱਕੀ ਮਿਲੀ। ਸਿਧਾਰਥ ਚੰਦਰ ਦਾ ਜਨਮ 12 ਫਰਵਰੀ 1969 ਨੂੰ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕਿਸਾਨ ਜਿਮੀਦਾਰ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਦਾਸ, ਮਾਤਾ ਆਜ਼ਾ ਰਾਣੀ ਦੀ ਕੁੱਖੋਂ ਹੋਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਤੋਂ ਅੱਠਵੀਂ ਦੀ ਮੁਢਲੀ ਸਿੱਖਿਆ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਬਸਰੂਪ ਪਠਾਨਕੋਟ ਤੋਂ ਹਾਸਿਲ ਕੀਤੀ 1985 ਵਿੱਚ ਰਾਜਪੁਤ ਸਕੂਲ ਸੁਜਾਨਪੁਰ ਤੋਂ ਮੈਟਰਿਕ ਤੇ ਆਦਰਸ਼ ਭਾਰਤੀ ਕਾਲਜ ਪਠਾਨਕੋਟ ਤੋਂ ਬੀ ਐਸ ਸੀ ਉਪਰੰਤ ਬੀ ਐਡ ਰਾਮਗੜੀਆ ਕਾਲਜ ਆਫ਼ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਫਗਵਾੜਾ ਤੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੀ। ਸਿਧਾਰਥ ਚੰਦਰ ਨੇ 1994 ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਸਾਇੰਸ ਅਧਿਆਪਕ ਵਜੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਲੋਹੀਆਂ ਖਾਸ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜਲੰਧਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ। ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੱਦੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਮੀਰਬਲ, ਪਠਾਨਕੋਟ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ। ਉਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸਕੂਲ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕਰਮਭੂਮੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਅਹਿਮ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਰਵਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਦਿਨ ਰਾਤ ਇੱਕ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਆਪਣੀ ਤਨਖਾਹ ਵਿੱਚੋਂ ਪੈਸੇ ਖਰਚ ਕਰਕੇ ਸਕੂਲ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵੱਡਮੁਲਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਉਥੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਮਿਹਨਤ ਅਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ ਨਹੀਂ ਛੱਡੇ। ਗਰੀਬ ਅਤੇ ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੇ ਖਾਸ ਧਿਆਨ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਵਧੇਰੇ ਕਲਾਸਾਂ ਲਗਾਕੇ ਮਿਹਨਤ ਕਰਵਾਈ ਜਿਸ ਦੇ ਫਲਸਰੂਪ ਹਰੇਕ ਸਾਲ ਨਤੀਜੇ 100% ਰਹੇ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕਈ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਸਫਲਤਾ ਦਰਜ ਕਰਦੇ ਗਏ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਰਤਣ ਯੋਗ ਟੀਚਿੰਗ ਏਡ ਆਪ ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਗਿਆਨਕ ਸੋਚ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁਦ ਮਾਡਲ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ, ਸਟੇਟ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ ਤੱਕ ਭਾਗ ਦਵਾਇਆ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਡਾਕਟਰ, ਇੰਜੀਨੀਅਰ, ਅਧਿਆਪਕ, ਟੀਵੀ ਜਰਨਲਿਸਟ ਅਤੇ ਵਕੀਲ ਬਣ ਕੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਐਨ ਸੀ ਸੀ ਅਫਸਰ ਵਜੋਂ ਵੀ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇੰਡੀਆਨ ਆਰਮੀ, ਪੈਰਾ ਮਿਲਟਰੀ ਫੋਰਸਸ, ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਹੋ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਸਿੱਧਾਰਥ ਚੰਦਰ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸਮਰਪਣ ਸਦਕਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 5 ਸਤੰਬਰ, 2010 ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਦੇ ਮੌਕੇ ਤੇ ਸਟੇਟ ਐਵਾਰਡ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

2011 ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਦਲੀ ਸ ਸ ਸ ਸਕੂਲ ਮਾਧੋਪੁਰ ਕੈਂਟ (ਪਠਾਨਕੋਟ) ਵਿੱਚ ਹੋਈ। ਸਟੇਟ ਐਵਾਰਡ ਦੀ ਮਾਣ-ਮਰਜ਼ਾਦਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਦਿਆਂ ਇਥੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਾਰਜਸ਼ੈਲੀ, ਮਿਹਨਤ ਅਤੇ ਕੰਮ ਦੀ ਫਰਤਾਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਛੱਡੀ। ਹਰ ਸਾਲ, ਬਲਾਕ, ਤਹਿਸੀਲ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ, ਸਟੇਟ ਅਤੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਪੱਧਰ ਤੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਬਾਲ ਵਿਗਿਆਨ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀਆਂ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਬਾਲ ਵਿਗਿਆਨ ਕਾਂਗਰਸ, ਅਤੇ ਇੰਸਪਾਇਰ ਐਵਾਰਡ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਲਈ ਕਈ ਕਦਮ ਉਠਾਏ ਤੇ ਸਫਲਤਾ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ। ਐਨ ਸੀ ਆਰ ਟੀ ਵੱਲੋਂ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀ 39ਵੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਵਿਗਿਆਨ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਸਿਲਵਾਸਾ (ਦਾਦਰਾ ਅਤੇ ਨਗਰ ਹਵੇਲੀ) ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਸਮੇਤ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਇਨਾਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ।

ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਐਨ ਐਮ ਐਮ ਐਸ, ਐਨ ਟੀ ਐਸ ਅਤੇ ਜੇ.ਈ.ਈ. ਮੈਰੀਟੋਰੀਅਸ ਸਕੂਲ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਦਿਵਾਇਆ। ਐਨ ਐਮ ਐਮ ਐਸ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਸਕਾਲਰਸ਼ਿਪ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। 5 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਜੇ.ਈ.ਈ. ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਡਿਪਲੋਮਾ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਹੁਣ ਨੌਕਰੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। 5 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਬੀ.ਐਸ.ਸੀ. (ਖੇਤੀਬਾੜੀ) ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਐਨ ਸੀ ਸੀ ਦੇ ਕੈਡਟਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਪਿੰਡ ਦੇ ਚੌਕ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਬਣੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਾਰਕ "ਪਰੀਆਂ ਵਾਲਾ ਬਾਗ" ਨੂੰ ਗੋਦ ਲਿਆ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਹਰ ਹਫ਼ਤੇ ਸਫਾਈ ਕਰਵਾਏ। ਉਹ ਪਿੰਡ ਦੇ ਆਂਗਣਵਾੜੀ ਕੇਂਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਹੈਂਡ ਵਰਕ ਅਤੇ ਟਾਇਲਟਾਂ ਦੀ ਸਫਾਈ ਵੀ ਕਰਵਾਏ। ਸਿਧਾਰਥ ਚੰਦਰ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਐਨ ਸੀ ਸੀ, ਕੈਰੀਅਰ ਅਤੇ ਗਾਈਡੈਂਸ, ਸਾਇੰਸ ਕਲੱਬ ਅਤੇ ਸਕੂਲ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਉਹ ਸਕੂਲ ਪੱਧਰੀ ਇੰਟਰ ਹਾਊਸ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ, ਬਲਾਕ ਪੱਧਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਹਰੇਕ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਭਾਗ ਲੈਂਦੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲੋਂ ਮਨਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਾਲਾਨਾ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਤਿਉਹਾਰ 15 ਅਗਸਤ ਅਤੇ 26 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰੀ ਸਮਾਰੋਹ ਵਿੱਚ ਐਨ ਸੀ ਸੀ ਕੈਡਟਾਂ ਨੂੰ ਭਾਗ ਦਿਵਾਉਂਦੇ ਅਤੇ ਜਿੱਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਉਂਦੇ। ਐਨ ਸੀ ਸੀ ਦੇ ਕੈਡਟਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਸਾਲ ਫੋਜੀ ਕੈਂਪ, ਟ੍ਰੈਕਿੰਗ ਕੈਂਪ, ਆਰ।ਡੀ। ਪਰੇਡ ਕੈਂਪ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਦਿਵਾਕੇ ਉਥੇ ਵੀ ਪੇਂਜ਼ੀਸ਼ਨ ਹਾਸਲ ਕਰਦੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਬਚਾਓ, ਉਰਜਾ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਬਚਾਓ, ਪਲਸ ਪੋਲਿਓ, ਏਡਸ, ਡੇਂਗੂ, ਸਵਾਈਨ ਫਲੂ, ਕੈਂਸਰ, ਵੋਟਰ ਦਿਵਸ, ਨਸ਼ਿਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਗਰੂਕਤਾ, ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਕੰਟਰੋਲ, ਨਕਲ ਵਿਰੋਧੀ ਅਭਿਆਨ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਸੰਬੰਧੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈ ਕੇ, ਸਿਧਾਰਥ ਚੰਦਰ ਆਪਣੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਸਿਖਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮ ਰੋਲ ਅਦਾ ਕਰਦੇ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਵਿਦਿਆਕ ਅਭਿਆਸ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਬਲਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਵੈ-ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮਾਹਰ ਬਣਾਇਆ। "ਉਲਫ਼ ਏਜ ਹੋਮ ਪਿੰਡ ਬੜੇਈ" ਪਠਾਨਕੋਟ ਵਿੱਚ ਹਰ ਸਾਲ ਐਨ ਸੀ ਸੀ ਕੈਡਟਾਂ ਨਾਲ ਬੁਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹਰ ਸਾਲ ਬੇਸਹਾਰੇ, ਫਾਦਰ ਲੇਸ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰਤਮੰਦ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਤਾਬਾਂ, ਵਰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਫੀਸ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। "ਬੇਟੀ ਬਚਾਓ, ਬੇਟੀ ਪੜ੍ਹਾਓ" ਮੁਹਿੰਮ ਤਹਿਤ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਕੂਲ ਦੀਆਂ 18 ਸਾਲ ਉਮਰ ਦੀਆਂ 50 ਲੜਕੀਆਂ ਦਾ ਮੁਫ਼ਤ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਕਰਵਾਇਆ।

ਲਈ, ਅਧਿਆਪਕ ਨੇ ਦਾਨੀ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਡੀਪ ਬੋਰ ਕਰਵਾਇਆ।

2017 ਵਿੱਚ, ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਲੈਕਚਰਾਰ (ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ) ਦੇ ਪਦ 'ਤੇ ਉੱਠਣ ਹੋ ਕੇ ਸ ਸ ਸਕੂਲ ਸੰਸਾਰਪੁਰ (ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ) ਚਲੇ ਗਏ। ਉਥੇ ਵੀ, ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬਦਲਾਅ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਸਕੂਲ ਨੂੰ ਸਮਾਰਟ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਧਾਉਣ ਲਈ, ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਗੁਣਾਤਮਕ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ 100% ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਸਕੂਲ ਮੁਖੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਸਹਿਯੋਗ ਦਿੱਤਾ। 2018 ਵਿੱਚ ਬਦਲੀ ਕੈਪਟਨ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਸਲਾਰੀਆ ਸ ਸ ਸ ਸਕੂਲ ਜੰਗਲ (ਪਠਾਨਕੋਟ) ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਜਿੱਥੇ ਅੱਜ-ਕੱਲ ਉਹ ਲੈਕਚਰਾਰ (ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ) ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਇੱਥੇ ਆ ਕੇ ਵੀ ਸਕੂਲ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਅਤੇ ਸੁੰਦਰ ਰੂਪ ਦੇਣ ਲਈ ਆਪਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ। ਪੁਰਾਣੀ ਬਿਲਡਿੰਗ ਨੂੰ ਢਾਹ ਕੇ ਨਵੀਂ ਬਿਲਡਿੰਗ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਵਾਉਣ ਅਤੇ ਹਰ ਕਲਾਸ ਰੂਮ ਨੂੰ ਸਮਾਰਟ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਕੂਲ ਮੁਖੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਸਹਿਯੋਗ ਦਿੱਤਾ। ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਨਵਾਂ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਪਾਰਕ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ, ਗਣਿਤ, ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਗਿਆਨ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਲਈ ਨਵੇਂ ਇਨੋਵੇਟਿਵ ਟੀਚਿੰਗ ਏਡ ਅਤੇ ਮਾਡਲ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ, ਪਾਰਕ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਸ੍ਰੇਸ਼ਠ ਪਾਰਕ ਬਣਾ ਕੇ ਉਦਾਹਰਨ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਕਮਿਊਨਿਕੇਸ਼ਨ ਸਕਿਲ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਆਧੁਨਿਕ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਲੈਬ ਸੈਟਅੱਪ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਬੋਲਚਾਲ ਦੀ ਸਕਿਲ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ "ਇਗਲਿਸ ਬੁਸਟਰ ਕਲੱਬ" ਕਾਇਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਬੱਚੇ ਆਪਣੀਆਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਬੋਲਚਾਲ ਦੀਆਂ ਵੀਡੀਓਜ਼ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪਿਛੜੇ ਅਤੇ ਗੁਣਵੰਤਾ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕ ਤਰੀਕਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ, ਯੂਟਿਊਬ ਚੈਨਲ ਰਾਹੀਂ, ਗੂਗਲ ਕਵਿਜ਼, ਟੀਵੀ ਚੈਨਲਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਕਲਾਸਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸਕੂਲ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਵੀ ਐਕਸਟਰ ਟਾਈਮ ਲਗਾ ਕੇ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਵਿਡ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਆਨਲਾਈਨ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ। ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਘਰ ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਲਿਖਣ ਸਮੱਗਰੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈ।

ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਬੜੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਰਵਿਸ ਸਕੀਮ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਫਸਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਵਲੰਟੀਅਰਾਂ ਨਾਲ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨਾ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਨਵੇਂ ਪੌਦੇ ਲਗਾਉਣਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਕਰਨਾ, ਸਵੈਬਰ ਕ੍ਰਾਈਮ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨਾ, ਉਲਫ਼ ਏਜ ਹੋਮ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰਨਾ, ਸਵੱਛ ਭਾਰਤ ਅਭਿਆਨ ਰਾਹੀਂ ਅਭਾਪਟ ਕੀਤੇ ਪਿੰਡ ਦੀ ਸਫਾਈ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਹਰਿਆ ਭਰਿਆ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਨਵੇਂ ਪੌਦੇ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਤੱਤਪਰ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯੂਥ ਐਕਸਚੇਂਜ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤਹਿਤ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਰਵਿਸ ਸਕੀਮ ਵਲੰਟੀਅਰਾਂ ਨਾਲ ਇੰਟਰਸਟੇਟ ਯੂਥ ਐਕਸਚੇਂਜ ਕੈਂਪ ਉੱਤੇ ਕਰਨਾਟਕਾ, ਬੈਂਗਲੋਰ ਅਤੇ ਐਡਵੈਂਚਰ ਕੈਂਪ ਮਨਾਲੀ ਵਿਖੇ ਭਾਗ ਲਿਆ ਹੈ।

ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਚਲਾਈ ਗਈ ਸੈਲਫ਼ ਸਮਾਰਟ ਸਕੂਲ ਮੁਹਿੰਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਪਿਤਰੀ ਸਕੂਲ ਜੰਗਲ ਨੂੰ ਸਮਾਰਟ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਪੰਜ ਹੋਰ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ ਸ ਸ ਸ ਸਕੂਲ ਬਸਰੂਪ, ਐਸ ਪੀ ਆਰ ਏ। ਸਕੂਲ ਬਸਰੂਪ, ਐਸ ਪੀ ਆਰ ਏ। ਸਕੂਲ ਮੈਰਾ, ਐਸ ਐਚ ਐਸ ਐਸ ਅਜੀਜਪੁਰ, ਐਸ ਪੀ ਆਰ ਏ ਸਕੂਲ ਜੰਗਲ ਨੂੰ ਅਭਾਪਟ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੀ ਤਨਖਾਹ ਵਿੱਚੋਂ ਪੈਸੇ ਖਰਚ ਕਰਕੇ ਸਮਾਰਟ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ। ਸਿਧਾਰਥ ਚੰਦਰ ਇੱਕ ਫਰਾਕ ਦਿਲੀ ਇਨਸਾਨ ਵੀ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਪਿੰਡ ਮੈਰਾ ਬਸਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਪੰਚਾਇਤ ਦੀ ਆਪਣੀ ਕੋਈ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਿੰਡ ਮੈਰਾ ਬਸਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜ ਦੇ ਪਿਛੜੇ, ਗਰੀਬ ਅਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਲਈ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲ ਖੁਲਵਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੀ 2 ਕਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾਨ ਕੀਤੀ। ਇੱਥੇ ਵਿਚਾਰਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਭਰਾ-ਭਰਾ ਨੂੰ ਚੰਪਾ ਜਗ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ, ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਆਪਣਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕੱਤਲੋਗਾਰਤ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਹੀ ਪਰਿਵਾਰਿਕ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਲਈ ਤਿਆਗ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦੂਰੀਆ ਵੱਧ ਗਈਆਂ ਜਿਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸਿਰਫ ਤਬਾਹੀ ਵੱਲ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰ ਸਿਧਾਰਥ ਚੰਦਰ ਨੇ 2 ਕਨਾਲਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾਨ ਕਰਕੇ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਦੀ ਜਿੰਦਾ ਮਿਸਾਲ ਕਾਇਮ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸਕੂਲ ਨੂੰ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਬੈਠਣ ਲਈ ਡੈਸਕ, ਮਿਡ ਡੇ ਮੀਲ ਲਈ ਬਰਤਨ, ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਲਈ ਕੁਰਸੀਆਂ, ਟੇਬਲ, ਇੱਕ ਐਲ ਈ ਡੀ ਟੀਵੀ ਵੀ ਦਿੱਤਾ। ਸਵੱਛ ਭਾਰਤ ਮੁਹਿੰਮ ਨੂੰ ਅਮਲੀ ਜਾਮਾ ਪਹਿਨਾਉਣ ਲਈ ਅਧਿਆਪਕ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਤਨਖਾਹ ਵਿੱਚੋਂ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਵਾਸ਼ਰੂਮ ਬਣਾਇਆ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਬਸਰੂਪ ਦੀ ਸਰਪੰਚ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਮਰਜੀਤ ਕੌਰ ਵੱਲੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਪੱਤਰ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਥੇ ਹੀ ਬਸ ਨਹੀਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵੱਲੋਂ ਲਗਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਅਧਿਆਪਕ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਅਤੇ ਵਰਕਸ਼ਾਪਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਬੜੇ ਰਿਸੋਰਸ ਪਰਸਨ ਵਜੋਂ ਭਾਗ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਇਨਸਰਵਿਸ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਸੈਂਟਰ ਪਠਾਨਕੋਟ ਵਿੱਚ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਤੇ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਦੇਣ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵੀ ਨਿਰੰਤਰ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਸਿੱਧਾਰਥ ਚੰਦਰ ਇੱਕ ਚੰਗੇ ਲੇਖਕ ਵੀ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਅਖ਼ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਗਿਆਨ ਭਰਪੂਰ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਵੱਲੋਂ ਛੇਵੀਂ ਤੋਂ ਦਸਵੀਂ ਜਮਾਤਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਗਿਆਨ ਦੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸੁਧਾਈ ਕੀਤੀ। ਐਸ।ਸੀ।ਆਰਟੀ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ ਗਿਆਰ੍ਹਵੀਂ ਅਤੇ ਬਾਰ੍ਹਵੀਂ ਜਮਾਤ ਲਈ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੀ ਨਵੀਂ ਵਰਕਬੁੱਕ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣਾ ਸਹਿਯੋਗ ਦਿੱਤਾ। ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਐਜੂਕੇਅਰ ਐਪ ਲਈ ਗਿਆਰ੍ਹਵੀਂ ਅਤੇ ਬਾਰ੍ਹਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੀ ਜਨਰਲ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਲਈ ਸਿਮਪਲੀਫਾਈਡ ਨੋਟਿਸ ਅਤੇ ਪਾਠਾਂ ਦੀਆਂ ਪੀ।ਪੀ।ਟੀ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਅਪਲੋਡ ਕਰਵਾਈਆਂ। ਸੀ.ਸੀ. ਆਰਟੀ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ (ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਮੰਤਰਾਲਾ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ) ਵੱਲੋਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ 75ਵੇਂ ਵਰ੍ਹੇ ਗੰਢ ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਸਵਤੰਤਰਤਾ ਸੰਘਰਸ਼ੀ ਜੋ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਕਈ ਦਰੂ ਦਿੱਤੇ ਤੇ ਤਸਹੀਹੇ ਸਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਜੇਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਲਾਕਾਂ ਪਿਛੇ ਰਹੇ ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਥਾਂ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਆਇਆ।

ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਨ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਟੇਟ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ ਤੱਕ ਭਾਗ ਦਵਾਇਆ।

ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀਆਂ ਤਰੱਕੀਆਂ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਕੁਝ ਅਹਿਮ ਮੁੱਦੇ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ

ਨਵੀਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵਚਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਸਮਾਰਟ ਸਕੂਲ ਤਾਂ ਪਹਿਲੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹੀ ਬਣਵਾਉਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਸੀ। ਪਰ ਅਜੇ ਤੱਕ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਨੋਸ ਨੀਤੀ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਆਈ। ਉਪਰਲੀ ਪੱਧਰ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਕਈ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਤਰਸਯੋਗ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਬਦਲੀਆਂ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਲੈਕਚਰਾਰਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤੀ ਕਾਰਨ ਇਹ ਸਕੂਲ ਲੈਕਚਰਾਰਾਂ ਤੋਂ ਸੱਖਣੇ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਮਾਸਟਰ ਕਾਡਰ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਆਪਕ ਹੀ ਸਕੂਲ ਇੰਚਾਰਜ ਦਾ ਕੰਮ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹਨ। ਕਈ ਸਕੂਲਾਂ ਨੂੰ ਸੀਨੀਅਰ ਲੈਕਚਰਾਰ ਹੀ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਚਲਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਬੜੀ ਬਦਤਰ ਬਣ ਗਈ ਜਿਥੇ ਬੱਚੇ ਦਾਖਲੇ ਲੈ ਕੇ ਪੜ੍ਹਾਵਾ ਜ਼ਰੂਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨਗੇ। ਹਾਈ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਸੈਕੰਡਰੀ ਵਿਭਾਗ ਦੋਹਾਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲਾਂ 'ਚ ਇੱਕ ਅਧਿਆਪਕ ਹੀ ਪੰਜ ਕਲਾਸਾਂ ਪੜ੍ਹਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਹ ਅਖਬਾਰਾਂ ਦੀ ਖਬਰਾਂ ਹਨ। ਇਸ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਕਾਡਰ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਵੀ ਅਜੇ ਹੋਣੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਹੇਠਲੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵੀ ਸਕੂਲਾਂ 'ਚ ਖਾਲੀ ਪੋਸਟਾਂ ਖਾਲੀ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਿੱਤੇ ਹੀ ਅਭਾਗੇ ਸਕੂਲ ਹੋਣਗੇ ਜਿਹੜੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਸਵਾਲੀਆ ਨਿਸ਼ਾਨ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਸਿੱਖਿਆ ਸੁਧਾਰ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਹੀ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਖਾਲੀ ਪੋਸਟਾਂ ਲਈ ਨਵੇਂ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਜੋ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਉਹ ਅਦਾਲਤੀ ਚੱਕਰਾਂ 'ਚ ਫਸ ਕੇ ਪੂਰ ਨਹੀਂ ਚੜ੍ਹ ਰਹੀ। ਭਰਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ 'ਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪੱਖਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਘੋਖਿਆ ਜਾਂਦਾ।

ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਜੇ ਤੱਕ ਸਕੂਲਾਂ 'ਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀਆਂ ਆਸਾਮੀਆਂ ਕੁਝ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜਦੋਂ ਕਿ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਿਸ਼ੇ ਵਜੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਪੜ੍ਹਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਮਾਸਟਰ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੀ.ਏ.

ਵਿੱਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਇਲੈਕਟਿਵ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੁੰਦਾ, ਬੀ.ਐਡ. ਵਿੱਚ ਟੀਚਿੰਗ ਆਫ ਇੰਗਲਿਸ਼ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਹੁੰਦਾ। ਪੰਜਾਬੀ, ਹਿੰਦੀ ਨਾਲ ਸੋਸ਼ਲ ਸਟੱਡੀਜ਼ ਲਿਆ ਹੁੰਦਾ। ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਅਧਿਆਪਕ ਜਦੋਂ ਸ.ਸ. ਮਾਸਟਰ ਲੱਗ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਸਵੀਂ ਤੱਕ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵੀ ਪੜ੍ਹਾਉਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਲਈ ਪੜ੍ਹਾਉਣਾ ਔਖਾ ਵੀ ਲਗਦਾ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਇਨਸਾਫ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਜੇਕਰ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਤਰੱਕੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੇ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਸ਼ੇ 'ਚ ਤਜਰਬੇ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਬੱਚਿਆਂ, ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਲਈ ਲਾਹੇਬੰਦ ਹੋਵੇਗਾ, ਕੁਝ ਕੁ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਨੇੜੇ ਆਈ ਨੂੰ ਕਈ ਵਾਰ ਨਾ ਹੋਣ ਤੇ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਤਾਂ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਵੇਗਾ ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਅਧਿਆਪਕ ਆਪਣੇ ਸਬੰਧਤ ਵਿਸ਼ੇ 'ਚ ਪੋਸਟ ਗਰੇਜੂਏਸ਼ਨ ਹੀ ਕਰਨਗੇ, ਹੋਰ ਵਿਸ਼ੇ 'ਚ ਕੀਤੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਮਾੜੀ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਵਧੀਆ ਗੱਲ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਗਿਆਨ 'ਚ ਵਾਧਾ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰੇਗੀ। ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦਾ ਗਿਆਨ ਹੋਣਾ ਅੰਤਰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ ਉੱਪਰ ਜਾ ਕੇ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਹੁਣ ਜਿਵੇਂ ਧੜਾਧੜ ਬੱਚੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਉਹ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਨਿਪੁੰਨ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਹੀ ਆਈਲੈਟਸ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਸਰਕਾਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਡੀਮਡ, ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਕਾਲਜ ਆਦਿ ਡਿਸਟੈਂਸ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਵਾਉਣੀਆਂ ਹਨ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਪੜ੍ਹਾਈ ਘਰ ਬੈਠ ਕੇ ਕੀਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕਈ ਸੈਂਟਰਾਂ ਵਲੋਂ ਤਾਂ ਪੇਪਰ ਵੀ ਕਾਗਜ਼ੀ

ਖਾਨਾਪੂਰਤੀ ਲਈ ਲਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਕਈ ਹੇਠਲੇ ਪੱਧਰ ਦੀਆਂ ਚਰਚਿਤ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਵੀ ਕੀਤਾ ਪਰ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਹੱਕ 'ਚ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਵੀ ਰਾਹ ਪੱਧਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਹੁਣੇ ਹੀ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਮਾਸਟਰ ਕਾਡਰ ਦੀਆਂ ਬਤੌਰ ਲੈਕਚਰਾਰ ਤਰੱਕੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਅਖਬਾਰਾਂ 'ਚ ਚਰਚਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ 25 ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀਆਂ ਤਰੱਕੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਨਾ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਿੱਖਿਆ ਸੁਧਾਰ ਦੀ ਪੋਲੂ ਖੋਲਦਾ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ 301 ਲੈਕਚਰਾਰਾਂ ਵਿੱਚ 298 ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਾਈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚ 127 ਸਾਇੰਸ, 102 ਸੋਸ਼ਲ ਸਟੱਡੀਜ਼, 41 ਮੈਥ, 7 ਪੰਜਾਬੀ, 4 ਖੇਤੀਬਾੜੀ, 3 ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਤੇ 1 ਸਰੀਰਕ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕ ਹਨ। ਕਿ ਇਹ ਅਧਿਆਪਕ ਆਪਣੇ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਨਿਆਂ ਕਰ ਸਕਣਗੇ? ਪਹਿਲਾਂ ਕਈ ਵਾਰ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਸਬੰਧਤ ਵਿਸ਼ੇ 'ਚ ਤਰੱਕੀ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਤਾਂ ਹੈ ਪਰ ਕੋਈ ਬਦਲਾਅ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਵੀ ਇਹੋ ਹਾਲ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਤੀ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਗੰਭੀਰ ਹੈ ਇਕੱਲੇ ਲੈਕਚਰਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਤਕਰੀਬਨ ਤਿੰਨ ਹਜ਼ਾਰ ਖਾਲੀ ਪੋਸਟਾਂ ਦੀਆਂ ਲਿਸਟ ਤੋਂ ਸਪਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਹੋ ਸਕਦਾ ਕੁਝ ਪੋਸਟਾਂ ਅਜੇ ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਹੋਣ।

ਇਹ ਤਾਂ ਇਕੱਲੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਸ਼ੇ ਦਾ ਹਾਲ ਹੈ

ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ
91-94635-53962

ਬਾਕੀ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਹਾਲ ਵੀ ਇਹੋ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿ ਨਾਲ ਹੇਠਲੇ ਮਾਸਟਰ ਕਾਡਰ ਦੀਆਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਪੋਸਟਾਂ ਖਾਲੀ ਹੋ ਜਾਣੀਆਂ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਨਵੀਂ ਭਰਤੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਕਰਕੇ ਸਿਲੈਕਸ਼ਨ ਲਿਸਟ ਬਣਾਉਂਦੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਨਾਲ ਨਾਲ ਖਾਲੀ ਪੋਸਟਾਂ ਭਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਮਾਸਟਰ ਕਾਡਰ ਦੀਆਂ ਪੋਸਟਾਂ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਖਾਲੀ ਪਈਆਂ ਹਨ, ਹੁਣ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਤਰੱਕੀਆਂ ਕਾਰਨ ਹੋਰ ਇਜ਼ਾਫਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅੱਧੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰ ਚੁੱਕਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਨਿਯੰਤਰ 'ਚ ਨਹੀਂ ਆਇਆ, ਹੁਣ ਤਾਂ ਸਮਾਂ ਪੁੱਠੀ ਗਿਣਤੀ ਵਾਲਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਦਿੱਲੀ ਪੈਟਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਅਜੇ ਤੱਕ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਹੀ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹੀ।

ਜਦੋਂ ਤਰੱਕੀਆਂ ਕਰਨੀਆਂ ਹੋਣ ਤਾਂ ਚੰਗਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਖਾਲੀ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਆਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਭਰਤੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਕੇ ਮੈਰਿਟ ਲਿਸਟ ਤਿਆਰ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇ ਥਾਂ ਜੇ ਨਾਲੇ ਨਾਲ ਖਾਲੀ ਥਾਵਾਂ ਤੁਰੰਤ ਭਰੀਆਂ ਜਾ ਸਕਣ ਜਿਸ ਨਾਲ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਅਧਿਆਪਕ ਵਿਵਸਥਾ ਸਨਮਾਨ ਸਮਾਰੋਹ 'ਚ ਬੋਲਦਿਆਂ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਖਾਲੀ ਪੋਸਟਾਂ ਭਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹੀ ਹੈ। ਦੂਸਰੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੀਆਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਖਾਲੀ ਪੋਸਟਾਂ ਭਰਨ ਬਾਰੇ ਚੁੱਪੀ ਕਿਉਂ? ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉੱਥੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਸੁਧਾਰ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਮੁੱਦੇ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਅਜੇ ਤੱਕ ਗੰਭੀਰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ?

ਬਾਲ ਮਨਾਂ ਦਾ ਹਾਣੀ ਸਟੇਟ ਅਵਾਰਡੀ ਅਧਿਆਪਕ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ

ਜੇਕਰ ਸਾਡਾ ਸਿੱਖਿਆ ਤੰਤਰ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਯੋਗਦਾਨ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਅਧਿਆਪਕ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਉੱਠ ਕੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਉਹ ਸਿੱਖਿਆ ਜਗਤ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀਆਂ ਨਿਵੇਕਲੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਨਾਲ ਬਾਕੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਅੱਗੇ ਨਿਕਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਆਪਣੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਨਾਲ ਬਾਕੀ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲਾ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ 5 ਸਤੰਬਰ, 2024 ਨੂੰ ਰਾਜ ਅਧਿਆਪਕ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਸਨਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਆਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਉਸ ਸਿਰ ਹੋਰ ਵੱਡੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੁਚੇਤ ਹੋ ਕੇ ਕਾਰਜ ਕਰੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਸਟੇਟ ਅਵਾਰਡੀ ਅਧਿਆਪਕ ਕੋਈ ਕੁਝ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਮਾਫ਼ਓਮਪ; ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਉਸ ਦੀਆਂ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਦੀਆਂ ਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਹਾਣੀ ਬਣ ਕੇ ਪੜ੍ਹਾਉਣਾ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੈ। ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹਰ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀਆਂ ਦੂਜੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਸਕੂਲ ਦਾ ਮਾਣ ਵਧਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਆਪਣੀ ਹਲੀਮੀ ਅਤੇ ਪਿਆਰ ਸਤਿਕਾਰ ਵਾਲੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਨਾਲ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸਕੂਲ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਭਾਗੀਦਾਰ ਬਣਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।

ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਵੀ ਨਿਭਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਤ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਮਾਹਿਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਉਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਯਤਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਵਲੋਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੀ ਸੁਧਾਈ, ਟੀ.ਵੀ. ਪ੍ਰੋਗ੍ਰਾਮ ਵਾਸਤੇ ਲੈਕਚਰ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਪੰਜਾਬ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਸੋਸਾਇਟੀ ਅਧੀਨ ਸਾਰੀਆਂ ਜਮਾਤਾਂ ਦਾ ਈ-ਕੰਟੈਂਟ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਜਮਾਤ ਪੰਜਵੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਸ਼ੇ ਲਈ ਅਵਾਜ਼ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਐੱਸ.ਸੀ.ਐ. ਆਰ. ਟੀ. ਵਲੋਂ ਸਟੇਟ ਪੱਧਰੀ ਸਿਖਲਾਈ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਸਟੇਟ ਰਿਸੋਰਸ ਪਰਸਨ ਵਜੋਂ ਸਹਿਯੋਗ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਅਭਿਆਸ ਪਸਤਕਾਂ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕ ਮੈਨੂਅਲ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹਿੱਸਾ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਆਧੁਨਿਕ ਸਮੇਂ ਸਕੂਲੀ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕ ਨੂੰ ਜਮਾਤੀ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਮੁਹਾਰਤ ਵਰਤਣ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਸਦੇ ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਜੀਵਨ ਸਾਬਣ ਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਸੈਂਟਰ ਹੈੱਡ ਟੀਚਰ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਯੋਗਦਾਨ ਹੈ। ਬੇਟੀ ਸ਼ਾਲੀਨ ਕੌਰ ਅਤੇ ਬੇਟਾ ਵਿਸਮਾਦ ਸਿੰਘ ਸੰਘੇੜਾ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪੈੜਾਂ ਪਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਾ ਦਾ ਆਰੰਭ 8 ਦਸੰਬਰ, 2001 ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲ ਸੁੱਜੋਂ ਤੋਂ ਕੀਤਾ। 2016 ਵਿੱਚ ਉਹ ਹੈੱਡ ਟੀਚਰ ਬਣਕੇ ਬੈਂਸਾਂ, ਨੌਰਾ ਅਤੇ ਰਸੂਲਪੁਰ ਆਦਿ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪੈੜਾਂ ਪਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਬੱਚਰ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲ ਗੋਸਲ ਵਿੱਚ 2021 ਨੂੰ ਪੁੱਜ ਗਏ। ਇਸ ਸਕੂਲ ਨੂੰ ਵੀ ਬੁਲਦੀਆਂ ਤੇ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਕੋਈ ਕਸਰ ਬਾਕੀ ਨਾ ਛੱਡੀ।

ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸੈਂਟਰ ਪੱਲੀ-ਝਿੱਕੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਤੋਂ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧੂ ਸਮਾਂ ਲਗਾਉਣ ਅਤੇ ਗਰੁੱਪ ਬਣਾ ਕੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਪੱਧਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਚੇਤਕ ਲੱਗੀ। ਉਸ ਨੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਪੂਰਨਾ ਅਤੇ ਪਰਿਪੱਕਤਾ ਬਲਕ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫਸਰ ਸੁੱਚਾ ਰਾਮ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ। ਉਸਦੇ ਮੁੱਖ ਸ਼ੌਕ ਬਾਗਬਾਨੀ, ਵਾਤਾਵਰਨ ਦੀ ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਨੈਤਿਕ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀਆਂ ਰੁਚੀਆਂ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਲਾਨਾ ਸਕੂਲ ਮੈਗਜ਼ੀਨ 'ਨੰਨੂ-ਸੋ' ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਾਲੇ ਤਿੰਨ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਕਮਰੇ, ਪਾਰਕ, ਸਟੇਜ, ਚਾਰਦੀਵਾਰੀ, ਸੁੰਦਰ ਗੇਟ, ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਬਾਲਾ ਵਰਕ ਅਤੇ ਇੱਕ ਆਡੀਟੋਰੀਅਮ ਬਣਵਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਬੱਚਰ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲ ਗੋਸਲ ਵਿਖੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀਆਂ ਵਿਦਿਅਕ, ਖੇਡ ਅਤੇ ਸਹਿ ਵਿਦਿਅਕ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦੇਖ ਕੇ ਸਿਰ ਮਾਣ ਨਾਲ ਉੱਚਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਪਿੱਛੇ ਸਿਰ ਤੋੜ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਜਾਰੀ ਹਨ। ਇਥੋਂ ਦਾ ਸਟੇਟ ਅਵਾਰਡੀ ਅਧਿਆਪਕ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਨੈਤਿਕ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰ ਰਾਹੀਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੇ ਹਾਣੀ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਜੁਟਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਬਲਜਿੰਦਰ ਮਾਨ
98150 18947

ਬਾਪੂ ਦੀਆਂ ਅਵਾਜ਼ਾਂ

ਭੁੱਲ ਗਈ ਜਵਾਨੀ ਸੋਹਣੇ ਰਸਮ ਰਿਵਾਜਾਂ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਕਿਵੇਂ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਬਾਪੂ ਦੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ।

ਬਾਲ ਜੋ ਵਰੇਸ ਹੋਵੇ ਫਿਕਰ ਨਾ ਫਾਕਾ ਹੁੰਦੇ ਰੱਬ ਦੀਆਂ ਰਹਿਮਤਾਂ ਦਾ ਵੱਸਦਾ ਛੁਰਾਟਾ ਹੁੰਦੇ ਕਦੇ ਨਾ ਭੁਲਾਈਏ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਿਆਂ ਰਾਗਾਂ ਨੂੰ...

ਬੱਲਦਾਂ ਦੇ ਗਲ ਹੁਣ ਪੈਦੀਆਂ ਨਾ ਟੱਲੀਆਂ ਨਾ ਆਬੂ ਦਾਣੇ ਭੁੰਨਕੇ ਚਬਾਉਂਦਾ ਕੋਈ ਛੱਲੀਆਂ ਨਾ ਪੁੱਛਦੀਆਂ ਨਾਰਾਂ ਹੁਣ ਸਿਰ ਦਿਆਂ ਤਾਜਾਂ ਨੂੰ...

ਪਿੰਡ ਵਾਲੀ ਬੋਹੜ ਹੇਠੋਂ ਸੱਭ ਹੁਣ ਉੱਠ ਗਈ ਦੁੱਧ ਘਿਓ ਮੱਖਣ ਦੀ ਚੂਰੀ ਸਾਥੋਂ ਖੁਸ਼ ਗਈ ਕਿਹੜੇ ਦੋਸ਼ੇ ਲੱਭੀਏ ਨਖਰੇ ਤੇ ਨਾਜਾਂ ਨੂੰ...

ਭੁੱਬੀ ਅਲਗੋਜਾ ਕਿੱਥੇ ਗਈਆਂ ਨੇ ਸਰੰਗੀਆਂ

ਸੁਰਾਂ ਜੋ ਸੁਰੀਲੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਨਾ ਮੰਗੀਆਂ ਕਲਾਕਾਰ ਭੁੱਲੀ ਬੈਠੇ ਤਾਂਤੀ ਹੁਣ ਸਾਜਾਂ ਨੂੰ...

ਸਿੱਠਣੀਆਂ ਸੁਹਾਗ ਤੇ ਘੋੜੀਆਂ ਕੋਈ ਗਾਵੇ ਨਾ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਨਾਈ ਕੋਈ ਸਾਹਾ ਲੈ ਕੇ ਆਵੇ ਨਾ ਭੁੱਲੇ ਭਾਈਚਾਰਾ ਫੜ ਨਵਿਆਂ ਰਿਵਾਜਾਂ ਨੂੰ...

ਉੱਚੇ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਸੁੱਚੇ ਮਾਰ ਗਏ ਉਡਾਰੀਆਂ ਅਖਾੜਿਆਂ 'ਚ ਗੱਭਰੂ ਨਾ ਕਰਨ ਤਿਆਰੀਆਂ ਦਿਲ 'ਚ ਵਸਾਈਏ ਸੱਚ ਦੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ...

ਸਾਦਾ ਜੋ ਜਮਾਨਾ ਹੁਣ ਮੁੜ ਕਦੀ ਆਉਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਟੀ 'ਚ ਮਧਾਣੀ ਨੂੰ ਸੁਆਣੀ ਕਦੀ ਪਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਸੁਣ ਲੈ ਭੁੱ 'ਮਾਨਾ' ਹੁਣ ਸਮੇਂ ਦਿਆਂ ਸਾਜਾਂ ਨੂੰ...

ਬਲਜਿੰਦਰ ਮਾਨ
91-98150 18947

ਹੋਰ ਹਿੰਮਤ ਨੀਂ

ਸੁੱਖ ਨਾਲ ਸੀ ਵੱਡਾ ਟੱਬਰ ਨਾਲੇ ਸਭ ਕੰਮ ਸਾਂਝੇ ਸੀ ਫੇਰ ਵੀ ਮਾਂ ਦਾਦੀ ਦੇ ਪਿਆਰ ਤੋਂ ਉਹ ਵਾਂਝੇ ਸੀ ਨਾਲੇ ਰੋਟੀ ਨਾਲੇ ਗੱਲਾਂ ਨਾਲੇ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਸੇਕ ਲੈਂਦੇ ਦਾਦੇ ਤੇ ਦਾਦੀ ਨੂੰ ਉਹ ਮਾਪਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਦੇਖ ਲੈਂਦੇ ਕੈਸੀ ਉਹ ਘੜੀ ਸੀ ਆਈ ਕਿੰਨੀਆਂ ਰਾਤਾਂ ਨਾ ਸੋਇਆ ਸੀ ਭੂਆ ਰਾਣੀ ਦੇ ਜਾਣ ਦੇ ਪਿੱਛੋਂ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਚੇਤੇ ਰੋਇਆ ਸੀ ਬਾਪੂ ਦਾ ਪਿਆਰ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਮਿਲਿਆ ਕਿਹੜਾ ਪੂਰਾ ਸੀ ਅੱਧ ਵਿਚਾਲੇ ਛੱਡ ਗਿਆ ਰਹਿ ਗਿਆ ਟੱਬਰ ਅਧੂਰਾ ਸੀ ਬਾਪੂ ਨਾਲੇ ਬੇਬੇ ਦੀ ਵੀ ਹਿੰਮਤ ਕਿਧਰੇ ਭੱਜ ਗਈ ਜਿਉਂ ਮੁੱਠੀ ਚੋਂ ਰੋਤ ਖਿਸਕਦੀ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਮੰਜੇ ਨਾਲ ਲੱਗ ਗਈ ਕਿਸੇ ਦਾ ਵੱਧਕੇ ਕਰਕੇ ਦੇਖਿਆ

ਕਿਉਂ ਐਨਾ ਕੋਈ ਛਾਇਆ ਸੀ ਕੋਈ ਐਸਾ ਇਲਜ਼ਾਮ ਨਾ ਬਚਿਆ ਜੋ ਹਿੱਸੇ ਚੇਤੇ ਨਾ ਆਇਆ ਸੀ ਕੌਣ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਸਮਝਾਵੇ ਰਹੇ ਨਾ ਤਾਈ ਨਾ ਤਾਏ ਨੇ ਮਾਫ ਕਰੀ ਤੂੰ ਰੱਬਾ ਇਹ ਕਮਲੀ ਦੇ ਕਮਲੇ ਜਾਏ ਨੇ ਛੱਡ ਰਹਿਣਦੇ ਬਹੁਤ ਹੋਈ ਸਮਝ ਤਰਲਾ ਚਲ ਮਿੰਨਤ ਸਹੀ ਬੱਸ ਰੱਬਾ ਹੁਣ ਹੋਰ ਸਹਿਣ ਦੀ ਚੇਤੇ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਹਿੰਮਤ ਨਹੀਂ

ਚੇਤਨ ਬਿਰਧਨੇ
9417558971

ਮਿਸ਼ਨ ਪੇਅ ਬੈਕ ਟੂ ਸੋਸਾਇਟੀ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਮੰਦਿਰ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਸਭਾ ਕਲਮੇੜਾ ਨਾਲ ਮਿਲਕੇ 'ਪੂਨਾ ਪੈਕਟ - ਧੋਖਾ ਦਿਵਸ' ਸਬੰਧੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ

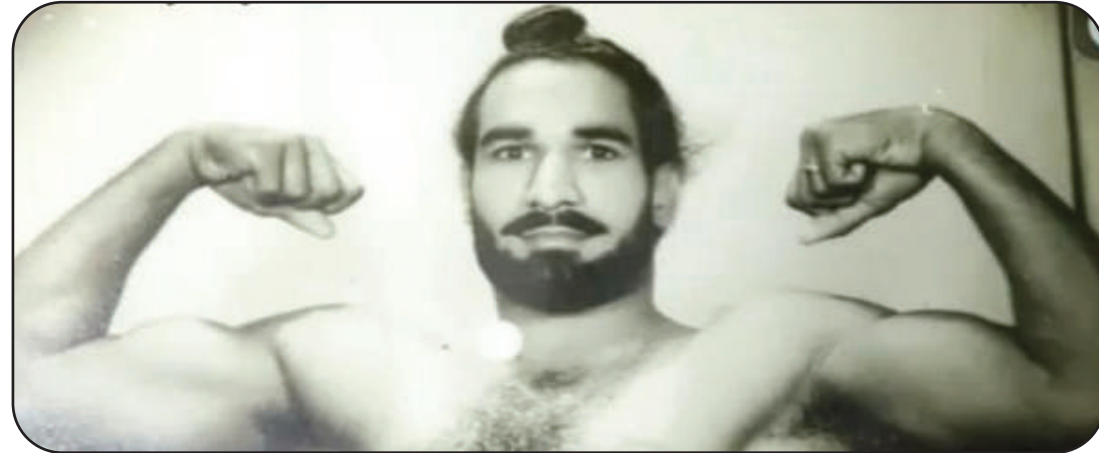
ਮਿਸ਼ਨ ਪੇਅ ਬੈਕ ਟੂ ਸੋਸਾਇਟੀ ਵਲੋਂ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਮੰਦਿਰ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਸਭਾ ਕਲਮੇੜਾ ਨਾਲ ਮਿਲਕੇ 'ਪੂਨਾ ਪੈਕਟ - ਧੋਖਾ ਦਿਵਸ' ਸਬੰਧੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਬੀਐਸਪੀ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਸਵਰਗੀ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਦੇ ਭੈਣ ਬੀਬੀ ਸਵਰਨ ਕੌਰ ਬੁੰਗਾ ਅਤੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਲਖਵੀਰ ਸਿੰਘ ਖੁਆਸਪੁਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ। ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪਿੰਡਾਂ ਤੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਆਗੂ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਅਧਿਆਪਕਾ ਰਜਨੀ ਬਾਲਾ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤਾਨਿਆ, ਰਜਤ, ਤਨਿਸ਼ੁ, ਮੰਨਤ, ਮਾਧਵੀ, ਨੀਤਿਕਾ, ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਰੀਤਿਕਾ ਆਦਿ ਨੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਸਬੰਧੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਮਿਸ਼ਨ ਪੇਅ ਬੈਕ ਟੂ ਸੋਸਾਇਟੀ ਆਗੂ ਡਾਕਟਰ ਜੇ ਐਸ ਕਹਿਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਲਖਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਨਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਸਤੀਸ਼

ਕੁਮਾਰ ਮੱਲੀ, ਮਨੋਜ ਕੁਮਾਰ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਕੁਲਦੀਪ ਚੰਦ ਦੋਭੇਟਾ, ਬਲਬੀਰ ਭਾਟੀਆ, ਤਰਸੇਮ ਸਹੋਤਾ, ਰਾਜਨ ਕੁਮਾਰ ਆਦਿ ਨੇ ਪੂਨਾ ਪੈਕਟ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਰਨ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਚਮਚਾਗਿਰੀ ਤੇ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੇਸ਼ੱਕ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਹੁਦਿਆਂ ਐਮ ਐਲ ਏ, ਐਮ ਪੀ, ਮਿਉਂਸੀਪਲ ਕੌਂਸਲਰ ਆਦਿ ਲਈ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਪਰ ਕਈ ਸਰਕਾਰੀ ਅਦਾਰਿਆਂ ਅਤੇ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਅਦਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰਾਂ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਗੰਭੀਰ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਮਾੜੀ ਨੀਤੀ ਕਾਰਨ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਵਰਗਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਲਈ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਘਪਲੇਬਾਜ਼ੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸਮਾਜਿਕ, ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸੋਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ

ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਖਵਾਂਕਰਣ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਕੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਅਹੁਦਿਆਂ ਤੇ ਬੈਠੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਆਗੂ ਤਮਾਸ਼ਬੀਨ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਅਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਲਾਭਾਂ ਲਈ ਚੁੱਪ ਬੈਠੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੂਨਾ ਪੈਕਟ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੂਨਾ ਪੈਕਟ ਕਾਰਨ ਸਮਾਜ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਭਲਾਈ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਮਿਊਨਲ ਐਵਾਰਡ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਮੂਲ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਅਤੇ ਆਦਿ ਧਰਮੀਆਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੁਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਮਾੜੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਕਾਰਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਬਣੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰਾਂ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੂਨਾ ਪੈਕਟ ਕਾਰਨ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਸਮਾਜ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਚੱਲਕੇ ਮੁੱਹਿੰਮ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਵਰਗਲਾਉਣ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਆਗੂਆਂ ਤੋਂ ਸੁਚੇਤ ਹੋਣ ਲਈ ਕਿਹਾ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਹਾਜਰ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਡਕਰ, ਬਾਬੂ ਮੰਗੂ ਰਾਮ ਮੁਗੇਵਾਲੀਆ ਆਦਿ ਵਲੋਂ ਦਰਸਾਏ ਮਿਸ਼ਨ ਤੇ ਚੱਲਕੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਵਰਗਲਾਉਣ ਤੇ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਆਗੂਆਂ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਸਮਾਜ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਦੋਗਲੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਕੋਈ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਂ ਦੇਵੇ।
ਇਸ ਮੌਕੇ ਡਾਕਟਰ ਐਸ ਪੀ ਸੰਧੂ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਕੇਸ਼ ਭਾਟੀਆ, ਦੀਪ ਬਿੰਜੀ, ਹੇਮਰਾਜ, ਹੈਪੀ, ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ, ਅਮਰਜੀਤ, ਮੋਤੀ ਲਾਲ, ਵਿਸ਼ਾਲ, ਬਲਬੀਰ ਚੰਦ, ਸੁਭ ਲਾਲ, ਅਸ਼ਵਨੀ ਕੁਮਾਰ, ਰਜਨੀ ਬਾਲਾ, ਕਿਰਨ, ਪ੍ਰਿਅਾ, ਰਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰੀ, ਉਸ਼ਾ ਰਾਣੀ, ਪਰਮਜੀਤ, ਸੁਮਨ, ਮਧੂ, ਨਿਲਮ, ਰੇਨੂੰ, ਕਮਲਜੀਤ ਆਦਿ ਹਾਜਰ ਸਨ।
ਕੁਲਦੀਪ ਚੰਦ, 9417563054

ਘੁੰਮਣ ਦੇ ਮੈਦਾਨਾਂ ਚ ਆਇਆ ਪ੍ਰੀਤਾ-ਗਿਆ ਪ੍ਰੀਤਾ, ਅੱਜ ਦੁਨੀਆਂ ਤੋਂ ਸਦਾ ਲਈ ਤੁਰ ਗਿਆ!

ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਬੇਤਾਜ਼-ਸ਼ਾਹ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੀਤਾ ਆਪਣੀ ਬੇਅੰਤ ਗਰੇਗ ਦਾ ਅਨੁਭਵ ਇਓਧਾ, ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਰੁਸਤਮ ਹੁਣ ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ!
ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਦਾ ਨਾਮ ਖੇਡ ਮੇਲਿਆਂ 'ਤੇ ਕਿਲ੍ਹਾ ਵੀਹ ਸਾਲ ਗੁੰਜਦਾ ਹੈ, ਖੇਡ ਮੇਲਾ ਰਾਇਪੁਰ ਦਾ ਸਾਬੋ ਕੀ ਤਲਵੰਡੀ, ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਜਾਂ ਫਿਰ ਜਗਤ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ? ਸਿੰਘ ਦਾ ਨੇਤਾ ਕ੍ਰਮੈਂਟੇਟਰ ਸ: ਨਿਰੰਜਣ ਸਿੰਘ ਹਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ।।। ਨਡਾਲੇ ਦੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਦੇ ਰੋਡ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪ੍ਰਗਟ ਬਈ! ਆਈ ਪ੍ਰੀਤਾ ਤੇ ਗਈ ਪ੍ਰੀਤਾ! ਇਸ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਸੀ ਨੰਬਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਬਦਲਾਓ ਦੇ ਖਾਤੇ 'ਚ ਬਦਲੀ ਹੋ

ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰੀਤਾ ਆਪਣੇ ਕੱਪੜਿਆਂ ਦਾ ਮਾਣ ਸੀ। 194 ਦਾ ਜਨਮ, ਪਿੰਡ ਡਾਲੇ ਦੇ ਸਕੂਲ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਦਸਵੀਂ ਪਾਸ ਉਸ ਸਮੇਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਜਿੱਤਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਮਨਿੰਦਰ ਬੋਲਾ, ਦੇਵ ਅਟਾ, ਸਰਵਣ ਰਮੀਦੀ ਸੂਰਮੋਰ ਜਾਬਤੇ ਦੇ ਨਾਮ ਦੀ ਜ਼ਬਾਨ ਤੋਂ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਸਨ। ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਜੁੱਸੇ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਅੱਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਭੰਡਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰੀਤ ਦੀ ਟੌਰ ਵਿਚ ਮਤਕ, ਖੇਡ ਖੇਡ ਵਿਚ ਮਤਕ...: ਉਹ ਚੁੰਝ ਭਰਦਾ ਟਕਸਾਲੀਆਂ ਦੇ ਜਾਫਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਦਾ, ਗੁਸਤਾਖ ਸਾਹਮਣੀ ਹਿੱਕ ਦੇ ਅਟੈਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ, ਜਾਫੀ ਧੌਲ ਨੂੰ ਮਾਰ ਕੇ ਮਾਰਦੇ ਨੇ, ਬਾਪੀ ਮਾਰਦੇ ਕਹਾਣ-

ੀਆਂ ਨੇ ਕਈ ਵਾਰ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ। ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣਾ। ਗੜ ਦੇ ਸਾ ਜਾਫੀ, ਮਿੰਦਰ ਬੋਲਾ, ਮਹਾਰਾਜਾ ਜੋਤਾ, ਲੁਧਿਆਣੀਆਂ, ਬਹੁਗਮ ਸਮਾਜ, ਅਤੇ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰੀਆ ਨਸ਼ਤਰ ਚਾਡੀ, ਪ੍ਰੀਤ ਦੀ ਖੇਡ ਦੇ ਸਮਰੂਪ ਹੋਏ। ਉਹ ਖੇਡ ਮੇਲੇ ਤੋਂ ਪ੍ਰੀਤੇ ਦੇ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਲੋਕੀ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹੋਏ ਵਹੀ ਘੜ ਕੇ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸੰਨ 1974 ਅਤੇ 1977 'ਚ ਵਾਰ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਪੈਦਾਇਸ਼ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰੀਤਾ ਖੇਡ ਦੇ ਗਰਾਉਂਡ ਵਿੱਚ ਹਾਰ ਲਈ ਜਿੱਤ ਲਈ ਪਕੜਾ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਇਸ ਨਾਲ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਨੂੰ ਅਥਲੈਟਿਕਸ ਦੇ ਬਿੰਦੂ ਦਾ ਤਜਰ ਅਤੇ ਸੁੰਦਰ

ਸਰੀਰ ਸੀ। ਖੇਡ ਦੇ ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਅਗਲਾ ਪਿਛੋਂ ਵੀ ਪ੍ਰੀਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਲੋਕ ਸੁਭਾਅ ਸਮਝਿਆ ਸਨ। ਪ੍ਰੀਤਾ ਨੇ ਜਿੱਤ ਨਾਲ ਜਿੱਤ ਨਾਲ ਖੇਡ ਮੇਲਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ, ਧੀਮੀ ਸੁਰਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ: ਹਾਅ ਪ੍ਰੀਤਾ ਜਿੱਤ ਨਾਲ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਰੱਕਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੇਰੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਮੇਰੇ ਖੇਡ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਖੇਡਦੇ ਹਨ, ਦਰ ਇਸ਼ਾਰੇ ਜਾ ਕੇ ਵੇਖ ਕੇ ਦੁਆਵਾਂ ਵਿਚਾਰ ਕਰਿਆ ਕਰ, ਰੱਬਾ... ਦੂਰ ਸੋਹਲਿਆਂ ਨੂੰ ਤੱਤੀ ਵਾਓ ਨਾ ਦੱਸਣਾ। ਭੇਦਭਾਵ ਦਾ ਕੋਈ ਮੁੱਲ ਨਹੀਂ, ਦਿਲ ਦਾ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਬੰਦਾ ਤੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਐਸਿਆਂ ਹੀ ਇੱਕ ਸੀ।
-ਸਰਬਾ ਦਿਉਲ ਪਿੰਡ ਕੁਰੜ (ਮੋਗਾ)

ਅਮਰੀਕਨ ਸੁਖਦੇਵ ਸਾਹਿਲ ਆਏ ਜਨਮ ਭੂਮੀ ਪੰਜਾਬ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਨੇ "ਮਹਿਫ਼ਿਲ ਏ ਸਾਹਿਲ" - ਸੁਸ਼ੀਲ ਦੁਸਾਂਝ

ਉਹ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਖਦੇਵ ਸਾਹਿਲ ਜਿਸ ਇੱਕ ਵੇਲੇ ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕੀ ਤੇ ਖੂਬ ਰਾਜ ਕੀਤਾ ਤੇ ਅੱਜ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਕਲਾਸੀਕਲ ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕੀ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਯੂ ਐਸ ਏ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਜਨਮ ਭੂਮੀ ਦੇਸ਼ ਪੰਜਾਬ ਭਾਰਤ ਆਏ ਹਨ। ਕੇਂਦਰੀ ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਸਭਾ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਜਿਹੜੀ 27 ਸਿਤੰਬਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ 4 ਵਜ ਕੇ 30 ਮਿੰਟ ਤੋਂ 6 ਵਜ ਕਿ 30 ਮਿੰਟ ਤੱਕ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ "ਮਹਿਫ਼ਿਲ ਏ ਸੁਖਦੇਵ ਸਾਹਿਲ" ਕਰਵਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਸੈਮੀਨਾਰ ਹਾਲ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਇਹ ਮਹਿਫ਼ਿਲ ਹੋਏਗੀ। ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ ਪਟਿਆਲਾ, ਭਾਈ ਕਾਹਨ ਸਿੰਘ ਵਿਚਾਰ ਮੰਚ ਨਾਭਾ, ਅਦਾਰਾ "ਹੁਣ" ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ ਪਟਿਆਲਾ ਇਸ

ਮਹਿਫ਼ਿਲ ਨੂੰ ਕਾਮਯਾਬ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਤਹਿ ਦਿਲੋਂ ਸਰਗਰਮ ਹਨ। ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬ ਆ ਕਿ ਆਪਣੇ ਗੀਤਾਂ ਦੀ ਵਰਖਾ ਸਾਹਿਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਨ। ਇਸ ਮਹਿਫ਼ਿਲ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਜ਼ਫ਼ਰ ਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਡਾਕਟਰ ਦੀਪਕ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਕਰਨਗੇ। ਸੁਸ਼ੀਲ ਦੁਸਾਂਝ, ਦਰਸ਼ਨ ਬੁੱਟਰ ਤੇ ਹਰਜਿੰਦਰ ਅਟਵਾਲ ਸਾਰੇ ਇਸ ਮਹਿਫ਼ਿਲ ਦੇ ਤਲਬਗਾਰ ਹਨ। ਸੁਖਦੇਵ ਸਾਹਿਲ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਫਗਵਾੜਾ ਤੋਂ ਚਲ ਕਿ ਪੂਰੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਚਹੇਤੇ ਗਾਇਕ ਬਣੇ ਤੇ ਫਿਰ ਭਾਰਤ ਤੇ ਫਿਰ ਅਚਾਨਕ ਕਿਰਪਾ ਹੋਈ ਯੂ ਐਸ ਏ ਗਏ ਤੇ ਉਥੋਂ ਦੇ ਸਿਟੀਜਨ ਹਨ ਤੇ ਸਿੰਦਰ ਤੋਂ ਭਾਰਤ ਆਉਣ ਦਾ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ।
ਪੇਸ਼ਕਸ਼- ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਵਾਰ

ਸਾਡੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਪਾਣੀ ਵਾਲਾ ਗਾਇਕ 'ਗੁਰਸ਼ਬਦ' ਅਤੇ ਅੰਬਰਸਰ ਦੇ ਗੇੜੇ ਵਾਲਾ 'ਬੰਨੀ ਜੌਹਲ'

ਐਂਕਲੈਂਡ (ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਸਿਆਲਾ)- ਪੰਜਾਬੀ ਗੀਤਾਂ ਦੀ ਪਟਾਰੀ ਦੇ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਜਿਹੇ ਗਾਇਕ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗਾਏ ਗੀਤ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨੌਜਵਾਨੀ ਤੋਂ ਨਾਲ ਤੋਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਅਗਲੇ ਪੜਾਵਾਂ ਤੱਕ ਲੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਹੀ ਦੋ ਨੌਜਵਾਨ ਗਾਇਕ ਕਲਾਕਾਰ ਹਨ ਗੁਰਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਬੰਨੀ ਜੌਹਲ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਕਲਾਕਾਰ 19 ਅਕਤੂਬਰ ਦਿਨ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਬੀ। ਐਨ। ਜੈਡ ਥੀਏਟਰ (ਡਿਊ ਡ੍ਰਾਪ ਈਵੈਂਟ ਸੈਂਟਰ ਮੈਨੁਕਾਓ) ਵਿਖੇ ਲਾਈਵ ਸ਼ੋਅ 'ਅਸਕੇ ਲਾਈਵ ਟੂਰ ਐਂਕਲੈਂਡ' ਦੇ ਲਈ ਸ਼ਾਮ 7:30 ਵਜੇ ਪਹੁੰਚ ਰਹੇ ਹਨ। ਬੈਂਸ ਹਾਰਟੀਕਲਚਰ (ਗੋਪਾ ਬੈਂਸ) ਅਤੇ ਰੀਝਾਂ ਫਿਲਮਜ਼ ਵਾਲੇ ਇਹ ਇਕ ਸਟੇਜ ਉਤੇ ਡਬਲ ਸ਼ੋਅ ਲੈ ਕੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਡਬਲ ਸ਼ੋਅ ਨੂੰ ਚੌਗੁਣਾ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਸਥਾਨਿਕ ਗਾਇਕ ਸੁੱਖ ਚੀਂਡਸਾ ਅਤੇ ਸੱਤਾ ਵੈਰੋਵਾਲੀਆ ਵੀ ਪੂਰੀ ਤਿਆਰੀ ਦੇ ਵਿਚ ਹਨ। ਅੱਜ ਸ਼ਾਮ ਇਸ ਸ਼ੋਅ ਸਬੰਧੀ ਰੰਗਦਾਰ ਪੋਸਟਰ ਅੱਜ ਇੰਡੀਆ ਈਟਰੀ ਪਾਪਾਕੁਰਾ ਵਿਖੇ ਸ਼ੋਅ ਪ੍ਰੋਮੋਟਰ ਸਾਈ ਬਾਠ (ਸਾਬੀ ਬੀ ਕ੍ਰੀਏਸ਼ਨ) ਅਤੇ ਕੰਵਰ ਗੋਰਾਇਆ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪੋਸਟਰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਬਾਲੀਵੁੱਡ ਤੇ ਪਾਲੀਵੁੱਡ ਕਲਾਕਾਰ ਸ। ਅਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੱਟੀ ਨੇ ਸਵਾਗਤੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੀ।

28 ਸਤੰਬਰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਗਰਭ ਸਮਾਪਨ ਦਿਵਸ ਸਬੰਧੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼

28 ਸਤੰਬਰ ਦਾ ਦਿਨ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਗਰਭਸਮਾਪਨ ਦਿਵਸ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਸਾਲ ਇਹ ਮੁਹਿੰਮ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਗਰਭਸਮਾਪਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਜਨਨ ਨਿਆਂ ਲਈ ਏਕਤਾ ਵਿੱਚ ਖੜੇ ਹੋਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਦੇ ਕਾਰਕੁਨਾਂ ਅਤੇ ਸੰਗਠਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕਜੁੱਟ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕਾਮਨਵੈਲਥ ਵਲੋਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸੰਗਠਨਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਕੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਮੁਹਿੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਸਾਲ ਵੱਖ ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਦਿਨ ਦਾ ਪਿਛੋਕੜ ਵੇਖੀਏ ਤਾਂ ਸਾਲ 1990 ਵਿੱਚ ਲੈਟਿਨ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਕੈਰੀਬੀਅਨ ਵਿੱਚ ਗਰਭਸਮਾਪਨ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦਿਵਸ ਵਜੋਂ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ 28 ਸਤੰਬਰ ਦੇ ਆਸਪਾਸ ਲਾਮਬੰਦ ਹੋ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਗਰਭਸਮਾਪਨ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਅਪਰਾਧਕ ਬਣਾਉਣ, ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਤੇ ਕਿਫਾਇਤੀ ਗਰਭਸਮਾਪਨ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਸਾਲ 2011 ਵਿੱਚ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਦੇ ਗਲੋਬਲ ਨੈਟਵਰਕ ਫਾਰ ਰਿਪ੍ਰੋਡਕਟਿਵ ਰਾਇਟਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਦਿਵਸ ਵਜੋਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। 28 ਸਤੰਬਰ ਦਾ ਦਿਨ ਸਾਲ 1871 ਵਿੱਚ ਬ੍ਰਾਜ਼ੀਲ ਦੀ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਨਮ ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਯਾਦ ਦਿਵਾਉਣ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਉਸ ਸਮੇਂ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੁਧਾਰ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਬ੍ਰਾਜ਼ੀਲ ਵਿੱਚ ਗੁਲਾਮ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਅਜ਼ਾਦੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਸਾਲ 2015 ਵਿੱਚ ਇਸ ਦਿਨ ਨੂੰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਗਰਭਸਮਾਪਨ ਦਿਵਸ ਵਿੱਚ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਲੱਗਭੱਗ 87 ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ 28 ਸਤੰਬਰ 2019 ਨੂੰ ਮਾਲਟਾ ਵਿੱਚ ਗਰਭਸਮਾਪਨ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀਕਰਣ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਅਫਰੀਕੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਗਰਭਸਮਾਪਨ ਤੇ ਜਾਂ ਤਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬੰਦਿਸ਼ ਹੈ ਜਾਂ ਸਿਰਫ ਮਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਹੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਏਸ਼ੀਆਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਗਰਭਸਮਾਪਨ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਖਰਚੇ ਅਤੇ ਦੁਕਵੀਂ ਗਰਭਸਮਾਪਨ ਦੇਖਭਾਲ ਦੀ ਅਸਮਰਥਤਾ ਨਾਲ ਜੁੜਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਯੂਰਪੀ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਵਿਰੋਧੀ ਸਮੂਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਭਿਆਨਕ ਹਮਲਿਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਗਾ ਕੇ ਕਲੰਕ ਅਤੇ ਵਿਤਕਰੇ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਗਰਭਸਮਾਪਨ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾ ਕੇ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਜਨਨ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਕਾਰਕ ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਆਪਣੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਗੰਭੀਰ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਹਨ। ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ ਤੇ ਹਰ ਸਾਲ ਲੱਗਭੱਗ 5.6 ਕਰੋੜ ਗਰਭਸਮਾਪਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ 56 ਫਿਸਦੀ ਗਰਭਸਮਾਪਨ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕੁੱਲ ਮੌਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 8.5 ਫਿਸਦੀ ਮੌਤਾਂ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਗਰਭਸਮਾਪਨ ਕਾਰਨ ਹੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਗਰਭਸਮਾਪਨ ਕਾਰਨ ਔਸਤਨ 10 ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਲੈਸੋਟੋ ਗਲੋਬਲ ਹੈਲਥ ਜਰਨਲ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ 1.56 ਕਰੋੜ ਗਰਭਪਾਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਰਫ 30.4 ਲੱਖ ਗਰਭਸਮਾਪਨ ਹੀ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਵਾਲੇ ਅਦਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪਰਿਵਾਰ ਸਿਹਤ ਸਰਵੇਖਣ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਗਰਭਪਾਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੱਗਭੱਗ 20 ਫਿਸਦੀ ਜਨਤਕ ਸਿਹਤ ਅਦਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਲੱਗਭੱਗ 53 ਫਿਸਦੀ ਪ੍ਰਾਇਵੇਟ ਸਿਹਤ ਕੇਂਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਲੱਗਭੱਗ 27 ਫਿਸਦੀ ਗਰਭਸਮਾਪਨ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਗਰਭਸਮਾਪਨ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਲੱਗਭੱਗ 19 ਫਿਸਦੀ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਨੂੰ ਗਰਭਸਮਾਪਨ ਤੋਂ ਬਾਦ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਪੇਸ਼ ਆਈਆਂ ਹਨ। ਗਰਭਸਮਾਪਨ ਦਾ ਨਾਮ ਸੁਣਦਿਆਂ ਬਹੁਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿਆਲ ਆਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਮਹਿਲਾ ਵਲੋਂ ਗਰਭਸਮਾਪਨ ਕਰਵਾਉਣ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲੱਗਣ ਤੇ ਉਸਨੂੰ ਕਈ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਅਪਰਾਧਣ ਅਤੇ ਪਾਪਣ ਤੱਕ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਲੜਕਿਆਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਘੱਟ ਰਹੀ ਲੜਕੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਵੀ ਅਕਸਰ ਗਰਭਸਮਾਪਨ ਨੂੰ ਹੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ

ਹੈ। ਗਰਭਸਮਾਪਨ ਲਈ ਬਣਾਏ ਗਏ ਐਮਟੀਪੀ ਐਕਟ 1971 ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਗਰਭਸਮਾਪਨ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਹੂਲਤਾਂ ਲੈਣ ਲਈ ਵੀ ਬਹੁਤੀਆਂ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਮਜਬੂਰਨ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਗਰਭਸਮਾਪਨ ਹੀ ਕਰਵਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਈ ਵਾਰ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਵੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹਰ ਸਾਲ ਲੱਗਭੱਗ ਸੱਤ ਲੱਖ ਗਰਭਸਮਾਪਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਿਹਤ ਅਦਾਰਿਆਂ ਅਤੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਗਰਭਸਮਾਪਨ ਸ਼ਾਮਿਲ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਸਾਲ 28 ਸਤੰਬਰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਗਰਭਸਮਾਪਨ ਦਿਵਸ ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਗਰਭ-ਸਮਾਪਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਜਨਨ ਨਿਆਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਵਿਭਿੰਨ, ਅੰਤਰ-ਪੀੜ੍ਹੀ, ਅਤੇ ਸਰਹੱਦ ਪਾਰ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਸਮੂਹਿਕ ਯਤਨਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਜਾ

ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਾਲ ਲਈ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਥਾਨਕ ਲਾਮਬੰਦੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ, ਸਮਾਗਮਾਂ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕਰਨਾ, ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਮੁਹਿੰਮਾਂ ਚਲਾਉਣਾ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚ ਕਾਰਕੁਨਾਂ ਨਾਲ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਕਿਸੇ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਗਰਭਸਮਾਪਨ ਦੇਖਭਾਲ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵਿਆਪਕ ਜਿਣਸੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਜਨਨ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਹੋਵੇ। ਅਜਨਾਨਾਇਨਾ, ਦੱਖਣੀ ਕੋਰੀਆ, ਬਾਇਲੈਂਡ, ਇਕਵਾਡੋਰ ਅਤੇ ਦੱਖਣੀ ਅਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਵਿੱਚ ਗਰਭਸਮਾਪਨ ਸਬੰਧੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਸੁਧਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਆਇਰਲੈਂਡ, ਬ੍ਰਿਟੇਨ, ਫਰਾਂਸ, ਅਮਰੀਕਾ, ਨੇਪਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਗਰਭਸਮਾਪਨ ਦੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਉਪਲੱਬਧ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਟੈਲੀਮੈਡੀਸ਼ਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਗੋਲੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਵੈ-ਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਗਰਭਸਮਾਪਨ ਨੂੰ 12 ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਤੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ ਦੁਆਰਾ ਨਵੀਂ ਸੋਧ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਗਰਭਸਮਾਪਨ ਦੇ ਹੱਕ ਲਈ ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਵਿੱਚ ਮੁਹਿੰਮ ਦੇ 100 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਗਰਭਸਮਾਪਨ ਦਾ ਲਗਾਤਾਰ ਅਪਰਾਧੀਕਰਨ ਹਰ ਸਾਲ ਅਣਗਿਣਤ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਗਰਭਸਮਾਪਨ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ ਦੁਆਰਾ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ "ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗਰਭ ਅਵਸਥਾ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਿਸ ਕੋਲ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਡਾਕਟਰੀ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ" ਹਾਲਾਂਕਿ ਗਰਭਸਮਾਪਨ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੇ ਹੁਣ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ ਇਸਦੀ ਬਾਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ, ਘੱਟ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਤੇ ਘੱਟ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਦੇ ਤਿੰਨ-ਪੱਧਰੀ ਵਰਗੀਕਰਣ ਦੁਆਰਾ ਬਦਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਜੋ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਗਰਭਸਮਾਪਨ ਅਤੇ ਖਤਰਨਾਕ ਦੇ ਵਧਦੇ ਵਿਆਪਕ ਬਦਲ ਨੂੰ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਦੇ ਵਰਣਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਗਰਭਸਮਾਪਨ ਹੈਲਥ ਕੇਅਰ ਵਰਕਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ ਦੁਆਰਾ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਕੀਤੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਘੱਟ-ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਗਰਭਸਮਾਪਨ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪ੍ਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਗੈਰ-ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਕੀਤੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜਾਂ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਢੰਗ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪਰ ਕਿਸੇ ਸਿਖਲਾਈ

ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਲੋੜੀਂਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਾਂ ਸਹਾਇਤਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਘੱਟ-ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਗਰਭਸਮਾਪਨ ਖਤਰਨਾਕ, ਹਮਲਾਵਰ ਤਰੀਕਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਸਿੱਖਿਅਤ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ 1971 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਗਰਭਸਮਾਪਨ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਗਰਭਸਮਾਪਨ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ-ਸੰਸਕ੍ਰਿਤਿਕ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨਿਕ ਸਬੰਧੀ ਪਹਿਲੂਆਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ 1964 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਲਾਲ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਾਲ 1966 ਵਿੱਚ ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ਾਂ ਤੇ ਕੁੱਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਗਰਭਸਮਾਪਨ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਬਿੱਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸਨੇ ਬਾਦ ਵਿੱਚ ਐਮਟੀਪੀ ਐਕਟ 1971 ਦਾ ਰੂਪ ਲਿਆ ਹੈ। ਸਾਲ 1975 ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਨਿਯਮ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਐਕਟ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਾਲ 2002, 2003, 2014, 2016 ਅਤੇ ਹੁਣ 2021 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਾਲ 2021 ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸੋਧਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਗਰਭ ਨਿਰੋਧਕ ਅਸਫਲਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਗਰਭਸਮਾਪਨ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ, ਔਰਤਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਲਈ ਗਰਭ ਅਵਸਥਾ ਦੀ ਸੀਮਾ 24 ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਤੱਕ ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਦੀ ਰਾਏ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਗਰਭਸਮਾਪਨ ਹੁਣ 24 ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਗਰਭ ਅਵਸਥਾ ਤੱਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਗਰਭਸਮਾਪਨ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਜਨਤਕ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਿਹਤ ਬੀਮਾ ਫੰਡ, ਆਯੁਸ਼ਮਾਨ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਰਾਜ ਬੀਮਾ ਦੁਆਰਾ 100ਗ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਗਰਭਸਮਾਪਨ ਸਬੰਧੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਗਰਭਸਮਾਪਨ ਦੇ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਤਰੀਕਿਆਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੋਵਿਡ-19 ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ 25 ਮਾਰਚ ਤੋਂ ਦੇਸ਼ ਵਿਆਪੀ ਲੋਕਭਾਉਣ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਨਾਲ ਗਰਭ ਨਿਰੋਧਕ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਗਰਭਸਮਾਪਨ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਤੇ ਮਾੜਾ ਅਸਰ ਪਿਆ। ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ 20 ਮਿਲੀਅਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜੋੜੇ ਗਰਭ ਨਿਰੋਧਕ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਅਤੇ ਅਣਇੱਛਤ ਗਰਭ ਅਵਸਥਾ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਝੋ ਰਹਿ ਗਏ ਸਨ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਨੇ 29 ਸਤੰਬਰ 2022 ਨੂੰ ਕੁਝ ਫੈਸਲੇ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਸ਼ਰੀਰਕ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ, ਜਿਣਸੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਜਨਨ ਵਿਕਲਪਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਅਣਵਿਆਹੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਲਾਭ ਅਤੇ ਬਾਲਗ ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਵਰਗੀਆਂ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਆਬਾਦੀ ਫੰਡ ਦੀ ਜਨਸੰਖਿਆ 2022 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਗਰਭਸਮਾਪਨ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਮਾਵਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਦਰ ਦਾ ਤੀਜਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਗਰਭਸਮਾਪਨ ਸਬੰਧੀ ਕਾਰਨਾਂ ਨਾਲ ਹਰ ਰੋਜ਼ 08 ਦੇ ਕਰੀਬ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਨੈਸ਼ਨਲ ਫੈਮਿਲੀ ਹੈਲਥ ਸਰਵੇ 2019-21 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ 15-49 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦੀਆਂ 9.4ਗ ਔਰਤਾਂ ਕੋਲ ਗਰਭ-ਨਿਰੋਧ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਕਲਾਇੰਟ ਪ੍ਰੋਫਾਈਲ ਅਧਿਐਨ ਗਰਭਸਮਾਪਨ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਪ੍ਰੋਫਾਈਲਾਂ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਤੇ ਗਰਭਸਮਾਪਨ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਲਾਗਤਾਂ ਤੇ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਨੇ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਨਤਕ ਸਿਹਤ ਤੇ ਗਰਭਸਮਾਪਨ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਲਈ 57ਗ ਸਹੂਲਤਾਂ ਮਾੜੀਆਂ ਸਨ। ਕਾਮਨਵੈਲਥ ਵਲੋਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਕੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਐਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਵਿਡ-19 ਸਬੰਧੀ ਹੋਈ ਤਾਲਾਬੰਦੀ ਦੌਰਾਨ ਜਨਵਰੀ ਤੋਂ ਜੂਨ 2020 ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚਕਾਰ ਲੱਗਭੱਗ 9.2 ਲੱਖ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਜੋ ਗਰਭਸਮਾਪਨ ਕਰਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ ਨੂੰ ਇਹ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਅਧਿਐਨ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਲੱਗਭੱਗ 6.5 ਲੱਖ ਅਣਚਾਹੇ ਗਰਭ ਵਧੇ ਹਨ, ਲੱਗਭੱਗ 10 ਲੱਖ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਗਰਭ-ਸਮਾਪਨ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਲੱਗਭੱਗ 2600 ਮਾਵਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਈ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ 36 ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਾਰ ਨਿਯੋਜਨ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਗਰਭਸਮਾਪਨ ਸਬੰਧੀ ਹੋਈਆਂ ਕਮੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ 75 ਫਿਸਦੀ ਮਾਮਲੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹੀ ਪਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ ਵਿਭਾਗ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਮਿਲਕੇ ਆਈ ਪਾਸ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ

ਫਾਉਂਡੇਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਸਟਡੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਸ਼ ਦੇ 12 ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਲੱਗਭੱਗ 18.5 ਲੱਖ ਜਰੂਰਤਮੰਦ ਲੜਕੀਆਂ ਅਤੇ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਨੂੰ ਗਰਭਸਮਾਪਨ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕੀ ਹੈ। ਫੈਮਿਲੀ ਪਲੈਨਿੰਗ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਸੰਸਥਾ ਜੋਕਿ ਕਈ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਗਰਭ-ਸਮਾਪਨ ਕਲੀਨਿਕ ਚਲਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਨੁਸਾਰ ਕਈ ਜਰੂਰਤਮੰਦ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਹੂਲਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਗਰਭਸਮਾਪਨ ਕਰਵਾਉਣਾ ਪਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਦੇਰੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਅਣਚਾਹੇ ਗਰਭ ਨੂੰ ਰੱਖਣਾ ਪਿਆ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕਈ ਵਾਰ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸੰਗਠਨਾਂ ਨੂੰ ਐਮਟੀਪੀ ਐਕਟ ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਹੀ ਗਰਭਸਮਾਪਨ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਲਈ ਵੀ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣਾ ਪਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਵੀ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿਤੇ ਹਨ। ਸੈਂਟਰ ਫਾਰ ਰੀਪ੍ਰੋਡਕਟਿਵ ਰਾਇਟਸ ਦੀ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕੁੱਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਏ ਹਨ।

ਐਡਵੋਕੇਟ ਕੁਲਦੀਪ ਚੰਦ
91-9417563054

ਪ੍ਰਤਿਗਿਆ ਮੁਹਿੰਮ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਗਰਭਸਮਾਪਨ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਰਿਪੋਰਟ ਗਰਭਸਮਾਪਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲਈ ਅਦਾਲਤਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਵਾਲੇ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਗਰਭ ਸਮਾਪਤੀ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਕਈ ਆਦੇਸ਼ ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ ਦੀ ਰਾਏ ਅਤੇ ਪਿਛਲੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਕੁੱਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਦਸੰਬਰ 2017 ਵਿੱਚ ਇੱਕ 13 ਸਾਲ ਦੀ ਬਲਾਤਕਾਰ ਪੀੜ੍ਹਿਤਾ ਲੜਕੀ ਜੋਕਿ ਗਰਭਵਤੀ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਅਪੀਲ ਤੇ ਮੁੰਬਈ ਦੀ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੈਡੀਕਲ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ 26 ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਗਰਭ ਦੇ ਗਰਭਸਮਾਪਨ ਦੀ ਮੰਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿਤੀ ਹੈ, ਅਕਤੂਬਰ 2017 ਵਿੱਚ ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵੀ ਦੋ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਦੇ 29 ਅਤੇ 30 ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਗਰਭ ਨੂੰ ਵੀ ਮੈਡੀਕਲ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਗਰਭਸਮਾਪਨ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿਤੀ ਹੈ। ਹਿਮਾਚਲ ਦੀ ਮਾਣਯੋਗ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇੱਕ 19 ਸਾਲ ਦੀ ਲੜਕੀ ਜੋ ਕਿ ਦਿਮਾਗੀ ਤੌਰ ਤੇ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦੇ 32 ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਗਰਭ ਨੂੰ ਵੀ ਮੈਡੀਕਲ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਗਰਭਸਮਾਪਨ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿਤੀ ਹੈ। ਏਸ਼ੀਆ ਸੇਫ ਆਬਰਸਨ ਪਾਰਟਨਰਸ਼ਿਪ ਸੰਸਥਾ ਵਲੋਂ ਜਾਰੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ 80 ਫਿਸਦੀ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਨੂੰ ਐਮ ਟੀ ਪੀ ਐਕਟ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਮਾਣਯੋਗ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵੀ ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਹਰ ਸਾਲ ਲੱਗਭੱਗ 17 ਲੱਖ ਬੱਚੇ ਸ਼ਰੀਰਕ ਵਿਕਾਰਾਂ ਵਾਲੇ ਜਨਮ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ ਇਸ ਲਈ ਗਰਭਸਮਾਪਨ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦਾ ਸਮਾਂ ਵਧਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸੰਗਠਨਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਹੈ ਕਿ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਗਰਭਸਮਾਪਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਗਰਭ ਅਵਸਥਾ ਦੇ 12 ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਤੱਕ ਟੈਲੀਮੈਡੀਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਗਰਭ-ਸਮਾਪਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿਤੀ ਜਾਵੇ, ਦੂਜੀ ਤਿਮਾਹੀ ਵਿੱਚ ਡਾਕਟਰੀ ਗਰਭਸਮਾਪਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਵੇ, ਕਲੀਨਿਕ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜਿਕ ਦੂਰੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅਪ੍ਰੈਸ਼ਨ ਬਿਏਟਰ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੀ ਜਰੂਰਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜਰੂਰੀ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀਆਂ ਸੂਚੀ ਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਗਰਭਸਮਾਪਨ ਦੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਨੂੰ ਮੰਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿਤੀ ਜਾਵੇ, ਗਰਭਸਮਾਪਨ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਘਟਾਇਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਾਰ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਐਮਟੀਪੀ ਐਕਟ ਅਨੁਸਾਰ ਗਰਭਸਮਾਪਨ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਸਮੂਹ ਸਰਕਾਰੀ ਸਿਹਤ ਕੇਂਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁੱਢਲੇ ਉ-ਪਲੱਬਧ ਕਰਵਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਗਰਭ-ਸਮਾਪਨ ਦਿਵਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਪੂਰਾ ਹੋ ਸਕੇ।

ਮਰਹੂਮ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸੁਰਿੰਦਰ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਸਪੁੱਤਰ ਸਵਰਗਵਾਸ

ਪਟਿਆਲਾ- ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ ਦਫ਼ਤਰ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਵੈਲਫੇਅਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੀ ਅੱਜ ਪਟਿਆਲਾ ਮੀਡੀਆ ਕਲੱਬ ਵਿੱਚ ਹੰਗਾਮੀ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਰਹੂਮ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸੁਰਿੰਦਰ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਸਪੁੱਤਰ ਕੁਸ਼ਲ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਰਾਣਾ ਦੇ ਅਚਾਨਕ ਸਵਰਗਵਾਸ ਹੋਣ 'ਤੇ ਅਫ਼ਸੋਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।
ਉਹ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਕੈਲਗਰੀ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ

ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਰਹਿ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅੱਜ ਕੈਲਗਰੀ ਵਿਖੇ ਸਸਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
ਕੁਸ਼ਲ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਰਾਣਾ 44 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਸਨ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਿੱਛੇ ਪਤਨੀ, ਲੜਕਾ, ਲੜਕੀ, ਮਾਤਾ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਅਤੇ ਵੱਡਾ ਭਰਾ ਜਸਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਛੱਡ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਕੁਸ਼ਲ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਰਾਣਾ, ਸਾਬਕਾ ਏ.ਪੀ.ਆਰ.ਓ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ ਅਤੇ ਨਿਰੰਜਣ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ ਦੀ ਬੇਵਕਤੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਵਿਛੜੀਆਂ ਆਤਮਾਵਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਲਈ ਦੇ

ਮਿੱਟ ਦਾ ਮੋਨ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਉਜਾਗਰ ਸਿੰਘ, ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੁੱਖੀ, ਜੈ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕਸ਼ਯਪ, ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਸੋਢੀ, ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਸ਼ਾਮ ਸੁੰਦਰ, ਨਰਾਤਾ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ, ਨਵਲ ਕਿਸ਼ੋਰ, ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੇਠੀ, ਬਿਮਲ ਕੁਮਾਰ ਚੱਕਰਵਾ, ਜੀ ਪੀ ਸਿੰਘ, ਜੀ ਆਰ ਕੁਮਾਰ, ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ, ਨੇ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀਆਂ ਭੇਟ ਕਰਦਿਆਂ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਭਾਣਾ ਮੰਨਣ ਦਾ ਬਲ ਬਖਸ਼ੇ।

ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਸੁਧਾਰ: ਸਿਲੈਕਟ ਹੋਏ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ ਦੀ ਉਲਝੀ ਗੁੱਥੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਹੱਲ ਹੋਣਾ

ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ
91-94635-53962

1128 ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ ਅਤੇ ਲਾਇਬਰੇਰੀਅਨ ਦੀ ਭਰਤੀ ਜੋ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰੋਕ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਭਰਤੀ ਰੱਦ ਕਾਰਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਕਾਰਨ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਰੁੱਕੀ ਪਈ ਸੀ ਮਾਣਯੋਗ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਬਲ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਕੇ ਭਰਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਤਾਜ਼ਾ ਫੈਸਲੇ ਰਾਹੀਂ ਹਰੀ ਝੰਡੀ ਦੇਣ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਖਬਰ ਆਈ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਗਿਰ ਚੁੱਕੇ ਮਿਆਰ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਚੁਣੌਤੀ ਵਾਲਾ ਮਾਹੌਲ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਨਵੀਂ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਅਹਿਮ ਸੁਧਾਰ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜਾਂ ਅੰਦਰ ਦੋ ਦਹਾਕੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ ਦੀ ਰੈਗੂਲਰ ਭਰਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ, ਜੋ ਕਿ ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਮਿਆਰ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਢਾਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਕਰੀਬ 63 ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜ ਸੂਬੇ ਅੰਦਰ ਚਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਖਬਰ ਮੁਤਾਬਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ 1990 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ ਦੀਆਂ 1873 ਰੈਗੂਲਰ ਆਸਾਮੀਆਂ ਮਨਜ਼ੂਰ ਸਨ। ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਨਵੇਂ ਕਾਲਜ ਤਾਂ ਹੋਰ ਕਈ ਵਾਰ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤੇ ਪਰ ਪੋਸਟਾਂ ਨਵੀਆਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਪਿਛਲੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ 1500 ਦੇ ਕਰੀਬ ਆਸਾਮੀਆਂ ਖਾਲੀ ਪਈਆਂ ਹਨ ਅਗਲੇ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਜੋ ਪੱਕੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਹਨ ਉਹ ਵੀ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਹੋਣ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤੇ ਗੈਸਟ ਫੈਕਲਟੀ, ਪਾਰਟ ਟਾਈਮ ਅਤੇ ਠੇਕੇ ਉੱਪਰ ਰੱਖੇ ਅਧਿਆਪਕ ਹੀ ਹੁਣ ਕਾਲਜਾਂ ਨੂੰ ਚਲਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤੇ ਯੂ.ਜੀ.ਸੀ. ਵਲੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਯੋਗਤਾ ਵੀ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਠੇਕੇ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਉੱਪਰ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਕੋਲੋਂ ਵਸੂਲੀ ਜਾਂਦੀ ਫੀਸ / ਫੰਡਾਂ ਉੱਪਰ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕਈ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਤਕਰੀਬਨ ਨਾਮਾਤਰ ਹੀ ਰੈਗੂਲਰ

ਅਧਿਆਪਕ ਹਨ। ਹੁਣ ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜਾਂ ਦੇ ਕਲੱਸਟਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਦੂਜੇ ਜਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਕਾਲਜ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਅਧਿਆਪਕ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਅੱਧੇ ਦਿਨ ਆਪਣੇ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਦੂਜੇ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਜਾਣ ਕਰਕੇ ਖਜ਼ਲਖੁਆਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਦੋਹਾਂ ਪਾਸੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਤਾਂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਰੈਗੂਲਰ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ/ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਨਾ ਹੋਣ ਤੇ ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਡਿੱਗ ਰਹੇ ਮਿਆਰ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਪਿਛਲੀ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ 19 ਅਕਤੂਬਰ 2021 ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਆਸਾਮੀਆਂ ਭਰਨ ਦੇ ਐਲਾਨ ਨੂੰ ਅਮਲੀ ਰੂਪ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ 1158 ਆਸਾਮੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ 1091 ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਦੀਆਂ ਲਾਇਬਰੇਰੀਅਨ ਭਰਨ ਦਾ ਇਸਤਿਹਾਰ ਨਾਲੋਂ-ਨਾਲ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਉਡੀਕ ਰਹੇ ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਖੁਸ਼ੀ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਸੀ। ਇਹ ਭਰਤੀ ਯੂ.ਜੀ.ਸੀ. ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਵਾਈਸ ਚਾਂਸਲਰਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕਮੇਟੀਆਂ ਬਣਾ ਕੇ ਭਰਤੀ ਨਿਰੋਲ ਲਿਖਤੀ ਟੈਸਟ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ 45 ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਵਧੀਆ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸਤਿਹਾਰ ਦੀ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਮੁਤਾਬਿਕ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜਾਂ ਦੇ ਗੈਸਟ ਫੈਕਲਟੀ, ਪਾਰਟ ਟਾਈਮ, ਠੇਕੇ ਆਧਾਰਤ ਕਾਲਜ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸ਼ੈਲ ਦੇ ਤਜਰਬੇ ਦਾ ਇੱਕ ਨੰਬਰ ਅਤੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੰਜ ਅੰਕ ਲਿਖਤੀ ਟੈਸਟ ਦੇ ਅੰਕਾਂ 'ਚ ਵਾਧਾ ਲੈ ਸਕਣਗੇ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਟੀਚਿੰਗ ਤਜਰਬੇ ਨੂੰ ਦੋਹਾਂ ਵਿੱਚ ਤੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਗੈਸਟ ਫੈਕਲਟੀ / ਪਾਰਟ ਟਾਈਮ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਆਦਿ ਨੂੰ ਹਮਦਰਦੀ ਵਜੋਂ ਦੇਣ ਦੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪੱਖਾਂ ਤੋਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਸਾਰੀ ਭਰਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਉਪਰੰਤ ਇਸਤਿਹਾਰ 'ਚ ਇਕੱਲੇ 'ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜ ਦੇ ਤਜਰਬੇ' ਦੀ ਸਬਦਾਵਲੀ ਨੇ ਬਾਅਦ 'ਚ ਕਈ ਉਲਝਨਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ। ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਧੀਨ ਚਲ ਰਹੇ ਕਾਲਜਾਂ 'ਚ ਪੜ੍ਹਾ ਰਹੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਵਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਜਰਬੇ ਨੂੰ ਸਕਰੂਟਿੰਗ ਸਮੇਂ ਨਾ ਮੰਨਣ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਾਣਯੋਗ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਜੋਂ ਰਿੱਟ ਪਾ ਕੇ ਭਰਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 'ਚ ਰੋਕ ਲਗਾਵ

ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਈ ਅਸਫਲ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ ਹੋਰ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਰਿੱਟਾਂ ਪਾ ਕੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ। ਮਾਣਯੋਗ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਨੇ ਨੌ ਮਹੀਨਿਆਂ ਬਾਅਦ 8 ਅਗਸਤ 2022 ਨੂੰ ਇਸ ਭਰਤੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾ ਕੇ 1158 ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਆਸਾਂ ਤੇ ਪਾਣੀ ਫੇਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਸ ਸੀ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਡਿੱਗ ਰਹੇ ਮਿਆਰ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਸਫਲ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ 'ਚ ਫੈਸਲਾ ਦੇਵੇਗੀ। ਪਿਛਲੀ ਸਰਕਾਰ ਸਮੇਂ 1158 ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ ਅਤੇ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀਅਨ ਦੀ ਭਰਤੀ ਸਮੇਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਫਲ ਉਮੀਦਵਾਰ ਆਪਣੀਆਂ ਪਿਛਲੀਆਂ ਨੌਕਰੀਆਂ ਤੋਂ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਕਹਿਣ ਤੇ ਅਸਤੀਫੇ ਦੇ ਕੇ ਚਾਅ ਨਾਲ ਨਵੀਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਨਵੀਂ ਨੌਕਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰਕੇ ਨਵੀਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸੋਚ ਰਹੇ ਸਨ ਪਰ ਇਹ ਕੰਮ ਉੱਚ-ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਐਨ ਮੌਕੇ ਤੇ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਦੋ ਤਿੰਨ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੀਆਂ ਦੀਆਂ ਲਿਸਟਾਂ ਮਹਿਕਮੇ ਦੀ ਵੈਬਸਾਈਟ ਤੇ ਪਾ ਕੇ ਸਾਈਟ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਜੋ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਡਾਊਨਲੋਡ ਹੋ ਕੇ ਆਉਣ ਤੇ ਚੁੱਕੀਆਂ ਸਨ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲਿਸਟਾਂ ਦੇ ਸਫਲ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਹੋਰ ਵੀ ਵਧੇਰੇ ਹੈ। ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਇਹ ਲਿਸਟਾਂ ਜਾਰੀ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਸਫਲ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ ਜਦੋਂ ਕਿ ਹੋਰ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਬਹੁਤੇ ਸਫਲ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ ਬਹੁਤੇ ਸਕੂਲਾਂ / ਕਾਲਜਾਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਦਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰੈਗੂਲਰ ਜਾਂ ਐਡਹਾਕ ਤੌਰ ਤੇ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾ ਰਹੇ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਿਛਲੀ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇ ਕੇ ਹੀ ਜੁਆਇਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਹੁਣ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰ ਹੋਏ ਬੈਠੇ ਹਨ। ਕਈ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਸੌ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਸਿਲੈਕਟ ਹੋਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪੱਤਰ ਅਤੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਸਟੇਅ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਲਾਟ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਸਨ ਜੋ ਕਿ ਕਾਲਜਾਂ 'ਚ ਹਾਜ਼ਰੀ ਦੇ ਕੇ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਤਨਖਾਹ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ। ਬਾਅਦ 'ਚ ਵਿਭਾਗ ਵਲੋਂ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪੱਤਰ ਮਿਲ ਚੁੱਕੇ ਸਨ ਪਰ ਉਹ ਕਾਲਜਾਂ 'ਚ ਜੁਆਇਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੁਲ 462 ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਦਫਤਰ ਵਿਖੇ ਮੰਨ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ ਦੇ

ਨਾਲ ਹੀ ਤਨਖਾਹ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਪਈਆਂ ਖਾਲੀ ਪੋਸਟਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਢਵਾਉਣ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਕਾਲਜਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲਾਂ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਪਰ ਅਜੇ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਨਖਾਹ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ। ਇਥੇ ਇਹ ਵੀ ਵਰਣਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਤੋਂ ਪਿਛਲੀਆਂ ਨੌਕਰੀਆਂ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫੇ ਲਏ ਗਏ ਹਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਹੁਣ ਉਹ ਸਾਰੇ ਹੀ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰ ਹੋ ਕੇ ਆਰਥਿਕ ਤੰਗੀ 'ਚੋਂ ਲੰਘ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਈਆਂ ਨੇ ਕਈ ਕਿਸਮ ਦੇ ਲੋਨ ਵਗੈਰਾ ਲਏ ਹੋਣਗੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਉਹ ਕਿਵੇਂ ਭਰਨਗੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਤਾਣਾ ਬਾਣਾ ਉਲਝਿਆ ਪਿਆ ਹੈ, ਹੁਣ ਇਹ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਮੁੱਦਾ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ। ਤਕਰੀਬਨ ਅੱਧੇ ਸਫਲ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪੱਤਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕੇ ਉਹ ਅਜੇ ਆਪਣੇ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਚਿੰਤਾਗ੍ਰਸਤ ਸਨ। ਇਹ ਪੀੜਤ ਸਿਲੈਕਟਿਡ ਉਮੀਦਵਾਰ ਪਿਛਲੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਪਿੰਡ ਪੱਕਾ ਮੋਰਚਾ ਲਾਈ ਬੈਠੇ ਸਨ। ਪਰ ਅੱਜ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੀੜਤ ਸਿਲੈਕਟਿਡ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਮਾਣਯੋਗ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਡਬਲ ਬੈਂਚ ਨੇ ਜੋ ਫੈਸਲਾ ਰਿਜ਼ਰਵ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅੱਜ ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕੀਤੀ ਭਰਤੀ ਨੂੰ ਹਰੀ ਝੰਡੀ ਦੇਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ 'ਚ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਲਹਿਰ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸੱਚਮੁੱਚ ਹੀ ਹੁਣ ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਸੁਧਾਰ ਵੱਲ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਆਸ ਹੈ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਇਤਜ਼ਾਰ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ, ਹੁਣ ਸਰਕਾਰ ਜ਼ਲਦੀ ਹੀ ਕਾਰਜੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਈ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਤਕਰੀਬਨ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਕਈ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੀਆਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਿਸਟਾਂ ਸਾਈਟ ਤੋਂ ਕੋਰਟ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਫੈਸਲੇ ਮੁਤਾਬਕ ਚੁੱਕ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜੇ ਅਧੂਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇ। ਆਸ ਹੈ ਸਰਕਾਰ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਕਾਪੀ ਆਉਣ ਨਾਲ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਮਾਨਸਿਕ ਪੀੜਾ 'ਚੋਂ ਲੰਘ ਰਹਿਆਂ ਨੂੰ ਫੌਰੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪੱਤਰ ਦੇ ਕੇ ਕਾਲਜਾਂ 'ਚ ਭੇਜ ਕੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਸੁਧਾਰ ਵੱਲ ਨੂੰ ਹੋਰ ਨਵਾਂ ਕਦਮ ਪੁੱਟੇਗੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਵੱਡੀ ਕਾਮਯਾਬੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਵੀ ਪੂਰਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਸਫਲਤਾ ਦੇ ਕਾਰਜ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਵਧਾਈ ਦੀ ਪਾਤਰ ਹੈ।

ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਜਾਲ ਵਿੱਚ ਉਲਝਿਆ ਬਚਪਨ

ਵਿਜੈ ਗਰਗ (ਪੀ.ਈ.ਐਸ.)
ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ

ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਰੁਚੇਵਿਆਂ, ਆਨਲਾਈਨ ਗੇਮਿੰਗ ਅਤੇ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦੀ ਲੜ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਕਈ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਚਰਚਾ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਤੇਜ਼ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਚਿੰਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਉਮਰ ਤੈਅ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਵਿੱਚ, ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਆਨਲਾਈਨ ਰੁੱਝੇ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਬਾਰਾਂ ਤੋਂ ਸਤਾਰਾਂ ਸਾਲ ਦੇ ਲਗਭਗ 75 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਬੱਚੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਚੌਦਾਂਪੰਦਰਾਂ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਬਜਾਏ ਖੇਡ ਦੇ ਮੈਦਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਖੇਡਾਂ ਦਾ ਆਨੰਦ ਲੈਂਦੇ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੰਪਿਊਟਰ ਅਤੇ ਮੋਬਾਈਲ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਲ ਜੀਵਨ ਦੇ ਅਨੁਭਵ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਆਨਲਾਈਨ ਅਣਜਾਣ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਆਲੋ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਇਲਾਕੇ, ਬਸਤੀ ਜਾਂ ਪਿੰਡ ਦੇ ਅਸਲੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾਈ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਮਦਦਗਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 20 ਫੀਸਦੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਨਲਾਈਨ ਗੇਮਾਂ ਦੇ ਆਦੀ ਹਨ। ਉਥੇ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਇੱਕ ਅਧਿਐਨ ਵਿੱਚ ਦੋਬ) ਸਕੂਲ ਅਤੇ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੈਪੁਰ, ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇ ਇੱਕ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਹਸਪਤਾਲ ਨੇ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦੀ ਲੜ ਕਾਰਨ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਬਾਰੇ ਖੋਜ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਦਿੱਲੀ, ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਪਿਆਂ, ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਅਤੇ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਨੇ ਅਨੁਭਵ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਬੱਚਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਕੰਪਿਊਟਰ-ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਆਨਲਾਈਨ ਗੇਮਾਂ ਖੇਡਣ ਕਾਰਨ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਪੈਦਾ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਗੁਆਂਢੀ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਕਾਰਨ ਦਿਮਾਗੀ ਅਤੇ ਸਿਰ ਦਰਦ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਮਰ ਦਰਦ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਬਾਰਾਂ ਤੋਂ ਅਠਾਰਾਂ ਸਾਲ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ 'ਸਕ੍ਰੀਨ ਟਾਈਮ' ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਬੇਚੈਨੀ, ਇਕੱਲਪਣ, ਹਰ ਵਾਰਤਾਲਾਪ 'ਤੇ ਗੁੱਸਾ, ਇਨਸੋਮਨੀਆ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹਾਈ 'ਚ ਰੁਚੀ

ਦੀ ਕਮੀ ਵਰਗੇ ਲੱਛਣ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਇਹ ਚਿੰਤਾ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਇਹ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਬੱਚਾ ਇੱਕ ਘੰਟੇ ਤੱਕ ਫੋਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਨੀਂਦ ਸੋਲਾਂ ਮਿੰਟਾਂ ਤੱਕ ਘੱਟ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਨੀਂਦ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਕਾਗਰਤਾ ਅਤੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦੀ ਕਮੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਹਮਲਾਵਰ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕਰੋਨਾ/ਆਨਲਾਈਨ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਈ ਬਾਵਾਂ 'ਤੇ ਸਕੂਲੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇਕਾਗਰਤਾ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਮਾਪੇ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਪਾ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰੀਰਕ ਸਿਹਤ ਲਈ ਖੇਡ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਭੇਜਣ। ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਸਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸੌਖ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ, ਪਰ ਵਧਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਹੁਣ ਘਰਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਲੱਗ ਪਈਆਂ ਹਨ। ਅੱਜ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਬਾਹਰੀ ਸੰਸਾਰ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੈਊਏਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਦੁਆਲੇ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੁੰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹ ਇੰਸਟਾਗ੍ਰਾਮ ਅਤੇ ਫੇਸਬੁੱਕ ਦੇ 'ਲਾਈਕਸ' ਕਾਰਨ ਖੁਸ਼ ਅਤੇ ਦੁਖੀ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸੋਸ਼ਲ

ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਬੱਚਾ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਮੀਡੀਆ, ਐਪ ਅਤੇ ਖਿਡੌਣਾ ਕੰਪਨੀਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਆਕਰਸ਼ਕ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਰਸਲ ਬੈਂਕਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ। ਰਸਲ ਬੈਂਕ ਦਾ ਬਾਜ਼ਾਰ 'ਤੇ ਦਬਦਬਾ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਦੇ ਰੁਝਾਨ 'ਤੇ ਚਿੰਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਇਹ ਬਾਜ਼ਾਰੀ ਸਮਾਜ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਖਪਤਕਾਰ ਬਣਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੱਚੇ ਹੀ ਮੰਗਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਮਾਰਕੀਟ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਵੇਚੇਗੀ ਜੋ ਬੱਚੇ ਮੰਗ ਰਹੇ ਹਨ, ਨਾ ਕਿ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੀ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਹੱਲ ਕੀ ਹੈ? ਵੱਡੀ ਚੁਣੌਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਗੁੱਥੀ ਲਈ ਸਮਾਂ ਕੱਢਣਾ ਅਸੰਭਵ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਮਾਪੇ ਆਪਣੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਕੇ ਗੁਜ਼ਰ ਗਏ ਪਲ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਆਨਲਾਈਨ ਨਸ਼ੇ ਕਾਰਨ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਸਮਾਜਿਕ ਘੇਰਾ ਛੋਟਾ ਹੁੰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰੀਰਕ ਸਿਹਤ ਦੁਆਰਾ ਕਿਰਤ ਤੋਂ ਪਰਵਾਸ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਰੁਚੇਵਿਆਂ ਭਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਮਾਪੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਵੇਰ-ਸ਼ਾਮ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਪਾਉਂਦੇ। ਆਖ਼ਰਕਾਰ, ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਬੱਚੇ ਟੀਵੀ ਅਤੇ ਕੰਪਿਊਟਰ ਤੋਂ ਨੈਤਿਕਤਾ ਸਿੱਖ ਰਹੇ ਹਨ, ਮਾਪਿਆਂ ਕੋਲ ਇਹ ਜਾਣਨ ਅਤੇ ਸੁਣਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਬੱਚੇ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਰਾਹੀਂ ਕਿਸ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਉਹ ਕੀ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਕੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਟੈਕਨੋਲੋਜੀਕਲ ਤਰੱਕੀ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਵਧ ਰਿਹਾ ਬਾਜ਼ਾਰ ਸਾਨੂੰ ਕਿੱਥੇ ਲੈ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ? ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਵਿੱਚ 'ਈ-ਸੁਰੱਖਿਆ' ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 2022 ਵਿੱਚ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਇੱਕ ਸਰਵੇਖਣ ਵਿੱਚ, ਬਾਲਗਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਨਲਾਈਨ ਅਨੁਭਵ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਣਚਾਹੇ ਸਮਗਰੀ ਭੇਜਣ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਬਿਨਾਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਾਤਿਆਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈਆਂ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਵਿੱਚ ਬੱਚਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਉਠਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਯੂਰਪੀਅਨ ਯੂਨੀਅਨ ਨੇ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਬੱਚੇ ਇੱਕ ਖਾਸ ਉਮਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕਰਨ ਪਰ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਆਨਲਾਈਨ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਕਾਲਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕਾਰਨ ਯੂਰਪੀਅਨ ਯੂਨੀਅਨ ਨੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਹੁਣ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮਾਪੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ 'ਸਕ੍ਰੀਨ ਟਾਈਮ' ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ?

ਯੂਨੈਸਕੋ ਨੇ ਸਿੱਖਣ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ, ਇਕਾਗਰਤਾ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ, ਕਲਾਸਰੂਮ ਵਿੱਚ ਵਿਘਨ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਦੇ ਖਤਰਿਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਾਰਟ ਫੋਨਾਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਪਰ ਅਜੇ ਤੱਕ ਇੱਕ ਚੌਥਾਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦਾ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਬ੍ਰਾਜ਼ੀਲ ਦੀ ਇੱਕ ਸੰਸਥਾ ਨੇ 2017-2018 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਤਿੰਨ ਘੰਟੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਫੋਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਹੈ। ਭਾਰੀ ਫੋਨ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਅਠਾਰਾਂ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ 2628 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਸ ਅਧਿਐਨ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਇਹ ਨਿਕਲਿਆ ਕਿ 39 ਫੀਸਦੀ ਲੜਕੇ ਅਤੇ 55 ਫੀਸਦੀ ਲੜਕੀਆਂ 'ਬੋਰੋਸਿਸ ਸਪਾਈਨ ਪੇਨ' (ਟੀ.ਐਸ.ਪੀ.) ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਸਨ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਗਰਦਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਪਿੱਠ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਹਿੱਸੇ ਤੱਕ ਦਰਦ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿੱਚ

ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਉਹ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਕਿੰਨੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਕਿਸੇ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਮੰਗਣ ਦਾ ਰੁਝਾਨ ਵਧਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਅਸਲ ਲੋੜ ਹੀ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਕੁਝ ਵੀ ਮੰਗਣ ਵਿੱਚ ਇਕੱਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਕਮਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਸਮਾਨ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਹੁਣ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ 'ਕਰਮਚਾਰੀ/ਬ੍ਰਾਂਡ ਅੰਬੈਸਡਰ' ਵਜੋਂ ਰੱਖਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ 'ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ' ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਮਨੋਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਅਜਿਹੀ 'ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ' ਰਣਨੀਤੀ ਬਣਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਚ ਮਾਪੇ ਕੋਈ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਅਤੇ 'ਉਤਪਾਦ' ਸਿੱਧੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੂਜਨ ਲਿਨ ਨੇ ਇੱਕ ਕਿਤਾਬ ਲਿਖੀ ਹੈ - 'ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕੌਣ ਪਾਲ ਰਿਹਾ ਹੈ?' ਇਹ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਟੈਕਨੋਲੋਜੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮਾਰਕੀਟ ਕਲਚਰ ਅਤੇ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਲਿਨ

ਸ. ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪੁਰੇਵਾਲ ਜੀ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦਿਆਂ

ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਕੈਲੰਡਰ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾ, ਸ. ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪੁਰੇਵਾਲ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਨਕੇ ਪਿੰਡ ਬਿਲਗਾ(ਜਿਲਾ ਜਲੰਧਰ) ਵਿਖੇ 23 ਨਵੰਬਰ 1932 ਨੂੰ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਸ਼ੰਕਰ (ਜਿਲਾ ਜਲੰਧਰ) ਦੇ ਖਾਲਸਾ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚੋਂ 1948 ਈ: 'ਚ ਦਸਵੀਂ ਪਾਸ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ F.Sc. ਅਤੇ ਡੀ.ਏ.ਵੀ. ਕਾਲਜ ਜਲੰਧਰ ਤੋਂ B.Sc. ਕਰਨ ਉਪ੍ਰੰਤੂ B.T. ਕੀਤੀ। ਸ: ਪੁਰੇਵਾਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਪਿੰਡ ਦੇ ਖਾਲਸਾ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਸ਼ੰਕਰ ਵਿੱਚ ਕਈ ਸਾਲ ਸਾਇੰਸ ਮਾਸਟਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੌਕਰੀ ਕੀਤੀ। ਪੜ੍ਹਾਈ 'ਚ ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਹ, ਬਾਸਕਟਬਾਲ ਅਤੇ ਸ਼ਤਰੰਜ ਦੇ ਵੀ ਚੰਗੇ ਖਿਡਾਰੀ ਰਹੇ ਸਨ।

ਸ: ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪੁਰੇਵਾਲ, ਸੰਨ 1965 ਈ: 'ਚ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਛੁੱਟੀ ਲੈ ਕੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਚਲੇ ਗਏ ਪਰ, ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਜੰਗ ਲੱਗਣ ਕਾਰਨ ਛੁੱਟੀ ਰੱਦ ਹੋ ਜਾਣ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਆਉਣਾ ਪਿਆ। ਸੰਨ 1966 ਈ: 'ਚ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇ ਕੇ ਪੱਕੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਚਲੇ ਗਏ। ਟੈਕਸਾਸ ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟਸ (Texas Instruments) ਵਿੱਚ ਨੌਕਰੀ ਆਰੰਭ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਸੰਨ 1974 'ਚ ਉਹ ਕੈਨੇਡਾ ਚਲੇ ਗਏ ਅਤੇ ਆਈ।ਟੀ। ਵਿੱਚ ਕੰਪਿਊਟਰਪ੍ਰੋਗਰਾਮਿੰਗ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾਈਆਂ।

ਸ: ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪੁਰੇਵਾਲ ਨੂੰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜੀਵਨ ਤੋਂ ਹੀ ਕੈਲੰਡਰ ਵਿਸ਼ੇ 'ਚ ਬਹੁਤ ਦਿਲਚਸਪੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਹਰ ਸਾਲ ਜੰਤਰੀ ਖਰੀਦਦੇ ਸਨ। ਜੰਤਰੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਤਿੱਥ, ਘੜੀ, ਪਲ, ਨਛੱਤਰ, ਯੋਗ ਆਦਿ ਨੂੰ ਜਾਨਣ/ ਸਮਝਣ ਸਬੰਧੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਵੱਧਦੀ ਗਈ ਤਾਂ ਹੋਰ ਕਿਤਾਬਾਂ ਪੜ੍ਹਨੀਆਂ ਆਰੰਭ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੈਲੰਡਰ ਸਬੰਧੀ, ਸੂਰਜ ਸਿਧਾਂਤ', 'ਮਕਰੰਦ ਸਾਰਣੀ' ਆਦਿ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ। ਸ: ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਿਆ, ਘੋਖਿਆ ਅਤੇ ਕੈਲੰਡਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਟੇਵੇ/ ਜਨਮ ਪੱਤਰੀਆਂ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਰਖ-ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਵੀ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲਈ। 1985 ਈ: ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੰਪਿਊਟਰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵੀ ਤਾਰੀਖ ਇੱਕ ਤੋਂ ਦੂਸਰੀ ਪੱਧਤੀ 'ਚ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਬਦਲੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਇਤਿਹਾਸ ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਆਪਣੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਘਟਨਾ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਾਰੀਖਾਂ ਲਿਖਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਕਿਹੜੀ ਤਾਰੀਖ ਸਹੀ ਮੰਨੀ ਜਾਵੇ, ਇਸ ਵਖਰੇਵੇਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਕਿ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਚੰਦਰ-ਸੂਰਜੀ ਬਿਕ੍ਰਮੀ ਕੈਲੰਡਰ ਅਤੇ ਹਿਜਰੀ ਕੈਲੰਡਰ ਦੀਆਂ ਤਾਰੀਖਾਂ 'ਚ ਲਿਖਿਆ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਰਾਜ ਵੇਲੇ, ਬਹੁਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰਾਂ ਨੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤਾਰੀਖਾਂ (ਜੂਲੀਅਨ ਅਤੇ ਗਰੈਗੋਰੀਅਨ) ਲਿਖਣੀਆਂ ਆਰੰਭ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਇੱਕ ਕੈਲੰਡਰ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਕੈਲੰਡਰ ਵਿੱਚ, ਤਾਰੀਖਾਂ ਦੀ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਠੋਸ ਸਾਧਨ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਗਲਤੀਆਂ ਦਰ ਗਲਤੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 500 ਸਾਲਾ ਜੰਤਰੀ (1469 ਈ: ਤੋਂ 2000 ਈ:) ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ। ਜਿਸ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ, ਬਿਕ੍ਰਮੀ ਕੈਲੰਡਰ (ਵਦੀ-ਸੂਦੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਸ਼ਟੇ), ਹਿਜਰੀ ਕੈਲੰਡਰ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ

ਕੈਲੰਡਰ ਦੀਆਂ ਤਾਰੀਖਾਂ ਅਤੇ ਦਿਨ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨੀ ਸੰਭਵ ਹੋ ਗਈ।

ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦੇ 34 ਵਸੀਲਿਆਂ 'ਚ ਸਾਰੀਆਂ ਇਤਿਹਾਸਕ ਤਾਰੀਖਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਉਪ੍ਰੰਤੂ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀਆਂ ਸਹੀ ਤਾਰੀਖਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ। ਸਿੱਖ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਤੇ

ਹਾੜ/ 16 ਜੂਨ, ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜਾ 11 ਮੱਘਰ/ 24 ਨਵੰਬਰ, ਵੱਡੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜਾ 8 ਪੋਹ/ 21 ਦਸੰਬਰ, ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜਾ; ਹਰ ਸਾਲ 13 ਪੋਹ/ 26 ਦਸੰਬਰ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਹਰ ਸਾਲ 23 ਪੋਹ/ 5 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਹੀ ਆਉਣਗੇ।

ਹੋਵੇ ਜਿਹੜਾ ਕੈਲੰਡਰ ਵਿਗਿਆਨ, ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਪੂਰਾ ਉਤਰਦਾ

ਸਰਵਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੈਕਰਮੈਂਟੋ sarbjits@gmail.com>

ਹੋਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲਗਾਤਾਰ ਆਪਣੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀਆਂ ਤੇ ਅੰਤ ਮਾਰਚ 2010ਈ: ਵਿੱਚ ਸੋਧਾਂ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਫਿਰ ਮਿਲਗੋਭਾ ਕੈਲੰਡਰ, ਸੂਰਜੀ ਬਿਕ੍ਰਮੀ (ਦ੍ਰਿਕ ਗਣਿਤ ਸਿਧਾਂਤ) ਕੌਮ ਦੇ ਸਿਰ ਮੜ੍ਹ ਦਿੱਤਾ। ਸ: ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪੁਰੇਵਾਲ ਜੀ ਨੇ 500 ਸਾਲਾ ਜੰਤਰੀ (1469-2000) ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਹਿਜਰੀ ਕੈਲੰਡਰ (1 AH-1500 AH) ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਹ ਵੱਡ ਅਕਾਰੀ ਕਿਤਾਬ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ 'ਚ 2007 ਈ 'ਚ ਛਪੀ। ਇਸ ਖੋਜ ਭਰਪੂਰ ਪੁਸਤਕ ਲਈ ਸ: ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪੁਰੇਵਾਲ ਨੂੰ 'ਜੀਵਨ ਭਰ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ' ਪੁਰਸਕਾਰ ਮਿਲਿਆ ਅਤੇ ਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਕਾਲਜ ਲਾਹੌਰ ਦੀ ਲਾਇਬਰੇਰੀ 'ਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੁਰੇਵਾਲ ਕੌਰਨਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਫੋਟੋ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਅਗਸਤ 2022 ਈ: ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਵੀਂ ਕਿਤਾਬ, "Nanakshai Calendar iwth Calendar Con- verison Tables for 632 Years" (1469-2100 ਈ:) ਛਪੀ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਖੋਜ ਪੱਤਰ

ਇਤਿਹਾਸਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਕਈ ਸਾਲ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਕਰਨ ਉਪ੍ਰੰਤੂ 1998 ਈ: ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਕੈਲੰਡਰ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕਰਨ ਉਪ੍ਰੰਤੂ, ਜਥੇਦਾਰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਜਥੇਦਾਰ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਟੌਹੜਾ ਨੇ 1999 ਤੋਂ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਕੈਲੰਡਰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਕੈਲੰਡਰ ਵਿੱਚ ਗੁਰਪੁਰਬ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਿਹਾੜੇ, ਅਸਲ ਪ੍ਰਵਿਸ਼ਟਿਆਂ ਮੁਤਾਬਕ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਸਾਲ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਪਾਵਨ ਪੰਗਤੀ "ਰਬੁ ਫਿਰੇ ਛਾਇਆ ਧਨ ਤਾਕੈ" ਅਧਾਰਿਤ, ਰੁੱਤੀ ਸਾਲ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਰੱਖੀ ਗਈ। ਸਾਲ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਰੁੱਤੀ ਸਾਲ ਦੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੇ ਪ੍ਰਵਿਸ਼ਟੇ ਹਰ ਸਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਤਾਰੀਖਾਂ ਨੂੰ ਆਉਣਗੇ। ਜਿਵੇਂ ਨਵਾਂ ਸਾਲ ਅਤੇ ਹੋਲਾ ਮਹੱਲਾ, ਹਰ ਸਾਲ 1 ਚੇਤ/ 14 ਮਾਰਚ, ਵੈਸਾਖੀ 1 ਵੈਸਾਖ/ 14 ਅਪ੍ਰੈਲ, ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜਾ 2

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਕੈਲੰਡਰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਮੁਤਾਬਕ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਉਚਾਰਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬਾਣੀ, ਰੁੱਤੀ ਸਲੋਕ (ਰਾਮਕਲੀ ਰਾਗ) 'ਚ ਦਰਜ ਛੇ ਰੁੱਤਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ, ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਕੈਲੰਡਰ ਦੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀਆਂ ਰੁੱਤਾਂ ਨਾਲ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਉਹੀ ਰਹਿਣਗੀਆ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਦੇ ਮਹੀਨਿਆਂ 'ਚ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਜਦੋਂ ਕਿ ਬਿਕ੍ਰਮੀ ਕੈਲੰਡਰ ਦੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀਆਂ ਰੁੱਤਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਨਿਰੰਤਰ ਟੁੱਟ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਕੈਲੰਡਰ ਦੀ ਐਨੀ ਸਪੱਸ਼ਟਤਾ, ਸਰਲਤਾ ਅਤੇ ਸਮਝਣ 'ਚ ਆਸਾਨ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਬੇਸਮਝੀ ਕਾਰਨ ਵਾਦ-ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣਾ ਲਿਆ ਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਅਮਲ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਪੰਥਕ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕਈ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਹੋਣ ਉਪਰੰਤ ਲਏ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 2003ਈ: 'ਚ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਕੈਲੰਡਰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਕੁਝ ਤਾਕਤਾਂ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਆਪਣਾ ਕੋਈ ਵੱਖਰਾ ਕੈਲੰਡਰ

ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੇ ਸੈਮੀਨਾਰਾਂ 'ਚ ਪੜ੍ਹੇ ਅਤੇ ਝੋਰਨਾਲਸ 'ਚ ਛਾਪੇ ਗਏ। ਨਵੀਂ ਛਪੀ ਕਿਤਾਬ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦੇ ਜੀ ਉਹ ਆਪਣੇ ਅੱਖੀਂ ਵੇਖ ਤਾਂ ਗਏ, ਪਰ ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੀਲੀਜ਼ਕਰਨ ਲਈ, ਕਨੇਡੀਅਨ ਸਿੱਖ ਸਟੱਡੀ ਐਂਡ ਟੀਚਿੰਗ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸਹੀ ਵਿਖੇ ਰੱਖੇ ਸਮਾਗਮ (23 ਸਤੰਬਰ 2022 ਈ) ਤੋਂ ਇੱਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਹ 22 ਸਤੰਬਰ 2022 ਦਿਨ ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਫਾਨੀ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਅਲਵਿਦਾ ਕਹਿ ਗਏ।

ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਇਸਲਾਮ ਜਗਤ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ. ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪੁਰੇਵਾਲ ਦੀ ਖੋਜ ਦੀ ਕਦਰ ਕੀਤੀ, ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਚੌਧਰੀਆਂ ਨੇ ਸਿਆਸੀ ਹਿੱਤਾਂ ਖਾਤਰ ਸੋਧਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਹੇਠ ਮੁੜ (ਮਾਰਚ 2010 ਈ) ਬਿਕ੍ਰਮੀ ਕੈਲੰਡਰ (ਦ੍ਰਿਕ ਗਣਿਤ ਸਿਧਾਂਤ) ਲਾਗੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਬੜੇ ਦੁੱਖ ਨਾਲ ਲਿਖਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਧਰਮ ਦੇ ਉਪਰ ਸਿਆਸਤ ਭਾਰੂ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਸਹੀ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਦੀ ਥਾਂ, ਸਿਆਸੀ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਵਿਲੱਖਣ ਕਿਤਾਬਘਰ: ਐਕੁਆ ਐਲਟਾ

Libreria Acqua Alta (translated bookstore high water) ਵੈਨਿਸ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖਿੱਚ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਇੱਕ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਐਕੁਆ ਐਲਟਾ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀਆ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਐਕੁਆ ਐਲਟਾ ਦਾ ਇਤਾਲਵੀ ਵਿੱਚ ਅਰਥ ਪਾਣੀ ਦਾ ਚੌੜਣਾ (ਹਿਗਰ ਅਟੈਂਟਰ) ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਵੈਨਿਸ ਸ਼ਹਿਰ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਬਣਿਆ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਅਕਸਰ ਹੀ ਇੱਥੇ ਹੜ੍ਹ ਆਉਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਬਹੁਤ ਸਰਤਬਾਂ ਇਹ ਦੁਕਾਨ ਵੀ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਭਰ ਜਾਂਦੀ ਰਹੀ ਸੀ ਤੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਖਰਾਬ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਫਿਰ ਇਸਦੇ ਮਾਲਕ ਨੇ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਦੀ ਇੱਕ ਤਰਕੀਬ ਸੋਚੀ। ਉਸਨੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਬਰਤਨਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਹੜ੍ਹ ਆਏ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਦੇ ਚੜ੍ਹਣ ਨਾਲ ਆਪ ਹੀ ਪਾਣੀ ਉੱਪਰ ਤਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਤੇ

ਇੱਥੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਖਰਾਬ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਤੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਤਹਾ ਡਿੱਗਣ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਜ਼ਮੀਨ ਉੱਪਰ ਆ ਟਿੱਕ-ਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਐਕੁਆ ਐਲਟਾ ਨਾਮ ਦਾ ਅਰਥ "ਉੱਚੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਬੁੱਕ ਸਟੋਰ" ਹੈ। ਇਸ ਦੁਕਾਨ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਨੂੰ ਬਾਬਟੱਬਾਂ, ਵਾਟਰਪਰੂਫ ਬਿਨ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣੀ ਕਿਸਤੀ ਜਾਂ ਗੋਡੋਲਾ ਕਿਸਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਕੇ ਹੜ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਦਾ ਲਈ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਕੈਲੇ ਲੋਂਗਾ ਸ਼ਾਂਤਾ ਮਾਰੀਆ ਫਾਰਮੋਸਾ ਵਿਖੇ ਸਥਿਤ ਇਹ ਦੁਕਾਨ ਬਾਹਰੋਂ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਪਹਿਚਾਣੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ, ਦਰਵਾਜ਼ੇ 'ਤੇ ਤੁਸੀਂ "ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਸੁੰਦਰ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡਾ ਸੁਆਗਤ ਹੈ" ਸ਼ਿਲਾਲੇਖ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਸ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਵਿੱਚ ਸੱਜਰੀਆਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਿਤਾਬਾਂ, ਵਰਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ, ਦੁਰਲੱਭ

ਖੰਡਾਂ, ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਸੰਸਕਰਣਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵੈਨਿਸ ਦੇ ਬੀਮ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਅਤੇ ਵਿਭਿੰਨ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਚੋਣ, ਇਤਾਲਵੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀਆਂ ਕਲਾਸਿਕ ਰਚਨਾਵਾਂ, ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਨਾਵਲ, ਸਦੀਵੀ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਹੈ। ਅੰਦਰ ਵੜਦਿਆਂ ਹੀ ਤੁਸੀਂ ਕਿਤਾਬਾਂ, ਰਸਾਲਿਆਂ, ਨਕਸ਼ਿਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਮਾਨ ਦੇ ਨਾਲ ਪੁਰਾਣੇ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਦੇ ਕੰਧ ਤੋਂ ਉੱਚੇ ਢੇਰ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਦੁਕਾਨ ਦੇ ਪਿਛਵਾੜੇ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਖਰਾਬ ਹੋਈਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੀਆਂ ਪੌੜੀਆਂ ਬਣੀਆਂ ਹੋਈ ਹਨ, ਜੋ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਦੀ ਖਿੱਚ ਦਾ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਲੋਕ ਇਹਨਾਂ ਕਿਤਾਬੀ ਪੌੜੀਆਂ ਉੱਪਰ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਫੋਟੋਆਂ ਖਿੱਚਵਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੁਕਾਨ ਦਾ ਇੱਕ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਸਿੱਧਾ ਨਹਿਰ ਵੱਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਪੱਕਾ ਹੀ ਗੋਡੋਲਾ ਖੜ੍ਹਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ

ਵਿਅਕਤੀ ਗੋਡੋਲੇ ਦੀ ਸੈਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ। ਉਹ ਇਸ ਗੋਡੋਲੇ ਵਿੱਚ ਬੈਠ ਕੇ ਆਪਣਾ ਚਾਅ ਪੂਰਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਤੇ ਫੋਟੋਆਂ ਖਿੱਚ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੁਕਾਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਮਿਸਟਰ ਲੂਈਗੀ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਮੁਸਕਰਾਹਟ ਨਾਲ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਬੋਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦੁਕਾਨ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਨੌ ਵਜੇ ਸਵੇਰ ਤੋਂ ਅੱਠ ਵਜੇ ਤੱਕ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ।

ਬਲਰਾਜ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ 00447463781695

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਵਾਰ

ਪੰਜਾਬੀ

ਫਿਲਮ ਦਰਪਣ

ਇੰਦੀ ਬਿਲਿੰਗ ਬਣੇਗਾ ਕਾਮਯਾਬ ਮੇਕਰ

ਲੋਕ ਗਾਇਕਾ ਸੁਖਵੰਤ ਸੁੱਖੀ ਆਪਣੇ ਕਰਤਾਰ ਰਮਲਾ ਨਾਲ ਗਾਏ ਗੀਤਾਂ ਲਈ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਸੁਖਵੰਤ ਸੁੱਖੀ ਦਾ ਬੇਟਾ ਇੰਦੀ ਬਿਲਿੰਗ ਮਨੋਰੰਜਨ ਖੇਤਰ ਦਾ ਚਰਚਿਤ ਨਾਮ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਭੁਪਿੰਦਰ ਭਿੰਦੀ ਸਫਲ ਫਿਲਮ ਐਕਟਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇੰਦੀ ਬਿਲਿੰਗ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਗਾਇਕਾਂ ਨੂੰ ਸੰਗੀਤ ਟਰੈਕ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਫਿਲਮਜ਼ ਦੇ ਲਾਈਨ ਨਿਰਮਾਤਾ ਵੀ ਹਨ। ਇੰਦੀ ਬਿਲਿੰਗ ਜਿੱਥੇ ਨਵੀਂ ਫਿਲਮ ਕਰਨਗੇ ਉਥੇ ਉਹ ਗਾਇਕ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਡੀਨਾ ਦੇ ਟਰੈਕ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਨਾਮਵਰ ਸੰਗੀਤ ਪੇਸ਼ਕਾਰ ਤੇ ਫਿਲਮ ਨਿਰਮਾਤਾ ਬਣ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਤੱਕ ਜਾਣ ਲਈ ਸਰਗਰਮ ਹਨ। ਗੁੱਗੂ ਗਿੱਲ ਉਸ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਦੇ ਕਾਇਲ ਹਨ।

ਲਾਡੀ ਬਾਜਵਾ ਨੇ ਵੀ ਖਿੱਚੀ ਤਿਆਰੀ

ਲਾਡੀ ਬਾਜਵਾ ਸੰਗੀਤਕ ਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਚਰਚਿਤ ਰਹੇ ਹਨ। ਬਬਲੀ ਬਰਾਤ, ਸਾਬਰਕੋਟੀ, ਸੁੱਖੀ ਦੇ ਸੌ ਉਹਨਾਂ ਯੂ ਐਸ ਏ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਏ ਹਨ। ਲਾਡੀ ਬਾਜਵਾ ਕੁੱਝ ਦੇਰ ਸ਼ਾਂਤ ਰਹੇ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰੋਨਾ ਤੇ ਹੋਰ ਕੰਮ ਕਾਰ ਕਾਰਨ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਦੂਰੀ ਸੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਹਨਾਂ ਫਿਲਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਵੀ ਬਣਾਈ। ਖੈਰ ਹੁਣ ਉਹ ਧਮਾਕੇਦਾਰ ਵਾਪਸੀ ਕਰਨ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਯੂ ਐਸ ਏ ਵਿਖੇ ਗਾਇਕ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮ ਨਾਇਕ ਗੁਰਨਾਮ ਭੁੱਲਰ ਦੇ ਸ਼ੋ ਕਰਵਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਜ਼ਾਹਿਰ ਹੈ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮ ਹੀਰੋਇਨਾਂ ਵੀ ਇਸ ਸ਼ੋ ਵਿੱਚ ਆ ਕਿ ਲਾਡੀ ਬਾਜਵਾ ਨੂੰ ਸਟਾਰ ਪ੍ਰਮੋਟਰ ਬਣਾ ਦੇਣਗੀਆਂ।

"ਬੀਬੀ ਰਜਨੀ" ਨੇ ਕਮਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀ

ਹਰ ਘਰ "ਬੀਬੀ ਰਜਨੀ" ਫਿਲਮ ਦੇਖਣ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਫਿਲਮ ਖੂਬ ਚਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਰੱਬ ਹੈ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਇਸ ਫਿਲਮ ਦਾ ਮੁੱਢਾ ਹੈ। ਅਮਰ ਹੁੰਦਲ, ਬਲਦੇਵ ਗਿੱਲ ਦੀ ਪਰਦੇ ਪਿੱਛੇ ਤੇ ਯੋਗਰਾਜ ਸਿੰਘ, ਰੂਪੀ ਗਿੱਲ, ਜੱਸ ਬਾਜਵਾ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਭੰਗੂ, ਸੀਮਾ ਕੌਸਲ, ਸੁਨੀਤਾ ਧੀਰ ਸਾਰੇ ਕਲਾਕਾਰ ਫਿਲਮ ਵਿੱਚ ਛਾਏ ਪਏ ਹਨ। ਯੋਗਰਾਜ ਸਿੰਘ ਤੇ ਰੂਪੀ ਦੁਆਲੇ ਘੁੰਮਦੀ ਇਹ ਫਿਲਮ ਚਲ ਕਿ ਇਤਿਹਾਸਕ ਫਿਲਮਜ਼ ਲਈ ਰਸਤੇ ਖੋਲ੍ਹ ਗਈ ਹੈ। ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸ ਫਿਲਮ ਦੀ ਬੱਲੇ ਬੱਲੇ ਹੈ। "ਬੀਬੀ ਰਜਨੀ" ਸਾਲ ਦੀ ਸੁਪਰ ਹਿਟ ਫਿਲਮ ਕਹੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਗੀਤ, ਸੰਗੀਤ, ਕਹਾਣੀ ਤੇ ਪਾਤਰ ਅਭਿਨੈ ਹਰ ਪੱਖ ਤੋਂ ਫਿਲਮ ਵਧੀਆ ਹੈ।

ਜਸਮੇਰ ਵੱਟ ਲੱਭ ਕਿ ਲਿਆ 24 ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਸੋਹਣੀ

ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਇਸ ਵਾਰ ਗਵਾਰ ਬਣੇਗਾ ਹੁਸਨ ਦਾ ਜਿੱਥੇ ਜਸਮੇਰ ਸਿੰਘ ਵੱਟ ਦੁਆਰਾ "ਮਿਸ ਪੰਜਾਬ 24" ਲੱਭੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਨੀਰੂ ਵਿਰਕ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਇਹ ਲੱਭ ਲਿਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਕੁੜੀਆਂ 18 ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਦੀਆਂ ਕਿਤੇ ਦੀਆਂ ਵੀ ਕਰਨ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਦਾਖਲਾ ਫਰੀ ਹੈ। ਜਸਮੇਰ ਵੱਟ ਦੀਆਂ ਚੁਣੀਆਂ ਸੋਹਣੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਸਿੱਧੀਆਂ ਫਿਲਮੀ ਦੁਨੀਆਂ ਰਾਜ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਪਜੀ ਖੈਰਾ ਮਿਸਾਲ ਹੈ। ਸੁੰਦਰਤਾ ਦਾ ਜੌਹਰੀ ਤੇ ਸੁਨਿਆਰਣ ਸੁਹੱਪਣ ਦੀ ਨੀਰੂ ਵਿਰਕ ਦੇ "ਸੋਹਣੀਆਂ ਸੂਰਤਾਂ" ਦੇ ਇਸ ਸ਼ੋ ਲਈ ਸੁਭ ਕਾਮਨਾਵਾਂ।

ਮਹਿਕ ਸ਼ਰਮਾ ਦੀ ਮਹਿਕ

"ਰਾਣੇ ਦੂਜੀ" ਨੇ ਲਈ ਮਹਿਕ ਸ਼ਰਮਾ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਟੋਪ ਮਾਡਲ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਫਿੱਟਨੈਸ ਕਮਾਲ ਹੈ। ਬਿੱਟੂ ਮਾਨ ਦੀ "ਰਾਣੇ" ਓ ਟੀ ਟੀ ਤੇ ਮਹਿਮੂਦ ਅਲੀ ਨੇ ਜ਼ਾਰੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਮਹਿਕ ਉਸ ਦੀ ਨਾਇਕਾ ਸੀ ਤੇ ਹੁਣ ਇਸ ਦਾ ਦੂਜਾ ਹਿੱਸਾ ਆਇਆ ਹੈ। ਬਿੱਟੂ ਮਾਨ ਦੇ ਨਾਲ ਬਲਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਦਾ ਆਸਰਾ ਹੈ। ਮਹਿਕ ਆਖਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੀ ਇਹ ਫਿਲਮ ਪੱਕੀ ਚਲੇਗੀ। ਮਹਿਕ ਨੇ ਪੂਜਾ ਕੌਸਲ, ਗੁਰੀ, ਚਾਚਾ ਬਿਸ਼ਨਾ ਨਾਲ ਫਿਲਮ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਮਹਿਕ ਨੇ ਜੇ ਜੇ ਪ੍ਰੋਡਕਸ਼ਨ ਹਾਊਸ ਦੀ ਇਸ ਫਿਲਮ ਨੂੰ ਟੋਪ ਦੀ ਫਿਲਮ ਕਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਮਹਿਕ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਲਾਭ ਉਹ ਵੱਡੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਕਰੇਗੀ।

ਸ਼ਗਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਪਵਾਰ ਦੀ ਐਂਕਰਿੰਗ

ਨੌਜਵਾਨ ਐਂਕਰ ਸ਼ਗਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਪਵਾਰ ਨੇ ਦਰਅਸਲ ਮਾਡਲਿੰਗ ਤੇ ਟਿਕ ਟੋਕ ਤੋਂ ਸ਼ੌਂਕੀਆ ਕੈਰੀਅਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਪਰ ਕੁੱਝ ਮੇਲਿਆਂ ਤੇ ਸਟੇਜ ਸੰਚਾਲਨ, ਵੀਡਿਓ ਗੀਤ ਅਚਾਨਕ ਮਿਲਣ ਤੇ ਐਂਕਟਿੰਗ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਖੇਤਰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਲੈਣ ਲਈ ਮਹਿਮੂਸ ਕਰਵਾਇਆ ਹੈ। ਸ਼ਗਨ ਆਪਣਾ ਰੋਲ ਮਾਡਲ ਅਭਿਨੇਤਾ ਯੋਗਰਾਜ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਯੋਗਰਾਜ ਸਿੰਘ ਕ੍ਰਿਕਟ ਅਕੈਡਮੀ ਵਿੱਚ ਖੇਡ ਦੇ ਵੀ ਰਹੇ ਹਨ। ਆ ਰਹੇ ਵਕਤ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਿਕਟ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਐਂਕਰਿੰਗ ਤੇ ਮਾਡਲਿੰਗ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਤੇ ਯੋਗਰਾਜ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਫਾਲੋ ਕਰ ਲੈਣ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਉਸ ਨੂੰ ਟੀਵੀ ਤੇ ਫਿਲਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮਨੋਰੰਜਨ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਨਵਾਂ ਰਾਹ ਦਿਖਾਏਗੀ।

ਸਫਲ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ, ਕਲਾਕਾਰ ਪਤੀ ਪਤਨੀ- ਰਿਹਾਨਾ ਭੱਟੀ ਤੇ ਮਨੋਹਰ ਧਾਰੀਵਾਲ

ਵਕਤ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਕੁੱਝ ਬਦਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸੋਚਿਆ ਹੋਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਹੋ ਹੋਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਸਿਆਣੇ ਆਖਦੇ ਨੇ ਰੱਬ ਸੋਹਣਾ ਜਿਹਤਾ ਕੁੱਝ ਕਰਦਾ ਚੰਗਾ ਹੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਰਿਹਾਨਾ ਭੱਟੀ ਜਿਹੜੀ ਇਸ ਵੇਲੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਚੋਟੀ ਦੀ ਗਾਇਕਾ ਤੇ ਦੋਗਾਣਾ ਗਾਇਕਾ ਬਣ ਉਭਰੀ ਹੈ ਤੇ ਮਨੋਹਰ ਧਾਰੀਵਾਲ ਜਿਹੜੇ ਗਾਇਕ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਪੰਜ ਸੱਤ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਟੀਵੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਤੇ ਨਿਰਮਾਤਾ ਬਣੇ ਹਨ, ਦੋਵਾਂ ਸੋਚਿਆ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਕਦੇ ਇੱਕਠੇ ਗਾਉਣਗੇ, ਟੀਵੀ ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨਗੇ ਤੇ ਫਿਰ ਦੋਵੇਂ ਪਤੀ ਪਤਨੀ ਬਣ ਨਿੱਜੀ ਜਿੰਦਗੀ ਤੇ ਕਿੱਤੇ ਵਾਲੀ ਜਿੰਦਗੀ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਬਤੀਤ ਕਰਨਗੇ। ਰਿਹਾਨਾ ਭੱਟੀ ਹੋਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ ਤੇ ਪਿਤਾ ਬਲਰਾਮ ਭੱਟੀ ਤੇ ਮਾਤਾ

ਮੰਜੂ ਭੱਟੀ ਦੇ ਬੇਟੀ ਹਨ ਜਿਹਨਾਂ ਕੋਰਸ ਫੈਸ਼ਨ ਡਿਜ਼ਾਈਨਰ ਦਾ ਕੀਤਾ ਪਰ ਗਲਾ ਹਰਕਤ ਗਾਉਣ ਦੀ ਕਰਦਾ ਸੀ ਲਿਹਾਜ਼ਾ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਰਗਮ ਸੰਗੀਤ ਕਲਾ ਕੇਂਦਰ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਸ਼ਾਗਿਰਦਾ ਬਣ ਹੋਰ ਗਾਇਕੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਹੋਏ। ਰਿਹਾਨਾ ਦੀ ਸੂਰਤ, ਨਕਸ਼ ਤੇ ਸਰੀਰਕ ਭਾਸ਼ਾ ਸੋਹਣੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਸਟੇਜ ਤੇ ਜਚਣ ਤੇ ਅੱਜ ਕਲ ਗਾਉਣ ਸੁਣਨ ਦੇ ਨਾਲ ਦੇਖਣ ਵਾਲੀ ਚੀਜ਼ ਤੇ ਵੀ ਖਰੇ ਉਤਰਦੇ ਹਨ। ਅੱਗੇ ਰਿਹਾਨਾ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਤੀ ਮਨੋਹਰ ਧਾਰੀਵਾਲ ਬਾਬਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤਾਂ ਧਾਰੀਵਾਲ ਜਿਲ੍ਹਾ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਕੋਲ ਪਿੰਡ ਕੋਟ ਸੰਤੋਖ ਰਾਏ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਹੈ। ਗਾਇਕ ਚਮਨ ਲਾਲ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਦੇ ਲੜ੍ਹੇ ਲੱਗ ਸੰਗੀਤ ਤੇ ਗਾਇਕੀ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਕਿ ਆਏ ਮਨੋਹਰ ਧਾਰੀਵਾਲ ਨੇ, "ਪੀਲੇ ਪੀਲੇ ਲਹਿੰਗੇ ਵਾਲੀਏ" ਟੋਪ ਨਾਲ ਆਗਾਜ਼ ਕੀਤਾ। ਗਾਇਕ ਦੇ ਨਾਲ ਐਂਕਟਿੰਗ ਕੀਤੀ ਤੇ "ਜਿਲਣ" "ਤੇਰੀ ਮੇਰੀ ਇੱਕ ਜਿੰਦ" "ਉਡ ਉਡ" ਤੇ "ਹਲਾਤ" ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਕਰਦੇ ਉਹ ਗਾਇਕ ਤੇ ਅਭਿਨੇਤਾ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੋਏ ਤੇ ਸਿੰਗਲ ਗੀਤ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਉਂਦੇ ਰਹੇ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਰਿਹਾਨਾ ਭੱਟੀ ਨੇ ਸੈਂਕੜੇ ਗੀਤ ਗਾ ਲਏ ਹਨ। "ਹੱਕ" ਗੀਤ ਤੋਂ "ਚੂੜੀਆਂ" "ਸੋਚ" "ਪਾਹੁਲ" ਤੇ "ਹਾਣੀ" ਗੀਤਾਂ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸੰਗੀਤ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਨਾਮ ਬਣਿਆ ਹੈ। ਮਲਕੀਤ ਧੀਰਪੁਰ, ਦੀਪ ਮੰਗਲੀ, ਪੰਛੀ ਡੱਲੇਵਾਲ ਦੇ ਲਿਖੇ ਗੀਤ ਰਿਹਾਨਾ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਹਿੱਟ ਹੋਏ ਹਨ। ਅਨੇਕਾਂ ਹੋਰ ਗੀਤ ਰਿਹਾਨਾ ਨੇ ਗਾਏ ਨੇ ਤੇ ਹੁਣੇ ਦਰਸ਼ਨ ਬਿੱਲਾ ਨਾਲ ਦੋਗਾਣਾ "ਸਰਪੰਚੀ" ਆਇਆ ਹੈ। ਰਿਹਾਨਾ ਭੱਟੀ ਆਖਦੇ ਨੇ ਸੂਫੀ ਤੇ ਲੋਕ ਗੀਤ ਉਸ ਦੀ ਗਾਇਕੀ ਦਾ ਅਧਾਰ ਹੈ ਤੇ ਹੁਣ ਉਹ ਸੁਦੇਸ਼ ਕੁਮਾਰੀ, ਗੁਰਲੇਜ਼ ਅਖਤਰ ਤੇ ਮਿਸ ਪੂਜਾ ਦੀ ਤਰਾਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੀਤ ਦੋਗਾਣੇ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਵਾ ਵਿਸ਼ਵ ਦੀ ਨੰਬਰ ਇੱਕ ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕਾ ਬਣ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਸਰਗਰਮ ਹਨ। ਗੱਲ ਮਨੋਹਰ ਧਾਰੀਵਾਲ ਦੀ ਤਾਂ ਉਹ ਹੁਣ ਗਾਇਕੀ ਦੇ ਨਾਲ ਜਿਆਦਾ ਧਿਆਨ ਟੀਵੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਬਣਾਉਣ ਵੱਲ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ।

ਪੰਜ ਸੱਤ ਸਾਲ ਤੋਂ ਉਹ ਡੀ ਡੀ ਪੰਜਾਬੀ ਲਈ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਦੇ ਚੰਗੇ ਚੰਗੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ, ਨੁਮਕੇ ਤੇ ਨੁਮਕਾ, ਬਣਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਹਰ ਸਾਲ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਟੀਵੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕਾਮਯਾਬ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਮਨੋਹਰ ਧਾਰੀਵਾਲ ਆਖਦੇ ਨੇ ਹੁਣ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਰਿਹਾਨਾ ਭੱਟੀ ਵੱਖ ਵੱਖ ਨਾਮਵਰ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗਾ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕਾ ਬਣਨ ਤੇ ਉਹ ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਲਈ ਆਪਣਾ ਪੂਰਾ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਣ ਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਟੀਵੀ ਸੀਰੀਅਲ, ਸ਼ੋਰਟ ਫਿਲਮਾਂ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਬਣ ਕਲ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਜਾਣ। ਪਤੀ ਪਤਨੀ ਦੀ ਇਹ ਕਲਾਕਾਰ ਜੋੜੀ ਜਿੰਨੀ ਮਿਹਨਤ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਤੇ ਕਾਮਯਾਬੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਆਉਂਦੇ ਸਾਲ ਤੱਕ ਲੱਗਦਾ ਆਪਣੇ ਮੰਤਵਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰ ਸਟਾਰ ਕਲਾਕਾਰ ਜੋੜੀ ਹੋਏਗੀ।

- ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਵਾਰ

ਪੁਸਤਕ ਸਮੀਖਿਆ

ਜੰਗਲ ਬੇਲੇ ਦੀਆਂ ਬਾਤਾਂ
ਰੀਵਿਊਕਾਰ: ਬਲਜਿੰਦਰ ਮਾਨ 98150 18947
ਕਹਾਣੀਕਾਰ: ਸਾਬੀ ਈਸਪੁਰੀ,
ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ: ਬਸੰਤ ਸੁਹੇਲ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਫਗਵਾੜਾ,
ਪੰਨੇ: 19, ਮੁੱਲ: 100 ਰੁਪਏ

ਸਾਬੀ ਈਸਪੁਰੀ ਪਿਛਲੇ ਇੱਕ ਦਹਾਕੇ ਤੋਂ ਤਨੀਸ਼ਾ ਬਾਲ ਪੁਸਤਕ ਲਈ ਨਾਲ ਬਾਲ ਸਾਹਿਤ ਜਗਤ ਵਿੱਚ ਨਿਗਰ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹ ਇੱਕੋ ਵੇਲੇ ਅਧਿਆਪਕ, ਕਵੀ, ਗਾਇਕ, ਗੀਤਕਾਰ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ, ਖੋਜੀ, ਸੰਪਾਦਕ ਅਤੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋਰ ਕਿੰਨਾਂ ਕੁਝ ਕਰੀ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਦੀ ਉਹ ਸਟੇਜ ਤੇ ਭੇਟਾਂ ਗਾਉਂਦਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਤੇ ਕਦੀ ਉਹ ਪਹਾੜਾਂ ਵਿੱਚ ਰੋਮਾਂਟਿਕ ਗੀਤ ਫਰਮਾਉਂਦਾ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਹੋਰਾਨ ਹੋਵੋਗੇ ਕਿ ਇਸ ਸਾਲ ਉਸ ਦੀਆਂ 14 ਪੁਸਤਕਾਂ ਬਾਲ ਹਾਇਕੂ ਦੇ ਵੰਨ ਸੁਵੰਨੇ ਰੰਗਾਂ ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਉਹ ਦਿਨ ਰਾਤ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਆਪਣੀ ਹੀ ਯੁਨ ਵਿੱਚ ਰਮਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਇੰਨਾ ਕਾਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਹਥਲੀ ਪੁਸਤਕ 'ਜੰਗਲ ਬੇਲੇ ਦੀਆਂ ਬਾਤਾਂ' ਉਸ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਬਾਲ ਕਹਾਣੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਹੈ। ਚੰਗੇਦਾਰ ਪੰਨਿਆਂ ਤੇ ਚਿੱਤਰਾਂ ਸਮੇਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀਆਂ ਨੌਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦਰਜ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦਾ ਪਾਠ ਕਰਦਿਆਂ ਸਾਨੂੰ ਜੰਗਲ ਬੇਲਿਆਂ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ ਦਾ ਗਿਆਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਾਨਵਰ ਅਤੇ ਪੰਛੀ ਪਾਤਰ ਨੂੰ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਦਾ ਪਾਠ ਸਿਖਾਉਂਦੇ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸਵੇਰ ਦੀ ਸੈਰ ਵਿੱਚ ਕੁਦਰਤੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਦਾ ਲਾਭ ਸਰੀਰ ਅਤੇ ਮਨ ਵਾਸਤੇ ਬਹੁਤ

ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਸਾਨੂੰ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰ ਸੁਚੇਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਕਹਾਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਦਰਪੇਸ਼ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਹੱਲ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਚਾਹ ਦਾ ਕੱਪ ਕਹਾਣੀ ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਦਾ ਸਿਖਰ ਸਿਰਜਦੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਅੰਗ ਬਣ ਚੁੱਕਿਆ ਚਾਹ ਦਾ ਕੱਪ ਕਈ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਕਾਂ ਤੇ ਚਿੜੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਸਰਵੇ ਇਹ ਸਾਬਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਪੁਆਤੇ ਚਾਹ ਦੇ ਕੱਪ ਦੇ ਹਨ। ਬਚਪਨ ਵਿੱਚ ਨਿੱਕੇ ਨਿੱਕੇ ਕਤੂਰੀਆਂ ਅਤੇ ਕੱਟੇ ਵੱਢਿਆਂ ਨਾਲ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਪਿਆਰ ਤੁੜੀ ਦੇ ਕੁੱਪ ਕਹਾਣੀ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਹਾਣੀਆਂ ਸਵੇਰ ਦੀ ਸੈਰ, ਸਿਆਣਾ ਬਾਂਦਰ, ਖਜੂਰ ਤੇ ਕਾਂ, ਚਾਹ ਦਾ ਕੱਪ, ਉਦਾਸ ਬੋਹੜ, ਮੀਰ, ਹਾਥੀ ਦੇ ਦੰਦ, ਤੁੜੀ ਦਾ ਕੁੱਪ ਅਤੇ ਮੱਛਰ ਅਲਬੇਲਾ ਸਾਰੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਨਾਦਾਇਕ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਾਲ ਪਾਠਕ ਬੜੀ ਰੁਚੀ ਨਾਲ ਇਹ ਕਹਾਣੀਆਂ ਪੜ੍ਹਦੇ ਅਤੇ ਮਾਣਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਪਹਿਲੇ ਕਹਾਣੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਲਈ ਸਾਬੀ ਈਸਪੁਰੀ ਨੂੰ ਢੇਰ ਸਾਰੀਆਂ ਮੁਬਾਰਕਾਂ।

'ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ'
'ਅੰਬੇਦਕਰ ਟਾਈਮਜ਼'
ਆਨਲਾਈਨ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਕਲਿੱਕ ਕਰੋ:
www.deshdoaba.com
www.ambedkartimes.com

NSB Insurance

for Insurance Call:
NIRMAL SINGH BADHAN
707-228-2020

Lic #0144676

www.nsbinsures.com

1519 Gary CT., Rohnert Park, CA 94928

NIRMAL SINGH BADHAN

- HEALTH INSURANCE
- LIFE INSURANCE
- LONG TERM CARE INS
- FUNERAL EXPENSE
- RETIREMENT
- COLLEGE PLANNING
- AUTO * HOME
- BUSINESS

Call: 707-228-2020,
Fax: 707-260-2813

RE/MAX® Gold

Each Office Independently Owned and Operated

ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਜਾਂ ਵਪਾਰਕ ਸੰਪਤੀਆਂ ਵੇਚਣ ਅਤੇ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ ਜੀ

Dil Nijjar REALTOR®

CalBRE # 01418648

Honesty Starts From Here

SELL OR Residential • Business • Commercial Lease • Investment Property and Land

Serving in Greater Sacramento area since 2004

Cell: 916-628-2210

Fax: 916-745-3424

Office: 916-285-1000

Email : Dil.Realtor@gmail.com

2081 Arena Blvd #
100 Sacramento, CA 95834

SWEETS & CATERING

AUTHORIZED CATERER FOR MAJOR 5-STAR HOTELS

CATERING SERVICE

Wedding Ceremonies | Receptions
Birthday Parties | Corporate Events
Religious Gatherings
Picnics/Bar-B-Que

ITEMS SERVING

All Kinds of Sweets | Snacks
Chaat Stall | North Indian Cuisine
Fluda Kulfi Stall | On Site Tandoor

ADDITIONAL SERVICE

Warmers | Chaffing Dishes
China & Silverware
Linen Rental | Waiters
Bartenders

CONTACT US:

RAJA SWEETS & CATERING
WORK (510) 489-9100
CELL (510) 715-1619

Email: msbains@rajasweets.com
www.rajasweets.com

Find us on facebook. Follow us on Twitter
rajasweetsandcatering rajasweets

Kash FABRICS

ਪੰਜਾਬੀ ਫੈਸ਼ਨ ਦਾ ਨੰਬਰ ਵਨ ਸਟੋਰ

ਸਾਡੀ ਸਪੈਸ਼ਲਟੀ

ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀ ਲਈ ਡਿਜ਼ਾਈਨਰ ਲਹਿਰੇ ਤੇ ਸੂਟ ਅਤੇ ਨਾਲ ਡਿਜ਼ਾਈਨਰ ਮੈਚਿੰਗ ਜਿਊਲਰੀ

ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਕੱਪੜਾ ਵਧੀਆ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਸਾੜੀਆਂ ਤੇ ਡਿਜ਼ਾਈਨਰ ਸੂਟ, ਦਰਜਨਾਂ ਰੰਗਾਂ ਵਿਚ ਪੱਗੜੀਆਂ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਖਰੀਦੋ।

ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਹਿੰਦੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਉਰਦੂ ਦੇ ਸੰਗੀਤ, ਡਰਾਮਿਆਂ ਅਤੇ ਫਿਲਮਾਂ ਦੀਆਂ ਸੀਡੀਆਂ-ਵੀਡੀਓ ਤੇ ਡੀਥ ਵੀਥ ਡੀਥ ਦੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਕੁਲੈਕਸ਼ਨ ਹੈ।

ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿੰਦੇ ਗਾਹਕਾਂ ਲਈ ਸਮਾਨ ਅਸੀਂ ਯੂਥ ਪੀਥ ਐਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਤੁਰੰਤ ਭੇਜ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

KASH FABRICS

ONE STOP SHOPPING CENTRE
29576 Mission Blvd Hayward, Ca 94544
www.kashfabrics.com

Tel: 510-538-1138

